

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

Z roko v roki s slovitim Sandozom

Pred tremi desetletji je bila podpisana prva licenčna pogodba Krke s švicarsko multinacionalno družbo Sandoz - S slovesnosti na Otočcu minuli petek

NOVO MESTO - V začetku leta 1966 je takratni direktor prodaje in sedanji generalni direktor novomeške Krke mag. Miloš Kovačič z znamenito švicarsko multinacionalno firmo Sandoz podpisal licenčno pogodbo in Krka je začela izdelovati tri Sandozova zdravila: Optalidon, Palerol in Torecan, ki ga izdeluje še danes.

Že naslednje leto se je tem zdravilom pridružilo še šest drugih, dve leti zatem pa so podpisali prvo pogodbo o izvozu. Ustanovili so posebno skupino za promocijo in prodajo Sandozovih izdelkov. Skupaj je Krka proizvajala 16 Sandozovih preparatov v 42 oblikah in jih v tridesetih letih prodala za več kot 500 milijonov švicarskih frankov. Danes ima Krka v proizvodnem programu 7 Sandozovih izdelkov v 11 farmacevtskih oblikah. 30-letnico uspešnega sodelovanja

na razvojnem, tehnološkem in tržnem področju so proslavili na interni slovesnosti na Otočcu prejšnji petek. Miloš Kovačič je dejal, da računajo na še boljše sodelovanje s firmo Novartis. Ta je nastala z združitvijo Sandoza in Cibe-Geigy, ki sta lani prodali za 30 milijard dolarjev proizvodov, zaposlovali pa več kot 100.000 ljudi.

O dobrem nadaljnjem sodelovanju Krke in firme Novartis je prepričan tudi Henning Rehmer

iz Sandoz Pharme Services, ki je bil na čelu švicarske delegacije, ko

• Sicer pa je strateška usmeritev Krke razvoj lastnih generičnih zdravil. Še pred dobrimi petimi leti je bil delež teh zdravil le desetina, danes pa jih je v Krkinem proizvodnem programu že dobri dve tretjini. Danes dela v Krkinem razvoju in raziskavah 220 strokovnjakov, med katerimi je 11 doktorjev in 21 magistrstov znanosti. V tujini ima Krka široko mrežo svojih podjetij in predstavništva, v katerih dela 250 ljudi, predvsem strokovnjakov. V zadnjih petih letih je Krka povečala prodajo za dobro polovico, lani pa je prodala že za blizu 300 milijonov dolarjev izdelkov, od tega dve tretjini na tujih tržiščih.

je ob 30-letnici uspešnega sodelovanja obiskala Krko.

A. BARTELJ



DOBRO SODELOVANJE - Henning Rehmer iz Sandoza (levo) v pogovoru z direktorjem Krke mag. Milošem Kovačičem in dr. Petrom Jermanom. (Foto: A. B.)

Pogodba (še) ni podpisana

V torek v Krškem pritožbi Vitacela glede dražbe Vidma

KRŠKO - Prejšnji četrtek je minil 15-dnevni rok, po katerem naj bi češko podjetje ICEC, ki je na javni dražbi kupilo krški Videm, podpisalo pogodbo, s čimer naj bi Čehi še formalno postali lastnik krškega podjetja. Zaradi pravne negotovosti, ki je nastala po vložitvi tožbe podjetij Vitacel in Videm papir, pa stečajni upravitelj Branko Ogorevc pogodbe o prodaji s češkim kupcem ni podpisal. Odvetnik Miro Senica, zastopnik češkega podjetja, je zato na krškem sodišču vložil tožbo proti Vidmu. Podjetje ICEC je v skladu z dražbenimi pogoji v roku pred-

ložil jamstvo za zavarovanje odloženega plačila svetovne banke, in sicer ING Bank N. V., ter tako izpolnil vse pogoje iz razglašene javne dražbe.

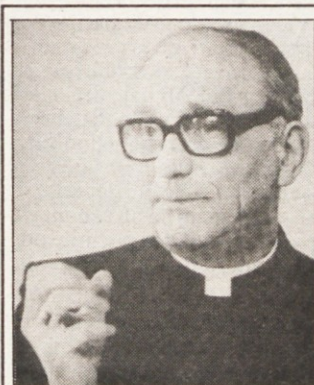
Vlada je prejšnji teden obravnavala tudi informacijo o dražbi Vidma. O zadevi sicer ni hotela soditi.

• V torek je okrožno sodišče v Krškem obravnavalo zasebno tožbo Vitacela in Videm papirja oziroma izvedlo dokazni postopek, saj naj bi bila na javni dražbi 13. marca kršena njuna predkupna pravica, ker sta bila postavljena v vlogo dražitelja, čeprav sta se dražbe udeležila le kot predkupna upravičenca. Hkrati pa sta vložila zahtevek za izdajo odredbe o prepovedi sklenitve kupoprodajne pogodbe s češkim kupcem. Sedanja najemnika Vidma sta predložila predlog nove kupoprodajne pogodbe, po kateri naj bi bila lastnika Vidma onadva. Po njej bi sicer morala plačati 10-odstotno kavcijo, česar pa zaradi pravnih nejasnosti nista storila. Zastopnik češkega holdinga ICEC je zahteval, naj Vitacel in Videm papir vložita 100 milijonov mark varščine, ker je bila Čehom z neodgovorno vloženo tožbo povzročena velika škoda (zavarovanje plačila, priprava projekta ekološke sanacije itd.). Sodišče je zavrnilo predlagano dodatna zaslišanja, odločalo pa bo na podlagi pisnih dokazil.

ti, ugotovila pa je, da je podpis pogodbe vezan na presojo pravilnosti vseh pravnih dejanj in sporov, ki so se ob tem primeru odprli.

T. G.

VREME
Do konca tedna se bo nadaljevalo pretežno oblačno in sorazmerno hladno vreme z manjšimi padavinami.



Dr. Šuštar bo častni občan občine Trebnje

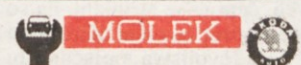
Listino bodo rojaki nadškofu podelili letos ob Baragovih dnevih

TREBNJE - Tukajšnji občinski svet je skoraj soglasno sprejel predlog trebanjskega občinskega odbora SKD, da naj bi za častnega občana občine Trebnje imenovali slovenskega metropolita in nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, rojaka, doma z Grmade nad Trebnjem.

V jubilejnim zborniku ob njegovi 75-letnici so prispevke oblikovali ljudje različnih nazorov, veroizpovedi in prepričanj in vsi po vrsti so poudarili nadškofovo izredno sposobnost sporazumevanja z drugače mislečimi. Te stike je vzpostavil zlasti kot dolgoletni tajnik Evropske škofovske konference.

Odigral je pomembno vlogo tudi pri osamosvajanju Slovenije. Po svoji službeni dolžnosti si posebej prizadeva za poživitev procesa beatifikacije trebanjskega rojaka, misijonskega škofa Friderika Barage. In ravno ob letošnjih spominskih Baragovih dnevih bodo Trebanjci izročili dr. Alojziju Šuštarju listino o imenovanju za častnega občana občine Trebnje. Pred njim je nekdanja trebanjska občinska skupščina ta visoki častni naslov podelila partizanskega komandantu, generalu Stanetu Potočarju.

P. P.



avtoservis - prodaja vozil - avtodeli
AVTODELI, Novo mesto
Kandijska 27
Tel. (068) 322-366

DARILA ZA VSE PRILOŽNOSTI
POROKE, BIRME IN VSE OSTALO
JAMSTVO ZA KAKOVOST!

Zlatarna & draguljarna

KARAT

Novo mesto, Glavni trg 1
(068) 322-160

Delovni čas od 8.30 do 19. ure,
sobota od 8.30 do 12.30

DARILNI BON
• 5% popusta
ob gotovinskem plačilu

velja do, 2. 5. 1996

Potoški obrat BPT dokončno zaprl vrata

Občini ostal le še obrat Saturnusa, ki pa se mu obeta podobna usoda

LOŠKI POTOK - Kar se je že dolgo šušljalo, se je zgodilo 31. marca. Agonija tega obrata, ki je v svojih dobrih časih zaposloval 63 švilj, traja že od 1991. leta, ko je šlo matično podjetje v Trzinu v stečaj. Obrat pa je v tem času imel ogromno dela in delavke pravijo, da je šlo njihovo posteljno perilo sproti v prodajo, le plače so bile manjše od socialnih podpor. Kljub temu je potoški obrat eksistenčno vedno visel na nitki. Število delavk se je zmanjševalo predvsem na račun predčasne upokojevanja, pa tudi tiste, ki so šle na poročniški dopust, niso imele nobenih možnosti, da se vrnejo na delovno mesto.

Proizvodnje v tem obratu ne bo več. Kot pravijo v vodstvu, so že odprodali del zemljišča, ki je pripadal obratu, sorazmerno nova stavba bo šla v prodajo, stroje pa bodo odpeljali. Sicer pa je bilo trenutno stalno zaposlenih le 8 delavk, ostalih 19 pa le pogodbeno, kljub temu da je bila večina teh v obratu 25 let, torej vse od njenega nastanka. Prav te pa, kaže, bodo ostale brez vsake odpravnine.

Kaj ukinitve obrata pomeni za kraj, je še težko reči, gotovo pa bo to hud udarec ob že 30-odstotni nezaposlenosti, ki tare potoško občino. Tako je v celotni občini ostal le še obrat Saturnusa, ki pa se mu po nekaterih predvidevanjih obeta podobna usoda.

A. KOŠMERL

Zato da ne bi pozabili

Tako se zgodi, če si majhen, ranljiv, za svet nepomemben, pa še prav po slovensko zadrti in izključujoče notranje sprt. Iredentistična Italija, ki je v času fašizma Sloveniji, Dolenjski pa še posebej, prizadejala toliko zla, si je dovolila nič več in nič manj kot proglasiti slovenski narod za genociden, morilski. Pripisala mu je kolektivno krivdo za smrt nekaj sto fašistov ali njihovih pomagačev, ki so ob koncu druge svetovne vojne končali v nikoli raziskanih jamah, fobjah. S tem je Italija izsilila Belo knjigo in ponovno razpravo o preteklosti, ki jo moramo sprejeti ne glede na to, kako bo vplivalo na pridruženje Evropski zvezi. Če je že naš minister na to "pozabil" v Ogleju, pribijmo še enkrat: genocid je res bil, toda genocid fašistov nad našimi ljudmi, in nobena zgodovinska potvorba ne more rahljati spremeniti v žrtev.

Zgodovinsko dejstvo je, da so v 29 mesecih okupacije Italijani v Ljubljanski pokrajini pobili 7.000 civilistov ter ujetih in ranjenih partizanov, odgnali v internacijo 40.000 Slovencev, požgali in porušili več kot 10.000 hiš in gospodarskih poslopj ter postrelili več kot 1.000 talcev (o prvih talcih pri nas več v današnji Prilogi). Vse to se je zgodilo, ne da bi en sam izmed 883 vojnih zločincev, za katerega imajo potrebno dokumentacijo na sedežu OZN v New Yorku, odgovarjal sodišču. Za svoja zločinska dejanja se ni bilo treba zagovarjati ne zloglasnemu kapetanu Fernandu Di Furiu za "mojstrsko očiščenje okolice Črnomlja od banditov", ne brigadirju Guidu Ceruttiju, ki je v okolici Novega mesta dal ustreliti 38 mož in požgati 194 hiš, ne oficirju Bankalariju, ki je ukazal požig Jugorja in Mačkoveca, itd., itd., pravični kazni so ušle tudi vse velike "ribe", od generala Robottija pa vse do generala Roatte, ki so ga zaradi njegove krutosti podrejeni nazivali Črna zver.

To pišemo, da ne bi pozabili!

MARJAN LEGAN



NA URŠNIH SELIH 32 METROV DOLGA BUTARA - Fantje in moške iz tega kraja pod Ljubnom so se na pobudo župnika, ki je obljubil, da bo za cvetno nedeljo nagradil največjo butaro, odločili za butare, ki bodo ponesle slavo Uršnih sel tudi zunaj novomeške občine. Letošnja je kar 10 metrov daljša od lanske, z njo pa so se uvrstili na drugo mesto v državi. Uršenci že napovedujejo naskok na najdaljšo, dobrih 61 metrov dolgo butaro iz Dobrne, ki se je menda že vpisala v Guinnessovo knjigo rekordov. Pri tem jim bo pomagal mlajši rod. In kako je nastajala največja dolenska butara? 32 metrov visoko smreko je delovna ekipa položila na tri sestavljene dele voza, za okraševanje so skupaj z ženami porabili celo soboto, butara velikanka pa je povzročila kar nekaj prometnih zamaškov. Velikanka bo še nekaj dni na ogled na dvorišču pri glavnem delovodji Ladu Rauhu. (Foto: J. Pavlin)

Podpirate stavko zdravnikov

Pogajanja med Fidesom in vlado se nekako bližajo srečnemu koncu. Ljudstvo bo spet lahko bolno, zdravniki bodo bolj zadovoljni s svojimi plačili in bodo spet zdravniki, ki se ukvarjajo na delovnih mestih z zdravljem. V ponedeljek, ko to poročamo, stavka sicer še traja, pogajalci obeh strani še niso podpisali ustreznega sporazuma, vse drugo pa kaže na skorajšnji razplet zadeve. Ali so zdravniki dosegli želene, vedo oni sami, podobno bi lahko veljalo za vladne pogajalce. Kaj pa bolniki? Vsak od teh je srečen, če je v času stavke lahko prišel do zdravnika. Sreča nekoga, ki mu je prejšnji teden uspelo priklopiti se do zdravnika, je bila večja od radosti državljanja, ki mu je pred dnevi ob stavki televizijskih in radijskih novinarjev uspelo dobiti novico. Ker pa bolnih gospodinj ni nihče vprašal, ali naj zdravniki stavkajo in kako naj se pri tem obnaša vlada, za vse podaljšane globoke kašlje ali še kaj hujšega nosijo posledice drugi ljudje in ne bolni državljanji, ki v dneh zdravniške stavke niso obiskali zdravnika. Državljanom gre predvsem za to, kako se počutijo v državi in ob njenem zdravstvenem sistemu, manj pa jih zanimajo količniki in podobne računovodske zadeve. Kako se počutite po nedavni zdravniški stavki, kaj menite o njej? To smo vpraševali v tokratni anketi.



IRENA NOVOSEL, učiteljica v osnovni šoli Velika Dolina: "Podpiram stavkajoče. Tej stavki bi se najraje pridružil tudi mi. Zdravniki bi verjetno raje delali kot, stankali, a če nimajo druge možnosti za doseg svojih zahtev, so prisiljeni v stavko. Žalostno je, da so se morali odločiti za to skrajno možnost. Za bolnike je poskrbljeno, vsaj po nekaterih izjavah sodeč."



MATEJA RESNIK, pravica na občini Krško, doma iz Brestanice: "Stavka sicer ni najprimernejše sredstvo za doseg ciljev, saj lahko sproži še val podobnih, vendar podpiram zahtevo zdravnikov za povečanje izhodiščne plače, zato bi morala vlada pred časom izpolniti sprejeti dogovor. Zaradi stavke so žal najbolj na škodi bolniki, vendar je za to kriva vlada."



EVGEN ŽAGAR, učenec iz Vinice: "Zdravniki in zdravstveno osebje so, kot sem slišal, stankali zaradi plač. Ne vem sicer, kako visoke so njihove plače, a mislim, da ni prav, da so se odločili za stavko. Po mojem mnenju bi se lahko pogovorili tudi na drugačen način, da ne bili bolni, ki za težave zdravnikov niso prav nič krivi, zaradi stavke prikrajšani."



MILAN VAJDA, višji upravni delavec iz Metlike: "Očitno je prišlo že do precej hude krize, da v družbeni dejavnosti, kot je zdravstvo, stankajo. A če je to edini izhod, je prav tako. Večina analiz in ocen kaže, da so upravičeni do stavke, verjetno pa bi morali težave reševati sproti. Sedaj pa se je vse nakopičilo. Vendar zaradi stavke pacienti ne bi smeli biti prikrajšani."



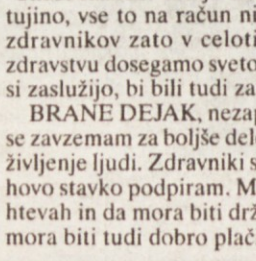
TOMAŽ GREGORČIČ, delavec Cestnega podjetja v Novem mestu: "Štrajkov v gospodarstvu je preveč. Za novinarji se zdravniki, kdo bo za njimi? Če bi štrajkale kuharice v bolnici pa medicinske sestre, kurjač, se stavka ne bi vlekla tako dolgo. Mislim, da je doslej bilo v Sloveniji ugodno vsem zahtevam stankajočih, zato bodo svoje dobili tudi zdravniki in tisti, ki so še na tej poti."



JOŽICA JAZBEC, negovalka v Domu upokoencev Sevnica, doma v Trnovcu: "Zdaj bi pa že bil čas, da zdravniki in zobozdravniki končajo s to stavko, čeprav se strinjam, da so preslabo plačani za svoje delo. Toda zaradi nezadovoljstva s plačili bi lahko stankali tudi drugi, ki imamo največ opravka z ljudmi, a se še zavedamo, da bi najbolj prizadeli ljudi, ki niso nič krivi."



NADA MIKEC, natakarka v gostišču Grmada v Trebnjem: "Naši gostje precej komentirajo zdravniško stavko, in moram reči, da se je razpoloženje od prvotnega dokajnega razumevanja za stankovne zahteve zdravnikov zdaj zavoljo predolgega štrajka že obrnilo proti zdravnikom. Ljudje pač pripovedujejo razne zgodbe, kaj se je pripetilo komu izmed njih in njihovih znancev med stavko."



SREČKO GABRIČ, direktor Krampa, d.o.o., iz Kočevske Reke: "Skozi različne lobije denar odhaja za sanacije bank, odliha se v tujino, vse to na račun nizke cene intelektualnih storitev. Stavko zdravnikov zato v celoti podpiram. Na določenih področjih v zdravstvu dosegamo svetovni vrh, in če bi bili zdravniki plačani, kot si zaslužijo, bi bili tudi zainteresirani za večji red."

BRANE DEJAK, nezaposlen občan iz Ribnice: "Kot član SDSS se zavzemam za boljše delovne razmere, boljše plače in sploh boljše življenje ljudi. Zdravniki so za svoje delo premo plačani, zato njihovo stavko podpiram. Menim, da bi morali vztrajati pri svojih zahtevah in da mora biti država tista, ki bo popustila. Za dobro delo mora biti tudi dobro plačilo!"

Kdo bo dal 850.000 mark za pokopališče?

Pogodbo za nakup zemljišča za novo novomeško pokopališče v Srebrnicah je novomeški župan Franci Koncilijski podpisal, skupnost krajevnih skupnosti pa ne bo kar tako dala denarja za tako veliko kupnino

NOVO MESTO - Edina tema sestanka predsednikov mestnih krajevnih skupnosti prejšnje sredo je bil nakup zemljišča v Srebrnicah za novo novomeško pokopališče. Nekaj dni pred sestankom so izvedeli, da je sklenjena kupoprodajna pogodba med novomeško občino in Andrejem Agničem iz Ljubljane, denacionalizacijskim upravičencem do zemljišča v Srebrnicah, kjer naj bi uredili novo pokopališče.

Kot je znano, naj bi denacionalizacijski upravičenec Andrej Agnič za nekaj manj kot 11 ha zemljišča, od tega je večina gozd, dobil dobrih 850.000 nemških mark. Na to izjemno visoko ceno postavili so jo, kot da gre za gradbeno, in ne kmetijsko zemljišče ali gozd - je Skupnost krajevnih skupnosti pristala težko in s stisnjenimi zobmi. "Kot kaže sedaj, pa naj bi bili mi, se pravi novomeške krajevnice skupnosti, edini plačnik te velikanse vsote, v pogodbi, ki smo jo komaj dobili na vpogled - župan jo je podpisal 5. februarja, mi pa smo jo s težavo dobili 26. marca - pa nas sploh ni. Kot da je naša dolžnost samo dati denar!" pravijo predstavniki enajstih mestnih krajevnih skupnosti.

Pa ne samo to. V pogodbi je namreč zapisano še, da ta kupnina ne vključuje tudi lesa, ki sedaj raste v gozdu (nekdanjo zanikrno gmajno je pogozdilo novomeško Gozdno gospodarstvo), ampak ta ostane last prodajalca, ki ga je "dolžan posekati v obsegu in času,

kot zahteva kupec". Torej bo lahko sedanjí lastnik še leta in leta sekal les po novomeškem pokopališču. Nasploh je to tako, kot bi nekdo prodajal travnik, na katerem bo še leta po prodaji on kosil travo.

Prav tako močno je predsednike krajevnih skupnosti zbadla določba pogodbe, po kateri se je kupec, se pravi občina, zavezal plačati davek na promet z nepremičninami, kar je sicer dolžan plačati prodajalec.

Sprva je bilo predvideno, da si bosta vse stroške za ureditev novega novomeškega pokopališča na pol razdelili občina in skupnost krajevnih skupnosti, sedaj pa bi sprva predvideni denar zadoščal komaj za nakup zemljišča. Pa tudi sicer niso razčiščene vse zadeve okoli denarja skupnosti krajevnih skupnosti oziroma njegovega namena.

Denar se je zbiral z 1-odstotnim samoprispevkom v enajstih mestnih krajevnih skupnostih v obdobju 1989 - 1994. Z referendumskim programom je bilo določeno, da

gre polovica tega denarja za programe mestnih krajevnih skupnosti, in s tem denarjem so v tistem obdobju res veliko naredili. Od druge polovice tako zbranega denarja pa bi morali 67 odst. nameniti za izgradnjo pokopališča v Srebrnicah, 33 odst. pa za otroško varstvo v mestu, se pravi za vrtnice. Sedaj pa na občini o tem nočejo nič slišati in bi radi ves samoprispevkom zbrani denar, ki je na varnem na računu KS Drska, potegnili za kupnino zemljišča.

Z denarjem, zbranim s samoprispevkom, pa so v skupnosti krajevnih skupnosti dobro gospodarili in zato tudi niso pripravljali kar zadržati in ga prenesti na občino, kot bi ta očitno rada. V petih letih se je s samoprispevkom zbralo 67 milijonov tolarjev, z obračunom in oplemenitvanjem pa je ta vsota do danes narasla na 185 milijonov tolarjev. To je pa tudi za občinski proračun slasten zalogaj. Tudi če

• Predsedniki hočejo, naj pogodbo presodi republiški pravobranilec. V pogodbi krajevnih skupnosti ni kot pogodbene stranke. Zahtevajo, naj davek na promet z nepremičninami plača prodajalec in naj kupnina vključuje tudi les. "Če teh zahtev ne bodo upoštevali, naj pogodbo prekinejo, občina pa naj nadaljuje postopek za razlastitev tega zemljišča," je zadnji sklep sestanka predsednikov mestnih krajevnih skupnosti.

z njim lahko velikodušno plačaš kupnino za pokopališče. Na občini pa sedaj nočejo nič slišati o tem, da bi morala tretjina tega denarja iti za otroško varstvo, na primer za nakup stavbe Novotekovega vrtca. "Če ne bi bilo tega denarja, se župan sploh ne bi mogel pogovarjati o Srebrnicah, ampak bi morali razširiti ločensko pokopališče; sedaj jih pa ta denar srbi," je de-



ODLOČNI MOŽJE - Predsedniki mestnih krajevnih skupnosti v razpravi o nakupu izredno dragega zemljišča za novo novomeško pokopališče v Srebrnicah. (Foto: A. B.)

Zgodnje priprave za Javorovico

V aprilu še 2750 metrov asfalta do najvišje ležeče dolenjske vasi in nad njo

JAVOROVICA - Prejšnji petek je bil pri šentjernejškem županu Francu Hudoklinu posvet o pripravah na letošnje srečanje nad vasjo Javorovica. V zadnjih letih je za prvi maj prišlo na prijazno planino že več tisoč ljudi. S prijetnim druženjem so počastili državni praznik - dan upora proti okupatorju, srečanje ob spominskem hramu 146 padlih in pobitih partizanov 4. bataljona Cankarjeve brigade in mednarodni praznik dela.

Lani se je pokazalo, da zahteva množična udeležba na Javorovici večje in skrbnejše priprave, saj ob takem srečanju ne sme manjkati ničesar, kar sodi v varnost prometa, dobro preskrbo gostov in pod.

Predstavniki občine, Zveze borcev iz Šentjerneja in Novega mesta, domačih lovcev, gasilcev z Vrhpolja in iz Šentjerneja, šentjernejske godbe na pihala, policije in članov Skupnosti Cankarjeve brigade ter 15. divizije so tokrat dovolj zgodaj, predvsem pa temeljito pretehtali vsa vprašanja, ki jih terja tako, zdaj čedalje bolj medobčinsko srečanje prebivalcev Dolenjske, Spod. Posavja in Bele krajine.

Na letošnje srečanje se v občini pripravljajo že dlje časa, saj računajo, da bi do Javorovice in nad njo do konca aprila potegnili še 2750 metrov asfalta, kar bo za najvišje ležečo dolenjsko vas pomembna pridobitev. Med priprave sodi tudi delna prenova vodovoda v vasi. Prireditev bo pripravila občina Šentjernej, soorganizatorja srečanja pa sta Skupnost Cankarjeve brigade in območna organizacija ZB. Kulturni delež na prazni bodo prispevali domači pevci, šolarji in godba, ki bo jutraj po vseh igrala tudi budnice. Za javni red, mir in prometno varnost bodo policiji pomagali varnostniki iz vrst gasilcev in civilne zaštite. Tudi letos bodo pripravili dva pohoda mladine in planincev z Vrhpolja ter iz Pletirij, ki bosta po srečanju ob koči na Pragu družno pod vodstvom lovcev nadaljevala pot na Javorovico. Povabili bodo tudi vod slovenske vojske.

Za gostinski del srečanja bodo letos dobro poskrbeli, saj se ne sme ponoviti lanski spodrsrlaj, ko je že pred 13. uro na planini zmanjkalo hrane in pijače. Z vaščani se bo pripravljali odbor še posebej

pomenil glede parkirnih prostorov.

Posebej teko priprave za pridobitev slavnostnega govornika,

OGLAŠEVALSKI VODNIK

NOVO MESTO - Vodnik po Dolenjski in Beli krajini, ki ga izdaja Studio M, zasebni podjetnik Mitja Gorišek, je dočkal svojo drugo številko. Večino Vodnika zavzemajo barvne oglasne strani, nekomercialne informacije pa prinašajo le seznam pomembnejših poštinskih števil in planer z nekaterimi, predvsem športnimi prireditvami za mesec marec in prvo polovica aprila.

PAPEŽ PRIHAJA

Vsi, ki se želite udeležiti srečanja s papežem, ki bo 18. maja obiskal Ljubljano in Postojno, 19. maja pa še Maribor, se lahko prijavite v katerem od župnijskih uradov, prijave pa sprejemajo tudi v Društvu invalidov, Novo mesto, na Bregu 1, ob ponedeljkah od 8. do 16. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure ali pa v Župnijski Karitas na Kapitlju ob ponedeljkah od 9. do 10. ure in ob četrčkih med 9. in 10. ali med 16. in 17. uro. Najbolje, da se prijavite čimprej, najkasneje pa do 30. aprila. Dodatne informacije na tel. 061-13-38-066 ali 068-21-130.

jal predsednik ene od krajevnih skupnosti. ANDREJ BARTELO



Andreja Brancelj Bednaršek

Belokranjski muzej ima novo ravnateljico

METLIKA - Tukajšnji občinski svet je na seji pred tednom dni za novo ravnateljico Belokranjskega muzeja v Metliki imenoval diplomirano etnologinjo in profesorico umetnostne zgodovine Andrejo Brancelj Bednaršek. Branceljeva, ki je prišla za ravnateljicvanjem v ponedeljek, 1. aprila, je bila skoraj 12 let kustodinja v Belokranjskem muzeju. Sicer pa je v muzeju, ki bo čez mesec dni praznoval 45-letnico, tretja ravnateljica. Tri desetletja je vodil njegov osnovatelj prof. Jože Dular, 15 let pa prof. Zvonko Rus.

Branceljeva je z dosedanjim ravnateljem Rusom pripravila idejni osnutek del, ki naj bi jih opravili v muzeju do leta 2001, ko bo ta zavod praznoval 50-letnico. "V prvi vrsti nameravamo prenoviti celotno stalno razstavo, ob tem pa upoštevati predvsem sodobne prijeme. Začeli smo z zadnjega konca in ob 45-letnici muzeja bo otvoritev prenovljene zbirke novejših zgodovine. Vsako leto naj bi prenovili po eno zbirko, če bo ministrstvo za kulturo zagotovilo denar," pravi nova ravnateljica, ki se dobro zaveda, da morajo v muzeju uvajati novosti, če želijo obdržati obiskovalce.

M. B.-J.

Ljubljansko pismo

Brezobzirni, črni časi za delavca

Postali brezpravna "raja"

LJUBLJANA - Pravna varnost delavcev se naglo poslabšuje zlasti pri novih zasebnih delodajalcih, kjer je odnos do zaposlenih najbolj brezobziren. Večina delavcev pri zasebnikih ni vklanjenih v sindikat, ker mislijo, da njihove zaščite ne bodo potrebovali, ali pa se ne upajo vklaniti, ker se bojijo za službo. So primeri, da delodajalec grozi z odpustitvijo vsem, ki bi se vklanili v sindikat.

Vse več je tudi primerov, da delodajalec delovno razmerje podaljšuje v nedogled, čeprav zakon natanko določa, v katerih primerih sme biti delovno razmerje začasno. Začasno zaposlenega delavca lahko delodajalec odpusti brez odpravnine. Tudi sicer takšna zaposlitev ni varna, saj je z datumom izteka konec ne glede na to, ali delavca zaloti na dopustu ali v bolnišnici. Delavce resda ščiti zakon, toda postopki pred sodišči trajajo neverjetno dolgo, in ker delodajalci to vedo, pogosto zavestno kršijo zakone, saj tudi vedo, da čas dela zanje. Kljub "gospodarskemu čudežu", kot se radi hvalijo nekateri državni funkcionarji, se položaj de-

lavcev in drugih zaposlenih torej vse bolj približuje črnim časom kapitalizma 19. stoletja, ko so imeli delodajalci pred očmi samo interese kapitala.

Ni tako malo delodajalcev, ki od novozaposlenih (praviloma za določen čas) zahtevajo podpise, da se ne bodo pritoževali. V gostinstvu in turizmu je že skoraj pravilo, da delodajalec delavcem uradno izplačujejo najnižje plače, "pod mizo" pa jim dodajajo neobdavčeni del. S tem goljufajo delavce in državo, sebi pa ustvarjajo neupravičene dobičke.

Nič bolje ni tudi v dosedanjih družbenih podjetjih, ki se po sili razmer ali pa, kot opozarjajo nekateri, namerno potapljajo v izgubah. Tako naj bi se dogajalo, da v nekaterih od njih zaposlujejo ljudi na tri načine: bivši direktorji ali drugi nekdanji šefi, ki so ustanovili svoje firme, v istem podjetju nadaljujejo proizvodnjo, del delavcev zaposli stečajni upravitelj, preostali pa delajo na črno. Kljub temu da za take primere vedo tudi ustrezne službe, kot ugotavljajo sindikati, praviloma nihče nič ne ukrepa.

Kako nečloveško z delavci in drugimi zaposlenimi ravnaajo nekateri vodilni, pove tudi primer, ko po stečaju zaposlenim po več mesecev niso izdali posebnih odločb, na osnovi katerih bi pri Zavodu za zaposlovanje lahko uveljavili nadomestila. Prav zastrašujoče, še posebej za prizadete, je primer, da delavci pridelujejo letno razen obdobja ne plače ne drugih nadomestil.

VINKO BLATNIK

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OÖRK so prispevali: Angelca Mihelič, Brodariceva 1, Metlika - namesto cvetja za pok. Aži Kuntarič iz Celja 10.000 tolarjev; JP Elektro, PE Novo mesto - namesto venca na grob pok. Leopolda Panjana 12.000 tolarjev; SVIZ osnovna šola Mir-

na Peč - namesto cvetja pokoj. Ivanu Gorencu, očetu sodelavke, 10.000 sit; Danilo in Ruža Kovačič, Zwitrova 22, Novo mesto - namesto cvetja na grob pok. Slavka Bukovca, očeta Branke Bukovec, 3.000 tolarjev; Mestna občina Novo mesto - namesto venca za pok. očeta Branke Bukovec 15.000 tolarjev, Dušan Rustja, Kandijska 47, Novo mesto - namesto cvetja za pok. Franca Gorencu 1.000.

Od nove "metle" si godba veliko obeta

Novomeški godbeniki so se ločili od gasilcev in ustanovili kulturno-umetniško društvo
Mestna godba Novo mesto - Novi dirigent bo Sandi Franko - Sodelovanje s šolo

NOVO MESTO - Novomeška godba je imela v svoji 148-letni zgodovini vrsto vzponov in padcev, nekajkrat je njeno delo že skoraj povsem usahnilo, doživela pa je tudi svoje zvezdne trenutke, tako na primer leta 1854, ko je po ubranem igranju slovela daleč naokoli in ji je bila zavistna celo Ljubljana, ki takrat godbe sploh ni imela (zapisal Bleiweis v Novicah). Zadnjih 20 let so novomeški godbeniki delovali v okviru gasilskega društva Novo mesto, kar je bilo sprva pametna in koristna rešitev, sčasoma pa je delovanje društva zamrlo, denarja je bilo vse manj, sodelovanje z novomeško glasbeno šolo, ki je zadnja leta pošiljala svoje učence predvsem v precej boljše straško godbo, je bilo prekinjeno.

Novomeška godba je obstala na razpotju, godbeniki pa so se v četrtek, 28. marca, odločili: ločili so se od gasilcev in na ustanovnem občnem zboru ustanovili Mestno godbo Novo mesto. Imajo en sam cilj - okrepiti svoje vrste z mladimi glasbeniki ter doseči bistveno višjo raven od sedanje.

Ne le da so v četrtek ustanovili mestno godbo, ampak so enoglasno podprli odločitev vodstva, da je treba v pihalnem orkestru narediti carski rez, sicer ga kmalu več ne bo. Zahvalili so se za dolgoletno skrb dosedanjemu dirigentu Antonu Čehu, ki ga bo po veliki noči zamenjal šentjernejčan Sandi Franko, učitelj klarineta na novomeški glasbeni šoli, uspešen vod-

ja šentjernejske godbe, ki je med študenti akademije za glasbo veljal za enega izmed najboljših.

Kljub temu se v godbi zavedajo, da dirigent ni vse, saj bo treba temeljito prenoviti notno literaturo pa tudi nekateri instrumenti so že zdavnaj zastareli. Tudi glede rednega obiska vaj se bodo morali starejši člani orkestra poboljšati, ravnatelj novomeške glasbene šole Zdravko Hribar, ki je godbenikom obljubil pomoč, pa jih je opozoril,

da jih čaka trdo delo, da bodo do svojega cilja prišli le postopno in naj za začetek za sodelovanje pridobijo še več starih članov, saj bodo mladi iz glasbene šole le na ta način našli dovolj pobud za igranje pri mestni godbi. Izvršilni odbor mestne godbe se je ob tem zavezal, da bo poskušal najti čimveč pokroviteljev, saj bo za izpolnitev načrtov potrebno kar nekaj denarja, velika škoda pa bi bila, če jim ne bi uspelo.

I. VIDMAR



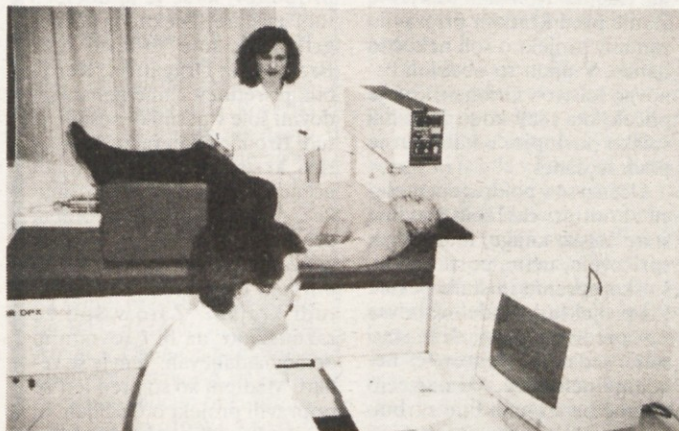
MESTNA GODBA NA RAZPOTJU - Novomeški godbeniki so ob ustanovitvi kulturnoumetniškega društva Mestna godba Novo mesto pripravili priložnostni koncert, ki ga je vodil dosednji dirigent Anton Čeh. V naslednjih letih jih z novim dirigentom čaka trdo delo, temeljito prenovljeni, pomlajeni pa tudi številčno in po znanju močnejši, nameravajo čez dve leti praznovati 150 let novomeške godbe, saj ima tako bogato godbeniško tradicijo le redko katero slovensko mesto. (Foto: I. Vidmar)

JAMARSKI TEČAJ

NOVO MESTO - Jamarski klub Novo mesto prireja jamarski tečaj, na katerega vabijo vse, ki se žele vključiti v raziskovanje dolnjskega krasi. Tečaj se začne v petek, 5. aprila, ob 19. uri v prostorih kluba v gasilskem domu v Ločni.

ROMI BODO PRAZNOVALI

NOVO MESTO - V petek, 5. aprila, ob 10. uri v avli Kulturnega centra Janeza Trdine osrednja romska prireditev, ki jo vsako leto organizira novomeško Društvo Rom za 8. april, svetovni dan Romov. V programu bodo sodelovali predšolski in šolski otroci ter folklorna skupina Romalen. Novomeški Romi pričakujejo, da se bodo praznovanja udeležili Romi, prav tako pa tudi drugi gostje. Osrednja republiška romska prireditev bo letos 17. maja v Ljubljani, v dvorani KUD France Prešeren, na kateri bodo nastopili tudi novomeški Romi.



ZDRAVLJENJE OSTEOPOROZE - Zdravilišče Dolenjske Toplice postaja regijsko središče za odkrivanje in zdravljenje osteoporoze, pogoste bolezni, ki tare zlasti starejše ženske. Kupili so najmodnejši aparat za merjenje mineralne gostote kosti, s katerim odkrivajo bolezen v zgodnji fazi, ko je lahko zdravljivo, da ne pride do zloma kosti. Na sliki: dr. Danilo Radošević, specialist internist, na računalniškem ekranu spremlja meritev mineralne gostote kosti. (Foto: A. Bartelj)



VELIK ODZIV KRAJANOV - Krajevna organizacija Rdečega križa iz Orhovic je v petek, 29. marca, organizirala predavanje o nevarnostih sladkorne bolezni in povabila medse višjo medicinsko sestro Jožico Rolih iz Novega mesta. Predavateljica je spregovorila o nevarnostih sladkorne bolezni, boleznih nove dobe, ki ne ogrožajo le tistih, ki jo imajo v družini, pač pa je zaradi prehrabnih razvad ogrožen vse širši krog ljudi. Kot je povedala predsednica krajevne organizacije RK Stanka Kastelic, so se za tovrstno predavanje odločili, ker je v organizacijo včlanjenih zelo veliko krajanov, ki pa so, kot so dokazali v petek, pripravljeni tudi aktivneje sodelovati, zato se bodo v društvu potrudili, da bodo morda že letos organizirali še eno predavanje, in sicer o psiholoških težavah mladine. (Foto: T. Gazvoda)

PREVODNIK RAZSTAVLJA V

ŠENTJERNEJ - V prostorih ekspoziture Dolenjske banke bodo jutri, 5. aprila, ob 18. uri odprli razstavo akademskega slikarja in grafika Marjana Prevodnika.

Harmonike bodo, čeprav ne bo salam

Turistično društvo Ratež

RATEŽ - Turistično društvo Ratež štejejo v nekaterih pogledih za najboljše na širšem novomeškem območju. Letos, ko deluje že 11 leto, bo vztrajalo pri preizkušenem delovnem načrtu, v katerem zavzema posebno mesto veliko harmonikarsko srečanje. Medtem ko harmonikarski praznik, ki so ga organizirali na Ratežu že nekajkrat, društvo ohranja v svojem železnem repertoarju, so na Ratežu letos odstopili od salamiade.

Turistični delavci na Ratežu bodo kot druga leta letos tudi urejali kraj. V očiščeni Ratež bodo, tako zatrjujejo, postavili obnovljeno tablo s turističnimi obvestili. Društvo bo pripravilo predavanja in različne kulturne prireditve, zagotovilo naj bi tudi piknik, martinovanje, silvestrovanje in podobno. Na vidiku je nov društveni bilten, v katerem bo najbrž pisalo tudi o dobro zastavljenem sodelovanju z brusniško osnovno šolo in z različnimi drugimi ustanovami in organizacijami. Igor Perhaj, predsednik Turističnega društva Ratež, omenja, da se v društvu posebej trudijo tudi s pripravo domačih jedi in slaščic. Kuharske in pekarske dobrote so letos že postavili na ogled in pokušnjo. "Sodelovali smo na Jožefovem sejmu, ki ga organizira Tabakum, velik prijatelj Turističnega društva Ratež. Kulnarična dejavnost društva se razvija," pravi Perhaj, "pod skrbnim vodstvom priznanega Nika Veseliča."

L. M.



Igor Perhaj

DIVJE SMETIŠČE - Za dijaškim domom v Novem mestu se potnikom na vlaku belokranjske železnice malo pred postankom na železniški postaji Kandija nudi tale "čudovit" razgled na divje odlagalniške odpadkov. Prav lepa izkaznica za mesto, v katerega prihajajo. Pa vendar je v stavbah za smetiščem, v dijaških domovih in v begunskem centru močnih in zdravih rok dovolj. (Foto: T. Jakš)

ANGELCA SPET NAJBOLJE KLETARILA

TRŠKA GORA - Na srednji kmetijski šoli pod Trško Goro je bila v soboto zvečer slovesna razglasitev rezultatov ocenjevanja vin vinogradniškega društva Trška gora. Že pred tednom dni je komisija, ki jo je vodil inž. Darko Marjetič, ocenila 124 vzorcev, ki jih je v oceno prineslo 77 vinogradnikov. Kar 117 vzorcev je prejelo več kot 14 točk, pripombe je komisija zapisala 57 vzorcem, izločila je le 7 vzorcev. Med 30 vzorci cvička je najvišjo oceno prejel vzorec Angelece Milavič (15,94), ki je najvišjo oceno prejela tudi med 50 vzorci belega vina (16,16). Z modro frankinjo se lahko pohvali Jure Murn, najbolje ocenjeno žametno črno imo Lojze Slak, najvišjo oceno pa je komisija dodelila renskemu rizlingu Franca Šmajdka (17,65). Po podelitvi priznanj so vinogradniki ob hrani, ki so jo prinesli s seboj, pokušali pozno v noč.

DVA SVETNIKA IZSTOPILA

ŠENTJERNEJ - Svetnika Gospodarske liste Franc Grubar in Anton Jordan sta pred kratkim izstopila iz svetniških vrst, na njuni mesti pa sta prišla Stane Grubar in Janez Cvelbar. Kot je v šentjernejškem občinskem poročevalcu v obrazložitvi med drugim zapisal Franc Grubar, "svet v letu dni ni uspel sprejeti programa za svoje mandatno obdobje, zato tudi ni imel dosti možnosti odločati, če ni vedel, kaj naj počne. Da pa bi se načrtno lotili najpomembnejše naloge - to je celovitega prostorskega urejanja, kar je nujnost za usklajen razvoj, tega svet ni bil zmožen dojeti vse do sedaj."

S. M.

PODPISANA POGODBA S SONČKOM

ŠENTJERNEJ - Združenje aršev in otrok Sonček iz Dole- Stare vasi pri Šentjerneju je nekajmesečnih pogajanjih z občino Šentjernej podpisalo pogodbo, s katero se podaljšuje sponzorska za naslednjih pet let. Šentjernej je to zelo pomembno, saj bodo lahko še naprej zaupali v območje, ki je v zvezi in varno v vrtec, v katerem je sedaj otrok.

Suhokranjski drobiž

V ČAST MATERAM - Na vtoru in Žužemberku sta bile dve prireditvi, posvečeni materinemu dnevu. V Žužemberku je v petek v pogovoru sodelovala tudi dr. etka Klevišar. Za obe prireditvi bil značilen velik obisk, kar je obudilo za organizatorje v prihodnosti.

DELAVNI AKTIV KMEČKIH ŽEN - Že več let deluje v Žužemberku aktiv kmečkih žena, ga vodi predsednica Slavka Klemenčič. Aktiv in njene članice so se že večkrat tudi predvajale, saj pa so se preizkusile v praktičnem delu pri peki kruha, potice drugih slaščic. Po Slavkinih besedah so za uspešno izvedeno aktivno gospodinje hvaležne predvsem kmetijski svetovalki inž. etki Lavrič, učiteljici-mentorici in slaščičarstvu Mariji Prajčič iz Maribora in ne nazadnje gospodinjini Anici Zalašček, ki jim odstopila prostor za delo in vaje pri prireditvi.

ZARADI OVINKA PRESTAVILI KAPELICO - Vaščani Srednje Lipovca pri Dvoru so za nekaj metrov prestavili kapelico pred vasi. Izpostavljena je bila nevarnim cestnim nevarnostim. S pomočjo tehnike in s pomočjo dvigal so jo nepoškodovano prenesli na varno. Čaka še dokončne obdelave in kraj bo bogatejši še za eno znamenje.

Svetnike najbolj razburile plače

Sprejeti proračun omogoča asfaltiranje ceste na Javorovico - Do pokopališča nove ovire - V grbu petelin - Za šport so namenska sredstva - Lani sejem z 39 tisočaki dobička

ŠENTJERNEJ - Čeprav občine še vedno niso dobile meril za oblikovanje proračuna so se v šentjernejški občini držali priporočila o 7-odstotnem povečanju lanske porabe, po burnih dveh razpravah pa so svetniki proračun tudi sprejeli, saj v nasprotnem primeru ne bi mogli asfaltirati ceste na Javorovico. Slavnostno naj bi jo odprli 1. maja - morda bo to storil predsednik RS Milan Kučan.

Svetnike, predvsem Jožeta Simončiča, so v proračunu najbolj motila velika sredstva za dejavnosti občinskih organov in uprave, saj je 19 milijonov za plače petih zaposlenih preveč. Kot je povedal župan Franc Hudoklin, denar za plače zagotavlja ministrstvo za lokalno samoupravo, primerjava z lansko porabo denarja za plače pa z letošnjo ni realna, saj lani delovna mesta niso bila zasedena celo leto. Zaradi dvomov o višini županove plače je župan povedal, da dobi 1.500 mark plače (seveda v tolarjski protivrednosti), a številni nadur si ne obračunava. Tudi dela ostalih zaposlenih v občini ne moremo primerjati na primer z delom v novomeški občini, kjer enaka dela opravljajo okoli 60 zaposlenih, v Šentjerneju skupaj z županom pa pet. Očitke in ugibanja o plači je prekinil Jože Bregar, direktor podjetja Prag, ki je v lasti

krajevne skupnosti: "Moja bruto plača je 117 tisoč tolarjev."

Svetnike je zmotilo tudi nesorazmerje sredstev, namenjenih za šport, kmetijstvo, kulturo in obrt ter podjetništvo. Lani so za šport porabili manj denarja, kot ga je namenilo ministrstvo za šolstvo in šport. Ker gre za namenska sredstva, jih ni mogoče prerazporediti, zato je bolje, da jih porabijo v občini. Žal občinski proračun namenja le 5 milijonov kmetijstvu (torej toliko kot za šport), a za kmetijstvo je mogoče dobiti denar še neposredno od države. Kot je povedal župan, že tečejo pogajanja, da bi država zagotovila potrebnih 15 milijonov tolarjev za vzdrževanje melioracijskih jarkov.

Čeprav je občinski svet oktobra lani sklenil, da bo za dokončanje mrliške vežice in ureditev ter razširitev pokopališča namenil še 22 milijonov tolarjev, se je poka-

zalo, da to spet ne bo dovolj. Res, da so zidarska dela na vežici skoraj končana, a za spremembo namembnosti zemljišča 5. kategorije, na katero bodo razširili pokopališče, je potrebno plačati 4 milijone tolarjev. Arhitektka Capudrova je izdelala še projekt zunanje ureditve, projektantska cena celotne ureditve pokopališča pa je

• Svetniki so sprejeli plan Javne- ga podjetja Komunala za leto 1996 pod pogojem, da se letos izvede investicija povezovalnega cevovoda od Vrhpolja do Šmarja v dolžini 2.800 metrov. In še to: Na šentjernejškem grbu bo petelin, potrebne pa bodo še dodelave do končne oblike grba. Direktor podjetja Prag Jože Bregar je na seji poročal o poslovanju kmetijskega sejma: ta je v lanskem letu prinesel 39 tisoč tolarjev dobička!

kar 43 milijonov tolarjev; samo za hortikulturo bi bilo potrebno po njenih načrtih kar 6 milijonov tolarjev. Na občini so se odločili, da bodo za zdaj financirali le najnujnejše.

T. GAZVODA



O šoli nekoč in danes

GRIBLJE - 27 učencev od 1. do 4. razreda gribeljske podružnične šole črnomaljske osnovne šole Loka je skupaj z učiteljicami Zdenko Konda in Marjetko Žunič pred kratkim pripravilo zanimiv projekt o šoli nekoč in danes. V njem so obdelali osnovno šolstvo v Gribljah, ki se je pričelo leta 1889, ko so dogradili šolsko poslopje, v katerem je pouk še danes.

Učenci so v poldrugem mesecu zbrali pri vaščanih številne stare šolske knjige, fotografije, spričevala, učila, potrebščine, šolsko opremo in stare pesmi. Pri projektu je sodelovala vsa vas, predvsem pa starši in stari starši sedanji učencev ter nekdanje učiteljice. "V največjo pomoč pa so nam bile skrbno napisana šolska kronika ter bivši učiteljici z najdaljšim stažem, Štefka Kukovec in Marija Štru-

celj," povedo.

Ob zaključku projekta so na šoli izdali glasilo Žbulček ter pripravili razstavo in zaključno prireditev, ki se je udeležil tudi najstarejši nekdanji učenec gribeljske šole 90-letni Jože Brodarič iz Dragatuša. Ker je bila prireditev namenjena zgodovini šole v pesmi in besedi, je tudi Brodarič zaigral na tamburico, ki se jo je naučil igrati kot učenec. Poleg otrok, ki so izsledke iz projekta koristno uporabili pri pouku slovenščine in spoznavanja narave in družbe, so bili nad projektom navdušeni tudi krajanji. Zato v šoli že razmišljajo, da bi s tovrstnim delom nadaljevali. Tem je še veliko. Medtem ko so pred leti že pripravili projekt o Gribljah, bi v prihodnje lahko obdelali kmetijstvo, stare hiše in še kaj.

M. B.-J.

VOLITVE V METLIŠKIH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

METLIKA - Nedeljskih neposrednih volitev predsednikov in štirih do desetih članov svetov krajevnih skupnosti v metliški občini se je udeležilo 63,5 odst. volilnih upravičencev. Najboljša udeležba je bila na volišču na Selih pri Jugorju (93,4 odst.), najslabša pa v metliški vinski kleti (43,9 odst.). Sicer pa so se volilci na 21 voliščih v 13 krajevnih skupnostih odločili med 24 kandidati za predsednike in 146 kandidati za člane svetov KS. Predsedniki svetov so postali Stanko Nemanjč (KS Božakovo), Anton Plut (Dobravice), Martin Nemanjč (Draščiči), Marjan Črnič (Grabrovec), Alojz Malenšek (Gradec), Ivan Klemenčič (Jugorje), Anton Petric (Lokvica), Jože Smuk (Podzemelj), Jožef Nemanjč (Radovica), Martin Slanc (Rosalnice), Jože Vrančar (Slamna vas), Slavo Brunskole (Suhor) in Anton Čerščič (mestna skupnost Metlika).

RAZSTAVA TAPISERIJ

ČRNomeLJ - Umetnica domače obrti in ljubiteljica ročnih del Miroslava Ritonja se je predstavila s tapiserijami v različnih tehnikah izdelave v prostorih pošte Črnomelj. Razstavljena dela so narejena na statve z uporabo različnih tehnik.

J. D.

DOLENJSKI LIST

Koncesija še dvema zdravnikoma

Poleg štirih zobozdravnikov in ginekologinje sta dobila koncesijo tudi prva dva črnomaljska zdravnika splošne medicine - Še soglasje ministrstva - Pogodbe o sodelovanju

ČRNomeLJ - V črnomaljski občini so doslej podelili koncesijo štirim zasebnim zobozdravnikom za odrasle. Dva delata v lastnih ambulantah, ostala dva pa v najetih prostorih v črnomaljskem zdravstvenem domu. Tu ima v najemu ambulanto tudi ginekologinja, ki pa ji je, ker gre za specialistično dejavnost, koncesijo podelilo ministrstvo za zdravstvo.

Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki podelili koncesijo še dvema zdravnikoma splošne medicine, vendar bo moralo dati soglasje še ministrstvo za zdravstvo. V tukajšnjem zdravstvenem domu, ki je in bo tudi v prihodnjih letih osrednji nosilec zdravstvene de-

javnosti v občini, so si začrtali organizacijo zdravstvene službe tako, da bi eno od treh ambulant splošne medicine dali v najem zasebnemu zdravniku s koncesijo. V njej namreč že sedaj dela dr. Krešimir Macan, ki naj bi bil odsej kot zasebni zdravnik v njej

najemnik. V ostalih dveh ambulantah pa se sedaj izmenjuje šest zdravnikov splošne medicine. A ker namerava drugi zasebni zdravnik splošne medicine dr. Zlatko Borič opravljati svojo dejavnost v lastnih prostorih na Zadržni cesti, se bodo, kot menijo v zdravstvenem domu, možnosti za delo v ambulantah splošne medicine izboljšale.

Zaradi prostorske stiske v zdravstvenem domu priporočajo razmislek o odhodu še enega zdravnika v zasebnost, če bi za opravljanje javne službe ponudil lastne prostore. S tem naj bi po mnenju zdravstvenega doma zaključili z uvajanjem zasebnega dela v črnomaljskem zdravstvu. Sicer pa so pripravljene v zdravstvenem domu z vsemi zdravniki, ki bodo odšli v zasebno prakso, skleniti pogodbe o sodelovanju in jim ponuditi tudi tiste storitve, ki jih sami ne morejo opravljati, kot so na primer uporaba laboratorija, fizioterapije, rentgenske diagnostike,

M. B.-J.

ZA VINSKO RAZSTAVO

METLIKA - Vinogradniki, ki želijo oddati vzorce za ocenjevanje vin za letošnje vinsko razstavo v okviru Vinske vgrede, lahko pridejo v petek, 5. aprila, v metliško vinsko klet po embalažo in ostalo dokumentacijo. Člani komisije bodo do ponedeljka, 8. aprila, po ustaljenem načinu po podružnicah društva vinogradnikov pobirali vzorce pri vinogradnikih, 9. aprila do 14. ure pa jih bodo oddali v vinsko klet.

PRAVLJIČNA URA

METLIKA - Danes ob 17. uri bo v ljudski knjižnici pravljčna ura "Zajec, lažni bolnik". Vabljeni!

M. B.-J.

Metličani še enkrat o proračunu

Župan je pripravil uravnotežen proračun, svetniki pa so pred tednom dni odločili, da bodo o njem še enkrat razpravljali - Šest predlogov Liste za Metliko

METLIKA - V začetku je kazalo, da metliški svetniki ne bodo imeli dosti pripomb k predlogu občinskega proračuna, a so za razpravo - čeprav naj bi tokrat predlagali le amandmaje - prav za to točko dnevnega reda seje namenili največ časa. Proračun, ki ga je predlagal župan Branko Matkovič, je bil uravnotežen, odbori pa so upoštevali tudi vse predhodne pripombe svetnikov.

Župan je sicer dejal, da svetniki morda ne bodo zadovoljni z višino denarja, namenjenega za posamezna področja, vendar pa je predvidel za dobrih 411 milijonov dolarjev prihodkov in prav toliko odhodkov. In res so iz SLS predlagali, da se za kmetijstvo namesto 11,45 milijona dolarjev namesto 15 milijonov dolarjev.

Novost pa je bil predlog Liste za

Metliko, ki so ga dobili svetniki na klop, in sicer, naj bo proračun za področje investicij odprt, občina pa naj za te namene pridobi dodaten republiški denar. Lista za Metliko je predlagala nadaljevanje posodobitve Vinogradniške ceste, ureditev pločnika in komunalne napeljave. Občina naj bi za ta dela prispevala 15 milijonov dolarjev, preostanek pa država. Matkovič je



USPEŠNA PREDSTAVITEV BELE KRAJINE NA LJUBLJANSKEM SEJMU - Na sejmu "Alpe - Adria turizem" od 18. do 23. marca so se prvič skupno predstavili tudi Belokranjci, in sicer iz občine Črnomelj, Metlika in Semič. Svojo ponudbo so predstavili belokranjski gostinci in gostinska podjetja, turistične kmetije in posamezna društva: Društvo Krnica iz Velikega Nerajca, Turistično društvo Adlešiči, Poljanska dolina in Sinji Vrh. Na razstavnem prostoru so poleg za belokranjske kulinarične dobrote poskrbeli tudi za glasbeno popestritev: nastopili so tamburaška skupina iz Dragatuša in Adlešičev ter tamburaški skupini iz Sodevcev in ansambel Tonija Verderberja. Društva kmečkih žena iz vseh treh belokranjskih občin so pripravila skupaj z društvom vinogradnikov Bele krajine prodajo domačih vin in kulinarike. Dokaz več, da je skupna predstavitev resnično lahko uspešna, je bila tudi polna dvorana Forum, kjer je bila v četrtek, 21. marca, osrednja predstavitev. Vsi trije župani so predstavili vizijo razvoja turizma v občinah. Je državni sekretar za turizem Peter Vesjenjak (prvi z desne) v vzpodbudni besedami odprl zeleno luč razvoju belokranjskega turizma?

pojasnil, da je Vinogradniška cesta regionalna in torej njena ureditev državni strošek. V zvezi z drugim predlogom - rekonstrukcijo Cankarjeve ceste od Bračike do Badovinca, je pojasnil, da so projekti narejeni, denar za delo pa ni predviden. Rekonstrukcija Šolske ulice, ki jo je predlagala Lista za Metliko, je tik pred uresničitvijo. Denar so prispevali občina, krajevna skupnost Metlika in prebivalci.

O razširitvi metliške osnovne šole zaradi enoimenskega pouka in devetletne osnovne šole je župan menil, da bo morala država, ki je predlagala devetletko, strošek, ki ga bodo imele s tem občine, slednjim tudi priznati. Lista za Metliko je predlagala tudi, naj bo odstotek za financiranje KS in mestne skupnosti letos 5 odst. proračuna, v prihodnje pa 10 odst. Matkovič je bil proti temu, da bi se financiranje KS povečalo, saj si po njegovem razen metliške ostale KS s tem pičlim denarjem ne bi mogle veliko pomagati. Pač pa bi le še bolj razdrobili denar, namesto da bi ga namenili za vodovod ali ceste. Povsem pa se je župan strinjal s šestim predlogom Liste za Metliko: da do konca maja pripravijo revizijo odmere nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

V razpravi so bili nekateri svetniki za odprt, drugi za zaprt proračun. Na koncu so odločili, naj župan amandmaje še enkrat pretehta ter jih do naslednje seje vključi v proračun, medtem ko so predlog proračuna zavrnil in ga bodo ponovno obravnavali.

M. BEZEK-JAKŠE

Proračun sprejet

Denar za OŠ Mirana Jarca, ne pa tudi za upokojece

ČRNomeLJ - Tukajšnji svetniki so na seji pretekli teden sprejeli predlog občinskega proračuna. Najdaljša razprava se je sukala okrog tega, kje vzeti 2 milijona dolarjev, za katere so se svetniki strinjali, da jih namenijo za investicijsko vzdrževanje osnovni šoli Mirana Jarca, ki kot največja črnomaljska šola vanj ni bila zajeta. Boris Mužar je pojasnil, da je bilo šoli prvotno namenjenih 10 milijonov dolarjev, ki pa so bili potem preusmerjeni drugam, zato bi v šoli želeli vsaj 2 milijona dolarjev za ureditev nadstreška pri vhodu.

Moja Stjepanovič iz občinske uprave je predlagala, naj z dograditvijo nadstreška počakajo, da bodo videli, kako se bo nadstrešek vključil v doizdavo šole, ki pa je letos ne bo. Poudarila je, da morajo proračun sprejeti v dogovorjeni višini, ki znaša 862 milijonov dolarjev, pri njegovem nastajanju pa so upoštevali mnenje svetnikov, naj največ pozornosti in denarja namenijo vodovodu in kanalizaciji. Ker je bil Mužarjev predlog, ki ga je podal v imenu poslanskih skupin LDS, ZLSD in DeSUS, sprejet, so svetniki po proračunu "iskali" 2 milijona dolarjev za OŠ Mirana Jarca, saj proračuna s primanjkljajem niso smeli sprejeti, četudi pomeni 2 milijona dolarjev le 0,23 odst. proračuna. Končno so dvignili roke za predlog Stjepanovič.

• Svetniki niso sprejeli predloga opozicijskih strank DeSUS, LDS in ZLSD o enotnem financiranju političnih strank, po katerem bi vsaka stranka, ki ima člane v občinskem svetu, prejela iz proračuna po 30 dolarjev za dobljeni glas na zadnjih lokalnih volitvah.

vičeve, da zmanjšajo materialne stroške za izobraževanje, denar pa namenijo za investicijsko vzdrževanje šol in nabavo opreme, kjer bosta 2 milijona dolarjev namenjena za investicijsko vzdrževanje OŠ Mirana Jarca. Predlog Vinka Babiča, naj 200 tisočakov namenijo društvom upokojecev, v katerih je okrog 1.500 članov, denar pa naj vzamejo iz stroškov vzdrževanja in čiščenja občinskih prostorov, pa ni bil sprejet.

M. B.-J.

NEKDAJŠE SE METLIČAN PONAŠALI s pogledom na dom mesta nad Bojico. Dandanašnji se obračajo v stran, da ne bi videli zanemarjenosti pod cerkvijo, proštno in komendo. Z javnim deli bi se dalo posekati akacije, grmovje ter odstraniti nesnago, ki se je leta nabirala, pa bi bil brezte spet za slikanje in risanje. Nekov ga je ovekovečil Božidar Jakac nad urejenega pa bi se danes gotovo s čopičem spravl metliški likovnik Mladen Vukšinič.

Črnomaljski drobiri

NAJMANJŠI Z NAJDALJŠI MI - Tisti, ki spremljajo seje belokranjskih občinskih svetov, so po dobrem letu njihovega sejanja prišli do zanimive ugotovitve: črnomaljski so, tem dalje imajo. Seje se razume! Semiški občinski svet ki šteje 13 članov, nemalokrat zaključil z zasedanjem, ko se kazalo na uri že pomikajo proti koncu. Metliški svet s 18 svetniki, začne tako kot Semičani s sejo, njem ob 18. uri, je nedavno sprjel sklep, da bo delal najdlje do 21 ure, ne glede na to, do katere točke bo prišel. Črnomaljski občinski svet s 23 člani pa je zadnji sejo kljub obširnemu dnevnemu redu zaključil v rekordnih treh urah. Zakaj v belokranjskih občinah ne volijo številnejših svetov?

ZAMOTANO - Svetniki morajo prezečiti marsikaj. Črnomaljski so za zadnjo sejo dobili tudi gradivo z naslovom "Dodelite kreditov na osnovi javnega razpisa za dodeljevanje posojil za lokalno infrastrukturo ekološkega razvojnega sklada RS d.d. Ljubljana". Prevod ni bil priložen.

ZASTAVE - Nekateri meščani so ugotovili, da po Črnomlju zelo malo črnomaljskih zastav, praznujejo praznik občinskega pomena. Ko gre za državni praznik, slovenskih zastav tako rekoč ni, zlasti ne na zasebnih hišah. A se zdijo Črnomalcem morda strošek za nakup zastav prevelik?

Semiške tropine

DENAR - V semiški občini so prvi od belokranjskih občin sprejeli letošnji proračun. Morda pa so bili le nekoliko preveč nagli. Ko so svetniki na isti seji, na kateri so sprejeli proračun, prišli do točke "vloge in pritožbe občanov", so ugotovili, da bodo morali v občini imenovati poravnalni svet, ki bo poravnal nesoglasja med krajanji. In kakšno povezavo ima poravnalni svet s proračunom? V njem ni predviden strošek za nakup oklepov, ki jih bodo člani poravnalnega sveta zagotovo kdaj potrebovali, če bodo hoteli uspešno poravnati vse spore.

Grad na Smuku iztrgali pozabi

V okviru javnih del v semiški občini bo letos sodelovalo devet ljudi - Največ jih bo čistilo razvaline gradu na Smuku in urejalo kraški izvir Lebica - Prijava na razpis

SEMIČ - V preteklem letu so v semiški občini opravljali javna dela na področju komunale in sociale, v letošnjem letu pa nameravajo delo razširiti in vanj vključiti še več brezposelnih. Tako kot lani bo tudi letošnje celotno leto v okviru črnomaljskega Centra za socialno delo en delavec skrbel za stare in bolne na njihovem domu.

Poleg tega so lani štirje delavci en mesec čistili divja odlagališča, trije delavci pa so en mesec čistili razvaline gradu Smuk. V letoš-

njem letu pa bo en delavec dva meseca opravljal vzgojni program za tri do petletne otroke. Poleg tega bo en delavec deset mesecev

skrbel za vzdrževanje lokalnih cest v občini.

Letos bodo še več časa in delavcev namenili za očiščevalna in urejevalna dela pri razvalinah gradu na Smuku ter pri kraškem izviru Lebica. Ta dela bo tri mesece opravljal kar šest delavcev. Na Smuku bodo očistili ruševine in uredili deponijo za odpadno kamnjenje v izviju Lebica pa bodo očistili usedline in posekali grmičevje.

Program javnih del, ki naj bi jih opravili na razvalinah gradu Smuk, ob kraškem izviru Lebica ter na lokalnih cestah, je semiška občina prijavila tudi na razpis, ki so ga skupaj pripravili Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Ministrstvo za okolje in prostor, Turistična zveza Slovenije in Republiški zavod za zaposlovanje. S tem razpisom naj bi imela v letošnjem letu prednost javna dela na turistično-ekološkem področju, morda pa bo moč pridobiti tudi sponzorje.

M. B.-J.



dolenjka d.d.
Novo mesto

vabi na otvoritev prenovljene prodajalne Market Semič v četrtek, 4. aprila, ob 11. uri.

Prodajalna bo bogato založena z blagom po ugodnih cenah za velikonočne praznike. Ob otvoritvi pokašna dobrot priznanih proizvajalcev. Vabljeni!

SLABO POZNANA KOČEVSKA - Da je Kočevska širšemu slovenskemu prostoru tudi nekaj neznana, et po uradnem odprtju nekega zaprtga območja slabo znana, so se lahko prepričali tudi letošnji udeleženci sejma Alpe Adria. Kočevski so ne le to, da ljudje na območju Kočevske po njeni gostinjski in turistični ponudbi - to končno tudi ni nič čudnega - in da je območje na Kočevskem pravzaprav še v povojih, marveč tudi to, da marsikdo nima povsem jasnih predstav o tem, kje je Rog in kje Kočevska Reka. Niso bili namreč obiskovalci sejma, ki so mislili, da se Gotenica oz. nekdanje zaprto območje kočevske občine nahaja nekje sredi Kočevskega jezera.

ZA ZBOR KOČEVARJEV V KOČEVJU - Na vsakoletnem srečanju Kočevjarjev, ki poteka v soboto septembra v Celovcu, se bomo do 2000 Kočevjarjev in njihovih potomcev. Razmišljanja o tem, da bi ta zbor preneseli v Kočevje, niso od včeraj in tudi niso zrasla na našem zelniku. Res je, da so še pred nekaj leti bile le želje nekdanjih prebivalcev kočevske in da so šele procesi demokratizacije v Sloveniji začeli glasneje o tem govoriti tudi pri nas. Ker bi bil zbor nekdanjih prebivalcev Kočevja zanimiv tudi vidiča turizma, je kočevsko društvo pred nedavnimi storilo pomemben korak v tej smeri. Navezalo je stike s predsedniki društev Kočevjarjev, s katerimi se sedaj dogovarja, da bi se vsi Kočevjarji, ki živijo v Sloveniji, zbrali v Kočevju na vsakoletnem srečanju.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

Boš vzel revolving posojilo, ki ponuja banka?

Najbrž ne, ker bi se počutil, da imam na čelo prislonec revolver.

Ribniški zobotrebnici

STRAH ODPIRA DENARICE - 36 let stari zvoniki na ribniški cerkvi, ki so nastali po 19. letni priznanosti slovenskega kmetiča Jožeta Plečnika, zaradi porabe slabih materialov pri njihovi obnovi v neugodnih klimatskih razmerah grozijo, da se bodo porušili. Obnova zvonikov je zato nujna. Potrebna in tega se v Ribnici vedajo vsi. Strah, da bo ribniški župnik Maks Ipavec uresničil svojo napoved, da bo dal odstraniti zvonikove zvonike in postaviti nove, kot jih je ribniška cerkev imela včasih, če za zelo drago obnovo Plečnikovih zvonikov ne bo voljo denarja, pa pri ribniških župnikih, ki so se na sedanje zvonike vadili, kot vse kaže, "odpira" alarm. Ni še znano, kako globoko so vanjo pripravljeni poseči obnovo zvonikov, simbolične pote pa vendarle že nakazujejo, da je tudi občinski odbor SDSS na nedavni konferenci sprejel sklop, da se za zvonike nameni 1000 tolarjev, ob čemer pa je predsedstvo odbora pozvalo tudi občane, da prispevajo, kolikor jim je lahko.

Laški sel

POPRAVLJAJO IN ČISTIJO - Pozimi smo pohvalili Čestno podjetje Novo mesto - enota Kočevje, da je na svojem območju dobro vzdrževalo magistralno ceno in po vsakem plujenju tudi pomalo količke ob ceti, ki jih je vrgel nagnil. Po nastopu pomladi za nagnjene količke poskrbeli na območju Velikih Lašč (Čestno podjetje Ljubljana). Zaradi so čestni delavci pobirali magistralni tudi razne odpadke.

DOBRO ZALOŽEN KIOSK - Velikih Laščah trgovine z živili oddajajo tudi sadje in zelenjavo, na novo urejenem kiosku oz. stojku, ki ga je uredila kmetijska zadruga in ga dala v najem podjetju Mandarina iz Ljubljane, posluje specializirana trgovina s sadjem in zelenjavo. Ponudba je res večja in boljša, a se ostali ponovki konkurence ne boje, ker kupujejo sadje in zelenjavo od ostalega tuda pri njih, posebej, če odkar so imeli s prejšnjim poslovanjem specializirano trgovino ne izkušnje.

MANJ ZA MLEKO? - Ljubljanske mlekarne uvajajo po tolar večnega prispevka za liter odpljenega mleka, ki so ga dolžni plačati proizvajalci. Doslej tega prispevka ni bilo, kar pomeni, da bodo zdaj zmanjšali dohodek kmetov, ki oddajajo mleko.

Do korenitih premikov še letos

SDSS Ribnica ustanavlja sindikalni forum - Program dela za letošnje leto

RIBNICA - Na redni letni konferenci ribniškega odbora SDSS, ki je bila minul petek zvečer v Miklovi hiši, so člani podprli predlog predsedstva o ustanovitvi sindikalnega foruma.

"Če letos ne bomo dosegli korenitih premikov, obstaja velika verjetnost, da jih sploh ne bomo," je v obrazložitvi potrebe po ustanovitvi sindikalnega foruma dejal ribniški župan Jože Tanko. Sindikalni forum bo regijski in bo združeval vse, ki so bili v dosedanjem poteku lastninskega preoblikovanja podjetij prizadeti, oškodovani, ponižani in razžaljeni. Člani foruma bodo lahko vsi, ki so

- **NADOMESTILI IZPAD ČLANSTVA** - Predsednik ribniškega odbora SDSS Joža Kozina (levo) je o delu odbora v preteklem letu povedal, da so poslovali pozitivno ter da so z vključevanjem novih članov hitro nadomestili izpad članstva, do katerega je prišlo zaradi odcepitve krajevnega odbora SDSS v Loškem potoku. V ribniškem občinskem svetu imajo 4 svetnike, kar je 20 odstotkov vseh, član stranke SDSS pa je tudi ribniški župan Jože Tanko.

člani SDSS ali strankarsko neopredeljeni, ne pa tudi člani drugih strank.

POMLADANSKO UREJANJE OKOLJA

KOČEVJE - V kočevski občini bodo v tem mesecu pričeli uresničevati projekt "Pomladansko urejanje okolja", ki ga organizirajo pod skupnim sloganom "Očistimo Slovenijo, tam se začenja moja dežela". Projekt se navezuje na letošnje velikonočne praznike, dan Zemlje in državne praznike, ob pomoči občanov, ki so vabljeni k sodelovanju, pa naj bi predstavljali tudi uvod v projekt tekmovanja "Moja dežela lepa, čista in urejena".

NAČRTI BODO, DENARJA ŠE NI

VELIKE LAŠČE - Te dni bo potekel 60 dnevni rok za izdelavo projekta o kanalizaciji in čistilni napravi za Velike Lašče. Projekt je občina zaupala v izdelavo Hidroinženiringu. Lašče imajo zdaj staro in dotrajano kanalizacijo le za zgradbe ob glavni cesti ter za klavnico in mlekarino.

Odkrivajo že opuščene stare običaje

Kaj pripravlja Društvo podeželskih žena Kočevske

KOČEVJE, OSILNICA - "Društvo podeželskih žena Kočevske šteje okoli 100 članic, od tega jih je z ozirom na število prebivalstva največ iz najmanjše slovenske občine Osilnice, in sicer kar 25," je povedala predsednica društva Marija Horjak iz Nemške Loke v pogovoru na nedavnem sejmu Alpe Adria o turizmu, na katerem je svojo dejavnost predstavilo tudi to društvo.

Društvo najtesneje sodeluje s kmetijsko svetovalno službo, posebno še z Ano Ogorelec. Namen društva je poživiti družabno življenje na podeželju, izobraževanje žensk in oživljanje etnoloških vrednot podeželja, ki so se najbolj ohranile v Osilniški in Poljanski dolini.

V Poljanski dolini so tako odkrile že skoraj pozabljen in 50 let opuščen običaj peke "božičnika". Na osilniškem koncu pa bodo oživele navado izdelave rož iz papirja, ki

Letošnji program dela odbora je povezan z znanimi temeljnimi opredelitvami stranke. Trudili se bodo za ohranitev ribniške identitete, predvsem z razvojem in promocijo turističnih, naravnih in drugih znamenitosti občine. V

- *Proletarci vseh dežel, zdržite se! (Tof)*
- *Kako malo je potrebno, da imamo vsega dosti.*
- *Najrazličnejši privilegiji so grob svobode in pravičnosti. (Seume)*

Odbor ponudil svojo ukinitvev

Svetniki proti predlogu o ukinitvi odbora za KS

KOČEVJE - Na zadnji seji kočevskega občinskega sveta je veliko razburjenje med svetniki povzročil predlog občinskega odbora za krajevne skupnosti, da se odbor ukine.

Predsednik odbora Jože Novak je povedal, da so se člani odbora odločili za ukinitvev po seznanitvi s potekom glasovanja o predlogu za spremembo 6. člena občinskega statuta. Odbor se je ves čas zavzemal, da bi krajevne skupnosti postale pravne osebe, vendar svetniki niso upoštevali njegovega mnenja, ki ga organizirajo pod skupnim sloganom "Očistimo Slovenijo, tam se začenja moja dežela". Projekt se navezuje na letošnje velikonočne praznike, dan Zemlje in državne praznike, ob pomoči občanov, ki so vabljeni k sodelovanju, pa naj bi predstavljali tudi uvod v projekt tekmovanja "Moja dežela lepa, čista in urejena".

DEGUSTACIJA CVIČKA IN RIZLINGA

KOČEVJE - Minuli četrtek je bila v gostilni Jasenc v Gorenju degustacija cvička in laškega rizlinga Kmečke zadruge Krško. Ob tem so gostom ponudili mesne izdelke Mercatorja-Kmetijskega gospodarstva Kočevje in kruh pekarnice Hram iz Kočevja. Z odzivom na degustacijo, ki na Kočevskem še ni uveljavljena oblika promocije gostinske ponudbe, sta bila lastnika gostilne Jasenc zadovoljna. Načrtujeta že naslednjo degustacijo, in sicer piva Pivovarne Union.



Marija Horjak iz Nemške Loke, predsednica Društva podeželskih žena Kočevske.

so jih nekdanje delali za poroke in druge svečanosti. Posebnost Bele krajine in Poljanske doline je tudi ajdova potica. Ob razstavi sadja so žene zbirale recepte za izvirne jedi iz sadja. Organizirale so tudi tečaj za izdelavo copat, predpraznikov in drugega iz ličkarnja. Društvo organizira tudi razne druge tečaje, sodeluje na razstavah in sejnih pa še na kmečkih igrah, na turističnih prireditvah, organizira poučne izlete, sodeluje s šolami, organizira prikaze sajinja in obrezovanja sadnega drevja itd.

Dolenji vasi in Sodražici nameravajo ustanoviti krajevni odbor, na letošnjih volitvah pa zmagati.

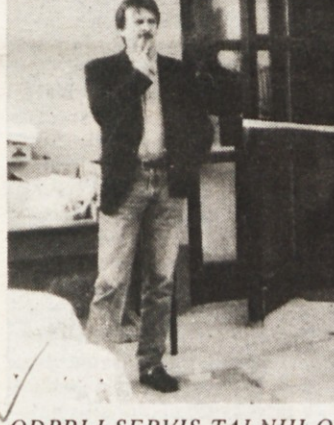
M. L.-S.

V ENEM TEDNU DVE PRIREDITVI

DOBREPOLJE - Učenci šole na Vidmu so v tednu dni pripravili za krajane dve prireditvi. S projektom "Pršu je ta veliki kejd" so se predstavili najprej, nato pa so nastopili še za materinski dan, ki so ga združili s počastitvijo 120. obletnice rojstva pisatelja Ivana Cankarja. Z recitacijami, pevkami točkami in dramatizacijo Cankarjevih črtic so osvetlili lik Cankarjeve matere in predstavili prizore iz pisateljevega otroštva.

svetniki so ogorčeni menili, da je sklep odbora nelegitimen. Slavka Janša je na to pojasnila, da je v skladu s statutom in poslovníkom, da odbor za sveto pobudo, da pa je od svetnikov odvisno, ali jo bodo uvrstili na dnevni red ali ne. Ker so jo uvrstili, bi se svetniki morali do sklepa odbora opredeliti, vendar tega niso storili. Potem ko je Miran Novak dejal, da iz pobude veje užaljenost članov odbora, ker svetniki niso upoštevali njihovih mnenj, in ko je Vinko Pintar pozval predsednika odbora, naj odstopi, če se počuti užaljenega, ker preko odbora ni mogel uveljaviti svojih stališč, je Jože Novak predlagal, da se sklep umakne z dnevnega reda. Odbor bo o tem ponovno razpravljal.

M. L.-S.



ODPRILI SERVIS TALNIH OBLOG - Ob 5. obletnici ustanove kočevskega podjetja Obnova, d.o.o., ki je trenutno eno najuspešnejših gradbenih podjetij na območju od Loškega Potoka do Kolpe, so minuli petek na Reški 16 a v Kočevju odprli servis za razrez, polaganje in robljenje talnih oblog. Direktor podjetja Franci Rupnik je na otvoritvi dejal, da pomeni otvoritev servisa prispevek zaključnim delom v gradbeništvu, s katerim so po lanskoletnih vlaganjih v ostala dva dela podjetja (nizke in visoke gradnje), ki skupno zaposluje 36 delavcev, zaokrožili svojo ponudbo. V servisu bodo strankam nudili celotno storitev od prodaje do položitve vseh vrst talnih oblog, naročiti pa bo možno tudi pleskarska, vodovodna in električarska dela. Odprl ga je kočevski župan Janko Veber, ki je ob tem dejal, da se samo od servisnih dejavnosti v Kočevju ne bo dalo preživeti, da pa je pravilna usmeritev podjetja, ki je s ponudbo svojih storitev začelo posegati tudi na hrvaški trg. (Foto: M. L.-S.)

V Loškem Potoku ustanovili četrto politično stranko

Predsednik ZLSD Janez Ravnikar, namestnik Alojz Lavrič

LOŠKI POTOK - 23. marca je bil ustanovni zbor Združene liste socialnih demokratov (ZLSD), na katerem je bil za predsednika izvoljen Janez Ravnikar, za njegovega namestnika pa Alojz Lavrič. Stranka je bila ustanovljena predvsem na podlagi dejstva, da dosedanje tri stranke premalo zapolnjujejo politični prostor v celotni občini. Iz delnega programa - popolnega še pripravljajo - je razvidno, da se bo stranka zavzemala zlasti za reševanje propadlih firm, preprečevanja divje lastninjenje in se upirala vse večji socialni ogroženosti.

Beseda, ki je tekla o volitvah, kaže, da misli stranka priti na volitve pripravljena, dotaknili pa so se tudi vsebine nedavne konference, ki je bila v Postojni, tema je bila razreševanje nevzdržnih razmer in stališč Italije, ki se v dobršni meri tičejo tudi Loškega Potoka.

Politika stranke naj bo po meri vseh ljudi. Tak je bil sklep. Posegli pa bodo tudi na področje kulture, zdravstva, gozdarstva in gozdne infrastrukture. Član stranke je lahko vsakdo. Na istem zboru je bil dan tudi predlog, da bi se letos ustanovili tudi podružnico Liberalne demokracije Slovenije.

A. KOŠMERL

Od zdravstva do rož

Kmečke žene prizadevno delajo skozi vse leto - Predavanja, izleti, tečaji

DOBREPOLJE - Med najbolj delavne skupine v občini Dobrepolje gotovo sodi aktiv kmečkih žena, ki je imel pred kratkim občni zbor. Za uspešno delo skozi vse leto in za slogo članic je najbolj zaslužna predsednica aktiv Marija Nučič. Dobrepoljski aktiv zelo dobro sodeluje z grosupeljskim, strokovno pomoč pa aktivu nudi inženirka Irma Lekan iz kmetijske svetovalne službe.

Prav s pomočjo svetovalne službe je lani vodstvo aktiv organiziralo vrsto strokovnih predavanj iz različnih področij. To so bila predavanja o zdravstvu, gojenju cvetja, aranžiranju, pripravi prazničnih pogrinjkov, predelavi mleka itd. Izvedle so tudi kuharski tečaj. Ogledale so si vrsto razstav in sodelovale na mnogih prireditvah v domači občini, na katerih so postregle z domačimi dobrepoljskimi posebnimi jedmi, ki so jih tudi spekle same članice aktiv.

Članice skušajo po svojih močeh prispevati tudi k razreševanju raznih perečih zadev v občini. Tako ugotavljajo, da sta v občini zdravnik splošne prakse in en zobozdravnik premalo, zato so začele zbirati podpise, da bi se položaj v zdravstvu v dobrepoljski občini izboljšal.

M. STEKLASA

Uspešno začeli, zdaj nadaljujejo

Kostelci pometali pred svojim pragom - Zdaj bodo uredili še kopališči na Kolpi

KOSTELSKO - Sobotne akcije "Kostelci pometimo pred svojim pragom!" se je udeležilo okoli 150 ljudi, tudi ribiči in nekatera podjetja. Zbrane odpadke so sortirali, da jih je nekaj odpeljal Dinos, nekaj pa Komunala. V ponedeljek pa so odpeljali še tako imenovano kosovno robo. Komunala Kočevje je postavila večje kontejnerje za odpadke v Kužlju, Zavrtkah in na Žagi, kjer je poleti največji naval kopalcev, tabornikov in izletnikov.

Ta vikend so izvedli tudi akcijo urejanja prostora pri banki in pošti, kjer so že in bodo še zasadili preko 100 drevesc. Ta prostor bodo še osvetlili in na njem postavili zabojnik, v katerem bo med sezono delovala turistična pisarna. Kovinski zabojnik bodo oblekli z lesom, da ne bo kazil videza temu središču krajevne skupnosti. V okolici nove šole so tudi čistili in še posekali grmovje, ki je zakrivalo pogled na lepoto šole.

Na Žagi so urejali kopališče in bodo s tem delom še nadaljevali.

Kopališče bo na območju od jezua do izliva potoka v Kolpo. Na obeh kopališčih, v Zavrtkah in na Žagi, bodo med kopalno sezono postavili sanitarna kontejnerja.

V soboto so se akcije udeležili tudi ribiči, ki so čistili bregove Kolpe in njenih pritokov. Hkrati so izlovili ribe v Potoku pri Fari in jih preselili v Kolpo. S podobnimi akcijami čiščenja in izločevanja bodo nadaljevali še v drugih potokih.

Predsednik Turističnega društva Stanko Nikolič ocenjuje, da je ak-

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj



Galerija in dom ne gresta pod kap

Trebanjski svetniki podprli ožvitev denacionalizacijskega postopka za vrnitev kulturnega doma in galerije trebanjskemu župnišču v naravi s pogojem, da dejavnost ne bo okrnjena

TREBNJE - V odboru za družbene dejavnosti je razprava o dopisu ljubljanske odvete Ede Breclj, ki zastopa trebanjsko župništvu v denacionalizacijskem zahtevku, oz. postopku in o dopisu trebanjskega župana v zvezi s to zadevo močno razdelila člane odbora. Predsednik Milan Rman je opozoril, da navkljub strankarskem ključu pri konstituiranju odbora to ne more biti nekašen mini parlament ali mini občinski svet, ki bi zastopal določeno politično opcijo, temveč predvsem strokovno telo občinskega sveta. Odbor je po žolčni razpravi ocenil, da ni ovir, da se denacionalizacijski postopek začne.

Podobno stališče je na seji občinskega sveta izrazil v imenu svetniške skupine SKD predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin in poudaril, da ni prav, da se proces denacionalizacije na

neki točki zaustavi. Svetniki trebanjske SLS so podprli stališče SKD, dodali pa so.

Janez Kovačič (DeSUS) je menil, da je premalo krajevna skupnost Trebnje naredila v tej zadevi. Predsednik sveta KS in trebanjski župan Ciril Pungartnik je pojasnil, da "je KS Trebnje rekla, da se kulturni dom ne vrača, ker ta dom Trebnje potrebuje kot javno dobro. Pungartnik je rekel, da je za to, da (denacionalizacijski) postopki tečejo, da pa je drugo vprašanje kam z galerijo in če si Trebnje lahko privoščijo zidavo novega kulturnega doma. Po Pungartnikovih besedah nekateri menijo, naj gre galerija v trebanjski grad, ta pa se že 3 ali 4 leta nahaja v fazi, ko ne vedo, če bo vrnjen dedičem nekdanjih lastnikov oz. denacionalizacijskih upravičencev. "Dokler sem jaz na tem položaju, bo KS vodila dom kot

Svetniki so opozarjali na propadanje domov na Mirni in Čatežu, zvečinoma pa so soglašali z Jožetom Venceljem (SDSS), naj postopki pospešeno tečejo, ker pač svetniki ne morejo razsojati, kako in kaj. Dr. Pavlin je menil, da prostori galerije niso idealni. Dejal je, da mora kulturna dejavnost potekati v teh prostorih tudi vnaprej, dokler ne bi našli ustreznih prostorov. Po tako zblizanih stališjih je občinski svet soglašal, da ni ovir za vračilo spornih objektov v naravi ob zgoraj navedenem pogoju, poenostavljeno povedano: da nihče ne more (ne glede na izid denacionalizacijskega postopka) ukiniti kulturnega doma in galerije, dokler za njuno dejavnost in izvajalce ne poskrbijo pod ustrežnejšo streho.

svoje premoženje. Mi nismo nič krivi, da so postopki zastali," je še poudaril Ciril Pungartnik.

P. PERC

PROJEKT O PRIDELAVI VRTNIN

SEVNICA - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi v petek, 12. aprila, ob 10. uri v dvorano sevniskega gasilskega doma na predstavitev razvojnega projekta o možnostih pridelave vrtin in zelenjave v občini Sevnica.

PRAZNOVANJE SPOMINSKEGA DNEVA OBČINE TREBNJE

TREBNJE - Občina Trebnje bo svoj spominski dan v počastitev Pavla Golie praznovala 6. in 10. aprila. V soboto, 6. aprila, bo ob 10. uri v Kulturnem domu Trebnje predstava Peter Klepec, namenjena predšolskim in šolskim otrokom. V sredo, 10. aprila, bo ob 17. uri v Kulturnem domu Trebnje srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov občine Trebnje, ob 19.30 pa bo v prostorih Centra za izobraževanje in kulturo slavnostna akademija v počastitev spominskega dneva Pavla Golie. ZKO in športna zveza občine Trebnje bosta podelili Golieva priznanja posameznikom in društvom za dosežke v letu 1995, slavnostni govornik pa bo Mitja Prijatelj, predsednik ZKO Trebnje. V prostorih Centra bo na ogled razstava o življenju in delu Pavla Golie, pripravljena pa jo knjižnica Pavla Golie Trebnje in tamkajšnja osnovna šola. Vstopnine na prireditvah ni.

ZAKONCA ZORC NA VRHU SALAMIAD NA REPČAH

REPČE - Na ocenjevanju salam, ki so ga v sodelovanju s trebanjsko kmetijsko svetovalno službo opravili v soboto, 30. marca, pri Antonu Brezovarju na Repčah, je bilo, vsaj kar zadeva prvih pet najbolje uvrščenih, tekmovanje zelo izenačeno, saj je med vsakim salamarjem le pol točke razlike. Med 22 vzorci zvečinoma zelo okusnih salamov pa je največ - 18 točk dobil izdelek, ki ga je za salamiado pripravila Marica Zorc z Mirne. Prav tako kot zmagovalna je tudi drugouvrščena salama izdelek prekaljenega mojstra za domače salame, njenega soproga Tomaža Zorca, mesarja v mesnici Bajt na Mirni. Tretje mesto je osvojil Anton Meglič (Stari trg), četrto Albin Zupančič (Svetinje) in peto Martin Kvas (Brezja).

DAROVANJE KRVI V SEVNICI

SEVNICA - Da bi bolnišnice v Sloveniji imele vedno zadostne količine krvi, vabi Območna organizacija Rdečega križa Sevnica na darovanje krvi v ponedeljek, 15. in torek, 16. aprila, v prostorih TVD Partizana v Sevnici vse redne krvodajalce pa tudi druge zdrave občane, ki se želijo pridružiti vrsti krvodajalcev.



MIZARSTVO JUDEŽ
Judež Anton, s.p.
Radna 30, 68294 Boštanj
Tel. 0608/82-132, 41-132

GRADITE, OBNAVLJATE
STANOVANJE?

Poceni in kvalitetno izdelovanje oken po naročilu na sodobnem CNC stroju po evropskih normah.

Možnost obročnega odplačevanja!

VIŠJE CENE VRTCEV

TREBNJE - Zadnje povišanje ekonomske cene za dnevno varstvo otrok v občini je trebanjski občinski svet sprejel že maja lani, v skladu z drugimi vrtci po Sloveniji pa naj bi bila nova ekonomska cena za 19,5 odstotka višja od dosedanje cene. S tako utemeljitvijo je občinska strokovna služba podprla zahtevo Vzgojnovarstvenega zavoda Trebnje za omenjeno povišanje. S tolikšnim povišanjem pa nista soglašala občinski odbor za družbene dejavnosti, ki je predlagal občinskemu svetu kvečjemu podražitev vrtca v višini priznane stopnje inflacije v letu 1995, niti občinski svet. Ta je naposled pristal na 10-odstotno podražitev vrtca od 1. aprila.

ZRNO RAKA TRGOVINA NA RANČU

Najugodnejše akcijske cene kmetijskega in gradbenega materiala

- cement 1 vreča = 635,00 SIT
- apno 1 vreča = 429,00 SIT
- fasadni material -
- Thermoputz = 791 SIT
- Thermo extra = 975 SIT
- končni sloj za fasado m2 = 255,00 SIT
- možne fasade v različnih barvah
- vodovodni material, centralna napeljava
- enoročne pipe iz uvoza 1 kom = 7.000 SIT
- ves ostali gradbeni material

UMETNA GNOJILA:

- NPK 15-15-15 = 1.468,00 SIT vreča
- NPK 7-20-30 = 1.665,00 SIT vreča
- NPK 8-26-26 = 1.790,00 SIT vreča
- KAN = 1.165,00 SIT vreča
- UREA = 1.482,00 SIT vreča
- MAP - superfosfat 12-57-0

= 2.650,00 SIT

289 BUČKLANARJEV ZA PRIPOJITEV SEVNIŠKI OBČINI

BUČKA - Trije krajanji (bivše) krajevne skupnosti Bučka Mitko Pirman, Miro Tomažin in Vinko Tomažin so na lanskem zboru krajanov na Bučki, na katerem so krajanji izrazili nezadovoljstvo zavoljo tega, ker jim je njihova nova - škocjanska občina ukinila šolo in krajevno skupnost na Bučki, dobili mandat, da izpeljejo anketo med volilci (KS) Bučke. V tej so spraševali volilce, ali so za to, da na državnem zboru začnejo postopek za ponovno priključitev k sevnški občini, in drugič, ali so zadovoljni s sedanjo občino. Na slednje vprašanje je pozitivno odgovorilo le 45 volilcev, na prvo, da so za sevnško občino, 289 volilcev, 64 volilcev pa je ostalo v javni anketi neopredeljenih.



ZANIMANJE ZA TREBANJCE NA SEJMU ALPE - ADRIA - Akademski slikar Grk Ivan Kmoh, ki se je naselil v Ljubljani, je dobro zasnoval predstavitev trebanjske občine na mednarodnem sejmu Alpe - Adria Turizem, šport in umetnost v Ljubljani. Trebanjska je bila pestra in očito dovolj privlačna, da se je kljub večjemu zakupljenemu prostoru kot lani vsak dan kar trlo obiskovalcev. Organizator tokratne predstavitve, podjetnik Jože Vencelj, pravi, da so se nekateri izmed okrog 20.000 obiskovalcev sejma, zadovoljni s predstavitvijo in pokušnjo Brezarjevega cvička s Homa (na posnetku) in kulinaricnih umetnostih Gorana Pevca iz gostilne Javornik ter ustvarjanjem Sandija Leskoveca itd., že odločili za obisk nekaterih krajev v trebanjski občini. (Foto: P. P.)



DOBRODELNI KONCERT ZA MATEJA USPEL - Zapuščena in propadajoča zabukovska šola je bila v nedeljo vsaj trikrat premajhna, da bi lahko količkaj normalno sprejela vse, ki so prišli na dobrodelni koncert za pomoč tertraplegiku Mateju Božiču iz Podgorja ob Sevnici. V poldrugo uro trajajočem sporedu, ki sta ga zasnovala ansambel Ocvirk in trio Zibert, se je vrstilo veliko nastopajočih, precej pa so jih morali odkloniti, če so hoteli prireditelji končati v razumnem času. Zato se prireditelji tem opravičujejo ter zahvaljujejo vsem nastopajočim in občinstvu, ki je za Mateja prispevalo 333.000 tolarjev in 250 mark. Janez Podlesnik je že pred koncertom od sevnških podjetij in obrtnikov zbral še 275.500 tolarjev in 150 mark. Pri Božičevih so jokali od žalosti zaradi tragedije in hkrati od veselja zavoljo tolikšne solidarnosti, ko so jim izročili prispevke. (Foto: P. P.)



NI MRTVE SEZONE - Inž. Verbovšek (na posnetku levi s sodelavcem ob vrtini) se pohvali, da imajo trenutno najmočnejši kompresor v Sloveniji. Če ne bi delali s tem, ampak s kladivom, bi na Telčah delali vsaj en mesec!

Na Telčah ne bodo več brez vode

Do vode iz 260 m globoke vrtine s pomočjo demografskega talarja - Krajanji primaknili več kot 3 milijone tolarjev - Država letos nič za raziskave novih virov pitne vode

TELČE - Za 44 gospodinjstev in lastnikov vikendov na Telčah, Novi Gori in okolici se obetajo boljši časi, kar zadeva zanesljivo in zadostno oskrbo z zdravno pitno vodo. Ljubljanski podjetnik, geolog Renato Verbovšek, je namreč s sodobnimi ameriški stroji Schramm Rotadrill v enem tednu naredil na Telčah ob cesti proti Druščam 260 m globoko vrtino. Inž. Zvone Mencej, lastnik Hydro consultinga, ki je za sevnško občino pripravil projekt po geološki plati, se ni zmotil, kajti dolomiti imajo dosti zanesljivo vodo in običajno je ta tudi dobre kakovosti.

Kakšna je voda s Telč bodo v nekaj tednih pokazale podrobne analize. Poskusne vzorce vode so lahko vzeli že tudi na 175 m globine; kaže na izdatnost vrtine okrog 3 litre vode na sekundo. Naložbo, vredno okrog 5 milijonov tolarjev, bo sevnška občina pokrila pretežno z demografskim talarjem. Vaščani Telč, ki so v poletnih mesecih ostajali večji del dneva brez vode, kajti v juliju in avgustu so jo imeli na voljo le po nekaj ur v zgodnjem jutranjem času in poznih nočnih urah, so s svojim denarjem obnovili okrog kilometer vodovodnega omrežja.

Po besedah predsednika vodovodnega odbora Alojza Šviglija in podpredsednika Martina Slapšaka so v zadnjih štirih letih vaščani Telč za vodovod prispevali več kot 3 milijone tolarjev. Poudarjata pa, da so že leta 1969, ko je bilo le okrog ducat odjemalcev vode, namestili vodomere in da vodo zavestno plačujejo dražje kot v mestu Sevnici (letos je to 70 tolarjev za kubik, lani pa je bila cena 65 tolarjev), da bi na ta način prišli do prepotrebne denarja za dobro vzdrževanje in posodobitev vodovoda. Vaščani in vikendarji se zavoljo tega niti ne pritožujejo, ker

v teh hribih znajo ceniti, kakšna dobrina je voda.

Inž. Renato Verbovšek je poprej delal na Geološkem zavodu Slovenije, kakšnih 10 let pa je, odkar je nastala njihova družinska obratovalnica, kjer je šef žena. Dela imajo vedno dovolj, zanje ni mrtve sezone. Dobro ime so si ustvarili na Primorskem, na Krasu, kjer so nazadnje, predno so prišli na Telče, delali pri Kozini na rižanskem vodovodu. V Ptuj so naredili štiri vodnjake za ptujski vodovod, ki je dotlej imel velike težave. Inž. Verbovšek pokritizira mačehovski odnos države, natančneje: ministrstva za znanost in tehnologijo, ker letos ni dalo Institutu za geologijo nobenega denarja za raziskavo novih virov pitne vode, kot da to sploh ni pomembno. Z grenkobo se spominja, da takšnega nerazumevanja republike ni bilo v nekdanji državi.

P. PERC

Krjavljve iskric

PIKA NA LJUBLJANČANE - Kar nekaj ljubljancnov, ki obiskujejo srednješolski center Ivančni Gorici, je potožilo, da imajo precej več težav z naravnimi slovnimi predmeti kot pa doma. "Zasluge" za slabši uspeh na strani bi po njihovem imel zlasti profesor sor zaprtačen lokalpatriot iz tega kraja, ki organsko ne prenaša "močvirnikov" in te nenaklonjenosti niti ne skuša prikriti.

(NE)ODGOVORNOST - MAG. GORIŠKA - Občinski svetnik Franc Godeša (LDS) je predlagal predsedniku komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Nikolaju Ejrovu (SDSS), naj to delovno telo in vaškega občinskega sveta pridobi cel kup pojasnil od predsednika občinskega sveta mag. Jurija Goriške (SKD) v zvezi z opravljanjem njegove funkcije. Godeša očita Gorišku kršitve poslovnika, češ da so se sveta slabo pripravljene in zato tudi dolgotrajne, da je njegovo sodelovanje z županovstvom in vaškega občine pomanjljivo tudi zaradi njegovih službenih obveznosti itd. Godeša je predlagal komisiji, naj razreši zadevo v korist občine, in dodal, da bi interpelacijo zoper predsednika sveta Goriška vložil šele kasneje, če bo potrebno. Zvedeli smo, da je komisija vzela zadevo le v vednost, predsedniku Gorišku pa je svetovala, naj se sam obrne na Godešo. Vročimo smo po koncu seje družno zalili z viskijem. Moja pa bo nadaljevanje sledilo na seji občinskega sveta 11. aprila?

Trebanjske iveri

PREKRŠČANJE - Mirenslav mesar Tomaž Zorc se lahko pohvali z dobrimi salamami, toda p celo Tomaževi prijatelji in znanci ga zbadajo, ker se v javnosti dosežeji na lanki salamiadi. Repčah pri Brezovarju diči ne Zore, na letošnji pa s 4. mestom Sentjanžu pri Repovžu Tomaž E. man. V obeh primerih gre seveda za Tomaža Zorca, le da ga je obakrat prekrstila v drugačen imek organizatorjeva površnost ali tiskarski skrat.

NE ČUJEM DOBRO!? - Svetnik Rafko Krevs (LDS) je v polmčni razpravi zastran denacionalizacijskega postopka za vračilo trebanjskega kulturnega doma in galerije likovnih samorastnikov očital predsedniku občinskega sveta dr. Marjanu Pavlinu, da imavedno pripravljene obrazložitve za zadeve, za katere je zainteresiran. "Če pa kdo debatira o zadevah, ki vam ne pašejo, te tudi zapisnik ne grejo," je bil ostel Krevs, Pavlin se je naredil, kot da je preslišal te očitke.

40.000 MARK - "Tudi gledalci tržnice vse kaže, da bodo razpisali določen postopek, ki bo vključeval vse, kar je bilo prej, ki je dejal župan Ciril Pungartnik, saj Opara zahteva zemljišče tržnice nazaj, čeprav so vankr vložili okrog 40.000 mark. Kolikod denarja bodo letos organizatorji pridelitve iz trebanjskega koštel iztržili, ko pa se brezplodno dogovarjajo in "nategujejo", kdo bo glavni in kakšna prireditelja sploh to bo? Ivanu Vovku (ZLS) om je že presedalo, da bi v svet vsake po 40 ur pletenčili okoli tega nesrečnega koša. Po njegove mnenju je vsak svetnik zaradi tega izgubil približno dve uri!

Sevnški paberki

(SPET)ČREPINJE - Te morajo prineseti srečo, ni pa znano, kaj se zgodilo in kaj pomeni, da se na koške raztreščila stropna lesna pred glavnim vhodom v občinski stavbo, kjer imajo prostore tudi državni uradniki. Ker je bila ponedeljek zjutraj okoli 6. ure prizorišče "zločina" še daljša verdomnejava, da si je nekdo, ki se ni zamerila vsakršna oblast, pomagal s tem hladnim orozjem. Skofe gotovo tkrat ni kriv Cveto, ki na zadnjič opolnoči rogovilil pred zdravstvenim domom.

KRVODAJALSTVO - V sevnškem zdravstvenem domu bi bilo po mnenju občinskega svetnika Franca Pipana (ZLSD) krvodajalske akcije bolj primerno organizirane kot v TVD Partizanu, pri iz higijenskih, zdravstvenih razlogov. Pipan je na zadnjem zasedanju občinskega sveta povedal, da to predlagal direktorju ZD ob Željku Halapiji, ki pa se ne ogreva za takšno selitev akcije.

"RAVBŠICI" - Na nedeljskem občnem zboru sevnške lovski družine je tajnik zelene bratovske Rado Umek zamlan pri krivokastre, naj opremijo svoje verigokanonade tudi z imeni krivolovcev...
GORJE - Izjemno dobro iskani nedeljski dobrodelni koncerti za Mateja Božiča v Zabukovju vsaj za zdaj preživela tudi padajoča šolska stavba, čeprav je proti koncu koncerta zaradi vibracij na odru pristalo na tleh ob ansamblu Francija Ocvirka in nekaj košček stopnega ometanja. Moto koncerta ni bil zamlan "Godevica", je m, kdor v nesreči biva sam!



ZARADI VIDMA PADAJO
PRESEDNIŠKE GLAVE - Da
lahko zaradi napačnega stališča o
Vidmu neko ostane brez stranke,
to dokazali Socialni demokrati.
Predsednik občinskega odbora
Stanislav Dvoršek se je očitno v
zadevi Videm postavil na napačno
stran: napadal je Mag, češ da piše
laži, nadzorna komisija pa ga je
izključila iz stranke. Strankarski
pluralizem je sicer res prinesel več
trank, a Bog ne da, da kdo misli
drugače, kot misli vodstvo. Naj
bi pluralizem!

SVETNIKI ODPIRAJO SVO-
JE DENARNICE - Krški svetni-
ci so podprli gradnjo športno-rek-
reacijskega centra na Planini, sk-
enili pa so, da se bo investicija
pokrila iz sredstev občine, države
in lastnih sredstev. Slednji vir si-
ker ni bil natančno določen, zato
je zgoraj omenjeni svetnik takoj
postavil vprašanje, kdo pobira de-
nar, ker bi tudi on želel prispeva-
ti. Glede na to, da investicija
gotovo ne bo zaključena v tem
mandatu svetnikov, tudi ni jasno,
ali odločitev o financiranju iz last-
nih sredstev velja tudi za svetnike
novega mandata.

NI SE ČAS - Udeležence ne-
pravno odprtih strani Našega gla-
sa smo lahko z organizatorji vred
preštel na prste dveh rok. Kljub
velikim prečim odprtim vpraša-
jem pravega zanimanja zanje
je ni. Očitno volitve še niso do-
loži blizu, da bi se bodoči vneti
čistilji občine in regije kazali in
stili v javnosti.

ŠTEVILNA VABILA, A NE
DOMAČINOV - Tokrat je
oprti strani Našega glasa soob-
koval poslanec Franc Černelič, ki
povedal, da ga zadnja leta vabi-
na vse konce Slovenije, le iz
Posavja je bolj malo vabil, kar
ga je, da je domačinom bolj malo
nar možnost njegovega vpliva na
državni ravni. Vabil pa si sam ne
more pisati. Vsaj ne bi zgedalo,
da si jih.

Novo v Brežicah

ZNAK - Posavski umetnik, ki je
predelal znak za brežiško osnovno
šolo, je za to delo računal nekaj
deset tisoč. Tisti, ki je narisal
ov znak za brežiško občino, je
računal tudi približno toliko. Raz-
lika pa je v vrsti valute, s katero so
plačali prvega in s katero so plača-
li drugega.

STOLI - Direktorica brežiške-
ga komunalnega podjetja Vladka
Režman je nedavno na seji občins-
kega sveta Brežice kritizirala
državo, da ne pusti podražiti
komunalnih storitev. Darko Bu-
rovinski, načelnik upravne enote
Brežice in s tem predstavnik drža-
ve, ki je sedel v bližini, je prav
vratkrat padel na tla, ker se mu je
podrl stol. Sprva je kazalo, da se
stol zlomil pod dodatno težo
direktricih besed proti državi.
Zadnje se je pokazalo, da je stol
popustil, ker ima za seboj že
nekajsto občinskih sej. Ko se bo
omil zadnji brežiški stol, bo ta
občina dobila vsaj tako lepo sejno
orano, kot jo imajo v sosednjem
škem.

SOLA PREMAJHNA - Za vse
iskovalce nedavnega glasbene-
ga festivala v šoli na Veliki Dolini
bilo prostora premalo. Sola Ve-
lika Dolina s svojimi prireditvami
polni vsak prostor, kjer ima svo-
prireditve, saj je bila polna tudi
školska dvorana, ko je šola pred-
stavila na mokriškem
gradu svojo projektno nalogo o
okolicah in okolici. Ob vsem tem
ni trdijo, da je Dolincev in okoli-
nov preveč. Drugi pravijo, da je
koli premalo prostora. Resnico
izvedel, kdor bo šel ljudi in
meril šolo. V tem času, ko čaka-
ki na rezultate štetja in merjenja,
bi veljalo kaj priznati k šoli na
Veliki Dolini. Tega bodo učitelji in
enci še najbolj veselili.



V času od 21. do 29. marca so
brežiški poročnišnici rodile:
Nataša Budič iz Krškega - Nej-
Nataša Črnelič z Bojsnega - Je-
lena, Mojca Murenc iz Poni-
v pri Studencu - Monika,
enka Klemenčič z Mrtvic -
Kristina, Marija Sotošek iz Križ-
katjo, Marjana Metelko iz
rejšja pri Sevnici - Andrejo,
etka Glas iz Sremita - Igorja,
enka Božič iz Vrhulj - deklico,
nja Patricija Jurkas z Vrhja pri
aršju - Luka, Vladka Blažin-
z Orešja - Miha, Nada Med-
šek s Senovega - deklico,
lona Virant z Loga - Urško,
mona Sevek Božič iz Kosta-
nevice na Krki - Tajdo.

Čestitamo!

Občina ni kriva za propad podjetij

Franc Černelič zavrnil mnenje, da je občinsko vodstvo v času njegovega dveletnega predsedovanja izvršnemu svetu krivo za propad podjetij - Vzroki propada globlji

KRŠKO - Že kar običaj je, da za sedanje težave krivimo prejšnje vodstvo; tudi krška občina ni izjema. Ta nekoč zelo močna občina se lahko sedaj po nekaterih kazalcih primerja z najslabše stoječimi. Zadnje čase je bilo slišati kar nekaj očitkov, da so se težave krškega gospodarstva začele v času, ko je izvršnemu svetu občine Krško predsedoval današnji poslanec v državnem zboru Franc Černelič, zato so v Našem glasu organizirali javno tribuno, na kateri so spregovorili tudi o aktualnih vprašanjih.

"V posameznih podjetjih so se res začele težave v času mojega dveletnega predsedovanja, vendar pa so bili vzroki od prej," je dejal Černelič. Že takrat je na primer ocenil, da je napaka SOPA-a investicija v inženiring v Ljubljani, ki je nastala iz tekočih sredstev, v občini pa smo ugotavljali, da bi se dalo SOP rešiti, če bi dali to stavbo v najem, saj je bilo veliko zanimanja, a v Ljubljani so imeli drugačne račune. "Tiste čase so kot gobe po dežju nastajali bypasi, ki so dokončno izpili še zadnjo kri. Tudi sklad za razvoj se je izkazal kot grobar. Pomanjkanje denarja o vodstva podjetij reševala s krediti, povsem legalni sistem kreditiranja z visokimi obrestmi ob sicer običajnih majhnih profitih pa je bil glavni krivec propada," meni Černelič.

Občina ni mogla vlagati v podjetja, izvršni svet pa je izvrševal funkcije v okviru pristojnosti občine. "Občino je lažje voditi kot podjetje, saj je dotok denarja stalen in se ne moreš potopiti," pravi, medtem ko se v podjetjih, tudi v Vidmu, finančna disciplina da si jih.



Pomlad je tu. Veselite se jo v dvoje. Pokličite ali obiščite ženineto agencijo METULJ na Tržaški cesti 2, v Ljubljani od 10. - 17. ure. Tel. (061) 126-35-84

sesula. Franc Černelič ugotavlja, da osnovni cilj izvršnega sveta občine ni bil napačen, to je z infrastrukturo ustvariti pogoje za drugo vrsto dejavnosti, absurdno pa je reči, da je IS kriv za propad podjetij: "Ni nam mogoče očitati, da je bila priložnost, a da je nismo izkoristili!"

In še o divjem lastninjenju: "Če bi imeli prste vmes pri propadu podjetja, bi bili danes med kupci!" Ali je bila prodaja Vidma zrezira-

• Edo Komočar je vprašal, kje so razlogi, da se posamezni člani zakona o varstvu okolja iz leta 1993 ne uresničujejo, saj bi bilo to v interesu krške občine in Posavja. Pri omenjenem zakonu podzakonski akti niso bili nikoli pripravljene. "Podzakonski akti za rento NEK niso izpisani, ker bi to pomenilo, da se v proračunu zagotovijo sredstva za rento. Tudi večina drugih območij ni zainteresirana, da bi Krškemu zagotovili rento. Podpirajo jo Velenjčani, Šostanjčani pa tudi Mežica in Trbovlje, potem pa se konča. Dokler ne bo podpore, Posavje rente za degradacijo prostora zaradi nuklearke ne bo dobilo. Potrebno je prisiliti Ministrstvo za okolje in prostor, vendar je za to potreben konsenz, ki trenutno ni mogoč. V tem primeru gre za ignoranco ljudi!" pravi Černelič.

na, Černelič ni mogel soditi, pre-
pričan pa je, da so Videm ves čas
"peljale" določene strukture ljudi,
ne pa občina ali kdo od zunaj.

T. GAZVODA

Vinogradništvo njih življenje

Projektna naloga OŠ Bizeljsko - Zanimiv in bogat zapis o vinogradništvu

BIZELJSKO - Med kraji, kjer potekajo dnevi v znamenju dela v vinogradu, je Bizeljsko in tudi delo osnovne šole na Bizeljskem je v nekaterih pogledih tesno povezano z vinogradništvom. O tem najlepše poročajo knjižica, ki jo je šola izdala že pred časom in ki je v tem letnem času spet aktualna.

Gre za projektno nalogo o vsem, kar je povezano z vinogradništvom. Naloga - naslov so ji dali Vinogradništvo na Bizeljskem nekoč in danes - je nastajala daljše obdobje. S to projektno nalogo so avtorji segli od začetov vinogradništva na Bizeljskem do najnovejših dosežkov v vinarstvu, s katerimi se lahko danes pohvali Bizeljsko. V knjižici pišejo o podnebnih možnostih za rast vinske trte, o obnovi vinogradov, o škodljivcih na vinski trti, kletarjenju, hramih in o pomenu prodaje vina na družbeni položaj domačinov na Bizeljskem. Vinu in delu v vinogradu so ljudje posvetili mnoge pesmi in teh so čim več skušali izbrskati iz spomina in predalov tudi bizeljski osnovnošolci. Učenci so zapisovali tudi pregovore in opisovali navade, povezane z vinogradništvom ter sestavili slovar narečnih besed. Skratka, gre za pravcato majhno študijo o vinogradništvu.

"Prijetno smo presenečeni ob dosežkih mladih, saj so vinogradništvo na Bizeljskem opisali zanimivo in hkrati strokovno. Učenci so si v raziskavi pridobili bogato in raznovrstno znanje. Ko sem daljše obdobje spremljala raziskovalno nalogo, sem opazila, kako raste zanimanje

za delo in kako se učenci trudi-
jo, da bi vsak opravil nalogo čim
bolje," pravi v zvezi z omenjeno
projektno nalogo Vida Najger,
ravnateljica OŠ Bizeljsko.

Po prepričanju dipl. ing. agro-
nomije Milene Rožman otroci z
Bizeljskega živijo z vinogradom
in vinogradništvom od rane
mladosti. Marsikateri osnovno-
šolec v domačem vinogradu že
opravlja zahtevna dela. Ali kot
pravi Vida Najger: "Vinograd-
ništvo je na Bizeljskem način
življenja mnogih odraslih in
otrok. Od rojstva naprej je vse
povezano z vinogradništvom."

Ravnateljica Najgerjeva je
prepričana, da otroci z življe-
njem v takem okolju pridobijo
že zgodaj delovne navade. Pravi,
da so vinogradniški otroci v šoli
večinoma uspešni; gre pač zato,
da se bodo znali potruditi tudi
v šoli, če se morajo pri delu v
domačem vinogradu.

Ampak pridnost domačinov
je premalo za razvoj območja,
meni Najgerjeva. Država bi po
njem mnenju morala poma-
gati Bizeljskemu.

L. M.



Vida Najger

Bohor ima odlične možnosti za izletniški turizem

Podpora občine?

BOHOR - V začetku letoš-
njega leta je začela akcija
krajevne skupnosti in planin-
skega društva Senovo z naslo-
vom "Prijatelji Bohorja", s
katero bodo domačini kočjo in
Bohor še popularizirali. To
turiščno točko obiskujejo
šolarji vseh treh posavskih
občin, saj je to naravni re-
zervat z vrsto zaščitene rast-
lin in geoloških posebnosti, ki
jim dajejo pečat še slapovi,
Bohor pa pozna večina slo-
venskih planincev, saj preko
njega vodi kar nekaj planin-
skih poti. "Prijatelji Bohorja"
je ponudba, da bi planinci in
drugi ljubitelji gora in narave
prihajali na Bohor v vsakem
mesecu leta, v vseh letnih
časih in iz različnih smeri.

Žal je bilo do sedaj vse, kar
je bilo narejenega, le delo
zagnanih planincev, čeprav se
Bohor s kočjo v dolgoročnih
planih občine Krško ponav-
lja že od leta 1966 kot šport-
no-rekreacijski center in je
kot tak imel tudi podporo pri
prejšnji, kot jo ima pri sedanji
občinski oblasti. A podpora je
bila le deklarativna. Glede na
to, da svetniki podpirajo gra-
dnjo regijskega športno-rek-
reacijskega centra Podbočje
- Planina (ta je že sedaj znana
po smučišču), pa krajani Se-
novega in okolice poudarjajo,
da ima Bohor idealne možno-
sti za razvoj ostalih oblik
športne rekreacije, možne pa
bi bile tudi prenočitve z osta-
lo ponudbo, saj ima kočja že
sedaj 55 ležišč, predvidenih
pa jih je 100.

T. G.

NE za nadstandard!

KRŠKO - Ugibanj o tem, kakšna
športna dvorana bo stala ob novem
šolskem centru v Krškem, je konec.
Svetniki so po burni razpravi, ko so
bili načeloma vsi ZA veliko športno
dvorano, le s petimi glasovi to dvo-
rano tudi dejansko podprli. Sicer je
res težko podpreti takšno investici-
jo, ko del prebivalstva v občini še
vedno hodi po blatu namesto po as-
faltu, in se hkrati zavedamo, da bi
potrebovali denar še za kup nujnej-
ših zadev.

Po idejni gradbeni zasnovi naj bi
se gradila dvorana v skupni površini
3.677 kv. metrov. Od tega bo država
financirala 1.200 kv. metrov, razliko
bi morala kriti občina, kar pa po
sklepu sveta ne bo potrebno, saj bo
v dveh letih, ko naj bi bil končan
šolski center z dvorano, slednja le
tolikšna, kot jo financira državni
proračun. Ali je 140 milijonov tolar-
jev (po mnenju svetnika Žiganteja
gre le za 85 milijonov, saj mora od
skupne investicije 370 milijonov
občina že za izgradnjo srednješol-
skega centra zagotoviti 55 milijonov
za komunalno urejenost zemljišča,
ne glede na to, kolikšna bo dvorana
) v treh letih za krško občino
preveč ob podatku, da samo letošnji
občinski proračun predvideva dobri
2,5 milijarde tolarjev prihodkov, naj
odločijo strokovnjaki. Res pa je, da
je bila to priložnost, da bi občina in
z njo tudi Posavje dobilo veliko
športno dvorano, ki ne bi služila le
športnikom, ampak bi bila lahko
namenjena tudi različnim drugim
prireditvam.

Morda je predlagatelj, urad župa-
na, res preslabo pripravil predlog fi-
nanciranja, na kar se je tudi večina
svetnikov sklicevala, tudi svetniki
SKD, katerih predstavniki sestavlja-
jo občinsko upravo. Možnosti za
astronomske podražitve namreč v
krški občini niso neznane, odgovor-
nost za ponovitev napake pa bi nosi-
li svetniki, tako kot jo nosijo sedaj,
ko so glasovali proti večji dvorani.
Ali je bila odločitev pravilna, bodo
povedali novi rodovi.

T. GAZVODA



MLADI NAVDUŠILI POLNO DVORANO - Učenci in učitelji podružnične šole Veliki Podlog ter tamkajšnja
krajevna skupnost sta zadnjo marčevsko soboto vsem materam in seveda drugim krajanom pripravili prirčno
proslavo, prvič pa so pri njih gostovali člane studia H iz Trbovelj, saj je njihova prireditev nosila naslov Korajža
velja. Težko bi rekli, kdo od mladih pevcev, pevk in instrumentalistov podružnične šole iz Podloga pa tudi gostov
matične šole iz Leskovca je bolj navdušil do zadnjega kotička polno podloško dvorano. A lastnik Studia H Bogo
Hvala je bil najbolj navdušen nad pevcem tretješolcem Samom iz Velikega Podloga, ki mu je ponudil tudi go-
stovanje v studiu. Vsi nastopajoči so prejeli skromna darila, ki so jih organizatorjem prispevali številni pokro-
vitelji. (Foto: T. Gazvoda)

Slovenska vas kot plačilo Brežicam

V Brežicah ustanovili komisijo za Poslovno-trgovski center Slovenska vas - MORS
želi, da bi nekdanji TRZ kupila SKB - Najemniki bi bili izigrani

SLOVENSKA VAS - Občinski svet Brežice je imenoval 5 - člansko
komisijo za pregled dogajanja v zvezi s Poslovno-trgovskim centrom
Slovenska vas. V komisijo so imenovali predstavnike občinskega sveta
ter predstavnika KS Jesenice na Dolenjskem in, kljub nekaterim pomis-
lekom, tudi predstavnika odbora najemnikov poslovnih prostorov v
Slovenski vasi.

Komisija, v kateri sodelujeta
tudi občinska uprava in Center za
razvoj Posavja, mora pregledati in
ugotoviti izvajanje sklenjenih na-
jemnih pogodb. Zbrala bo vse tiste
pogodbe, ki so jih bodoči najem-
niki podpisali, vendar na njihovi
podlagi še niso začeli opravljati
napovedane dejavnosti.

V zvezi s Poslovno-trgovskim
centrom Slovenska vas, kjer je bil
nekdanji Tehnični remontni zavod
nekdanje JLA, bi lahko imela
komisija dovolj dela. Ministrstvo
za obrambo, ki upravlja skoraj vse
območje nekdanjega TRZ, bi se
tega zanj nekako nedonosnega
prostora rado znebil. Trdno pa je
odločeno, da ga bo čim dražje pro-
dalo. Med tistimi, ki bi imel dovolj

denarja, je SKB - Investicijsko
podjetje, ki je že dobilo del nek-
danjega vojaškega kompleksa v
Slovenski vasi, in sicer mu je s to
zemljo obrambno ministrstvo
plačalo nek opravljeni posel.
MORS si želi, da bi tudi preostali
del nekdanjega TRZ dobila SKB,
ki je očitno videti dovolj bogat
partner.

Brežičani so se Morsovim na-
meram uprli, češ da bi banka kom-
pleks v Slovenski vasi preprodaja-
la. To je po brežiškem prepričanju
povsem v nasprotju s pravičnim
reševanjem zadev. Pravično bi
bilo, menijo Brežice, da bi Mors ali
kdo drug, če ministrstvo ni pristoi-
no, nekdanji TRZ dalo, in ne pro-

• V svojevrstnih razmerah so se
znašli najemniki poslovnih pro-
storov v Slovenski vasi. Mors jim
je ponudil v podpis pogodbo o na-
kupu teh poslovnih prostorov. To
pomeni, naj bi od ministrstva
kupili poslovne prostore, vendar
jim pri tem nihče ne bi znižal cene
za denar, ki so ga že vložili v ob-
novo prostorov. Občina je s pred-
videno uveljavitvijo svoje pred-
kupne pravice tok dogajanja ne-
kako zavrla za pol leta, potem se
bo videlo, kaj je uspelo doseči v
Kacinovih pisarnah brežiškim
tajnim pogajalcem.

dalo, občini Brežice.

Brežice so upravičene, da bi
omenjeni kompleks dobile za-
stoj, saj so dale zelo veliko rodo-
vitne zemlje ministrstvu za obram-
bo, kot so menili na nedavni seji
občinskega sveta Brežice.

L. M.

Največ izgube je v krški občini

Na gospodarsko dogajanje v Posavju vpliva nekaj večjih podjetij - Brez Nuklearne elektrarne Krško pozitivni poslovni izidi - Pobotali skoraj petino terjatev

KRŠKO - Gospodarske razmere v posavskem gospodarstvu so izredno zaskrbljujoče. Gospodarske družbe v občinah Brežice, Krško in Sevnica so imele v letu 1995 precejšnje likvidnostne težave; povprečno 151 podjetij, v katerih je petina vseh zaposlenih Posavja, je imelo mesečno blokirane žiro račune. Na gospodarsko dogajanje v Posavju je vplivalo nekaj velikih podjetij, med njimi zlasti Nuklearna elektrarna Krško.

Gospodarski kazalci so, gledano v celoti, negativni. Čisti dobiček se je v globalu zmanjšal skoraj za

polovico. Čista izguba pa je bila skoraj trikrat večja kot leto poprej. Tako je gospodarsko stanje z upoštevanjem Nuklearne elektrarne Krško, ki je obračunala domala petino vseh prihodkov in odhodkov, a tudi skoraj polovico

• Posavska podjetja so bila v primerjavi s podatki za Slovenijo razmeroma uspešni izvozniki. Čisti prihodki iz prodaje na tujih trgih so v Posavju v globalu porasli za 29 odst. Dobri dve tretjini teh izvoznih prihodkov je ustvarilo gospodarstvo občine Krško, sledita občini Sevnica in Brežice.

čiste izgube posavskega gospodarstva. To pomeni, da brez upoštevanja podatkov o NEK posavske gospodarstvo beleži pozitiven poslovni izid. Čisti dobiček se je povečal za več kot dvakrat; čista izguba se je sicer povečala, vendar

samo za 58 odst.

Po podatkih Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje - Podružnica Krško je v letu 1995 imelo 285 podjetij čisto izgubo, ki je skoraj trikrat večja kot leto poprej, pri čemer tri četrtine vse posavske izgube odpade na občino Krško. S čistim dobičkom, ki ga je bilo lani v celoti manj kot leto poprej, je poslovalo 475 podjetij. Med temi je več kot 90 odst. majhnih, kar pomeni, da je skoraj tri četrtine vsega čistega dobička v Posavju obračunalo 37 velikih in srednjih podjetij. V občini Brežice so imela tri podjetja 63 odst. čistega dobička, v krški občini dve 63,5 odst. in v občini Sevnica dve podjetji 41 odst. čistega dobička.

Omenjene precejšnje likvidnostne težave podjetij so skušali ublažiti z multilateralnimi kompenzacijami. V letu 1995 so jih opravili 12 in v njih pobotali za 3,3 milijarde tolarjev medsebojnih terjatev in obveznosti. To predstavlja dobro petino glede na prijavljene zneske.

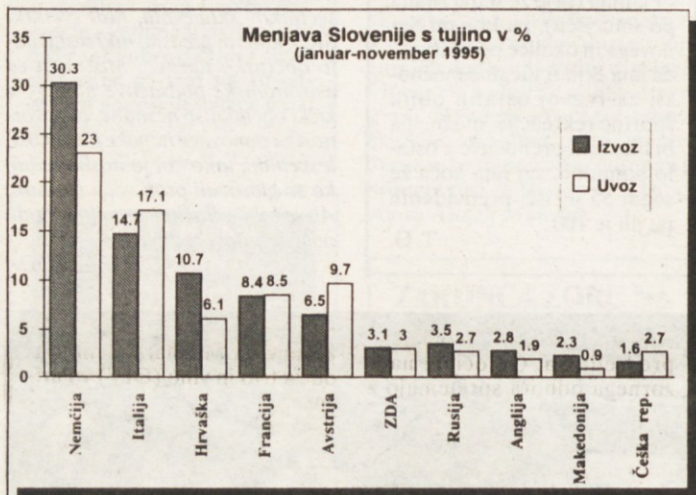
MARTIN LUZAR

Kratke domače

POSPEŠEVALNA MREŽA - Po dogovoru med predstavniki občine in predstavniki območne obrtne zbornice Brežice in na podlagi aktivnosti v zvezi s povezovanjem dejavnikov na področju pospeševanja malega gospodarstva v občini so se včeraj v prostorih doma obrtnikov na ustanovnem občnem zboru zbrali člani lokalne pospeševalne mreže.

SEJEM GOSPODARSKIH VOZIL - Ljubljanski sejem in Združenje avtomobilskih uvoznikov in prodajalcev Slovenije bosta na gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 17. do 20. aprila pripravila razstavo motornih vozil, namenjenih gospodarski in poslovni dejavnosti, sestavnih in nadomestnih delov, dodatne opreme, olj, maziv, aditivov, avto kozmetike, avtoalarmov in mobilne telefonije. Območna obrtna zbornica Brežice oziroma njena sekcija avtoprevoznikov zbira prijave za organiziran avtobusni prevoz in ogled sejma.

DAN AVTOPREVOZNIKOV - 6. aprila bo v Celju v okviru sejma Avto in vzdrževanje dan avtoprevoznikov s strokovnimi predavanji o predpisih pri izdaji licenc v cestnem prevozniku, ISO standardih in transportni dejavnosti ter leasingu kot posebni obliki financiranja naložb v transportu.



NAJPOMEMNEJŠI V ZUNANJI TRGOVINI - V lanskem letu je Slovenija kar 30 odstotkov vsega izvoza dosegla v Nemčiji. Pri uvozu je vrstni red najpomembnejših tujih partnerjev od tretjega mesta naprej nekoliko spremenjen. Za Nemčijo (23 odst. vsega uvoza) in Italijo (17 odst.) sledi Avstrija (9,7 odst.), za njo pa Francija (8 odst.) in Hrvaška (6 odst.). Največji primanjkljaj v blagovni menjavi s tujino je tako Slovenija pridelala z Italijo in Avstrijo, z vsako skoraj po 400 milijonov dolarjev. Več je uvažala kot izvažala tudi iz Španije, Madžarske, Japonske, Francije, Češke in Švice. (Po podatkih SKEP)

PIONIR V BOSNI

NOVO MESTO - Čeprav glede obnove v vojni razrušene Bosne in Hercegovine še ni jasno, kdo bo posle financiral, je med slovenskimi gradbenimi podjetji veliko zanimanja, da bi pridobila določena dela. Med kandidati je tudi novo-meški Pionir, ki je imel že pred vojno v Bosni svoje podjetje z dobrim strokovnim kadrom, ki je sodelovalo pri izgradnji 25 tovarn, stanovanjskih objektov in tudi olimpijskega naselja. Pionir ima v Bosni še vedno dobro ime, vendar ni v stanju, da bi, če bo dela pridobil, z obnovo tudi začel, dokler ne bo rešeno vprašanje financiranja.

OBISK UPOKOJENE OBRTNICE

BREŽICE - Prejšnjo sredo so predstavniki območne obrtne zbornice Brežice obiskali 95-letno Cecilijo Lukež, najstarejšo upoko-jeno obrtnico. Ob obisku je obudila spomine na svojo gostilno, ki jo je vodila že v časih, ko so se pri njej ustavljali še flosarji.

Kako kaže na borzi?

Minuli teden so borzno dogajanje ponovno zaznamovala obvestila za javnost, ki so ob objavi ukrepov Agencije za trg vrednostnih papirjev in zapletih okrog Mladinske knjige - Založbe vodila k drastičnemu padcu tečajev delnic. Najprej je negotovost na trg prineslo obvestilo Agencije o tveganju naložb v vzajemne sklade, zlasti sklade, ki jih upravlja Proficia Dadas, čemur je sledila omejitev velikosti skladov in s tem prepoved sprejemanja novih plačil v Dadasove sklade. Poslovni sistem Dadas je sprejel nasprotna ukrepe in s tem zelo zaostrel spor, posledica tega pa je zadržano trgovanje z vrednostnimi papirji, povezanimi s poslovnim sistemom Dadasa (to so delnice Dadasa, Primofina in Finmedie). Zaradi nepravilnega lastništva MK-Založbe in novih zapletov v zvezi s tem pa je do nadaljnjega zadržano tudi trgovanje s to delnico. Vsi omenjeni dogodki vnašajo negotovost na borzni trg, številne investitorje je zadel preplah in skušajo delnice vnovčiti, spet drugi pa so v dvomih, ali je že prišel čas, ko so delnice zrele za nakup, saj cene nekaterih delnic že dolgo

niso bile tako nizke kot zadnje dni.

Na žalost je v času negotovosti in padanja tečajev padla tudi delnica Dolenjske banke. Po zelo obetavnem začetku, ko so se posli prejšnji teden sklepali med 15.000 in 16.780 tolarji za delnico, je v naslednjih dneh enotni tečaj padel tja na 12.600 SIT. Očitno bo treba počakati, da se celotna situacija na borzi razjasni in da se povrne zaupanje v borzni trg in v delnice. Vsekakor bo za to potrebno tudi večje število kotirajočih delnic, kar bo investitorjem nudilo možnost izbire in razpršitve tveganja. Zato je treba pozdraviti sklep uprave Ljubljanske borze, da se s 4. aprilom začne trgovati z rednimi delnicami Mercatorja na odprtem trgu (OTC trg). S temi delnicami se že nekaj časa trguje na neorganiziranem trgu, cena pa je zelo nestanovitna. Delnice so izdane v nematerializirani obliki in preknjiževanje lastništva poteka po pravih, ki jih določa KDD. Vsem zainteresiranim bodo borzni posredniki posredovali natančnejše informacije o pogojih za prenos lastništva.

MARIJETA ČIČ

DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5
Tel.: 068/323-553, faks: 068/323-552

Revoz na vrhu, Krka blizu

Tudi lani je bil novomeški Revoz krepko največji slovenski izvoznik - Krka zdrsnila na 6. mesto

Novomeški proizvajalec avtomobilov Revoz je po anketi Gospodarskega vestnika, ki je lestvico največjih slovenskih izvoznikov za leto 1995 pripravil v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, s 84 milijardami in 750 milijoni tolarjev izvoza daleč pred vsemi; s 33 milijardami je drugo velenjsko Gorenje, z 32 milijardami so tretje Slovenske železarnice, medtem ko je drugo veliko novomeško podjetje Krka na tej lestvici z 22 milijardami in 755 milijoni tolarjev izvoza šest; za dve mesti višje je bila, če bi tej številki prišteli tudi 1,7 milijarde izvoza Krke Novoterm, kjer ima Krka sicer manjšinski, 20-odstotni delež, pa bi Krka na 4. mestu prehitela ljubljanski Lek. Revoz je bil tudi predlani prvi.

Ce je dolenjska regija močno zastopana med prvimi desetimi, pa je med največjimi stotimi le malo podjetij iz Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Črnomaljski Danfoss je s 4,9 milijarde tolarjev 36., ribniški Inles je dve mesti za njim, semiška Iskra je s 3,7 milijarde 48., metliška Beti z 2,7 milijarde 64., straški Novoles je na 69. mestu, trebanjski Trimo je 83., sevnška Lisca 85., Krka Novoterm sama pa 96.

Zanimiva je tudi pokritost uvoza z izvozom. Revoz je porabil skoraj vse devize, ki jih je zaslužil, saj je pokritost 101-odstotna. Krka je

uvoz pokrila 239-odstotno, med podjetji z našega konca pa se z največjo pokritostjo uvoza z izvozom ponaša straški Novoles (558-odstotno). Med prvimi stotimi ima le 6 podjetij izvoz manjši od izvoza.

Tečaji

Menjalnice na Dolenjskem so v torek kupovale nemško marko po 86,50 (Poštna banka Slovenije) do 88,42 tolarja (Publikum), prodajale pa po 88,69 (Publikum) do 89,50 tolarja (Dolenjska Banka). Povprečni nakupni tečaj za marko je bil 87,89, povprečni prodajni pa 89,32 tolarja. Nakupni tečaji za avstrijski šiling so se gibali med 11,55 in 12,50 tolarja, prodajni pa med 12,58 in 12,90 tolarja. Za 100 italijanskih lir je bilo treba odšteti od 8,42 do 8,54 tolarja, če ste jih prodali, pa ste zanje dobili od 7,60 do 8,30.

Srednji tečaj Banke Slovenije v torek, 26. marca: 100 mark 9061,3922 SIT, 100 šilingov 1288,5300 SIT, 100 lir 8,5530 SIT, en ameriški dolar 133,6694 SIT, 100 kun 2447,3824 SIT in en eku (ECU) 168,1432 tolarja.

Krka obvešča delničarje

Krka, p.o., Novo mesto, bo po končanem lastninskem preoblikovanju postala ena največjih slovenskih delniških družb. Za letošnje leto načrtuje 8% rast prodaje. Prodajni rezultati prvega tromesečja so ugodni, saj je doseženega že 28% letnega plana.

Kar 92.000 bodočih delničarjev je svoj certifikat ali gotovino, nekateri tudi oboje, namenili za nakup Krkinih delnic. Samo v javni prodaji za certifikate je sodelovalo skoraj 80.000 Slovencev. Ker je vrednost vloženih certifikatov za več kot 30% presegla vrednost razpisane števila delnic, se je končna prodajna cena delnice zvišala za 30%, vlagatelji pa bodo v Krki lahko uporabili le nekaj manj kot polovico vloženega certifikata. Neizkoriščen ostanek bodo vlagatelji lahko vložili v drugo podjetje ali investicijsko družbo. Mnogi pa so to že storili.

Trenutno Krka zaključuje usklajevanje podatkov iz vseh načinov lastninjenja - interne razdelitve, notranjega odkupa in javne prodaje delnic - z Ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj. Zaradi velikega števila vlagateljev je postopek usklaje-

vanja dolgotrajen. V teh dneh prejemajo vlagatelji obvestila o številu in skupni vrednosti delnic, ki jih imajo v Krki. Tako lahko vsakdo tudi ugotovi, kolikšen del certifikata je ostal neizkoriščen. Ker je od končane javne prodaje preteklo dobih pet mesecev, je možno, da je prišlo do sprememb podatkov vlagateljev (naslovi, priimki...). Vsi, ki so certifikat ali gotovino vložili v Krko in v začetku aprila ne bodo prejeli obvestila, se lahko obrnejo na Krko in sporočijo morebitne spremembe svojih podatkov.

Imetniki Krkinih delnic verjetno že nestršno pričakujejo obvestilo o vplačanih delnicah. V Krki pa si bodo prav gotovo oddahnili, saj se bo število telefonskih klicev vlagateljev, ki jih bodisi skrbi, da so bili pri obveščanju morda po pomoti pozabljeni ali pa jih zanima ostanek na certifikatnem računu, zmanjšalo. Postopek lastninskega preoblikovanja je tak, da zlasti pri velikih podjetjih vodi v dolgotrajno preverjanje in usklajevanje podatkov, zaradi česar tudi obvestil delničarjem ni možno poslati takoj po končani javni prodaji oz. ostalih načinov preoblikovanja.

Na podlagi 3. alineje 12. člena ter 3. alineje 16. člena Zakona o privatizaciji pravnih oseb v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj in obveznosti Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (Ur. list RS št. 71/94) - dalje Zakon ter ponudbe Sklada z dne 3.2.1995

ORGAN UPRAVLJANJA

IGM SAVA, INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA, D.O.O., VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM

ponuja vsem upravičencem

ODKUP POSLOVNEGA DELEŽA DRUŽBE Z UPORABO NAČINA INTERNE RAZDELITVE IN NOTRANJEGA ODKUPA

- Ponudba se nanaša na odkup dela poslovnega deleža Sklada v družbi IGM SAVA, INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA, D.O.O., VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM, in sicer:
 - 33,33% navadnega poslovnega deleža Sklada, ki je enak 20,0% osnovnega kapitala družbe z uporabo načina interne razdelitve,
 - 66,67% navadnega poslovnega deleža Sklada, ki je enak 40,0% osnovnega kapitala družbe z uporabo načina notranjega odkupa.
- Ponudba se nanaša izključno na upravičence, kot jih opredeljuje Zakon:
 - zaposleni, bivši zaposleni in upokojeni delavci IGM SAVA, INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA, D.O.O., VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM,
 - oži družinski člani zaposlenih, vendar samo pod pogojem, da vrednost vplačil, s katerimi bodo upravičenci iz točke 2.1. te ponudbe sodelovali v interni razdelitvi, ne bo dosegla vrednosti poslovnega deleža, namenjenega interni razdelitvi, in zgolj za preostanek poslovnega deleža, do vrednosti poslovnega deleža, namenjenega interni razdelitvi.
- Odkup poslovnega deleža v okviru notranjega odkupa je možen le v primeru, če upravičenci sodelujejo pri interni razdelitvi delnic.
- Prodajna cena 33,33% navadnega poslovnega deleža Sklada, ki je enak 20,0% osnovnega kapitala družbe z uporabo načina interne razdelitve, znaša 29.690.298,20 SIT.
- Prodajna cena 66,67% navadnega poslovnega deleža Sklada, ki je enak 40,0% osnovnega kapitala družbe z uporabo načina notranjega odkupa, ob upoštevanju 50% popusta, znaša 29.690.298,20 SIT.
- Vplačilo kupnine v okviru interne razdelitve se opravi z izročitvijo lastniških certifikatov iz 31. člena ZLPP oziroma potrdil za manj izplačane neto osnovne plače iz 25.a člena ZLPP, pri čemer morajo upravičenci najprej uporabiti potrdila in šele nato lastniške certifikate.
- Vplačilo kupnine v okviru notranjega odkupa se opravi v gotovini, z izročitvijo presežnih potrdil za manj izplačane neto osnovne plače iz 25.a člena ZLPP oziroma lastniških certifikatov iz 31. člena ZLPP.
- Organ upravljanja IGM SAVA, INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA, D.O.O., VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM, poziva upravičence, da mu v roku 15 dni od objave te ponudbe v tedniku DOLENJSKI LIST in na oglasni deski družbe pisno sporočijo svojo pripravljenost za sodelovanje v interni razdelitvi in notranjem odkupu.

Na podlagi zbranih izjav upravičencev bo organ upravljanja v skladu s 3. alinejo 12. člena in 4. alinejo 16. člena Zakona pisno obvestil Sklad Republike Slovenije za razvoj, d.d., o tem, ali bodo upravičenci sodelovali v interni razdelitvi in notranjem odkupu po tej ponudbi.

- Organ upravljanja IGM SAVA, INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA, D.O.O., VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM, poziva vse upravičence, da v roku 30 dni od objave te ponudbe v tedniku DOLENJSKI LIST in na oglasni deski družbe predložijo potrdila za manj izplačane neto osnovne plače iz 25.a člena ZLPP oziroma lastniške certifikate.
- Upravičenci predložijo potrdila oziroma certifikate na sedežu družbe IGM SAVA, VELIKA VAS 62 A, LESKOVEC PRI KRŠKEM, vsak delovni dan med 13. in 15. uro.
- Organ upravljanja bo v roku iz točke 9 te objave zbral potrdila oziroma lastniške certifikate ter predložil Skladu potrdilo Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje o dejansko razknjiženih potrdilih, oziroma lastniških certifikatih.
- Če organ upravljanja v roku iz točke 9 te objave ne bi predložil Skladu potrdila o razknjiženih potrdilih oziroma lastniških certifikatih, lahko upravičenci v nadaljnjem roku 60 dni uveljavijo svoje pravice po Zakonu neposredno pri Skladu.
- V tem primeru morajo upravičenci pooblastiti skupnega zastopnika za sklenitev in izvedbo pogodbe o odkupu poslovnega deleža v okviru interne razdelitve in notranjega odkupa.
- Obveznosti organa upravljanja o predložitvi potrdila o razknjiženih potrdilih oziroma lastniških certifikatih iz prejšnje točke te ponudbe preidejo na skupnega zastopnika upravičencev.
- Morebitna prodaja poslovnega deleža Sklada upravičencem po tej ponudbi bo izvedena na podlagi sklepa o privatizaciji, sprejetega na Upravnem odboru Sklada, in v obliki enotnega poslovnega deleža, ki bo na podlagi pogodbe pripadal skupnim lastnikom - upravičencem po tej ponudbi in glede katerega bodo lastniki v pravni skupnosti.
- To ponudbo organ upravljanja posreduje zaradi izvajanja svojih obveznosti po Zakonu, upravičencem pa je znano gospodarsko stanje družbe oziroma so jim na sedežu družbe na razpolago vsi potrebni podatki in dokumentacija o tem, zato družba in Sklad izključujeta kakršnokoli jamčenje za stvarne ali pravne napake na družbi, njenih sredstvih, pravicah ali obveznostih in/ali poslovnem deležu, ki je predmet te ponudbe.
- Upravičenci lahko dobijo dodatne informacije v zvezi s sodelovanjem pri privatizaciji ponujenega poslovnega deleža na sedežu družbe.



KMETIJSTVO

VEČ MLEKA, MANJ ŽIVINE

VELIKE LAŠČE - Kmetijska zadruga Velike Lašče je lani poslovala uspešno kljub včasih tudi nelojalni konkurenci. Mleka je odkupila skoraj milijon litrov (natančno 991.150 l), kar je za 1,57 odstotka več kot leto prej, v primerjavi s planom pa celo 2,28 odstotka več. Razveseljivo je, da se kakovost mleka izboljšuje, saj je bilo kar 62 odstotka mleka razvrščeno v ekstra kakovostni razred, nadaljnih 18 odstotkov pa v prvi kakovostni razred. Ob naraščanju odkupa mleka pa se število krav in število kmetov, ki oddajajo mleko, zmanjšuje. Odkup živine rahlo upada. Ker je živine manj, ostaja tudi vedno več travnikov v hribovitih območjih nepokošenih.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Pred veliko nočjo je kar nekaj branjevalcev ponujalo suhomesnate izdelke, prekajene v domačih sušilnicah. Malo večjo šunko bi lahko odnesli domov za 10.000, manjše pleče že za 7.000 tolarjev. Domače prekajene klobase so veljale 1.500 tolarjev kilogram, prekajena slanina pa 1.200. Ostale cene: jajca od 25 do 30, kokoš 650, smetana 600, sirček 400, čebulček 300, mešano sadno žganje 600, med 500, jabolka 70, merica regrata 100, orehi 1.000 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile pomaranče 130, jabolka 126, limone 190, paradižnik 357, rožine 231, česen 347, čebula 63, fige 504, fižol 247, grozdje 625 in ringlo 683 tolarjev. Pri Deladiniju so bila jabolka 160, hruške 260, grozdje 650, pomaranče 150, limone 220, breskve 700, marelice 1.100, mandarine 250, slive 550, jagode 400, solata 700, krompir 60, zelje 120, paradižnik 490, paprika 630, koren 200, česen 500 in banane 170 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 180 do tri mesece starih in 50 starejših prašičev. Prvih so prodali 120 po 310 do 370 tolarjev, drugih pa 20 po 230 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Drobnica nova tržna niša

V slovenskem kmetijstvu, ki se tako ali drugače prilagaja evropskemu, bi treba poiskati nove tržne niše, kot pravijo temu ekonomisti. Potrebno bo spodbuditi tiste panoge in dejavnosti, ki imajo možnosti prodaje, in pozabiti na nekatere predsodke, kakršen je na primer ta, da reja drobnice, ovc in koz pritiče le revežem. Odločilno je dejstvo, da je (ne le zaradi boleznih norih krav) govejeja mesa preobilica, mesa drobnice pa primanjkuje, zato klavna jagnjed na primer dosega tržno ceno 5 in celo več nemških mark. V porabi mesa ovčjega in kozjega mesa so pri nas velike rezerve, saj je kar šestkrat manjša od evropskega povprečja in znaša na leto komaj 35 kg.

Ne bi ponavljali znanih dejstev, zakaj je reja od nekdanjih večstotisoč glav padla na pičlih 25.000. Kriv tudi ni dr. Zagožen, pišec Ovčereja (ČZP Kmečki glas, 1982) in univerzitetni profesor, ki se raje kot s svojo stroko ukvarja s politiko. Kriv je splet okoliščin in netržno razmišljanje, da v Sloveniji nismo znali izkoristiti nad 300.000 ha tako imenovanega marginalnega (mejnega) travinja, na katerem bi lahko s pridom redili drobnico. Zdaj nas bo v to prej ali slej prisilila nuja in kmetijsko ministrstvo je za letos že predlagalo (in dobilo v državnem proračunu denar) nekatere intervencijske potože, ki naj bi spodbudile rejo.

V seznamu letošnjih finančnih intervencij je predviden naslednji regres za drobnico: 3.000 tolarjev na glavo za obnovo lastne grede in 4.800 tolarjev za nakup in prvo naselitev. Da bi pospešili rejo na slabših zemljiščih, je predvidena naslednja izravnava stroškov pridelave: v gričevnatem svetu 1.300 tolarjev na žival za pridelavo mleka in 30 tolarjev za prirast kilograma žive teže ali plemenske živine. Za gorske in višinske predele je predvidena še večja pomoč, 1.800 in 45 tolarjev.

Za živali na planinski paši je zagotovljenih še dodatnih 1.500 tolarjev na glavo mlečne drobnice in 1.000 tolarjev na glavo mesne drobnice. Se posebej je spodbujena prireja ovčjega in kozjega mesa, vendar pod pogojem, da kmetija ne oddaja mleka niti ga ne prodaja na domu ali predeluje v mlečne izdelke. Rok za vložitev zahtevka za subvencije je do 15. v tekočem mesecu za pretekli mesec, zadnji rok pa je 15. oktober 1996. Izkoristite te možnosti!

Inž. M. LEGAN

Ker traktor ne more, "kosijo" ovce

Tik ob državni meji na demografsko ogroženem območju so se pri Stipaničevih odločili za ovce - Od 13 hiš v vasi sta dve sicer prazni, a življenje se spet vrača

PLANINA NAD PODBOČJEM - Vas Planino, ki leži tik ob hrvaški meji, mnogi poznajo po smučišču. Res, da so življenjske razmere na nekaj več kot 680 metrih nadmorske višine prej slabe kot dobre, a zadnje čase tudi v to vas prihaja novo življenje. Pred vojno je štela kar 150 prebivalcev, danes pa le 39, a kar je najpomembnejše - tu je že 5 mladih družin. Pri Stipaničevih so se pred dvema letoma odločili, da bodo redili ovce. Začeli so z 12-imi, danes jih je v hlevu že 50.

Imajo 17 ha zemlje. Strmina na dveh hektarjih zemlje skoraj ne dopušča strojnega nakladanja krme, zato se je 25-letnemu Ervinu ponudila rešitev, ko je kmet na Vrbju nad Kostanjevico prodal svoje ovce. Samo od zadnje jeseni do danes so imeli pri hiši že okoli 40 mladičev, nekaj so jih seveda oddali. Zaslužka ovčereja (še) ne prinaša, tako Ervin kot njegova žena Lidija sta zato še zaposlena, medtem ko doma mama Rezka pazi na dom in otroke.



ČREDA OVAC SE VEČA - Pri Stipaničevih so lani prav zaradi ovac zgradili nov hlev, v katerega bodo v kratkem napeljali še vodo in elektriko, prostora pa je kar za 100 ovac. Belim ovcom se zadnje čase zaradi črnega ovna pridružujejo črni mladiči z belim čelom. (Foto: T. Gazvoda)

Jagode že "kličejo" stroko

Nekaj najvažnejših strokovnih navodil pridelovalcem

Jagode na prostem so že začele rasti, zato je treba grmičje očistiti starega in suhega listja ter nasad poskropiti s cuprablaumom ali championom. Drugače je z jagodami v rastlinjakih, ki imajo v rasti že precejšnjo prednost pred jagodami na prostem, seveda če so se pridelovalci držali navodil, jih pravočasno pokrili, očistili in dvakrat škropili. Še posebno lep napredek so naredile jagode, ki so jih dodatno pokrili z lutrasilom ali covertanom.

Ker skorajšnjega izdatnega izboljšanja vremena po napovedih vremenslovcev še ni pričakovati, bo treba pred cvetenjem nasad jagod še enkrat poskropiti, in to takrat, ko bodo začeli izraščati prvi cvetni pecjli. Za škropljenje priporočamo: topas C (0,15 odst.) ali sythane (0,25 odst.) proti peganosti in plesni ter neoron (0,1 odst.) proti navadni pršici in thiodan (0,2 odst.) proti jagodni pršici.

Proti obema pršicama pa dobro učinkujeta kekthane E in dicofol E 20. Če opazite kakršnekoli objede na cvetnih pecljih in zapredene liste, dodajte še reldan (0,2 odst.) ali zolone (0,2 odst.). Pri škropljenju bodite natančni in dosledni.

Jagode so pokrite že dober mesec, zato je predvsem na lahkih tleh že potrebno namakati. Vendar je pretiravanje škodljivo, saj so z vodo preveč nacejena tla hladnejša, rastline zato počasneje rastejo, plodovi pa so bolj občutljivi za gnilobo. Pri določenju začetka namakanja in potrebne količine vode si pomagajte z ročnim preizkusom vlažnosti tal. Namakanju dodajte sredstva za fertirigacijo (gnojenje z namakanjem), pri čemer dosledno upoštevajte navodila.

Pridelovalce jagod znova opozarjamo, da je treba ob sončnem vremenu že zjutraj popolnoma odpreti vrata tunelov, pa tudi ob oblačnem vremenu ne puščati povsem zaprtih. Vrata naj bodo zaprta le ponoči in ob dežju. Poskrbeti je treba tudi za dobro napetost in sidranost tunelov, za odstranitev starega listja iz tunelov in za pletev jagod. Še posebej naj bodo pozorni na pršico vsi tisti, ki so za začetek hitreje rasti uporabili pokrovne tkanine.

Inž. ANDREJA BRENCÉ

PRESAD V STEČAJU

GABROVKA - Kmetijsko gozdarska zadruga z obratom Presad, ki sedaj zaposluje okoli 100 delavcev, je od lanskega avgusta v stečaju. Stečajni upravitelj Ivan Simič je ocenil, da je nepremičnine najbolj smotno prodajati po tehnoloških sklopih (obrat Presad, trgovina, sadovnjaki...). Eden možnih kupcev obrata Presad, je po govoricah, nekdanja direktorica Marija Klun, kar pa odgovorni v obratu zanikajo. Od 1. marca letos obrat Presad posluje s svojo poslovno znamko pod vodstvom Avgusta Gregorčiča, podjetnika z Mirne, ki že 30 let uspešno deluje v tej stroki. Delavci pa za zdaj kakšnega napredka še niso opazili. Od razdružitve Kmetijsko gozdarske zadruge Gabrovka - Dole do stečaja Kmetijske zadruge Gabrovka so dobivali le z jamčene osebné dohodke.

M. Š.

obdelovati," pravi Ervin. In če je država pomagala ovčerejem v Prekmurju, bi lahko tudi tu, na tem demografsko ogroženem območju.

Pri Stipaničevih še ne vedo, kam z volno. Lani je končala kar v smeteh, mogoče pa se bo našel kdo, ki bi jo koristno uporabil. Nekoliko lažje je za meso, saj je znano kot zdrava hrana in je dobro tudi za dimljenje. Takšno meso znajo bolj ceniti sosednji Hrvatje, od katerih je Ervin dobil kar precej napotkov za rejo, saj imajo nekateri vinograde na naši strani. Še kako je dobrodošla tudi pomoč Kmetijske svetovalne službe iz Krškega in veterinarske službe. Žal pa na Planino še ne vodi asfalt...

T. GAZVODA

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje odvetnica Marta Jelačin

Pokojnina za zunajzakonskim partnerjem

VPRAŠANJE: Stara sem 59 let. Ali imam pravico do družinske pokojnine po izvenzakonskem partnerju, s katerim sem več let živel v skupnem gospodinjstvu?

ODGOVOR: Pri priznavanju pravice do družinske pokojnine se življenjska skupnost izenačuje z zakonsko zvezo, vendar šele po preteku določenega roka. Zato ima pravico do družinske pokojnine le oseba, ki je zadnja tri leta pred smrtjo zavarovanca živel s pokojno osebo v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

VINO MESECA IZ LJUTOMERA

PTUJ - Veritasov vinski nakupovalni vodnik je za vino meseca aprila razglasil laški rizling, posebna trgatve, letnik 1993, iz kleti Ljutomerčan v Ljutomeru. To vino ima po oceni komisije najboljši razmerje med kakovostjo in ceno, kar je osnova za Veritasovo razglasitev.

Kočevje se krčevito upira skladi

Kočevski kmetijski menijo, da sklad kmetijskih zemljišč in gozdov postavlja nemogoče pogoje - Zahtevajo, da se Kočevsko obravnava drugače kot druge predele Slovenije

KOČEVJE - Na okrogli mizi na temo "Urejanje odnosov do sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS", ki jo je minuli četrtek pripravil v hotelu Valentin v Kočevju M-KG Kočevje, so kočevski kmetijski poudarili, da so pogoji, ki jih določa država kot lastnik kmetijskih zemljišč in gozdov, za kočevski prostor nesprejemljivi.

Direktor M-KG Kočevje Janez Žlindra je v uvodu poudaril, da je sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS nepotreben in škodljiv za slovensko kmetijstvo. V M-KG

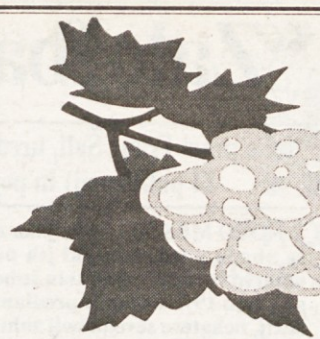
• V državni lasti je kar 80 odstotkov kočevske zemlje, kar je 13 odstotkov celotnega državnega ozemlja v lasti sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Vse kmetijske zemlje na Kočevskem je 7.700 hektarjev. Od tega je imajo mali kmetje okoli 2 tisoč hektarjev. Samo M-KG Kočevje bi moral za 1.560 hektarjev zemlje skladi letno plačati 231.000 mark oziroma okoli 25 milijonov tolarjev. Pogodbe o zakupu zemljišča s skladom še ni podpisal.

Kočevje so že leta 1993 zavzeli stališče, da v kmetijstvu ni mogoče podpisati pogodb za kratko obdobje. K temu danes dodajajo, da bi morala država zaradi dolgoletnega izkoriščanja kočevskega prostora občini brezplačno pustiti vsa kmetijska zemljišča in gozdove.

Kmetje so opozorili, da se pod pogoji, ki jih določa država, ne bo dalo živeti in delati. "Zanima jih samo, kaj bodo dobili, nihče pa se

• Adam je bil preveč len, da bi si sam utrgal jabolko. (Kozmik)

• Lahko je biti dirigent, če vsi trobijo v isti rog. (Petan)



EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Zaščita cvička

(Nadaljevanje)

Strokovnjaki in pridelovalci cvička upamo, da se bo "država" le odločila in pomagala tudi pri izvedbi projekta Zaščita cvička. Ta zgled bo lahko služil kot vzorec pri naslednjih akcijah v Sloveniji za vina, ki sodijo v kulturno dediščino Slovenije. To je edini v svetu uveljavljen način, da se znanemu vinorodnemu območju ohrani in učvrsti dobro ime.

Da naredimo v panogi red, nas silijo tudi slovenske želje po vključitvi v Evropo. Vinski trg bo z zanimanjem spremljal vinorodne okolišje, ki se bodo lotili zaščite svojih vin. Ob cvičku bodo pridobila tudi ostala vina iz dolenskih vinogradov, seveda samo vina ustrezne kakovosti.

Vse kaže, da bo po tej tako imenovani "evropski zaščiti" cviček prvo vino v Sloveniji, ki bo zaščiteno. S članki, ki jih pišem v nadaljevanjih, želim opozoriti vse, ki so zainteresirani ali po svojih delovnih dolžnostih dolžni skrbeti za razvoj Dolenske, da smo pred zgodovinskim dogodkom. Zato je zelo pomembno, da složno zgradimo priložnost. Zgled, kako so na avstrijskem Štajerskem zaščitili svoje rdeče vino šilher, je za nas zelo poučen in verjetno najprimernejši za presaditev v naše razmere.

Nadaljujem s predstavljanjem avstrijskih pravil.

18. člen
Za kontrolo količine, porekla in kakovosti vina izvoli skupščina združenja vinogradnikov nadzorni odbor. Sestavljajo ga trije člani, ki izvolijo svojega predsednika. Odločitve nadzornega odbora sprejemajo z glasovanjem in so dokončne.

19. člen: Komisija za cene

Izvoli jo skupščina združenja vinogradnikov. Sestavljajo jo štirje člani, eden je zastopnik vinogradnikov, eden zastopnik družinskih kmetij, ki stekleničijo in prodajajo vino (DK), in eden predstavlja vinske trgovce. Določitev cen za grozdje in vino se sprejme vedno s soglasjem, preglasovanja ni.

20. člen: Komisija za propagando

Sestavljajo jo predsednik upravnega odbora, dva predstavnika DK, eden izmed trgovcev. Upravni odbor imenuje v komisijo tudi znano osebnost, ki zastopa porabnike šilherja in pomaga s svojim vplivom pri izvedbi posameznih predstavitev akcij.

21. člen: Računovodja - finančni kontrolor

Skupščina združenja izvoli dva računovodja - finančna kontrolorja za dobo petih let.

22. člen: Komisija za spore

Vse pritožbe je treba pisмено predložiti upravnemu odboru. V treh tednih je predsednik dolžan sklicati upravni odbor. V primerih, ko se UO ne more odločiti, prepušti zadevo znova letni skupščini.

23. člen: Razpustitev združenja

Razpustitev lahko izglasuje le letna skupščina, in sicer normalno z večino ali izredno z dvotretinsko večino. V primeru razpustitve združenja je skupščina dolžna najeti tudi stečajnega upravitelja, ki razdeli premoženje med člane združenja.

Tolmačenje tega pravilnika je namenjeno predvsem vinogradnikom. Osnove za zaščito vina bodo: novi slovenski zakon o vinu, ki ga bomo imeli verjetno še letos, in norme, ki so izoblikovane na Mednarodnem uradu za trto in vino (OIV) v Parizu.

(Konec)

dr. JULIJ NEMANIC

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pisani pirhi naravnih barv

Barvanje jajčnih lupin je prijetno in ustvarjalno. Čim več lastne domišljije uporabimo, tem lepši bodo pirhi. Najlepše izdelke radi vsaj za nekaj časa uporabimo kot okras. Najbolje je, da vsebino jajca izpihamo, saj tudi kuhano jajce prične čez nekaj časa zelo neprijetno zaudarjati. Kako izpihamo jajce? Na obeh koncih naredimo z iglo luknjico in prebodemo rumenjak, da se izlije. Skozi eno luknjico pihamo, skozi drugo izpihamo vsebino jajca.

Na lupino lahko rišemo s tekočim čebeljim voskom in pobarvamo z rdečo in črno barvo. Pravi način izdelovanja belokranjskih pisanih zahteva poznavanje narodnega izročila in večjo roko. Največkrat pa se odločimo za barvanje jajc z naravnimi barvili. Uporaba flomastrov, tempera barv ali tekstilnih barv je primerna le za izpihane jajčne lupine. Naravno

barvilo mlete rdeče paprike obarva lupino rdeče, sok rdeče pese in sok rdečega zelja vijolično, kamilični cvetovi in kumina rumeno, peteršilj in špinača zeleno ter brusnični sok rožnato. Temno zelenkasto rjavo obarvajo lupino orehovi listi, svetlo rjavo obarvamo z močnim prahom čajem ter z rdečimi čebulnimi listi dobimo močno rdečo rjavo barvo. Barva se najlepše prime, če jajca kuhamo v vodi z omejenimi dodatki.

Jajca, ki jih nameravamo barvati z naravnimi barvili, najprej temeljito operemo v vodi in nato zdrgnemo z limoninim sokom ali kisom. Barva se bo lepši in enakovredno prišla jajčne lupine. Po kuhanju jajca previdno zložimo na vpojno podlago, da se dobro osuše, in nato jih premežemo s slantino, da dobijo praznični sijaj. Pirhe vedno shranjujemo v hladni shrambi ali hladilniku.

"Založba je prešla v trgovino"

Tako pravi Franc Šali, urednik Dolenjske založbe, ki je leto 1995 označil za uspešno (izdanih 24 publikacij) in pogrebno obnem, saj je knjige vse težje izdajati in prodajati

NOVO MESTO - Dolenjska založba je ena izmed mnogih pri nas, ki se ubada s težavami, ki jih prinaša tržno gospodarstvo. Knjige je namreč vse težje izdajati in še bolj težko uspešno prodajati. Kljub temu so v letu 1995 ohranili predlansko raven in v zbirkah izdali 24 publikacij, nekatere seveda bolj zahtevne, druge manj. Franc Šali je govoril tudi o načrtih za letošnje leto in dejal, da bo založba po vsebini knjig seveda ostala vezana na Dolenjsko, da pa bo še naprej odprta tudi za druge kulture.

Dolenjska založba bo prihodnje leto praznovala deset letnico, Šali pa je njen urednik že od vsega začetka. Ne preveč optimistično meni, da se založbam pišejo bolj slabi časi. "Založba je prešla v trgovino in vedno znova se srečujemo z vprašanji, kako knjigo izdati, kako jo prodati, kako obnem pokriti stroške tiskarne, avtorske

gačnimi kulturami. Kot tak primer je Šali navedel poezijo Jadranke Matić Zupančič - Paralelni glas, ki je izšel v zbirki Siga, pa monografijo Slovenci v Clevelandu. Kljub oznaki, da je bilo preteklo leto za založbo tudi pogrebno, so načrti za letošnje dokaj veliki, njihova uresničitev pa je žal spet finančno pogojena. Letos sta izšli že dve knjižici: pesmi Lojzeta Krakarja in Dejavnost žensk na zdravstvenem in socialnem področju med NOB.

Šali je dejal, da bodo najprej morali poravnati lanske obljube in izdati Revolucionarno leto 1848 na Slovenskem in monografijo

Novo mesto (v 5 jezikih). Izšel bo tudi ponatis prospektov o Novem mestu, ki je že pošel, konec aprila pa monografija Toneta Gošnika Sto let novomeške bolnišnice, ki je prvi primer, da bolnišnica na tak način spregovori o sebi. Verjetno bodo tiskali tudi dolenjski zbornik Kapitelj, česar pa ni mogoče reči za zbornik Gorjanci, ki ni dobil nobene podpore od ministrstev. Zanimivo bo tudi delo s področja raziskovalnega novinarstva pisateljice in novinark Cvetke Kocjančič iz Kanade - Gospodar gola o zemlja. Dolenjska založba bo nadaljevala z izdajo trilogije Ignaca Kamenika Sledi preklanih svin, ki bo drugo leto zaključena, izdala bo tretjo knjigo dr. Borisa Paternuja Slovensko pesništvo upora pa Dachauske pesmi novomeškega taboriščnika Bojana Ajdiča, na literarnem področju knjižico Jožeta Galeta Igralci so prišli, v otroški literaturi pa Dogodivščine malega cirkusa Vojana Arharja iz Ljubljane in Strahca Pišek in Pavel Ane Rostohar. V pripravi sta tudi dve monografiji: Po dolini Krke in Posavje, avtor fotografij je Zvone Pelko.

L. MURN

POMOČ REVIJI SREČANJA

TREBNJE - Igor Teršar je občinskemu odboru za družbene dejavnosti predlagal, da bi pri sestavljanju letošnjega občinskega proračuna zagotovili sredstva za kritje tiskarskih stroškov pri izdaji revije Srečanja. Odbor je predlog sprejel.

BREŽIŠKI FORUM PRI SLONU

NOVO MESTO - Danes, 4. aprila, se bo ob 19.30 v prostorih lokala Pri slonu predstavil Forum ustvarjalcev kulture iz Brežic. Forum deluje eno leto, združuje pa predvsem mlade. Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo izbora pastelov, ki jih je naslikal Bojan Levak Gus, otvoritev pa bo pospremila predstavitev knjige Pesmi, v kateri se predstavljajo s svojimi deli sedem mladih pesnikov iz Foruma. V programu bo sodelovala glasbena skupina Supervaja iz Brežic in Krškega.

KONCERT DAMJANE ZUPAN

NOVO MESTO - V torek, 9. aprila, bo ob 20. uri v dvorani izobraževalnega centra v Hotelu Krka celovečerni koncert pianistke in korepetitorke Damjane Zupan. Program obsega dela Beethovna, Chopina, Rahmaninova, Liszta in Debussyja. Novomeški koncert Zupanove bo uvod v njeno turnejo po Sloveniji in Angliji.

PO DOLENJSKIH POTEH

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V prostorih Krke Zdravilšč v Šmarjeških Toplicah je aprila in maja na ogled slikarska razstava novomeške slikarke Danje Bajc. Umetnica z razstavo, ki ima naslov Po dolenjskih poteh, v 29 najnovejših pastelih upodablja staro kmečko arhitekturo, kozolce, mline, zidance... Slike so tudi naprodaj.

L. MURN



Franc Šali

honorarje in tako dalje. Majhna naklada knjige je razlog za njeno visoko ceno, če pa naklado zvišamo, se ubadamo z zalogami, ki so trenutno eden največjih problemov naše založbe," je dejal Šali. Dolenjska založba je v teh letih vzpostavila dobro mrežo tako s knjigarnami, knjižnicami, šolami po Sloveniji, vse bolj pa so potrebne tudi direktne akcije na občine in podjetja.

Dolenjska založba skuša dopolnjevati vedenje Slovencev o lastni zgodovini, v prvi vrsti ostaja vezana na Dolenjsko, je pa odprta tudi za druge pokrajine in narode ter na ta način gradi mostove z dru-

Čestitke v Trebnje

Prva nagrada Barici Smole

TREBNJE - Znana revija za družboslovje in kulturo Primorska srečanja iz Nove Gorice in Kopra je pred meseci razpisala literarni natečaj za kratko ljubezensko pismo in prejela kar 170 pism iz vse Slovenije, zamejstva in celo iz daljnih dežel. Vsaj petina pism je po različnih merilih, predvsem pa po izvirni izpovednosti tako zanimiva, da bi bila vredna skupne knjižne objave, česar pa si revija še ne more privoščiti. Nagradila je tri najboljše prispevke, v tem letu pa bo objavila še dela 15 sodelujočih. Prvo nagrado so soglasno prisodili Barici Smole za prispevek Ljubezen je..., dobila pa jo je "za prvovrstno originalnost motiva in zgodbe z razdelavo odnosov (do, tudi sovražne) ljubezni v zapisu, ki izkazuje dovršeno literarno jezikovno in dramaturško spretnost". Tako je njeno pismo ocenila žirija, ki so jo sestavljali: pisatelj Boris Jukič in Andrej Morovič ter pesnica in literarna urednica revije Vida Mokrin - Pauer. Vsi trije pisci, ki so znani tudi kot literarno erotični, v skupni oceni poudarjajo, da "izbrano ljubezensko (s)poročilo odkriva talente in modrece za ljubezensko neznano literaturo."

Barica Smole, profesorica slovenščine in ruščine, je zaposlena v trebanjskem Labodu. Je stalna sodelavka dolenjske revije Rast, občasno pa tudi Dolenjskega lista.

Tg

Bodi to, za kar si poklican

To je življenjsko vodilo prof. Rafka Vodeba, s katerim se je pogovarjal Silvo Teršek - Prihodnjič Štefka Kučan

NOVO MESTO - Prof. Rafko Vodeb, publicist, pesnik, prevajalec, teolog in filozof, je bil v sredo, 27. marca, zvečer prvi gost na Srečanjih z znanimi in zanimivimi Slovenci in Slovenci, ki jih ob svojem 25. rojstnem dnevu letos pripravljajo KUD Krka. Prof. Vodeb je razkril marsikaj zanimivega o svojem pestrem življenju in razmišljanjih tudi zato, ker ga je "zasiševal" naš znani novinar Silvo Teršek.

Čeprav velja, da če hočeš v življenju uspeti, se moraš držati enega poklica, je Vodeb dokazal obratno. Postal je publicist, pesnik, prevajalec, teolog in filozof, fijo pa je doštudiral in iz obojega tudi magistriral v Rimu, kjer je bil leta 1948 posvečen v duhovnika. V Rimu je živel kar 30 let in je tam predaval tudi umetnostno zgodovino. Vrsto let je vodil slovenske oddaje na vatikanskem radiu in sodeloval tudi na radiu Trst A. Profesor se je leta 1971 vrnil v Slovenijo in tudi pri nas predaval na teološki fakulteti v Ljubljani ter bil urednik in tajnik Mohorjeve družbe v Celju. Čeprav je profesor od leta 1984 v pokoju, je še vedno zelo dejaven in sam pravi, da je zelo srečen. K temu pa veliko pripomore tudi to, da živi v naravi in z njo. Pred 20 leti si je namreč kupil mlin v Turnu na Štajerskem, večino stvari si pridelal sam, ima svoj generator, kapelico za maševanje in spovedovanje itd. Delček utripa iz mlina so pokazali tudi diapozitivi. "Če nisi neučakan, se ti tisto, kar si si vedno želel, uresniči na stara leta," pravi modro profesor.

Teršek je Vodeba spomnil, da je bil menda vedno znan po svoji drugačnosti, ampak življenjsko vodilo: "Bodi to, kar si, oziroma to,

za kar si poklican!" se je pri njem obneslo. Pri Vodebu je poleg preprostosti mogoče odkriti tudi smisel za humor. Z nasmehom je povedal, da ljudje zorijo tako kot hruške - nekatere se medijo, druge pa tudi zginejo, ampak upa, da ni med slednjimi. Teršek je profesorja (seveda) podrezal tudi o verskih vprašanjih. Glede celibata je dr. Vodeb dejal, da misli, da bo nekoč prišlo do tega, da se bodo duhovniki lahko tudi poročali, da pa bodo obenem vedno tudi taki, ki bodo živeli v celibatu. Vodeb ima občutek za lepo, saj je tudi slikar, o njegovi pesniški intuiciji pa smo se obiskovalci lahko sami prepričali, ko je ob koncu razgovora prebral svojo pesem Pride čas, ki je nekakšen povzetek njegovega življenja. Naslednja gostja Krkinih srečanj z znanimi Slovenci bo Štefka Kučan.



PROF. VODEB BERE SVOJO PESEM - Ob koncu klepetu Silva Terška (prvi z leve) z gostom prof. Rafkom Vodebom, je ta obiskovalcem razkril delček svoje poezije. Prebral je pesem Pride čas. (Foto: L. Murn)



RAZSTAVA OTROŠKIH ROČNIH DEL - V počastitev materinskega dne so v petek, 22. marca, v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo otroških ročnih del, ki so jih izdelali otroci in vzgojiteljice iz kočevskega vrtca Čelica. Na otvoritvi, na kateri so s pesmicami in recitacijami nastopili otroci, je vzgojiteljica Helena Koletar povedala, da so z izdelovanjem razstavljenih izdelkov pričeli že septembra lani, da so pri delu sodelovali vsi otroci vključeni v pet skupin od tretjega leta naprej, ter da gre pravzaprav polizdelke, saj otroci še niso zmogli opraviti vseh del od krojenja končnega izdelka. So pa šivali, tkali in vezli, medtem ko so vzgojiteljice plele in kvačkale, tako da so za razstavo, ki je bila na ogled do vključno minule ponedeljka, tudi ob pomoči nekaterih staršev pripravili skupno različnih vrst izdelkov. (Foto: M. L.-S.)

Rast ponuja obilo branja

Izšla je prva letošnja številka revije v dvojnem obsegu

Te dni je izšla prva letošnja številka Rasti, revije za literaturo, kulturo in družbeno vprašanja, ki tako stopa v svoje sedmo leto izhajanja. Tudi ta številka je kot vrsta dosežanj v dvojnem obsegu in bralcu ponuja obilo zanimivega branja. Novost, ki se začne s to številko, je v likovni opremi. Poslej bo vsaka številka uglasena na posameznega domačega ustvarjalca. Kot prvi se predstavlja novomeški slikar Janko Orač, o katerem je krajšo študijo napisal Jožef Matijević, slikarjevo delo pa je predstavljeno z nekaj barvnimi in več črno-belimi reprodukcijami, razporejenimi skozi vso številko.

Sicer pa je razporeditev vsebine običajna. Občuteno zapisanemu uvodnemu razmišljanju urednika Jožeta Škufce sledi literarni del, v katerem so natisnjene pesmi Milana Marklja, Jurija Koviča, Anice Šparavca Erič in Sonje Rostan ter prozni zapisi Barice Smole, Lidije Gačnik Gombač in Franceta Režuna. Spominu na decembra umrlega pesnika in pisatelja Lojzeta Krakarja, sodelavca Rasti, je posvečen zapis Ivana Gregorčiča, ki ga spremlja ponatis Krakarjeve pesmi Romanje v Kelmoraj in pesniku posvečena pesem Janeza Kolence.

V prejšnji številki začetemu objavljanju prispevkov z lanske okrogle mize Rasti, ki je bila posvečena problemu, zajetim v Kavčičevem romanu Minevanje, se pridružujejo trije novi prispevki, in sicer zapisi Tarasa Kermanunerja, Borisa Paternuja in Leva Krefta.

Kulturno rubriko začenja zapis Jožeta Humerja v spomin pokojnemu Tonetu Kozlevčarju, nadaljuje pa se z zgodovinskim pregledom šolstva v novomeškem delu Suhe krajine od 1945. do 1950. leta izpod peresa Ivanke Mestnik, zaključuje pa se z zanimivim razmišljanjem o vprašanju, ali je Jezus mit in evangelij legenda, ki ga je prispeval Daniel Brkič.

Gost revije je tokrat ugledni akademik in univerzitetni profesor dr. Boris Paternu. Obsežen pogovor z njim je pripravil Ivan Gregorčič, v njem pa je Paternu razkril marsikaj zanimivega iz osebnih in strokovnih logov.

V razdelku, posvečenemu družbenim vprašanjem, je tokrat en prispevek, in sicer Lojze Logar piše o poselitvenih vprašanjih Dolenjske, Bele krajine in Kočevske, je pa zato rubrika Rastoča knjiga bolj bogata; v nji Janez Usenik piše o vzdrževanju aplikacij v računalniški podprtem

sistemu, Alojz Boh pa o zanimivem svetu gliv.

Krajšim prispevkom je namenjena rubrika Odmevi in odzivi, v njej sodelujejo: Ksenija Khalil z orisom projekta Revit v občinah Črnomelj, Semič, Vanek Šiftar piše o jeziku (narečjih) Romov v Sloveniji, Milana Zaman je očitrala 40 let osnovne šole Dragotina Ketteja v Novem mestu, Lado Kocijan se je kritično odzval na knjigo Bernarde Potočnik o življenju hmeljniških graščakov Milan Markelj predstavlja knjigo anekdot Jožeta Dularja Smehi prepihu, Franci Šali pa knjižne novosti Dolenjske založbe, med katerimi so pesniška zbirka Paralelni glas Jadranke Matić Zupančič, Izbrani pesmi Lojzeta Krakarja, knjiga Janeza Gabrijelčiča Od kakovosti odličnosti, zbirka kratke proze otroke Kurji Marko Janeza Kolence in druga knjiga Slovenskega pesništva upora.

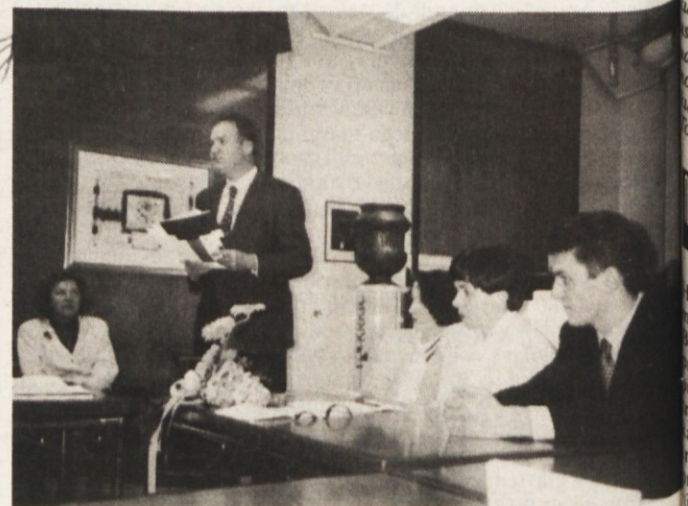
Revijo zaključuje 42. nadaljevanje Gradiva za dolenjski biografski leksikon, ki ga opravlja Karel Bačar in Kronika dogodkov v obdobju od decembra do januarja, ki jo je sestavil Peter Štefančič.

NASTOP KOMORNEGA ORKESTRA RTV SLOVENIJA

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine vabi na zadnji abonmanski koncert v sezoni 1995/96 Komornega orkestra RTV Slovenija Camerata Labacensis. Koncert bo v sredo, 10. aprila, ob 19.30 Domu kulture.

RAZSTAVA MIKIJA MUSTRA

BREŽICE - Posavski muzej Brežice in Dolenjski muzej Novo mesto vabita danes, v četrtek, 4. aprila, ob 19. uri na otvoritev razstave stripa in risanega filma Mikija Mustra. Razstava bo v galeriji Posavskega muzeja na ogled do 5. maja, ob razstavi pa si je mogoče ogledati kratke risane filme Mikija Mustra. Na otvoritvi bosta kulturni program prispevala Mia Žnidarič (jazz pevka) in Žarko Živković (kitara).



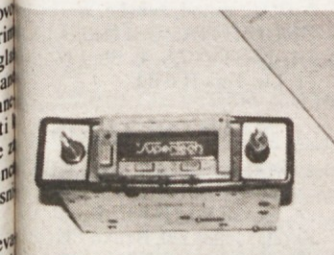
POGOVOR O PRETEKLEM IN PRIHODNJEM DELU - Na sliki so (od leve proti desni): Joža Miklič, ena izmed članic društva z najdaljšim stažem; Janez Bernik; predsednik KUD Krka, ter delovno predsedstvo: Milena Šolc, Darja Colarič (predsednica delovnega predsedstva) in Mitja Pelko. (Foto: L. Murn)

dežurni poročajo

VLOMILI V VITRINO - V noči na 31. marec je neznanec na Florjanovem trgu v Novem mestu vlomil v stekleno vitrino, ki jo ima lastnik M. Z. pred trgovino Alfagraf, in ukradel dva vžigalnika in svinčnike Cross. Lastnika je oškodoval za dohitek 87 tisočakov.

POLICISTOV NI UBOGAL - 28. marca popoldne so policisti na magistralski cesti Gmajna - Obrežje pri Ornovem ustavili 50-letnega voznika M. Z. iz Brežic. Ker je kazal znake pijanosti. Preizkus z alkokestom je pokazal 1,9 g/kg alkohola v izdihnem zraku. Ker prepovedi vožnje ni upošteval in je peljal proti Krškemu, ga je policijska patrulja ponovno ustavila in ga odpeljala s seboj, da se preizkusi.

VLOMILI V CERKEV - V noči na 27. marec je neznanec v Meniški vasi vlomil v cerkev sv. Antona in ukradel pozlačen kelih, pozlačen krožnik in šest svečnikov. S tem je skupniški urad Dolenjske Toplice oškodoval za okoli 150 tisoč tolarjev. Policisti storila še iščejo.



Čigav je radio?

METLIKA - Policisti iz Metlike so prijeli M. H. iz Rosalnice, ki je sumljen tatvine avtoradija. Osumljenec je v noči na 28. januar na parkirnem prostoru pred diskoteko Rocky v Gradcu iz osebnega avta ukradel avtoradio znamke Supterch, model SK 30f, s tovarniško številko 30701066. Policisti so avtoradio zasegli, vendar oškodovanec ni znan. Policisti prosijo oškodovanca, ki bi prepoznal svoj avtoradio na sliki, da se zglozi na PMP Metlika.



LJUB PREPOVEDI ŠTEVILNA POŽIGANJA TRAVE - Krajan obvestil o prepovedi kurjenja trave ne upoštevajo. Tako je zadnje nedeljo v marcu gorelo pri vasi Jama pri Dvoru, ko se je vnelo par sto kvadratnih metrov travnika. Ogenj je ušel krajanju, ki je požgal travo in podrast, pri kurjenju pa mu je pomagal še veter. Na srečo so ogenj dovolj zgodaj ustavili dvorski gasilci in preprečili večjo škodo. Naj ob tem ponovno opozarimo, da inšpekcije napovedujejo strog nadzor nad kurjenjem, pri kaznovanju pa bodo dosledne. Kurjenje je namreč dovoljeno samo v urejenih priščinah pod stalnim nadzorom, kazni pa se gibljejo med 10 in 500 tisočaki. Prej velja razmisliti. (Foto: S. Mirtič)

KRONIKA NESREČ

**ZARADI ALKOHOLA IN PRE-
TIRE VOŽNJE S CESTE** - 31. marca ob 16. uri je 20-letni P. B. iz Brežic vozil osebni avto od Bukoške proti Brežicam. V ovinku hitrosti ni prilagodil cesti, zato ga je zaneslo na ravnanato bankino in je po vodnem kanalu vozil 13 metrov, nato pa je prečil v travnati nasip. Avto se je prevrnil in po nekaj metrih pristal na jivi na kolesih. Voznik je imel 1,32 g/kg alkohola v izdihnem zraku. 16-letna potnica R. D. s Sel pri Obrovi sta se hudo poškodovala, voznik in še dva sopotnika pa lažje.

Zaostanki se malenkostno višajo

V delu še 23 stečajev - V kazensko-preiskovalnem oddelku število zadev ne narašča, pač pa se pojavljajo nove oblike kriminala - Preko 500 zadev na sodnika letno

NOVO MESTO - Novomeško okrožno sodišče sodi po storilnosti v sam državni vrh, predvsem so uspešni na kazenskem oddelku, kjer so lani rešili več zadev, kot so jih dobili v obravnavo, slabše pa je na civilnem in gospodarskem oddelku, kjer pripada ne obvladujejo in se zaostanki malenkostno višajo. Na omenjenem sodišču kar 87 odst. zadev rešijo najkasneje v dveh letih, 12 odst. zadev rešijo v času od 2 do 5 let, le slab odstotek zadev pa se rešuje več kot 5 let.

Dolenjsko sodstvo je nekaj posebnega tudi po kadrovski zasedenosti, saj je na območju okrožja, kamor spadajo poleg okrožnega sodišča v Novem mestu še okrajna v Novem mestu, Trebnjem in Črnomlju, od sistemiziranih 25 sodniških mest le eno nezasedeno, pa še to (v Trebnjem) bo verjetno zasedeno že letos. Od sistemiziranih 108 administrativno-tehničnih mest je zaposlenih le 80 delavcev, vendar s temi, kot je na

novinarski konferenci dejal predsednik okrožnega sodišča Janez Smolej, jim uspe pokriti obseg dela. Na novomeškem sodišču so delovne razmere sicer normalne, tudi opremljenost je zadovoljiva, a prostori so prenatrpani. To naj bi odpravili, ko se bo uprava za notranje zadeve preselila v novo stavbo, pravosodje pa naj bi dobilo celo stavbo v Jerebovi ulici.

Lani je dobilo okrožno sodišče v delo 4.606 zadev, kar pomeni



O SVOJEM DELU V PRETEKLEM LETU - Vodja gospodarskega in civilnega oddelka Anton Panjan, vodja kazenskega oddelka Milojka Gutman, predsednik okrožnega sodišča Janez Smolej in predstojnica okrajnega sodišča Marjetica Žibert so svoje delo v preteklem letu predstavili na novinarski konferenci.

po dolenjski deželi

• Žeja in lakota sta zadnjo marčevsko noč prignali neznanca v prodajalno sadja v Črnomlju, saj je odnesel več kilogramov raznovrstnega sadja in še nekaj litrov soka povrhu. Morda skrbi za linijo in zdravje, vsekakor pa je bolje, kot če bi ukradel alkohol.

• Manj oprijemljive razloge (ali pa tudi) je imel neznanec, ki je marca v kraju Na Selih - Radovica uničil nasad breskev, tako da je posekal in obsekal kar 140 sadik, starih tri leta.

• Čeprav smo že krepko zakorakali v pomlad, letos zima kar ne da miru in občasno udari z repom. Morda je bil to razlog, da si je neznanec (ali neznanka) v trebanjski Dolenjki "sposodil" ženski kostim. Zima gor ali dol, trgovino v Trebnjem je oškodoval za 31 tisočakov.

V tujih zaporih

Z mamilom posavci na (poslovno) turističnem obisku Nizozemske

KRŠKO - Trenutno v tujih zaporih prestaja zaporno kaznen kar nekaj Posavcev. Tako je na nizozemskih Antilih zaprt J. B. iz Krškega, ki se je z bratom in prijateljem S. V. iz okolice Brežic - vsi so stari okoli 20 let - pred kratkim tja napotil kot turist. Pri sebi je imel večjo količino kokaina, marihuane in ekstazyja. Brata in prijatelja so izpustili.

V Italiji sta od začetka marca zaradi mamil zaprta J. Š. iz Brežic in K. D. iz okolice Krškega, slednji je tudi že pri nas prestajal zaporno kaznen zaradi mamil. Na Nizozemskem je za zapahi Miro V. zaradi zvodništva, v Nemčiji pa sta zaradi sprovajanja ljudi čez mejo zaprta V. M. iz Krškega in F. S. iz Novega mesta, ki sta se s tovrstnim poslom že ubadala (znan je poskus tihotapljenja 18 ljudi v kombiju). Podatki o kaznovanju naših občanov kažejo na doslednost kaznovanja v tujini (kazni so po še neuradnih podatkih precej višoke), kaznovanje pa z našim težko primerjamo.

Taksiji niso v modi

Precej vinjenih voznikov na naših cestah

NOVO MESTO, KRŠKO - V času akcije "Natakar, taksi, prosim" oziroma od 15. do 26. marca so policisti na območju UNZ Krško z alkokestom preizkusili 207 voznikov, 77 jih je bilo pozitivnih, 30 voznikov pa je test odklonilo. Od 1. januarja do 20. marca se je na tem območju pripetilo 184 prometnih nesreč, kar je 4 odst. več kot v enakem obdobju lani. V teh nesrečah je umrlo 8 oseb, lani pa 5. Vinjenost voznikov je bila ugotovljena v 21 prometnih nesrečah, kar pomeni, da so bili vozniki vinjeni v 11,4 odst. vseh prometnih nesreč.

Na območju UNZ Novo mesto so med 10. in 25. marcem z alkokestom preizkusili 862 voznikov: 327 voznikov je bilo vinjenih. 145 jih je imelo do 0,5 g/kg alkohola v izdihnem zraku, ostali pa več. Te so policisti predlagali sodniku za prekrške. V tem času so obravnavali 8 prometnih nesreč, katerih povzročitelji so bili pod vplivom alkohola.

• Kdor je kak greh zagrešil dvakrat, ga nima več za greh. (Talmud)

preko 500 zadev na vsakega od osmih zaposlenih sodnikov. Med temi zadevami je bilo 1.391 pomembnejših: 413 jih je dobil kazenski oddelk, 288 civilni in 690 gospodarski. Na kazenskem oddelku so rešili več zadev, kot je bilo pripada, medtem ko na drugih dveh oddelkih pripada ne obvladujejo in se zaostanki za malenkost večajo.

Na kazenskem oddelku pripad ne narašča, so pa opazne nove pojave oblike kaznivih dejanj, pri katerih sodeluje več storilcev, pa tudi mladoletniki po spretnostih ne zaostajajo za starejšimi kolegi. Na gospodarskem in civilnem oddelku je bilo v začetku preteklega leta v sodnem registru veliko nerešenih zadev zaradi takratne zakonodaje. Lani so rešili kar 755 zadev več, kot je bilo pripada. V

• Na novomeškem okrožnem sodišču je trenutno v delu še 23 stečajev (23 so jih po reorganizaciji sodstva v začetku lanskega leta oddali krškemu okrožnemu sodišču), letos pa naj bi končali vseh pet starejših. Sicer pa se je v zadnjih nekaj letih spremenila vsebinska struktura gospodarskih sporov, zdaj so ti veliko težje rešljivi.

začetku marca je bilo je 300 nerešenih zadev, vendar, kot predvideva Anton Panjan, naj bi do konca maja vse zaostanke odpravili. V letošnjem letu rešujejo nove registracije v 10 do 14 dneh.

T. GAZVODA

VLOMILI V TRGOVINO

VELIKI TRN - V noči na 28. marec je trgovino Kmečke zadruge Krško v Velikem Trnu obiskal vlomilec, ki je z neznanim kovinskim predmetom odtrgal kovinski del cilindrične ključavnice. Stopil je v prodajalno, nato pa še v bife. Odnesel je nekaj denarja in večjo količino cigaret, tako da je trgovino oškodoval za 170 tisočakov.

PES IŠČE GOSPODARJA

TREBNJE - Po uspešni akciji iskanja gospodarja Reksiji išče novi dom črno-rjava psička brez rodovnika, ki še ni dopolnila enega leta starosti. Ker imajo pri družini v Trebnjem že psico, bi mlajšo radi oddali komu, ki ima dovolj prostora zanj. Če si psa želite, pokličite na tel. 086 45-1361.

Na delu spet tranzitni storilci?

Manj kaznivih dejanj in boljša raziskanost - Pridelava konoplje donosnejša od koruze - Več gospodarske kriminalitete zaradi kadrovske okrepitve policije

KRŠKO - Na območju UNZ Krško je bilo lansko leto najmanj kaznivih dejanj v petih letih, tudi raziskanost je bila največja, vendar pa je letos spet opazen porast kaznivih dejanj. Kot pravi načelnik UNZ Krško Rajmund Veber, obstaja upravičen strah, da bo kriminalitete z odprtjem komunikacij Beograd - Zagreb še več, to pa se lahko zgodi že v tem mesecu. In če je bil pred leti večji del kaznivih dejanj delo tujcev, se lahko kaj kmalu kriminalni tranzitni storilci ob meji spet poveča.

Kaznivih dejanj splošne kriminalitete je bilo v preteklem letu sicer manj, kar je posledica nove kazenske zakonodaje, ki je uvedla pregon na predlog, zaradi česar se mnogo oškodovancev za prijavo storilcev sploh ne odloči. Če je bilo v Sloveniji lani za 3 odst. manj gospodarske kriminalitete, pa je krška UNZ zaradi kadrovske okrepitve na tem področju kar za tretjino povečala število odkrite gospodarske kriminalitete, in se tako uvrstila na drugo mesto v Sloveniji takoj za Mariborom. Izstopajo kazniva dejanja izdaje nekritnega čeka, ponarejanje vrednotnic, zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic, davčne utajitve in ponarejanje ali uničenje poslovnih listin.

Pri tem se postavlja vprašanje, ali je Posavje varna regija. "Občani se lahko počutijo varne," pravi novi načelnik kriminalistične službe Sašo Jejič, ki poudarja pomen krepitve kriminalistične tehnike. Storiteli kaznivih dejanj so namreč vse bolj pretrgani, zato



**PROTEKT
VARUJE Z LICENCO**

OPRAVLJAMO:

- TEHNIČNO VAROVANJE OBJEKTOV Z ALARMNIMI SISTEMI
- ORGANIZIRAN PRENOS GOTOVINE IN VREDNOSTNIH PAPIRJEV
- SPREMSTVO IN VAROVANJE OSEB
- VAROVANJE PRIREDITEV
- USPOSABLJANJE V RAVNANJU Z OROŽJEM
- 24-URNA DEŽURNA SLUŽBA
- PRODAJA ZAŠČITNIH SREDSTEV ZA OSEBNO OBRAMBO

Za opravljanje del imamo licenco št. 060496/F z dne 19.3.1996, izdano od Zbornice poklicnih varnostnih služb Slovenije.

☎ 068/325-325



**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
Zavod za prestajanje kazni zapora
Dob pri Mirni
8233 MIRNA**

objavlja prosta delovna mesta:

- 1. POOBLAŠČENA URADNA OSEBA V KPZ**
- 2. INŠTRUKTOR V KPZ - PEKARNI**
- 3. SVETOVALEC I. - SOCIALNI DELAVEC ZA DOLOČEN ČAS**

Pogoji:

K točki 1:

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustreznost smer, 6 mesecev delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

K točki 2:

- srednja izobrazba gostinske smeri, izpit iz higienskega minimuma in 2 leti delovnih izkušenj.

K točki 3:

- višja strokovna izobrazba socialne smeri, strokovni izpit in 8 let delovnih izkušenj.

Na objavljenih delovnih mestih se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati pod točko 1 in 2 sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesecev, pod točko 3. pa za določen čas - nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

sti pa pogosto naletijo tudi na orožje, ki ga potniki na meji "pozabijo" prijaviti ali pa "pozabijo",

• Območje krške in novomeške UNZ spada v skupino najbolj obremenjenih s krvnimi in spolnimi delikti glede na kriminalitetno število. V to skupino spadata še UNZ Slovenj Gradec in Celje.

da so prečkali mejo. Lani so zaradi orožja ovdali 16 oseb, leto prej le 6.

T. GAZVODA



Sašo Jejič

NA BLEGOŠ

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto - matica bo v soboto, 6. aprila, pripravilo četrti letošnji izlet, tokrat pa se namerava povzpeti na 1562 m visoki Blegoš. Vodnik pohoda na Blegoš bo Mladen Živkovič, ki udeležencem priporoča popolno zimsko opremo z gamašami in smučarskimi palicami, saj je ta čas tudi v sredogorju še veliko snega. Odhod izletnikov z novomeške avtobusne postaje bo v soboto ob 7. uri, prijavitelci pa se lahko še danes pri Tonetu Progarju (25 207 dopoldne in 22 182 popoldne).

KARATEISTI ZAČELI

NOVO MESTO - Na prvem letošnjem tekmovanju v kick boxingu - semmi contactu se je v Zagorju zbralo 197 borcev iz 11 klubov, z Dolenjske pa so tekmovali predstavniki semškega in novomeškega kluba. Od Novomeščanov so se najbolj izkazali Darko Milanovič, ki je zmagal med pionirji v kategoriji do 48 kg, Mirko Vorkapič pa je bil tretji v kategoriji do 32 kg. Med člani je bil v svoji kategoriji Toni Turk drugi, Franjo Kikič tretji in Aleš Vidmar peti. Med Semičani se je še posebej izkazal Tomaž Simonič, ki je med pionirji do 63 kg zmagal.

Akcija "Veter v laseh, s športom proti drogi"

Športna unija Slovenije, nekdanji Partizan, že od lani pripravlja široko zasnovano akcijo, "Veter v laseh, s športom proti drogi". Ze samo ime akcije, ki jo bodo pripravili v desetih večjih slovenskih mestih, pove skoraj vse. Namen akcije je v šport usmeriti čimveč mladih ljudi in jih tako odvrti od enega najhujših pojavov sodobne mladine - zasvojenosti z drogami.

To, o čemer smo še ne dolgo tega brali le v knjigah in gledali v filmih, je postalo kruta resničnost tudi pri nas. Drogne med mladimi niso več le osebni pojav, ampak dejstvo, zaradi katerega bi se morali krepko zamisliti. Če smo še do pred kratkim dajali prednost boju proti kajenju in precej premalo boju proti alkoholizmu, ki sta sicer nevarna pojava, a ju žal naša kultura sprejema kot normalna, zakonodaja pa ju nikakor ne preprečuje, moramo danes takoj začeti boj proti drogam. Pa ne z zakoni in kaznimi! Marsikaj je prepovedano, pa to nikomur mar. Izkoristiti je treba to, kar imamo na razpolago. Mladim je treba ponuditi privlačnejšo alternativo od bledenja in zamegljenega pogleda, življenja v zakajenih breznicah in brezciljnosti življenja z drogami.

Mladim potrebujejo vzore in športniki to zagotovo lahko so. Za vrhunske dosežke v športu so sposobni le redki izbranci, vendar zmaga in vzpon na sam vrh tekmovalne piramide ni edini motiv, ki ga imajo mladi, ko se odločajo za šport. Športno življenje je že samo po sebi privlačno, človek najde užitek v gibanju, igra lahko

Na začetku konca le zmaga Akripola

Edini med dolenjskimi in posavskimi roketnimi prvoligaši je zmagal Akripol - Dobovčani sedaj dvakrat doma - Krčani brez motiva v boju za peto mesto

Roketni prvoligaši so v soboto začeli z zaključnimi boji. Dolenjci in Posavci so se znašli vsak v eni izmed treh skupin, z zmago pa je končno prvenstva začel le trebanjski Akripol, ki ima že po prvem krogu največ možnosti za obstanek. Krčani, zadovoljni z zagotovljenim obstankom, igrajo brez motiva in so izgubili doma, AFP Dobova, ki se bori za naslov prvaka, pa je za en sam zadetek izgubil prvo srečanje z Gorenjem.

Papež zmagal kralja Nikolo

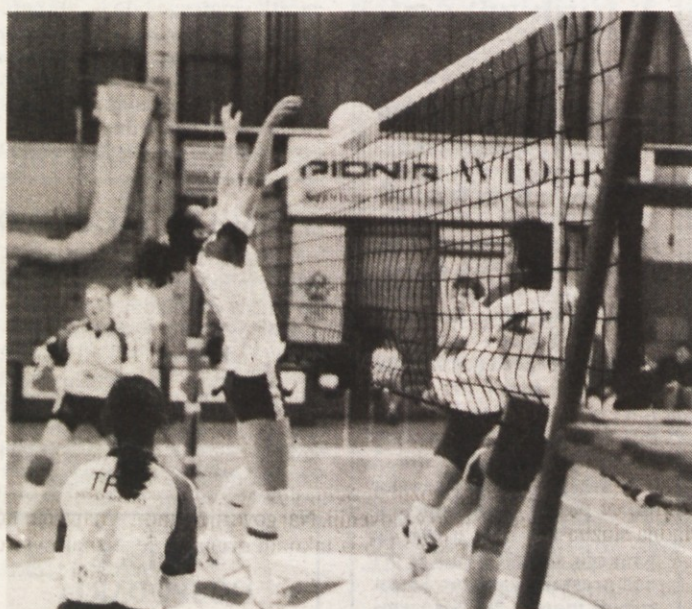
Sandi Papež je zmagovalac dirke, ki je potekala po Italiji in Črni gori - Ekipni uspeh Krke

NOVO MESTO - Zmagovalec močne mednarodne kolesarske dirke Po poteh kralja Nikole, ki se je prejšnji teden začela v Italiji, končala pa v ponedeljek z izjemno težko, sicer samo 118 km dolgo osmo, etapo od Podgorice (nekdanji Titograd) do Cetinja, je najuspešnejši novomeški kolesar vseh časov Sandi Papež. Ta se je na drugo mesto v skupni razvrstitvi povzpел s tretjim mestom v 5. etapi - kronometrom od Ulcinja do Bara - potem ko so do tedaj najuspešnejši kolesarji iz Ukrajine, specialisti za ravninske dirke, odstopili. Ze naslednja, 6. etapa, ki jo je z odličnim ciljnim šprintom dobil Boštjan Mervar, peti pa je bil Bogdan Fink, je Sandiju prinesla drugo mesto v skupni razvrstitvi. V 7. etapi je Sandi oblekel rumeno majico vodilnega v skupni razvrstitvi, modro majico za najboljšega gorskega kolesarja je oblekel Vladimir Miholjevič, Boštjan Mervar pa je dobil zeleno majico najboljšega po točkah.

Zadnja etapa od Podgorice do Cetinja je bila s tremi gorskimi na nadmorski višini 1170 m najtežja, pobjeg kolesarjev so se kar vrstili. Z

zelo aktivno vožnjo pa sta rumeno majico Sandiju Papežu ohranila Martin Derganc in Vladimir Miholjevič, etapo pa je zmagal Italijan De Nobile, Sandi pa je na cilj prispel s prvo skupino in zasedel šesto mesto. V skupnem vrstnem redu je le 6 sekund za Papežem zaostal Francoz Julien Almansa, medtem ko si je Rus Boris Nitchipovzenko nabral poldrugo minuto zaostanka, Miholjevič je bil 13., Derganc 16., Fink 25. in Mervar 31. Vlado Miholjevič je na koncu zmagal v skupni razvrstitvi gorskih ciljev, Krka pa je bila med ekipami druga za Rusijo in je premagala Poljsko, Francijo, italijansko moštvo Cantina Tollo in druge, med katerimi so dokaj uspešno nastopili tudi kolesarji ptujske Perutnine.

I. V.



SEDAJ GRE ZARES - Odbojkarice novomeškega TPV-ja (na sliki med srečanjem z bodočimi državnimi prvakinja Mariborčankami) so v zadnjem krogu končnice izgubile srečanje na domačem terenu proti Blejkam. Ze v soboto pa bo šlo zares, saj si z zmago v Kopru lahko prigrade odločilno prednost v boju za tretje mesto v državi. Odbojkarji Krke so si, če se ne bo zgodilo nič nepredvidenega, že zagotovili obstanek v družbi najboljših, medtem ko so Žužemberčani zaradi prelozene tekme med Granitom Preskro in Hočami 2 kroga pred koncem prvi na drugoligaški lestvici. (Foto: I. V.)

Nerešeno lastništvo

Kasači KK Posavje Krško z dobrimi rezultati večkrat mešajo štrene najboljšim

MOSTEC - Kasači Konjenskega kluba Posavje Krško so se v preteklem letu udeležili tekem po vsej Sloveniji in tudi na Hrvaškem. Tekmovalo je 13 konj, pri 87 startih pa so dosegli 5 prvih, 3 druga in 13 tretjih mest. Med vozniki so imeli največ uspeha Martin Mars, Miro Kovačič in Franc Cetin, med 14 klubi, kolikor jih je vpisanih v register, pa so zasedli 8. mesto.

Pri tem ne smemo prezreti dejstva, da imajo nekateri tekmovalci drugih klubov več konj, kot jih ima cel njihov klub, na srečo pa tudi v tem posavskem klubu iz leta v leto narašča število tekmovalnih konj kakor tudi plemenskih kobil. Na občnem zboru kluba zadnje nedelje

Dobovčani so prvo tekmo z Gorenjem odigrali v gosteh, v nadaljevanju polfinala pa bodo obe preostali srečanja igrali na domačem igrišču. Izid med tekmo v Velenju je bil kar 15-krat izenačen, Dobovčani pa so pred koncem vodili z 18:17 in 20:19, a potem niso izkoristili zadnjega napada in nesrečno izgubili, čeprav bi si z zmago najbrž že zagotovili finale s Pivovarno Laško, ki ji bo le težko kaj preprečilo nov naslov državnega prvaka.

Krčani so tokrat razočarali domače navijače, saj so slabi igri s Preventom izgubili kar s 6 zadetki razlike. V klubu so razočarani in sedaj menda razmišljajo celo o zamenjavi trenerja.

Svoje naj bi kmalu dosegel tudi trebanjski Akripol, ki je za začetek boja za obstanek po izenačenem prvem polčasu v nadaljevanju krepko premagal drugega dolenjskega prvoligaša-litijski Inženiring Šarbak, ki je že na poti, da bo prihono leto igral med drugoligaši. Če bi Trebanjem v drugem krogu uspelo v Ljubljani premagati Kodeljevo, ki je resda v drugem delu prvenstva igralo katastrofalno, a njeni igralci zagotovo niso pozabili vsega, kar so znali, bi si ob predvideni zmagi Litijanov nad Ajdovci, ki stavekajo, Akripol praktično že zagotovil obstanek v družbi najboljših.

I. V.

KOŠARKA

SKL, skupina za prvaka, 11. krog: INTERIER : SATEX 84:70 (41:38); INTERIER KRŠKO: Nakič 32, Kraljevič 18, McDonald 14, Ademi 12, Murovec 5, Krajcar 2, Kralj 1; Šušteršič 16, Jevtovič 14, Kotnik 14; LESTVICA: 1. Smelt Olimpija 42, 2. Interier Krško 42, 3. Idrija 39, 4. Kovinotehna Savinjska 38 itd. Interier Krško je sinoči igral v gosteh z Litostrojem, v soboto pa bo ob 20. igral doma z Rogaško.

skupina za A-1, 11. krog: REPUBLIKA : KRKA 78:59 (34:35); KRKA: Smodiš 14, S. Petrov 4, Stipančev 16, Bajc 14, M. Petrov 2, Novina 7, Vipavec 2; ISKRA LITUS : KRAŠKI ZIDAR 78:73 (39:37); ISKRA LITUS: Ivanovič 37, Bošnjak 11, Šetina 5, Peterlin 7, Bassin 2, Vulič 16; LESTVICA: 1. Republika 20, Kraški zidar 19, 3. Pivovarna Laško 18, 4. Iskra Litus 17, 5. Helios 17, 6. Krka 15 itd. Sinoči je Krka doma igrala z domžalskim Heliosom, v soboto pa se bo v Kranju pomerila s Triglavom, naslednje sredo pa se bo doma pomerila z Iskro Litusom.

SKL B-liga, moški, od 1. do 10. mesta, 16. krog: EKIPA JANČE : SNEŽNIK KOČEVSKA REKA (tekma je bila odigrana kasneje); BREŽICE : NOVA GORICA 99:71 (51:35); LESTVICA: 1. Brežice, Prebold, Šentjur, in Radovljica po 30... 9. Snežnik Kočevska Reka 19 (tekma manj) itd.

ROKOMET

1. SRL, moški, za 1. do 4. mesto, 1. krog: GORENJE : AFP DOBOVA 22:21 (11:11); AFP DOBOVA: Đapo 1, Begović 2, Mijačević 1, Voglar 1, Ocvirk 3, Medved 3, Stojaković 4; V sredo, 10. aprila, bo AFP Dobova z Gorenjem igrala doma; za 5. do 8. mesto: KRŠKO : PREVENT 21:27 (12:11); KRŠKO: Kekič 2, Kukačica 3, Sirčo 4, Cvijič 7, M. Urbanč 1, Deržič 4; V sredo, 10. aprila, bo Krško v gosteh odigralo drugo tekmo s Preventom; za 9. do 11. mesto: AKRIPOL : INŽENIRING ŠARBEK 24:17 (10:9); AKRIPOL: Višček 5, Šavrič 3, Vešligaj 8, Zarabec 2, Špende 4; INŽENIRING ŠARBEK: Papež 2, Bilbija 2, T. Kogovšek 1, Gradišek 5, Lubej 2, Privšek 3, Verbajš 2; LESTVICA: 1. Akripol 5, Kodeljevo 3, Fructal 2, Inženiring Šarbak 0. V drugem krogu bo Akripol igral v gosteh z Kodeljevom, Inženiring Šarbak pa doma s Fructalom.

2. SRL, ženske, 11. krog, vzhod: NOVO MESTO : VELENJE VEGRAD 24:33 (12:16); NOVO MESTO: Kožuh 10, Drobjakovič

5, Selak 3, Perak 3, Čigoja 1, Kerber 2.

ODBOJKA

1A. DOL, ženske, za prvaka, 11. krog: CIMOS : TPV NOVO MESTO 3:1

12. krog: TPV NOVO MESTO : BANK AUSTRIA BLED 0:3 (-11, -9, -4); LESTVICA: 1. Infond Branik 50, 2. Bank Austria Bled 34, 3. Cimos 28, 4. TPV Novo mesto 20. V soboto bo TPV Novo mesto v Kopru igral prvo tekmo finala končnice za tretje mesto s Cimosom.

Za uvrstitev v 1A DOL, moški, 5. krog: KRKA : FUŽINAR 3:0 (6, 9, 6); 6. krog: tekmo z Minolt Bledom naj bi Krka odigrala šele sinoči; LESTVICA: 1. Minolta Bled 12, 2. Krka 10 (tekma manj), 3. Fužinar 10, 4. Ljutomer 8 itd. V soboto bo Krka igrala v gosteh s Kamnikom.

Za uvrstitev v 1A DOL, ženske, 6. krog: NOVA GORICA : LIK TILIA 3:2 (-6, -5, 10, 11, 10); LESTVICA: 1. Celje 16... 5. Lik Tilia 6 itd. V soboto se bo Lik Tilia doma ob 20. uri pomerila z Zavarovalnico Maribor iz Ljutomerja. 2. DOL, moški, 20. krog: ŽUŽEMBERK : SALONIT II 3:1 (11, -13, 4, 4); BCI OSCARD : PAN KOVINAR KOČEVJE 1:2 (-4, 11, -9, -14); LESTVICA: 1. Žužemberk 36, 2. Granit Preskrba 34 (tekma manj), 3. Termolubnik Škofja Loka 32... 5. Pan Kovinar 18 itd. V soboto se bodo v Kočevju pomerili odbojkarji Pana Kovinarja in Žužemberka. 3. DOL, ženske, 20. krog: BOVEČ : MOKRONOG 3:0, BOHINJ : PAN KOVINAR II 3:2; LESTVICA: 1. Astec Triglav Kranj 40... 9. Mokronog 16... 10. Pan Kovinar II 14 itd. 3. DOL, vzhod, ženske, 20. krog: GRUPE VITAL II : LIK TILIA II 3:1; LESTVICA: 1. Bled II 36... 11. Lik Tilia II 6 itd.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 18. krog: KRKA : MAVRICA ILIRIJA 5:2 (Benko : A. Novak 2:0, Hribar : Kreuh 1:2, Retelj : Jager 2:0, Benko - Hribar : Kreuh - Jager 2:1, Kralj : Kreuh 0:2, Retelj : A. Novak 2:0, Hribar : Jager 2:0); MELAMIN : PRESERJE 4:3 (Komac : Petelin 2:0, Špelič : Petrovič 0:2, Murn : S. Nišavič 0:2, Komac - Špelič : Petrovič - Vecko 2:0, Komac : Petrovič 2:0, Murn : Petelin 2:0, Špelič : S. Nišavič 0:2); LESTVICA REDNEGA DELA PRVENSTVA: 1. Maximarket Olimpija 36, 2. ŽNTK Maribor 32, 3. Krka 24, 4. Melamin 22 itd. Končnica državnega prvenstva se bo začela 11. maja.

NOGOMET

3. SNL, vzhod, 16. krog: TRIGLAV : ELAN 1:2 (0:1); Strelci: 0:1 - Milanovič v 12', 0:2 - Peršer v 71', 1:2 - Verbič v 90'; PLETISAKOLPA : TELMONT 3:2. LESTVICA: 1. Goriške opekarne 37, 2. Jadran HK 30, 3. Elan 25... 6. Pletisa Kolpa 23 itd. V nedeljo ob 16.30 se bodo nogometaši Elana na domačem štadionu pomerili z Visokim.

MIRNČANI IN ČRNOMALJCI

TREBNJE - Osnovna šola Mirna in badmintonski klub Tom sta pripravila ekipno osnovnošolsko prvenstvo v badmintonu dolenjske regije. Zmagali so Mircani, druga je osnovna šola Črnomelj, tretji Žužemberk in četrta Metlika. Mircani in Črnomaljši so se uvrstili med šol iz 6 regij, ki se bodo merile za naslov državnih prvakov, ki ga branijo prav Mircani.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

ZMAGOVALEC zadnjega turnirja parov teniškega centra Otočec pred zaključnim mastersom je par Stokanovič - Lovko, drugo mesto sta tokrat zasedla Zdene Lavrič in Djuro Olujič, tretje pa Špilar in Kastelic.

BRIGITA PUCELJ je zmagovalka nedeljskega turnirja žena in deklet, druga je bila Lidija Urh, tretja pa Tatjana Pelhan.

ZUNANJA IGRIŠČA teniškega centra Otočec so že odprta in pripravljena za igro. Letna članska izkaznica za odrasle stane 2.000 tolarjev, za otroke in študente pa 1500 tolarjev. S člansko izkaznico imajo tenisarji 30 odstotkov popusta na teniških igriščih v Šmarjeških Toplicah, na Otočcu in pod Portovalom ter 10-odst. popust v restavraciji Tango na Otočcu.

IGOR VIDMAR

MANA
turistična agencija
KANDIJSKA 9, 8000 NOVO MESTO, TEL.: 321-115, FAX: 342-136

POLETJE 96
POTOVANJA IN POČITNICE ZA 1. MAJ
samo, če nas pokličete ali obiščete v novi poslovalnici, boste izvedeli za vse ugodnosti letošnjega poletja!

samo, če nas pokličete ali obiščete v novi poslovalnici

Gramat
Gril d.o.o.

Viličarje, kompresorje, stroje za gradbeništvo in cementnarstvo, kmetijsko mehanizacijo tekoče uvažamo, servisiramo in nudimo našim cenjenim kupcem po dostopnih cenah in omogočamo najem viličarjev.

Strokovna ekipa stroje servisira in obnavlja. Stalna prisotnost in nakupi na tujih trgih nam omogočajo pestro izbiro, hitro dobavo in ugodne cene.

Prepričajte se o naši ponudbi in nas obiščite v našem obratu Dolenjske Toplice, tel.: 068/65-682, 65-695 ali v Grosuplju, tel.: 061/763-363

Občina mora delovati kot dobro podjetje



tevena, a v končnem o tem še vedno odločajo občinski sveti z dvetretjinsko večino po predhodnem referendumu. Pripravili smo neke predloge, vendar je tu stroka zelo neenotna, saj govori od treh pokrajin v državi do 23.

• Kaj je z dolenjskim lobijem, ki ga ni, kar se morda še najbolj odraža pri gradnji avtoceste? Dolenjci svoje interese le težko uveljavljamo, naš glas se le redko sliši.

Lobi ni institucija, ki bi se proklamirala navzven. Lobizem izkazuje neko nevidno, neformalno moč v fazi priprave in sprejemanja določenih odločitev. V Ljubljani poslušam ravno nasprotno, da vse povsod gledajo same Dolenjce. Moč dolenjskega lobija se z drugega zornega kota vidi drugače. Res je, da se moč dolenjskega lobija kaže skozi avtocesto, kjer pa nam nekaj okoliščin v tem obdobju ni šlo na roko. Ker je bila pot skozi nekdanjo Jugoslavijo ta čas zaprta, je dobil prednost drugi del avtocestnega križa. Moram pa reči, da nemški kapital, ki se izraža predvsem skozi Bavarsko, postavlja kot prioriteto avtocesto Karavanke - Obrežje in je samo to pripravljen financirati. Drugo leto bodo zagotovo nadaljevali z gradnjo do Biča. Tu ni nikakršnih zadržkov glede trase, pa tudi ambicije obrambe po letalski stezi so zavržene. Kar se tiče lobijev je treba gledati tudi s pozicije moči. Dolenjsko gospodarstvo, predvsem v svojem izvoznem delu, ima še vedno izjemno težo v Sloveniji. Naj govorijo o moči štajerskega lobija tako ali drugače, če je njegova moč v krpanju lukenj v brezperspektivnem gospodarstvu in nima nekih razvojnih projektov, to dolgoročno nima nobenega smisla. Pred kratkim smo na seji vlade sprejeli sklep o dokapitalizaciji Revoza in smo delež slovenske države povečali za 400 milijonov tolarjev. Čeprav je večinski lastnik tujec, naša država Revozovemu razvoju le sledi, kar je zagotovo tudi naša razvojna zmaga.

• Ugotavljamo, da so investicije v določeno infrastrukturo (osnovna šola, telovadnica pri srednješolskem centru, porodnišnica) in v družbene dejavnosti v Novem mestu kot bodočem centru pokrajine s pojavu nove občine precej zastale. Kako kot nekdanji predsednik izvršnega sveta gledate na ta zastoj? Kje bi se po vašem mnenju še lahko našel denar?

O svojem delu predsednika izvršnega sveta sam ne morem soditi, vendar si upam trditi, da je bilo to obdobje izjemne investicijske dinamike. Nekateri investicije so bile zaključene, nekatere pa začete, predvsem te, ki ste jih omenili. Občina je kot podjetje in razvojne ambicije nekega podjetja zahtevajo sposoben management. Denar v občini, ki naj bi bila tudi dobro podjetje, ne pride sam od sebe. Tudi v sedanjih občinah je še nekaj manevrskega prostora, ki ga mora usposobljen lokalni management znati izkoristiti. Tudi nas ni čakala polna blagajna. Da bi zadostili razvojnim ambicijam občine, smo šli v projekt obveznic, pa naj sedaj govorijo o njih karkoli hočejo, so bile razvojno naravnane in naj bi denar vračale, čeprav naprimer vložek v cestno omrežje ne vrača denarja neposredno. Neka tenkočutnost do družbenih dejavnosti je še posebej pomembna. Začete investicije bi z nekim realnim tempom morali nadaljevati, bodisi z denarjem, ki se ga še da zbrati v svoji občini, ali pa s spretnim ločevanjem izven občine. Še vedno trdim, da ima tudi nova občina vsaj štiri ali pet kakovostnih virov - davek od premoženja, nadomestilo za stavbno zemljišče, sprememba namembnosti zemljišča, ekološka renta, nadomestilo za degradacijo prostora in tudi zadolževanje. Ni je države na svetu in tudi občine ne, ki se tega inš-

upravljalne pravice, naprimer v javnih podjetjih komunala, ustanovitelske pravice v javnih zavodih - vrtcih, šolah, vrednostne papirje, ki so jih občine izdajale. To premoženje bi morali ugotoviti že stari izvršni sveti do leta 1992, vendar večina slovenskih občin tega ni opravilo. Delitev premoženja je stvar občin samih, če pa tega ne opravijo, ima naša vladna služba posebna navodila, ki sicer niso zavezujoča. V zakon pa je vgrajen instrument arbitraža. V ta namen smo registrirali 40 arbitrov, ki so vsi revizorji z licencami. Njihova sodba je dokončna.

• Vrnimo se na vprašanje z začetka našega pogovora! Zakaj zakon o lokalni samoupravi tako ohlapno omenja združevanje občin v pokrajine? Zakaj tako združevanje ni obvezujoče, zakaj za to ni predpisanih nobenih rokov, zakaj ni določeno, kako naj bi te pokrajine izgledale in kako velike naj bi bile. Pripravljate sicer zakon o pokrajinah. A bo v tem zakonu predpisano, katere občine bodo v katerih pokrajinah, ali pa bo to odvisno le od dobre volje med sabo skreganih občin in se bosta morda lahko v pokrajino združili na primer Trebnje in Ljutomer?

Zelo dobro vprašanje. O ustanavljanju pokrajin zelo ohlapno govori že ustava, po kateri je pokrajina le pogojna ustavna kategorija, češ da se občine lahko združijo v pokrajino. Sam sem pristaš regionalizma in menim, da bi moralo biti združevanje v pokrajine nujno. Želimo, da bi bile pristojnosti pokrajine zelo jasno opredeljene. Po eni strani razmišljamo, da bi decentralizirali določene državne sklade, ki bodo samo letos razdelili okoli 15 milijard tolarjev. Pot natečajev, v katere se vključuje vseh 147 občin, je dolga in neučinkovita. Kriteriji so včasih zelo zahtevni. Kako naj neka majhna občina, ki nujno potrebuje novo osnovno šolo, zbere zahtevano polovico denarja za lastno udeležbo, da bi potem država dala še preostali denar. Nemogoče, saj to pogosto presega celoten proračun neke take občine. Te kriterije bi morali postaviti bolj gibljivo. Razmišljamo tudi, da bi tudi en del prometnega davka dali neposredno pokrajinam. Koncept zakona temelji na regionalizmu, ki jih je več, bodisi na zgodovinski ali ekonomsko razvojni osnovi. Imamo cel kup upravnih regionalizacij. Tako je naprimer šolstvo razdeljeno po enem kriteriju, policija po drugem, sodstvo oziroma tožilstvo po tretjem in tako naprej. Delitev na pokrajine je zelo zah-

rumenta ne bi posluževala. Potem je tu cel kup javnih podjetij - stanovanjsko podjetje, promet z nepremičninami - ki lahko prinesejo denar. Res pa je, da če ni urejena premoženjsko-delitvena bilanca, se občina ne more niti zadolževati niti ne more izvajati prometa z nepremičninami, in pride do blokade v razvoju.

• Poudarili ste sposoben management, ki ga občina potrebuje. Po eni strani so občinske uprave precej politično kadrovane, po drugi strani pa se sposobnih strokovnjakov za skromno občinsko plačo ne da dobiti. Pripravlja vlada oziroma vaše ministrstvo kašen ukrep, da bi očine kadrovske težave lažje rešile?

Ko sem bil sam predsednik občinskega izvršnega sveta, nisem nikoli dovolil, tudi za ceno grobosti, da bi se strankarske diskusije vpletale v operativno razvojne zadeve. Strankarski kriterij pri oblikovanju nove občinske uprave je za njegovo učinkovitost lahko izjemno slab. Strankarstvo naj ima mesto v svetih ali pa kje drugje, in ne v občinski upravi. Kar se tiče pridobivanja najboljših strokovnih kadrov, je sistem nagrajevanja takšen, kakršen je. Te zadeve se lahko uredijo s pogodbami ali koncesijami in s pomočjo zunanjih sodelavcev, ki so vezani le na določen projekt. Če bi plinifikacijo Novega mesta izvajali samo s svojimi ljudmi, ne bi nikamor prišli. Prav na tem področju ima gibljivost občinske uprave lahko največje učinke. Tudi v svetu občine poznajo vrsto zunanjih svetovalcev, ki jih pogodbeno lahko dobro plačajo.

• Večkrat je slišati zahteve, da bi morali odstopiti. To so zahtevali tudi na zadnjem srečanju županov, češ da nimate urejenih zadev v svojem resorju, kot bi morale biti. Boste odstopili?

Na te pavšalne kritike se sploh nisem odzval, ker za to ne vidim nobene potrebe. Župani zlasti velikih občin naj ne pričakujejo, da jim bo zakonodajalec dal v roke izdelano tehnologijo vladanja v njihovih okoljih. Eni bi želeli, da bi jim bilo vse predpisano, drugi pa hočejo imeti popolno svobodo. Tisti, ki preveč kažejo na državo, s tem bežijo pred lastno odgovornostjo, nemočjo in morda tudi nesposobnostjo.

• Odločanje o oblikovanju novih občin je bilo do nekaterih neenakopravno. Konkretno: spraševalo se je, če želijo imeti svojo občino, Šentjernejčane, Žužemberčane, Škocjance, Orehovičane in še koga, nihče pa ni vprašal Novomeščanov, če morda oni želijo imeti svojo občino in če oni želijo, da bi bile v njihovi občini naprimer Hinje, Gabrje ali Dolenjske Toplice. Zakaj tako?

Na to temo bi se dalo diskutirati. Referendum, kakor so bila postavljena vprašanja, ni bil zavezujoč. O novih občinah je odločal državni zbor.

• Kakšna mestna občina pa je Novo mesto, če obsega pretežno agrarno področje in je v njej ogromno vasi, ki nimajo nikakršne zveze z mestom?

Se strinjam. Mestna občina Novo mesto je tako in tako pod ustavno presojo. Če bi striktno upoštevali kriterije mestne občine, ta ob sebi ne bi smela imeti ruralnega okolja. Novomeška občina kot mestna občina to ni. Do sprememb bo zagotovo prišlo. V predlogu novega zakona, ki je ta čas v proceduri, stoji, da se o delitvi občine ne vpraša le tisti del, ki bi se rad odcepil, ampak tudi del, ki naj bi ostal. Torej o tem, da bi šel Žužemberk ven iz novomeške občine, odločajo tako krajanje Žužemberka kot tudi Novomeščani in na novo se konstituirajo organi v obeh občinah.

IGOR VIDMAR

Ob dnevu Romov

V mislih se že nekaj dni ne morem znebiti dveh dogodkov. Prvi je bil nastop glasbene skupine Šukar v avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu. Občinstvo, med njim so bili predvsem mladi, je navdušeno ploskalo nastopajočim, ki so v dvorano zanesli pesmi, polne skrivnostnega ciganskega temperamenta, radosti življenja in tihe bolečine. Med občinstvom ni bilo niti enega samega novomeškega Roma. Verjetno bi bilo občinstvo začudeno, če bi kdo bil, saj po mnenju večine meščanov sodijo tja, kjer so: na obrobje mesta...

Drugi dogodek je prav značilen za Novo mesto. Narodnozabavna glasbena prireditev v največji dvorani, organizirana z največjim pompom, z udeležbo mnogih pomembnih meščanov. V programu je nastopil kot vsa zadnja leta na takih prireditvah preoblečen Rom Zdravko s svojo Berto, to-

tudi tako

krat še z gručo otrok in seveda v splošno zabavo vseh pristonih. In o čem je "Rom" v spakedrani romski slovensčini spregovoril na odru? Kaj je ukradel sosedu in kako se ima v šotoru s svojo Berto... Tako je po mnenju večine romsko življenje, taki Romi so in spodobnega ne najdeš med njimi.

Na prvi pogled se zdijo zadeve enostavne in oba dogodka nepomembna, čeprav jasno kažeta naš odnos do Romov. Pred več leti je Filip Robar Dorin v Naših razgledih zapisal, da Evropa (beri tudi Novo mesto) ne bo nikdar doumela, sprejela in priznala dejstva, da ji je v petsto, šeststo letih uspešno skoraj povsem uničiti kulturni, нравstveni polet Radžiputov in Džatov, današnjih Romov, človeških otrok, Ciganov - ker je preveč zagledana vase, ker predobro pozna ceno vsega in vrednosti ničesar...

Leta in leta daje naše skupno življenje z Romi vtis praznega prostora. Umaknili so se v zakotje, proč od običajnih poti, resda na tujo zemljo, a svoje na donedavnih potovanjih po svetu nikoli niso imeli. Preživeli so z izkušnjo prednaseljenih, nevojaških, nedržavnih, skrivaških ljudstev in ostali čudežno kulturno-jezikovno obstojni in trpežni. Vsa leta jim dopovedujemo, da morajo govoriti tuj jezik in delati vse drugače, kot je zapisano v njihovem genetskem in civilizacijskem spominu. In najbrž bodo pretekla še mnoga leta, ko bodo še vedno veljali za pretépače, lenuhe, nemeže, pijance in barabe.

Skoraj neverjetno je, kako malo smo sposobni in pripravljeni razumeti drug drugega. Temeljna zabloda v novomeški občini in v republiki je, da bo peščica ljudi, ki je po svoji službeni dolžnosti ali po svoji človeški občutljivosti pripravljena delovati med Romi, lahko rešila vsa neresena vprašanja, ki so se desetletja dolgo kopičila. Zdi se, da je vsa odgovornost za nerazrešeno romsko vprašanje pripisana posameznikom, vzgojiteljem, učiteljem, socialnim delavcem, referentom, policiji in sodniji, za ostale pa je to vprašanje obrobno. Celo za politike in Cerkev. Kadar so problemi zelo veliki, je to zanje le nekakšna dolžnost, ki jo je treba izpolniti. In nič več.

MARIJA PADOVAN

Nasilje, ki ostaja zvečine skrito

Spolne zlorabe sicer niso več prepovedana tema, vendar večina dejanj še vedno ostaja neodkrita, rane posilstva pa žrtve največkrat v strahu pred reakcijo družbe skrivajo in potiskajo v sebi. Še vedno namreč večjo pozornost posvečamo iskanju razlogov, zakaj je bila žrtev posiljena, namesto da bi iskali vzroke tega dejanja pri posiljevalcih. In nobeno drugo kriminalno dejanje ni povezano s tolikšno mero dvomov in natančnega preverjanja kot prav posilstvo, žrtve pa morajo vedno znova dokazovati svojo nedolžnost.

Že podatek, da je bilo v Sloveniji v zadnjih 16 letih raziskanih preko 1.450 kaznivih dejanj spolnega napada na mlajše od 14 let, je skrb vzbujajoč, vendar pa so raziskovalci po svetu mnenja, da je prijavljena le desetina ali celo manj spolnih zlorab. Največ neprijavljenih kaznivih dejanj storijo žrtvi najbližji in znani ljudje. Po mnenju republiške kriminalistične inspektorice dr. Katje Bašič, ki je sodelovala na nedavnem seminarju o posilstvih, bi lahko Slovenijo po več kazalcih razvisti in številu prebivalcev primerjali z eno od nemških pokrajin, v kateri pa je kar štirikrat več prijavljenih zlorab otrok. Če je torej pri nas glede na dvedesetletno povprečje prijavljenih 80 zlorab otrok letno, je število realno vsaj štirikrat večje!

Tudi nasilna spolnost je posilstvo

Ponavadi sodišče in policija pojmuje posilstvo ožje kot raziskovalci in kot jih dejansko tudi lahko pojmuje. Žrtve posilstev pogosto ne prijavijo tudi zaradi stereotipnega prepričanja o tem, kaj posilstvo sploh je. Tako se npr. v anketah vprašani strinjajo, da so bili žrtve nasilne spolnosti, neradi pa slišijo, da je nasilna spolnost posilstvo, čeprav to je in so torej bile žrtve posilstva, čeprav pri drugače zastavljenem vprašanju to zanikajo.

Ker razsežnosti posilstva ocenjujemo iz edinih razpoložljivih podatkov, torej iz prijav policiji, je tudi to vzrok, da to dejanje narobe razumemo. Leta 1994 je bilo na primer v Sloveniji prijavljenih 79 posilstev, kar je le 0,18 odst. vseh kaznivih dejanj. V sedemdesetih pa tudi v osemdesetih letih je bilo število prijav bistveno večje (tudi 223 letno), a 35-letno povprečje kaže, da posilstva predstavljajo le pol odstotka vseh kaznivih dejanj. Morda zato na ministrstvu za notranje zadeve pravijo, da število kaznivih dejanj posilstev v primerjavi z drugimi ni skrb vzbujajoče, to pa seveda zadovoljuje vse, ki radi slišijo takšne podatke. Vendar je to le uradna statistika. Pri nas še ni raziskave o tem, koliko posilstev ostane neraziskanih. V svetu je raziskav o razsežnostih posilstva več. Po najnovejših ameriških raziskavah žrtve prijavijo le 16 odst. posilstev. Dve tretjini žrtve je mlajših od 18 let, štiri petine žrtve pa posiljevalca pozna.

Res je celo v svetu zelo malo tovrstne literature, a da je naša družba tako netolerantna do žrtve, pove tudi dejstvo, da imamo le dve knjigi o tej temi: prvo smo dobili pred osmimi leti, drugo šele letos.

Ženske krive za posilstvo?

Konec februarja smo lahko tudi v oddaji Presodite videli, kakšen odnos imamo v javnosti do posilstva in do žrtve. Zgodba je bila jasna: mlado odvetnico, ki je sprejela novo delovno mesto, je spolno zlorabil njen eminentni kolega, postavilo pa se je vprašanje, ali takšno dejanje prijaviti ali ne. Porota, ki so jo sestavljali Ajda Kalan, Simona Vodopivec in Dušan Mravljje, je bila razdvojena. Ženski sta bili mnenja, naj odvetnica kolega ne prijavi, nanizali sta kup predsodkov, med njimi tudi to, da se ženska ni ustrezno obnašala in je s prijaznostjo in zapeljevanjem povzročila dejanje. Mravljje je menil, da bi morala žrtev napadalcu prijaviti. Le nekaj več kot polovica od skoraj 40 tisoč gledalcev po telefonu se je sicer zavzelo za prijavo, tako veliko ljudi pa se je verjetno odločilo za slednjo zato, ker jim odgovora ni bilo treba javno argumentirati.

Razlogi za takšno klimo v naši družbi tičijo v številnih zmotah in stereotipih. Večina še vedno misli, da je posiljevalec neznanec, a dejstvo je, da se 90 odst. zlorab pripeti v domačem okolju, storilci pa so največkrat ljudje, ki jih poznamo in jim zaupamo. Ljudje radi verjamemo, da se nič ne zgodi brez razloga, torej tudi posil-

stvo ne. Čeprav večina ljudi posiljevalcem ni naklonjena, pa še vedno razmišljamo o tem, kaj vse je zagrešila žrtev, da se je posilstvo sploh zgodilo. Po prepričanju mnogih bi ženske morale vedeti, kaj se bo zgodilo, s svojim vedenjem in oblačenjem pogosto izzivajo moškega, vsaka ženska pa naj bi se po prepričanju večine posiljevalcu lahko uspešno branila, če bi to res želela. Od ženske pričakujemo, da bo prijazna in vljudna, o njeni privlačnosti bemo, poslušamo in gledamo ob vsaki priložnosti - prav te vrline pa se ji očitajo in obrnejo proti njej ob spolnem napadu.

"Takšna in podobna stališča ustvarjajo sovražno klimo do žrtve, saj jih prikazujejo kot vedno voljne sodelovati v prikritih spolnih bojih ali celo kot tiste, ki lete spodbujajo," je menila udeleženka seminarja novinarka Darja Dolenc, ki na Valu 202 že leta utira pot temam, v katerih si prizadeva za strpnost in razumevanje skupin, ki so drugačne.

Ženske pogosto posilstva znancev ne spoznajo kot posilstva. Težko je namreč verjeti, da te lahko nekdo, ki ga poznaš in mu zaupaš, posili. Takšne žrtve spet iščejo opravičila in z njimi na svoj račun zmanjšujejo krivdo storilca. Med ljudmi prevladuje nekakšno izkrivljeno mnenje, da je posilstvo znancev "manj" posilstvo kot posilstvo neznancev. Spet v škodo žrtve.

Kako dokazati napad?

Znani Slovenec je lani neko noč ob četrti uri zjutraj na cesti ustavil dvema štoparkama, ki sta se vračali iz diska na Vrhniki. Sprejeli sta povabilo na kavo in skupaj so odšli k njemu domov... Mož je bil obtožen posilstva, a bil je oproščen! Tudi zaradi vpliva in groženj, zaradi katerih dekleti na sodišču nista povedali vsega.

Izjava odvetnika, obdolženega posilstva 12-letne Romke, ki je bila objavljena v rumenem tisku, češ da je deklica moškega spolno izzivala, pove, da je pri nas spoštovanje žrtve in pripravljenost verjeti njihovim izjavam, zelo majhna. Odvetnik v kakšni bolj razviti državi si takšne izjave gotovo ne bi nikoli privoščil ali pa bi s tem na kocko postavil svoj ugled. Pa še to: zaradi omenjene izjave je Združenje proti spolnemu zlorabljanju naslovilo 60 pisem na medije ter druge, tudi državne ustanove, a ni dobilo niti enega odgovora.

Odvetnik lahko uporabi vsa sredstva, da brani obtoženega, ki bo praviloma zatrdil, da ni kriv. Ostane torej le odpor ženske, ki je na obravnavi skorajda še enkrat posiljena: prenašati mora mučna vprašanja, ki delajo njeno integriteto včasih sporno in morebiti celo namigujejo na njeno odgovornost, ponovno mora podživljati spolni napad. Takšen odnos sodne oblasti je za otroka in mladostnika še bolj mučen, in ni čudno, da žrtve pred prijavo temeljito pretehta koristi in neugodnosti, ki bi jo ob tem doletele. Posilstvo je namreč edino kriminalno dejanje, pri katerem na vse možne načine policisti, kriminalisti, tožilci, sodniki in porota preverjajo kredibilnost žrtve, da presodijo, ali je obtoženec res storil kaznivno dejanje.

Posilstvo je eden od zločinov z najvišjo stopnjo oprostitev. Po statističnih podatkih Zavoda RS za statistiko so javna tožilstva med leti 1985 in 1993 sodoščem predala povprečno slabi dve tretjini prijavljenih kaznivih dejanj posilstva, več kot tretjina jih iz različnih razlogov sploh ni prišla pred sodišče, čeprav lažnih prijav skorajda ni. V primeru mladoletnih obtožencev je zavrnjenih ovadb ali ustavljenih postopkov manj: za 80 odst. obtožencev so javna tožilstva predlagala izrek kazni. Darja Dolenc ugotavlja, da se podatki tožilstev o vloženi obtožbah in sodišč o obravnavah ne ujema; to je težko razumljivo, čeprav je povprečna doba, ki mine od prijave kazniviga dejanja posilstva do pravnomočne rzsodbe, tri leta in pol.

Tudi otroci žrtve

Lani je bilo v Sloveniji 87 prijav spolnega napada na mlajše od 14 let, o dejanskem številu lahko le ugibamo. Šokantni pa so podatki ameriškega ministrstva za pravosodje, ki je leta 1994 sporočilo, da je vsako šesto posilstvo - posilstvo deklice, mlajše od 6 let! Leta 1992 je bila polovica žrtve, ki so prijavile posilstvo, mlajša od 18 let. Podatki raziskav v 3 ameriških državah govorijo, da le 4 odst. posilstev deklic, mlajših od 12 let, zagrešijo neznan storilci, v 94 odst. so posiljevalci člani družine ali njihovi prijatelji.

V Sloveniji je bilo v času od 1980 do 1990 prijavljenih 990 spolnih napadov na otroke, med njimi slabo petino predstavljajo napadi na fantke. Najpogostejše so bile žrtve stare od 11 do 13 let, v treh primerih so bili otroci stari komaj 3 leta.

Spolni napad na otroku pušča dolgotrajne in globoke sledove, lahko tudi za vse življenje. Posledice so lahko hujše kot pri odraslih, saj so otroci posilstvom običajno dalj časa izpostavljeni. Otrokov zdravi razvoj je odvisen od zaupanja v odrasle, če pa je povzročitelj spolnega napada član družine ali njen prijatelj, so odrasli to zaupanje očitno izdali.

Otroci takšno početje težko opišejo z besedami, zato je pomembno, da jim znamo prisluhniti, jih opazovati. Mnogi o spolnem napadu spregovorijo šele, ko odrastejo, velja pa: otroci redkokdaj lažejo o spolni zlorabi. To je prisotno povsod, ne glede na etična načela, ekonomski in socialni položaj. Če se bo obstoječe stanje nadaljevalo tudi v prihodnje, bo spolno zlorabljen vsak peti otrok pred svojim 18. letom starosti.

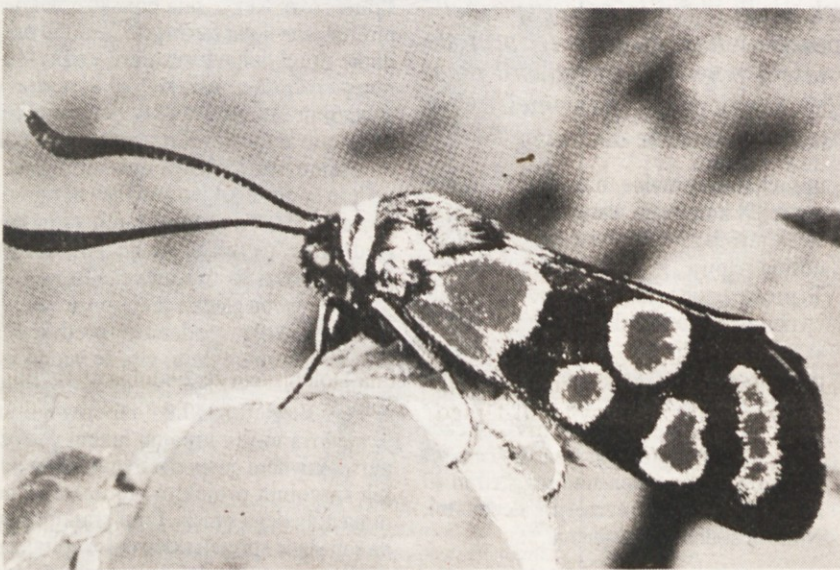
Namesto konca

Zadnjih trideset let se je vedenje posilstvu in vrednotenje tovrstnih kaznivih dejanj spremenilo, s tem se intenzivno ukvarjajo številne ustanove. Žrtve spolnega nasilja so bolj zaščitene, na voljo so svetovalnice, krizni centri, SOS telefoni..., a kljub temu se, kar se tiče prijav storilcev, ni veliko spremenilo. Pri nasprotno. Korak k temu lahko storijo tudi žrtve same, če napad takoj prijavijo policistom na tel. številko 92 in tako preprečijo sekačo začaran krog razumevanja in obravnavanja pojava posilstva. Morda se bo tako postopoma spremenil tudi mit o vlogi in moči spolov, ki se je nezavedno nagnal tisočletja. Tega pa je, resnici na ljubo, povedano, v 30 letih težko spremeniti.

TANJA GAZVOD

RASTLINA, ŽIVAL IN BIOTOP LETA 1996

Ogroženi pestri svet suhega travnika



Pisani metuljček iz poddružine ivanjščice

Pod varovanjem narave in njene raznovrstnosti običajno razumemo varovanje divjine, vendar pa so prav tako potrebni posebne pozornosti in varstva ekosistemi, ki so se razvili v stoletjih vzajemnega delovanja narave in človeka. Za slovensko pokrajino je eden takih značilnih ekosistemov suhi travnik, ki postaja zaradi opuščanja tradicionalnega kmetijstva vse bolj redek in ogrožen, tej usodi pa se pridružujejo mnoge rastlinske in živalske vrste, značilne za ta biotop. Slovenski sklad za naravo je zato za biotop leta 1996 izbral prav živi svet suhega travnika, za rastlino leta nageljčke in za žival leta ovniče, ivanjščice in zelenke, torej vrste, katerih življenjski prostor je suhi travnik.

Imenovanje biotopa, rastline in živali leta je akcija, ki jo je letos že drugič pripravil Slovenski sklad za naravo. Namen teh akcij je opozoriti na rastlinske in živalske vrste ter biotope, ki so pri nas redki in ogroženi, hkrati pa s spodbujanjem sol in posameznikov, ki se vključujejo v javni natečaj pisanja prispevkov, fotografiranja in spoznavanja rastin, živali in biotopa leta, širiti poznavanje naravovarstvene problematike in dvigati osveščenost.

Suhi travnik je tisto travnišče, ki je nastalo, tako kot sploh vsa travnišča v nižinskih in sredogorskih predelih Slovenije, zaradi delovanja človeka, ki si je s krčenjem gozdov pridobival nove površine za polja, travnike in pašnike. Na manj kakovostnih in težje dostopnih travniških, predvsem na strmih pobočjih, je kosa pela le enkrat na leto ali še redkeje, kar je omogočilo, da se je na njih razvil svojstven živi svet, drugačen od sveta intenzivne obdelanih travnikov. Biologi pravijo, da je izjemnost suhih travnikov v izredno velikem številu rastlinskih in živalskih vrst. Suhi travniki spadajo med najbogatejše biotope v naši deželi. Niso redki primeri, ko najdemo na površini nekaj deset kvadratnih metrov do 80 in več različnih rastlinskih vrst. Ocenjujejo, da v različnih

zdrubah iz skupine suhih travnikov uspeva pri nas med 500 in 600 rastlinskih vrst. Vzrokov za to pisano in pestro živo bogastvo je več, odločilni pa so občasni, a redni posegi človeka, ki zmanjšujejo konkurenčno sposobnost najbolj bujno rastočih vrst, in sestava tal, ki ne dopušča, da bi katera vrsta postala prevladujoča. Stoletja obstoja suhih travnikov so omogočila vzpostavitev povsem novih ekoloških razmer, na katere so se prilagodile mnoge rastlinske in živalske vrste.

Samo na Gorjancih

Osnovne graditeljice so seveda trave, od pokončne stoklase do bilnic, ob njih pa rastejo šaši, kukavičevke, nageljčki, metuljnice, kadulja, svišči in druge rastline, ki so se prilagodile na daljša sušna obdobja in slabo hranljiva tla.

Na suhih travnikih med množico drugih rastlin rastejo tudi nageljčki, ki so bili razglašeni za rastlino leta 1996. Rod Dianthus (božanski cvetovi) obsega okrog 300 različnih vrst, po Evropi pa se je razširil iz Sredozemlja. Nageljčki ali klinčki, kot jim pri nas tudi pravijo (a niso nič v zvezi z istoimenskimi začimbami), so enoletnice, dvoletnice in trajnice, zanje pa so posebej značilni lepi in barviti cvetovi z

vonjem po medicini. Omenimo, da je tudi slavni vrtni nagelj, ki je postal slovenska narodna roža, izšel iz teh travniških cvetlic, seveda s kultiviranjem in križanjem.

V Sloveniji raste 14 vrst nageljčkov, med njimi pa sta posebej znamenita Hoppejev nageljček, ki uspeva samo na Dolenjski gori, in hrvaški nageljček, ki je kosubilirski florni element znan samo naših Gorjancih.

Podobno kot velja za rastline, so tudi živali suhih travnikov zelo raznolike. Posebej številne so žuželke, ki so se odlično prilagodile posebnim in mnogokrat neugodnim življenjskim razmeram. Pozornejši pogled odkrije v tleh vse, od najmanjših bitij, skakačev in prlič do deževnikov, na tleh pisani svet najrazličnejših hroščev in mravelj, na rastlinah kobilic, pajke, nad njimi pa pisane metulje, dvo-krilce, mrežokrilce, vmes se priplazi še kakšna kuščarica ali huškneta mimo rova in miš. Zrak si z metulji in letečimi mrčesom delijo občasno še ptice, od poljskega škrljanca do male cipe.

Kranjska ivanjščica

Ljubitelji narave bodo letos pri opazovanju in spoznavanju suhih travnikov pozornost posvetili seveda tudi živalim leta 1996. To so ivanjščice in zelenke, ki ovniče. Pri prvih dveh gre za poddružini družine Zygaenidae, majhnih metuljev, med katerimi zelenke prepoznamo po bronasto zeleni barvi prvega para kril in telesa, ivanjščice pa po rdeče-črni barvi kombinaciji kril, ki so pri nekaterih vrstah obogatena še z belimi in rumenimi pegami. Ena najlepših in za slovenko ozeumlj posebej značilnih je kranjska ivanjščica. Metuljčka je prvi opisal naravoslovec Scopoli že leta 1763 v znamenitem delu Entomologija Kranjske. Ovniče so v Sloveniji zastopani s štirimi vrstami iz dveh poddružin, barva njihovih kril je svetlo rjava ali črna z močnim kovinskim leskom v modrovijoličnih tonih. Zelenke, ivanjščice in ovniče, ki so sicer nočni metulji, bomo lahko opazovali od junija do septembra tudi čez dan, čeprav so po dnevi bolj leni in počivajo ali se hranijo na cvetovih.

Bogat in pisan je svet suhih travnikov, v mnogočem edinstven, zato je toliko bolj žalostno, da postaja vse bolj redek in ogrožen. Kmeta, ki je dolga stoletja v skrbi za živinsko krmo enkrat letno hodil kositi tudi na težje dostopne travnike, kot so denimo strme gorjanske košenice, ni več. Sodobnemu kmetu, opremljenemu z mehanizacijo in gnojili, račun kaže, da se mu ne izplača košnja suhih travnikov. In tako te travniške površine marsikje počasi zarašča gozd. Izginjajo, z njimi pa bogastvo življenja, ki se je razvilo na njih.

MILAN MARKELJ

Novomeško glasbeno šolo obiskal Abraham

Življenje brez glasbe bi bilo zelo pusto in prazno. Da v dolenski metropoli ni tako, ima veliko zaslug Glasbena šola Marjana Kozine iz Novega mesta, ki letos aprila praznuje častitljivi jubilej, 50-letnico delovanja. Njen sedanjí ravnatelj Zdravko Hribar, ki to delo opravlja že devetnajsto leto, se pridružuje mnenju mnogih, da je glasbena šola postala pomembno kulturno središče ne samo Novega mesta, pač pa tudi širše Dolenjske. Poseben pomen šole je gotovo v vzgoji mladih za glasbo in njene lepote. V vseh letih se je življenje šole v mnogočem spremenilo in napredovalo, zato zanjo lahko velja isti rek kot za vino - s starostjo je boljše. Naj bo tako še naprej!

Glasba je bila (in verjetno tudi še bo) najiskrenejša spremljevalka človeka. Začetki človeštva pomenijo tudi začetke glasbe. Čeprav letos novomeška glasbena šola praznuje 50 let delovanja, pa je, če bi šteli še njene prve poskuse, ki segajo v konec 19. stoletja, veliko starejša - kar 98 let. Leta 1898 je bila namreč v Novem mestu ustanovljena prva podružnična šola Glasbene matice. Seveda ne kar tako. Tu je bilo glasbeno življenje že prej pestro, saj je Novo mesto že leta 1864 imelo godbo na pihala, ki je štiri leta kasneje postala godba novomeške uniformirane garde, leta 1861 pa se ji je za kratek čas pridružila še vojaška godba novomeške garnizije. Tudi pevci so bili dejavni, saj so se leta 1884 povezali v Dolenjsko pevsko društvo, pevski zbor pa je premogla tudi gimnazija, ki je imela svoj dijaški orkester. Moški tamburaški orkester je igral od leta 1893, kasneje pa se mu je pridružil še ženski. Torej več kot ugodla tla za rast prvih poskusov glasbene šole.

Bogato predvojno obdobje

Idejo za ustanovitev in delovanje podružnice Glasbene matice v Novem mestu je dala Glasbena matica v Ljubljani, toda za njeno uresničitev so morali poskrbeti meščani sami. Treba je bilo najti ustrezen prostor, zagotoviti denar, sposobne učitelje in zadostno število učencev. Novomeščanom je to kar uspelo, seveda predvsem po zaslugi nekaterih najprizadnejših, kot so bili na primer pobudnik šole dr. Edvard Volčič in pa Otmar Skalec, Matej Hubad; slednji je šolo zastopal navzven. Dolenjske novice so leta 1898 objavile, da se bo pouk pričel 24. februarja, zraven pa so bili navedeni tudi pogoji. Šolali so se lahko le otroci staršev, ki so postali člani Glasbene matice in so plačevali članarino ter šolnino za otroke, torej šola ni bila dostopna vsem. Pouk je potekal v Narodni čitalnici.

Prav je, da omenimo prve učitelje, ki so poučevali gosli, klavir in petje. To so bili Ignacij Hladnik, Josip Poula in Julija Halter. Kljub finančnim težavam je neka šola in kulturno življenje v Novem mestu je z glasbeno šolo postajalo bogatejša, pogosti so bili javni nastopi mladih glasbenikov, šola pa je bila tudi organizator koncertnih večerov vrhunskih glasbenikov. Leta 1904 so bile finančne težave prehude in šola je do leta 1922 prenehala z delovanjem. Razveseljiva novica iz leta 1904 pa je ustanovitev salonskega orkestra, ki naj bi bil popolnoma samostojen klub društvnikov z edinim namenom gojiti glasbo v ožjem krogu ter sodelovati na koncertnih prireditvah Dolenjskega pevskega društva. Kljub raznim kasnejšim prekinitvam je salonski orkester nekakšen predhodnik današnjega Novomeškega simfoničnega orkestra.

Da v Rudolfovem do leta 1922 ni vladalo glasbeno mrtvilo, je poskrbel Ignacij Hladnik, ki je kot pianist, organist, skladatelj, pevovodja in pedagog ustanovil privatno glasbeno šolo. Podružnica Glasbene matice pa je omenjenega leta znova oživila in njen predsednik je postal Josip Germ. Poučevali so klavir, violino, nekaj časa pa harmonijo, mladinsko petje in teorijo. Učitelji, med katerimi naj poleg Ignacija Hladnika omenimo še Kazimirja Petriča, Olgo Beljova, Pavla Rančigaja, Frana Staniča, Albina in Nilko Fakin, Zoro Ropas in Draga Šproca, so bili zelo prizadevni. V tem drugem obdobju je z delovanjem šole uspešno: sodelovala je z obstoječimi društvi, se uveljav-

ljala z nastopi, leta 1925 je bil ustanovljen njen mešani pevski zbor pod vodstvom Ludvika Puša (kasneje Albina Fakina), dve leti pozneje pa je zaradi notranjih nesoglasij prenehal z delovanjem. Pouk so zaradi finančnih razlogov prekinili leta 1934, vendar poučevanje (tudi privatno) in zanimanje za glasbeno dejavnost kasneje ni zamrlo. Ponovno oživitev je zaslediti po drugi svetovni vojni.

1946 – rojstvo glasbene šole

Po vojni so povsod po Sloveniji začeli ustanavljati glasbene šole, tako tudi v Novem mestu. Največ zaslug za to ima njen prvi ravnatelj Slavko Strajner, ki si je prizadeval za pridobivanje finančnih sredstev, nove šolske prostore, učitelje in ne nazadnje za nove instrumente. V povojnem času obnove šol in domov je bila zelo pomembna tudi moralna podpora Jožeta Zamljena - Dreččeta, kulturnega delavca in poverjenika za prosveto. Novomeščani so si zelo prizadevali za glasbeno šolo, toda ni jih bilo malo, ki je zaradi denarja niso mogli obiskovati. Prvi učitelji so bili: Drago Šproc, Tone Markelj, Jože Erjavec in Stane Fink, ki je leta 1947 za dve leti prevzel ravnateljevo mesto. V tem času je šola dobila statut in se kadrovsko okrepila, svoje delo pa je predstavila na nastopu v telovadnici osnovne šole 13. junija 1949. Finka je pri vodenju šole leta 1950 zamenjal novi ravnatelj Drago Šproc, učitelj violine in vodja mladinskega orkestra, ki je to delo opravljal kar 12 let. Še vedno so se ubadali s pomanjkanjem prostorov in prvih 14 let Glasbene šole Novo mesto so bili ti raztreseni po vsem mestu ter premajhni za uspešno delo z večjimi skupinami. Tudi zato se ta leta število učencev ni bistveno povečevalo. Manjšo izboljšavo je prineslo leto 1962, ko so pridobili nov prostor v levem krilu osnovne šole (današnja OŠ Center), vodstvo šole pa je prevzel Ernest Jazbec. Skupaj z ostalimi sodelavci, predvsem sta bila zagnana še Štefanija Hanak in Zora Ropas, je uspešno skrbel za glasbeno izobrazbo mladih. Vse pogostejši so bili tudi nastopi na krajevnih prireditvah, pa naj so bili to solisti ali pa mladinski orkester. Šola je dobro sodelovala z novomeškim vojaškim orkestrom, saj so nekateri njihovi člani tudi poučevali. Tudi Ernest Ferk se je trudil za nove prostore, kajti pouk pihal in trobil je še vedno potekal v Domu ljudske prosvete. Sklad za šolstvo je odobril adaptacijo in razmere na šoli so se izboljšale.

Podružnični oddelki

Napredek se je kmalu pokazal tudi v povečanju števila učencev: v šolskem letu 1964/65 se je njihovo število od začetnih 69 povečalo na 169. Takrat se je rodil tudi prvi poskus ustanovitve oddelka zunaj matične šole, v Trebnjem, vendar je bil žal neuspešen. Bolje je bilo v Šentjernej in Straži, kjer glasbena oddelka delujeta od leta 1967/68. Danes glasbena šola v Šentjernej - pouk kitare, harmonike, pihal in trobil ter plesne vzgoje - poteka v prostorih nove osnovne šole, za napredek v Straži pa je "kriv" predvsem Jože Koporec, član in predsednik pihalnega orkestra Straža, predsednik Združenj pihalnih orkestrrov Dolenjske in predsednik ZKO Novo mesto.

Podružnična oddelka glasbene šole sta v sedemdesetih letih nastala tudi v Žužemberku in na Dvoru, toda zaradi prostorskih in kadrovskih težav sta leta 1985 prenehala delovati. Tamkajšnji učenci se

daj lahko obiskujejo šolo v Dolenjskih Toplicah ali v Novem mestu. Od šolskega leta 1977/78 dislocirani oddelki deluje tudi v Metliki. Iz pihalnega orkestra je izšel trobilni kvartet, ki je uspešen tudi v širšem slovenskem prostoru.

Hribar ravnatelj že 19. leto

Sedanjí ravnatelj Glasbene šole Marjana Kozine je Zdravko Hribar, ki to nalogo uspešno opravlja že od leta 1977. Kljub številnim težavam je pod njegovim vodstvom uspelo odpreti oddelke za godala, harmoniko, pihala, večalo pa se je tudi zanimanje mladih za dodatno glasbeno izobraževanje. Že pred 19 leti je na šoli zaživela tudi baletna dejavnost, ki je prej potekala v okviru Zavoda za kulturno dejavnost. Od šolskega leta 1981/82 pouk poteka v novih prostorih, v preurejenem poslopju stare gimnazije zraven frančiškanske cerkve. Tako lahko uspešne vzgajajo ljubitelji kakovostne glasbe in omogočajo začetno izobraževanje vsem, ki se odločijo za nadaljevanje študija na srednji ali visoki šoli, teh pa ni tako malo. Od leta 1979, ko so se prvič udeležili republiškega in kasneje še zveznega tekmovanja učencev in študentov glasbe, se z dobrimi nastopi kar naprej potrjujejo. Redno pripravljajo svoje interne nastope, zaključne glasbene večere, nepogrešljivi pa so na raznih proslavah in prireditvah. Uspešno sodelujejo tudi z drugimi ustanovami v mestu.

ITALIJANSKI VOJNI ZLOČINI

Ustrelitev prvih talcev

Prve slovenske talce so ustrelili Nemci na Dolenjskem že 29. julija 1941. Bili so doma iz Krškega in okolice. Italijani, ki so venomer poudarjali, da so dediči dvatisočetne rimske kulture, so prav tako streljali talce in počeli druge vojne zločine. A če so bili vsaj nekateri odgovorni za nemške vojne zločine obsojeni, pa Italija svojih vojnih zločincev ni nikoli postavila pred sodišče. Zdaj celo poskuša prikazati, kot da so bili italijanski fašisti žrtve slovenskega genocida. Zato je treba osvežiti spomin na to, kar so italijanski okupatorji počeli pri nas. 28. aprila je minilo 54 let od streljanja talcev, ki se je zapisalo v spomin predvsem Mokronočanom.

Trg Mokronog, ki so mu rekli pod Avstrijo Nassenfuss, ima že več kot sedemstoletno zgodovino. Upornost in odločnost je prebivalstvu že v krvi. Uporni kmetje so okoli leta 1515 napadli grajske odiralce v gradu Mokronog ter sodelovali v slovensko-hrvaškem kmečkem uporu pod vodstvom Matije Gubca. Ko so Avstrijci napravili progo Trebnje-Šentjanž, so študentje in kmetje, ki Avstrijecev niso marali, večkrat s hlodi zaustavljali nemške vlake in kričali: "Nočemo nemškega vlaka!" in podobno.

Tudi Italijanov Mokronajzarji niso trpeli in so jim to jasno pokazali. Morda so zato italijanski okupatorji svoj srd med prvimi stresli prav nad njimi. Največ talcev, ki so jih kot prve ustrelili pri nas, so izbrali prav v Mokronogu. Ustrelili so jih 6, od tega 3 iz Mokronoga.

V Mokronogu je bilo ob začetku italijanske okupacije kar precej razumnikov in študentov doma iz premožnih družin gostilničarjev, trgovcev in obrtnikov, kot so bili Majcen, Dev, Mevzel, Bulc, Žlajpah, Sestrajčič iz Brunje vasi nad Mokronogom, in še bi jih lahko naštevati. Prav vsi so bili zavedni Slovenci, ki se jim je zdela okupacija sramotna in so se zato pridružili uporu kot en mož.

Italijansko vojno sodišče 2. armade je bilo ustanovljeno 11. septembra 1941. V okrožnici 30 poveljstva 2. italijanske armade je bilo pod naslovom "Kako ravnati s prebivalstvom" uzakonjeno tudi zapiranje in interniranje naših ljudi in tudi streljanje talcev. Odlok o streljanju talcev

Glasbena šola Marjana Kozine je prav gotovo postala pomembno kulturno žarišče Novega mesta in širše Dolenjske. Zdravko Hribar, ravnatelj šole, pravi, da bi velik korak naprej pomenila pridobitev dodatnih učnih prostorov, če bi preselili Zgodovinski arhiv in oddelke za mladino knjižnice Mirana Jarca. Tako bi lahko vpisali več učencev. Letos jih v njihovih šolskih klopih sedi kar 530; 450 jih obiskuje instrumentalni pouk, kjer raste zanimanje predvsem za igranje godal - violino, ostali pa so pri plesni in predšolski vzgoji. Od letošnjega šolskega leta pa je novost še oddelke za solo petje, ki ga poučuje Jelena Dereani-Ristić.

Nasploh je v zadnjem desetletju šole opaziti velik napredek. Razvili so vse instrumentalne dejavnosti, potrebne za simfonične ali druge zasedbe, celo oboo, vse to pa seveda potrebujejo, saj je po prenehanju igranja salonskega orkestra 1975. leta konec devetdesetih let začel delovati Novomeški simfonični orkester, ki ga vodi Hribar. Sestavlja ga približno 80 članov, tako učencev kot učiteljev. "Da tak orkester dobro deluje, ni le zasluga dirigenta, pač pa vseh članov, saj tu pride do izraza timsko delo. Ne smem pa pozabiti pohvaliti zagnane mlade učitelje, brez njihovega sodelovanja namreč ne bi šlo," je dejal Hribar. Konec leta 1992 se je orkester skupaj s pevskim zborom tovarne zdravil Krka predstavil na zgoščenki s

slavnostno mašo Ignacija Hladnika, pred dvema letoma pa je izšla njihova samostojna zgoščenka. Najbolj si želijo prostor za nastopanje, kar se jim bo menda uresničilo še letos jeseni, ko bo dokončana velika dvorana v KC Janeza Trdine.

Jože Privšek ob jubileju piše skladbo

50-letnico delovanja glasbene šole bomo praznovali ta mesec. Razne prireditve bodo potekale od 15. do 26. aprila. "Na otvoritvenem koncertu se bodo predstavili vsi solisti in komorne skupine, sledile bodo prireditve posameznih instrumentalnih oddelkov pa samostojni nastop pihalnega orkestra Krke Zdravilišča iz Straže (ker so vsi člani z dirigentom bivši ali sedanjí učenci glasbene šole), nastopili bodo tudi študentje srednje in visoke glasbene šole iz Ljubljane. Na zaključni slovesnosti bosta igrala novomeški simfonični orkester in godalni orkester pod vodstvom Petre Gačnik, gostje pa bodo umetniki glasbene šole iz po-bratenega mesta Langenhagna," je pripovedoval Hribar. Ob jubileju bo izšla tudi brošura, ki bo vsebovala kronološki pregled razvoja glasbene šole od začetkov do danes, pregled nastopov in doseženih nagrad, pohval in priznanj učencev ter študentov glasbe zadnjih deset let, poimenski seznam učiteljev in učencev po razredih v letošnjem šolskem letu itd. Posebej za 50. rojstni dan novomeške glasbene šole pa bo skladbo napisal naš priznani Jože Privšek, ki se je z veseljem odzval povabilu.

Naj glasbena šola še naprej tako uspešno opravlja svoje poslanstvo in prispeva k bogatejšemu kulturnemu življenju, kajti navsezadnje - glasba je življenje!

LIDIJA MURN

so izdali 24. aprila 1942. Že čez 4 dni pa so prve talce tudi ustrelili.

Talci so bili naslednji: 22-letni ekonomist Ivan Majcen, 24-letni študent veterine Franci Žlajpah, 44-letni ključavničar in mehanik, oče treh otrok Franc Kodrič, vsi trije iz Mokronoga, Janez Kramar iz Spodnjih Vodal pri Tržišču nad Mokronogom in dva, ki sta bila pripeljana iz ljubljanskih zaporov: Nikola Tatalovič, najbrž doma iz Like, ter Franc Trnšek.

To pa je bi že tretji udarec po družini Sandija Majcna, ki je 22. julija 1941 izgubil sina Sandija (ljudski glas pravi, da so njegovi samomor inscenirali Italijani), oktobra istega leta pa še sina Milana, ki je padel v junaškem boju in bil kasneje proglašen za narodnega heroja.

Karabinjerji so aretirali Ivana Majcna, hoteli pa so aretirati še njegovega brata Naceta in študenta veterine Živka Bernota, ki se je zadrževal pri Majcnovih, vendar sta bila oba k sreči prav takrat odsotna. Oče Sandi Majcen, ki je slutil nesrečo, je skrivaj poslal 13-letnega sina Vlada, da je opozoril Naceta in Živka. Karabinjerji so ju z aretiranim sinom Ivanom tako zaman čakali v gostilni. Rešila sta se zanesljivo smrti kot talca.

Italijani so imeli vse štiri mokronoške talce zaprte kakšen teden dni v sodnijskih

zaporih v Mokronogu, potem pa so jih odpeljali v Novo mesto. Noč pred ustrelitvijo so jih pripeljali v Trebnje. Med tem časom so jih pretepali in zasliševali. 28. aprila 1942 pa so jih odpeljali v Radohovo vas in jih tam ustrelili.

Očeta Sandija Majcna so kmalu nato internirali v koncentracijsko taborišče pri Padovi, sin Nace je šel takoj v partizane, žena in trije mladoletni otroci pa so se zatekli k sorodnikom v Ljubljano, kjer so dočakali konec vojne, kajti za družino Majcen je bilo v Mokronogu preveč nevarno. Oče se je po kapitulaciji Italije septembra 1943 znašel v nemškem taborišču, od koder pa mu je uspelo malo pred kapitulacijo Nemčije pobegniti in si je do osvoboditve 1945. leta našel zatočišče na osvobojenem ozemlju v Beli krajini. Ves izčrpan je kmalu po vojni umrl.

Italijani so "pozabili", kakšne zločine so izvajali nad slovenskim narodom, "pozabili" so svoje zločince postaviti pred sodišče, še več, v podlosti si dovoljujejo iskati "zločince" pri nas zaradi pokončanja nekaj sto fašistov iz Gorice in Trsta konec vojne leta 1945. A spomin na vojne dogodke je v naših ljudeh živ in ne bo ugasnil. Ne sme!

MIRAN BERETIČ



Šest talcev, ustreljenih 28. aprila 1942 v Radohovi vasi. Četrty z desne je ekonomist Ivan Majcen.

Plat zvona za vode



Neizbrisna podoba pokrajine ob Krki so tudi poplave. Na sliki je ena od največjih povodnji v zadnjih dveh desetletjih v Kostanjevici na Krki.

Generalna skupščina Združenih narodov je po priporočilu sklepnega dokumenta Konference OZN o okolju in razvoju v Rio de Janeiru 1992 proglasila 22. marec za svetovni dan voda. V Sloveniji so dan voda leta 1994 posvetili sečoveljskim solinam. Lani je dan voda v Sloveniji podelil v znamenju razprav o tesni povezanosti gozda in vode, in tako so v Kamniški Bistrici predstavili sanacijo posledic naravne katastrofe, ki je novembra leta 1990 razdejala površini del Kamniške Bistrice s pritoki. Letos, tretjič po vrsti, so dan voda posvetili reki Krki in se sestali 22. marca na strokovnem srečanju v Kostanjevici na Krki.

Razpravljali so o vprašanjih, kako urejati vodotoke in s temi ukrepi čim manj poseči v naravo. V zvezi z reko, ki poplavlja, so taka vprašanja posebej pomembna. Krka je taka reka.

111 kilometrov od izvira pri vasi Krka do izliva na Čatežu ob Savi je dovolj dolga razdalja, da na njej Krka kot najdaljša

slovenska reka razkrije kar nekaj svojih povsem različnih naravnih podob. Različna je Krka tudi v posameznih letnih časih. V kolikšni meri si človek lahko prilagodi tako Krko in koliko si je reko že oblikoval, premišljeno ali nezavedno, po svojih merah? Od kod naprej se mora človek podrediti Krki, čeprav bo s tem

tvegal, da bo imel v takem ali drugačnem smislu manjšo gospodarsko korist? Vprašanja v tem smislu so si zastavljali in nanja odgovarjali udeleženci letošnjega srečanja ob dnevu voda v Kostanjevici na Krki.

Krka ob obilnejšem deževju, predvsem jeseni, občutno naraste. Visoke vode v dolini Krke običajno ne prinašajo večje škode, še manj presenečenj. Ljudje ob reki so si skozi dolga obdobja sožitja z reko nabrali izkušnje z vodo. Skladno z značilnostmi reke so gradili svoja bivališča, varna pred visoko vodo in pred razdiralno vodno silo. S takim načinom so vtisnili pečat tudi okolici reke, zato se je v porečju Krke oblikovala pokrajina, ki ima lastnosti naravne in kulturne dediščine. Skušnjav, da bi človek z regulacijami, utrjevanjem rečnih bregov in drugimi takimi ukrepi nepopravljivo posegel v tako dediščino, je veliko. Toda vrsta primerov kaže, da se da reko Krko in njeno vodno zaledje urediti tako, da omenjena dediščina ostane domala neokrnjena.

Kljub trudu za kar se da premišljeno sonaravno urejanje Krke in njenega širšega porečja je reka že utrpela precejšnjo škodo, zlasti njena voda ni več tisto, kar je bila včasih. Spremembe so novejšega datuma. Mlini v zgornjem toku reke, predvsem ob naravnih lehnjakovih pregradah, danes vse bolj privlačnih za čolnarje in splavarje, so v preteklosti resda podrežali reko človeku. Vendar je od mlinjskih koles Krka tekla dalje proti Savi čista, kot je pritekla na kolesa. Večjo škodo za Krko so pomenili in še pomenijo industrijski obrati in naselja na širokem območju, od koder se podtalne vode zlivajo vanjo. Dvajset let stari podatki o tovrstnem človekovem delovanju na Krko nedvoumno kažejo, da so ji takratni onesnaževalci za dolga leta vtisnili neizbrisen pečat. Tako so leta 1993 našli v vodi na izviru Krke baker, svinec in kadmij. Strokovnjaki raziskujejo Krkino vodo od izvira do izliva in nemalokrat v njej odkrijejo skrb vzbujajoče primese. Naravovarstveniki so glede usode reke Krke zato precej črnogledi. Kot je kostanjeviškem srečanju priznal minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar, "nam nikoli ne zmanjka zvišenih besed in hvalnic vodi in vodarstvu, ko se srečujemo ob priložnostih, ko je dan voda". Vprašanje je, ali besedam sledijo dejanja, je pripomnil minister. V Sloveniji je še zmeraj premalo denarja za dejansko sonaravno urejanje voda ter za njihovo zaščito in izboljšanje. Res se izboljšuje kakovost površinskih voda, toda zaostrujejo se problemi s podtalnico in vodnimi režimi. Veliko objektov, ki so pomembni za vzdrževanje vodnega režima, je ogroženih zaradi stalnih posegov v prostor. To kliče po skrbni roki okoljevarstvenikov. Plat zvona za vode pa je nujen dandanašnji tudi zaradi preteklega nesmotrnega poseganja v vodni režim in obvodni svet. Tako bi lahko zapisali ob Gantarjevih izjavah ob letošnjem dnevu voda.

Po ministrovih besedah je glavno sporočilo svetovnega dneva voda namenjeno javnosti, upravnim in strokovnim ustanovam in naj bi jih opozorilo na življenjsko pomembno in nenadomestljivo naravno prvino - vodo v vseh njenih celovitih razsežnostih. Sporočilo dneva naj bi opozorilo, da je voda dejavnik v okolju, ki omogoča življenje in razvoj človeka in ki ob nesmotrni rabi lahko tudi omejuje življenje in razvoj.

"Kdor bo imel v prihodnje vodo, bo imel velik vpliv na svet," je rekel dr. Gantar. Slovenija je v tem pogledu tam, kjer pač je. Kako spremeniti stanje? "Zakon o vodah, čigar strokovna priprava je v sklepi fazi, mora jasno razmejiti javni in zasebni interes v zvezi z vodami. Javni interes naj varujejo za to usposobljene javne ustanove. Zasebni interes po gospodarskem in drugačnem izkoriščanju voda pa naj bo v okvirih dolgoročnega ohranjanja voda. "Potrebno bo," kot je rekel minister Gantar, "s širšo akcijo seznanjati prebivalstvo s pomenom vode in usmerjeno lobiranje v parlamentarnih krogih, da bi se zavedali pomena voda tudi z vidika sredstev za njihovo urejanje."

MILOŠ LIKAR

MARTIN LUZAR



Zdravilo za vse čase

V tednih, ko se zima obotavlja, poslavlja, pomlad pa še bolj sramežljivo in plaho odpira oči, so prehladi in gripozna obolenja dokaj pogosta. To je čas, ko se marsikdo zateče po pomoč k veteranu sodobnih zdravil, k tabletki z vtisnjenim značilnim Bayerjevim križem in tako znanim imenom, da ga izgovarjamo kot obči pojem. To je Aspirin, zdravilo, ki ga ljudje jemljejo že skoraj sto let, če jih muči kakšna bolečina ali vročica. Pravijo mu kar čudežno zdravilo, saj po stotih letih ne samo, da se je obdržalo v uporabi, ampak so strokovnjaki v njem odkrili nove zdravilnosti.

To se je potrdilo tudi na simpoziju "Aspirin - zdravilo stoletja", ki so ga prejšnji teden pripravili v Cankarjevem domu v počastitev prihajajoče stoletnice aspirina in četrtsotletnice ustanovitve podjetja Bayer Pharme v Ljubljani. Podjetje je sad prvega skupnega vlaganja tuje in slovenskega partnerja na slovenskih tleh po drugi svetovni vojni mednarodnega podjetja Bayer in slovenskega Leka, in pri nas ponuja izbor najboljših Bayerjevih zdravil, med njimi seveda tudi slavni aspirin. Ob tej priložnosti so odprli razstavo starih plakatov in embalaže, v kateri je aspirin prihajal med uporabnike.

Kako se je začelo

Zgodovina aspirina pravzaprav sega daleč v preteklost, k starim Grkom, ki so poznali in z uspehom uporabljali poparek vrbove skorje za lajšanje vročine in bolečin. Seveda niso vedeli, katera učinkovina v njem deluje zdravilno. To so začeli odkrivati zahodnoevropski farmakologi, ko so iz skoraj dvatisočletne pozabe pognili vrbovo skorjo. V drugi polovici 18. stoletja je Edward Stone v Angliji preskusil izvlečke iz vrbove skorje na 50 mrzličnih bolnikih in dosegel opazen terapevtski uspeh. Zdravniki so to zdravilo predpisovali kot ceneno nadomestilo za kininovo skorjo. Leta 1806 je celinska zapore, ki jo je uvedel Napoleon, prisilila farmacevte k iskanju ustreznega nadomestila za kininovo skorjo. Leta 1828 je Johann A. Buchner, profesor farmacije iz Münchna, iz vrbine skorje izločil rumeno maso, ki jo je poimenoval salicin. Leto pozneje je francoskemu farmacevtu Lerouxu uspelo pretvoriti salicin v kristalno obliko, devet let kasneje pa je italijanski kemik Raffaele Pirio izoliral igličaste kristale salicilne kisline, osnovne sestavine aspirina. Tako je bila odprta pot do naslednjega pomembnega mejnika, sintetiziranja salicilne kisline, kar je uspelo Hermannu Kolbeju, profesorju iz Marburga. Njegovo odkritje je omogočilo industrijsko izdelavo salicilne kisline in proizvodov iz nje.

Toda ti proizvodi so imeli poleg zdravilnih tudi precej neprijetnih stranskih učinkov, med drugim so imeli grozen okus in so tako močno dražili želodčno sluznico, da so uporabniki pogosto bruhal. Neprijetni stranski učinki so spodbudili mladega nemškega kemika Felixa Hoffmanna, zaposlenega pri Bayerju, da se je lotil raziskovanja bolj prenosljive salicilne kisline. Njegov oče je namreč več let tr-

pel zaradi hudih revmatskih bolečin in s mu zdravniki za lajšanje bolečin predpisali natrijev salicilat, ki pa mu je povzročil hudo okvaro želodčne sluznice. Mlademu Hoffmannu je izšel postopek sinteze acetylsalicilne kisline v čisti in obstojni obliki postopek pa je opisal v svojem dnevniku 10. oktobra 1897. leta. Od tega odkritja je množične industrijske proizvodnje manjkal samo še korak, ki sta ga napravila Hoffmann in farmakolog Dresler v laboratoriju. Novo zdravilo z dobrimi analgetičnimi in antipiretičnimi lastnostmi, a brez prejšnjih neprijetnih stranskih učinkov, je bilo rojeno. Dali so mu ime aspirin, patentno zaščito pa je dobilo 6. marca 1898.

Od Zemlje do Lune

Acetylsalicilna kislina (ASK), se pravi aspirin, je v 20. stoletje stopil kot uspešno zdravilo. Bliskovito hitro se je širil po vsem svetu in se uveljavil na skoraj vseh področjih medicine. Najprej so ga prodajali v prahu, po začetku industrijske proizvodnje pa v obliki 500-miligramskih tablet, kar je bilo tiste čase revolucionarna novost.

Natančnejše raziskave, kako aspirin sploh deluje, je po več desetletjih, šele sedemdesetih letih, opravil angleški farmakolog John R. Vane. Ugotovil je, da ASK zavira tvorbo tkivnih hormonov celicah človeškega telesa in tako lajša bolečine in deluje protivnetno. Za to spoznanje je dobil Nobelovo nagrado. Znanstveniki pa so odkrili še nove zdravilne učinke aspirina. Odkritje, da zdravilo preprečuje nastajanje krvnih strdkov, je spodbudilo raziskave o uspešnosti aspirina pri preprečevanju srčnega infarkta in možganske kapi. Leta 1985 je Ameriška uprava za hrano in zdravila izdala javno obvestilo, da vsakodnevno jemanje aspirina pri bolnikih, ki so doživeli srčni infarkt, za petino zmanjša tveganje za ponovitev infarkta, pri bolnikih z nestabilno angino pectoris pa za več kot polovico zmanjša tveganje za srčni infarkt. Jemanje aspirina je brez dvoma koristno za bolnike, ki jim grozi nevarnost razvoja žilnih bolezni ali zapore žil.

Pred dvema letoma so bili objavljeni rezultati analize tristoletnih raziskav, v kateri je bilo vključenih 140.000 pacientov. Analiza je pokazala, da aspirin zmanjšuje tveganje za srčni infarkt za 40 odstotkov in možnost vnovične zamašitve za 50 odstotkov. Nekatere raziskave pa so pokazale, da je mogoče z majhnimi odmerki ASK znatno zavreti okvare ožilja in oči, povečati srčno aktivnost in izboljšati krvni obtok. A s tem prenečenj še ni konec. V novejšem času potekajo intenzivne raziskave, ki odkrivajo uspešnost aspirina pri preprečevanju nekaterih oblik raka in splošni krepitvi odpornosti.

Ali je potem kaj čudnega, da po aspirinu sega ogromno ljudi? Če bi lanskoletno količino porabljenega acetylsalicilne kisline, ki je aktivna učinkovina v aspirinu, spremenili v tabletko, bi nastala veriga 100 milijardami tablet, kar bi zadoščalo, da bi sestavili stezico od Zemlje do Lune in nazaj. Slovenski delež v njej znaša 2 milijona zavitkov aspirina. Omenimo za konec, da aspirin ni prišel do Lune le v tej prisposobi. V kompletu za prvo pomoč Apollo 11, ki je ponesel prve ljudi do Lune, je bil tudi aspirin.

MILAN MARKELJ

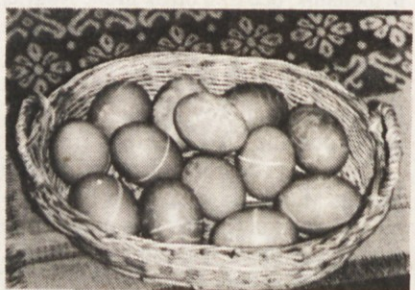
PRAZNOVANJE VELIKE NOČI

Ravna se po luninih menah

Največji krščanski praznik velika noč pride letos na 7. april. Datum velike noči se za razliko od mnogih drugih praznikov, ki imajo svoje stalno mesto na koledarju, iz leta v leto spreminja, z njim pa tudi datumi praznikov, povezanih z njo, od vnebovohoda do telovega. Razlog za to leži daleč v zgodovini, v letu 325, ko je nicejski cerkveni koncil določil kot datum velike noči prvo nedeljo po pomladanskem ščipu. Lunine spremembe pa niso usklajene z Zemljino potjo okoli Sonca, s katero merimo dolžino leta.

To se je kaj kmalu pokazalo. V julijanskem koledarju, ki so ga takrat uporabljali, so bile računske napake. Ugotovili so, da leto ni dolgo natanko 365 dni in 6 ur, ampak je za 11 minut in 14 sekund krajše. Ta razlika je sicer malenkostna, a v stoletjih vseeno precej nanese. Za časa papeža Gregorja XIII. (papeževal je 1572-1585) se je razlika povečala že za 10 dni, to pomeni, da je koledar zaostajal za astronomskim kar za 240 ur. Da bi čas spravili v sklad z naravo, je papež Gregor XIII. na predlog posebne komisije astronomov reformiral julijanski koledar tako, da je omenjeno razliko 10 dni odpravil in predpisal, naj dan, ki sledi četrtku, 4. oktobra 1582, računajo kot petek. Sklenili so tudi, naj velja za začetek pomladi vedno le 21. marec. Torej ne astronomski, temveč koledarski odločitev. Ta odločitev je bila zelo pomembna. Od velike noči so namreč odvisni nekateri premakljivi prazniki v letu, kot so pepelnica, vnebohod, binkošti in telovo.

Velika noč ni nikoli pred 22. marcem in nikoli pozneje kot 25. aprila. To pomeni, da je možnih 35 različnih datumov velikonočnega praznika. Od leta 995 pa do danes je bila velika noč največkrat 31. marca in 14. aprila (po 45-krat); po 44-krat so zabeležili ta največji cerkveni



praznik 5. in 6. aprila. Najzgodnejši datum velike noči 22. marca so zadnjič praznovali ta dan leta 1818, na najkasnejši datum 25. april pa so jo praznovali leta 1666, 1734, 1886 in 1943.

Oglejmo si nekoliko podrobneje datum 7. april, ki je tudi letošnji dan velike noči. V zadnjih tisoč letih je velika noč prišla na ta dan 33-krat, v tem stoletju pa obhajamo vstajenski dan 7. aprila že četrtoč (1901, 1912, 1985, 1996). Najdaljše razdobje v preteklem tisočletju, ko niso praznovali velike noči 7. aprila, je znašalo 79 let. To je bilo v obdobju med letoma 1588 in 1667.

Poglejmo še, kaj se je zanimivega dogajalo okoli velike noči. V dneh velikega tedna pred 84 leti so Dolenjske novice poročale, da bodo predvelikonočni dnevi leta 1912 ostali z zlatimi črkami zapisani v zgodovini slovenske glasbe. Tedaj "se je izvajal v največji ljubljanski dvorani Union oratorij - Vnebovzetje Brezmadežne Device Marije. Skladatelj tega oratorija je v.č.p. Hugolin Sattner, ki pa je naš rojak. Rodil se je v Kandiji 29. novembra 1851. Oče je bil po rodu Nemec in zaposlen v Novem mestu kot poštar. V prostem času je zelo rad igral klavir in violino. Sodeloval je pri mnogih orkestralnih mašah v raznih krajih Dolenjske. Hugolinova mati je bila Slovenka. Glasbeni dar očet se je prenesel na sina. Vsi smo ponosni nanj." Istega leta 1912 so v velikonočnem času začeli graditi belokranjsko železniško progo. Na cvetno nedeljo leta 1941 pa so se za Slovence začele srahotne druge svetovne vojne.

NAGRADI V ČADRAŽ IN ČRMOŠNJICE

Žreb je izmed reševalcev 6. nagradne križanke izbral Toneta Zevnika iz Čadraž in Janeza Tomca iz Črmošnjic. Zevnik bo prejel 6.000 tolarjev denarne nagrade, Tomc pa knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 12. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 7. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 6. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 6. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: IKA, KRAAL, ZAPOREDJE, GRAD, NOVA, GRAŠIČ, BAN, BARET, REVER, KINED, KEMI, LADD, ARKEBUZA, OTRANTO, RANAR, ALE, ILKAN, IVA, KOJICA, LIKTOR, ANANAS, SKLADA.

PRGIŠČE MISLI

Množica nima lastnega obraza, brezglavo sledi tistemu, ki jo obnori z bolj bleščečimi obljubami.

I. ZORMAN

Svoboda si je treba v vsakem primeru izboriti, sama od sebe ne bo nikomur podarjena.

F. BUČAR

Če določena smer ali skupina na vsa usta razglaša, da je vse, kar je bilo narejeno pred njo, govno, pomeni to vpitje strahopetnosti – slutnjo o lastni nemoči.

L. KOVAČIČ

NAGRADNA KRIŽANKA 7



- SLIŠAL SEM, DA IMAJO
STRAHOVITO...

AVTOR: RUDI MURN	RUMENKASTO ZELEN STRUPEN PLIN	RAZUM, RAZLOG, RAISON	TELIČKA	DEL KNIJGE	ZNOJ TANTAL	ZRAK (LATINSKO)	PEVEC LESKOVAR SLOVENSKI SKLADATELJ (VASILIJ)	BOŽJA SODBA	DANES KONCERT, NASTOPA ?
SLOVENSKI PISATELJ IN POLITIK (ETBIN)						ZEMELJSKI PLIN	PODROČJE OBLASTI EMIRJA ANTON ČEHOV		
IZDELO- VALEC MEDENIH SRC									
UPOŠTE- VANJE NEČESA									
IZDELO- VALEC ROKAVIC									
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	TVOREC SIKHIZMA (GURU)					NIKO KURET			

SALOMONOV
UGANKAR

praktični
praktični
praktični
praktični

Svečnik in vaza iz jajc

Tik pred velikonočnimi prazniki poskušajte iz jajc narediti še kaj drugega kot le pirhe. Velikonočno mizo lahko okrasite tudi s svečniki iz izpihanih kurjih jajc. V kos stiropora izrežite okroglo luknjo ter vanjo posadite izpihano jajce, ki naj bo čim večje. Na vrhu jajca naredite večjo luknjo in skozi njo do ene četrtine napolnite jajce z drobnim peskom. Jajce lahko pobarvate ali pa ga pustite naravne barve. Na vrh jajca nalepite stekleno manšeto in vanjo vtaknite svečko. Stiropor zakrijte s posušenimi rožami. Ker je svečnik majhen, jih postavite na mizo po več skupaj. Poslikano jajčno lupino lahko uporabite tudi kot vazo. V lupino naredite večjo luknjo ter vanjo postavite kozarček s spomladanskim cvetjem. Seveda pa morate prav tako paziti, da bo lupina trdno stala.



Makova potica iz polnozrnatke moke

Potrebujemo: 400 g polnozrnatke moke, 2 jajci, 1 rumenjaki, ščepec soli, približno 1/8 l mleka, 50 g margarine, 30 g kvasa, 90 g rjavega sladkorja, vanilijev sladkor in limonino lupino. Nadev: 250 g maka, približno 1/8 l mleka, 4 žlice medu, vanilijev sladkor, naribano limonino lupino, rum, 4 žlice piškotnih drobtin, maščobo za model. Kvas razpustimo v nekaj žlicah mlačnega mleka, dodamo nekaj moke in ga postavimo za pol ure na toplo, da vzhaja. Sladkor, vanilijev sladkor, sol in margarino razstopimo v preostalem mlačnem mleku. Primešamo preostalo moko, jajci, rumenjaki in limonino lupino, dodamo kvasec in vse skupaj zgnetemo v gladko testo. Z leseno žlico stepamo tako dolgo, da se v testu dvigajo mehurji. Pokrijemo in pustimo na toplem približno pol ure. Venčni model za kolače namažemo z maslom. Za nadev prevremo mleko z medom in vanilijev sladkorjem, primešamo mak, piškotne drobtine, limonino lupino in rum ter pustimo, da se zmes ohladi. Testo razvaljamo za pol prsta debelo in ga namažemo z nadevom. Zvijemo ga in položimo v model; z leseno palčko ga večkrat prebodemmo. Pustimo, da vzhaja. V ogreti pečici pečemo kolač pri 180 stopinjah približno 1 uro.



Žametovka za brajdo

Bralci vedno znova sprašujejo, katero sorto vinske trte stroka priporoča za brajdo ob zidanicah in hišah, da bodo dobro zasenčile vhode v kleti ali klopce za počitek. Odgovori so različni, zanimivo pa je mnenje dr. Jožeta Colnariča, znanega strokovnjaka za to področje. On za naše kraje, predvsem za Belo krajino, najbolj priporoča žametno črtno, ki dobro uspeva, obrodi lepo brajdo zlasti s svojo rdečo jesensko barvo in ki je ptiči jeseni pretirano ne nadlegujejo. Bujno senco daje tudi šentlovrenka. Seveda lepe brajde ni brez pravilne saditve, dobro narejenega brajdinega ogrinja in strokovno neoporečnega ravnanja s trto. Kdor želi kaj več zvedeti o vsem tem, si to lahko prebere v prikladni knjižici Brajde, ki jo je pred osmimi leti izdala ČZP Kmečki glas in ki je še na voljo.



Servis se plača

Pri kurjenju na tekoča goriva moramo posvetiti veliko pozornost delovanju gorilnika. Dobro naravnan in vzdrževan gorilnik za lahko kurilno olje jamči manjšo porabo goriva. Obisk serviserja se bo obrestoval z dodatnim 10-odstotnim prihrankom pri gorivu. Velja napisana pravilo, da je obisk serviserja nujen na vsakih 4.000 litrov pokurjenega kurilnega olja. Serviser mora opraviti sledeča dela: kontrola in čiščenje dovodov in filtra za gorivo na vstopu v gorilnik, kontrola in čiščenje filtra na oljni črpalki gorilnika, čiščenje dovodnih kanalov za zrak, čiščenje ventilatorja, čiščenje foto upora in izgorevalne glave gorilnika, preveriti pa je treba tudi izgorevalno šobo in jo po potrebi zamenjati. Izmeriti je tudi treba sajavost in temperaturo dimnih plinov ter ugotoviti, ali morda dimni plini vsebujejo tudi kurilno olje. Več in formacij ter nasvete o racionalni rabi energije lahko dobite brezplačno v Energetsko svetovalni pisarni v Brežicah, tel. 0608/62-050, int. 202; v Črnomlju, tel. 068/52-040; in v Novem mestu, tel. 28-866.

SIAMSKI DVOJČKI

Vsak trenutek življenja skupaj

Dvojčici Abigail in Brittany Hensel iz malega ameriškega mesta (imena iz več razlogov mediji nočejo razkriti) sta tako rekoč preko noči postali slavni osebnosti. A ne zato, ker bi denimo peli v kakšni super uspešni rockovski skupini, napisali knjižno uspešnico ali igrali v odličnem filmu, ampak zato, ker sta zelo redek primer siamskih dvojčic. Sta dve osebnosti, vsaka s svojo glavo in svojim osrednjim živčnim sistemom, telo, ki si ga delita, pa ima dve srci, troje pljuč, dva želodca, dve trebušni slinavki, a skupna prebavila, spolne organe, roke in noge.

O Henslovih dvojčicah je najprej pisala slovita ilustrirana revija Life, po nji pa so reportažo takoj povzele številne druge revije in časopisi, ki so dvojčici iz poprejšnje željene anonimnosti porinili v ospredje zanimanja javnosti.

Abigail in Brittany sta se rodili pred šestimi leti. Ne starša ne zdravniki niso slutili, da je za zarodkom kaj narobe. Ultrazvočni testi so pokazali, da gre za povsem normalen zarodek. Zdaj ugotavljajo, da sta se glavici na sonogramu najverjetneje prekrivali. Mati Patty, bolničarka po poklicu, ni imela z nosečnostjo nobenih težav, očetu Miku pa se je enkrat zadelo, da sliši dvojni srčni utrip zarodka, a je na to potem pozabil. Ko je prišel čas poroda, so se porodničarji odločili, da opravijo carski rez, ker je zarodek ležal v napačni legi, z nožicami naprej. Poseg je potekal običajno, a ko so zdravniki novorojenčka spravili na svet, so presenečeni obstali: imel je dve glavici. "Obstali smo in molčali pol minute," se spominja zdravnica dr. Joy Westerdahl.

Kirurška ločitev ni prišla v poštev

Za starša je bilo odkritje šok, še posebej zato, ker so ju o vsem obvestili precej brezobzirno, vendar sta se kmalu sprijaznila z usodo. Novorojenček oziroma novorojenčici sta se lepo razvijali, bili sta zdravi in kmalu so ju lahko odpustili iz otroške klinike k staršem. Henslova sta se odločila, da siamskih dvojčic ne bosta dala kirurško ločiti, kar je sicer pogosta praksa. Sodobna kirurgija dela sicer prave čudeže, vendar pa je v primeru Henslovih dvojčic le malo verjetnosti, da bi obe preživele poseg. A tudi če bi, bi bili obe invalidni in za vse življenje priklenjeni na voziček. Kirurgi so tako dvojčicam od-

stranili le tretjo roko, ki se je razvila na nerodnem mestu med glavama.

Abigail in Brittany sta se lepo razvijali in sproti spravljali v začudenje zdravnike in druge strokovnjake. S petnajstim meseci sta se naučili hoditi. To sicer ni nič posebnega za normalne otroke, a razumeti je treba, da gre v tem primeru za izredno zahtevno usklajevanje delovanja dveh samostojnih živčnih sistemov. Na-



Dvojčici si zavezujejo copate. To je za normalne otroke povsem običajno opravilo, v tem primeru pa gre za izjemno usklajenost delovanja dveh možganov.

učili sta se tudi plavati in voziti kolo, sploh vseh tistih reči, ki se jih naučijo otroci. Strokovnjaki pa se samo čudijo in nihče ne zna razložiti, kako je možno, da dve možganov tako popolno uravnava zapletene telesne procese. Abigail nadzoruje desno roko, Brittany pa levo, a kljub temu ni težav, ko si je treba zavezati čevlji ali ploskati. Očitno zelo dobro sodelujeta,

čeprav sta dejansko dve osebnosti, z različnimi okusi, mišljenji in nagnjenji.

Zdaj sta složni in se lepo razvijata. Starše pa skrbi, kaj bo, ko bosta deklici prišli v puberteto, in ali bosta burno življenjsko obdobje prestali tako složno, kot živita zdaj. Morda bosta takrat hoteli, da ju kirurgi ločijo in omogočijo vsaki samostojno življenje, četudi na invalidskem vozičku.

Redek pojav in velika smrtnost

Siamski dvojčki so redkost. Po medicinskih statistikah pride po en tak primer na 50.000 porodov. Skoraj polovica je mrtvorojenih, presenetljivo pa je, da je kar 70 odstotkov siamskih dvojčkov ženskega spola. Gre za enojajčne dvojčke, katerih razvoj se je zaradi neznanih razlogov v prvih treh tednih preusmeril od razvijanja dveh zarodkov v enega samega. Tako se rodijo dvojčki, ki so zraščeni in imajo lahko nekatere dele telesa in organe skupne. Najpogostejše so zraščeni z boki, s prsnico ali trebuhom, manj pogosta je zraščena z glavo ali drugimi deli

telesa. Če sta oba dvojčka relativno normalno razvita, govorimo o simetričnih dvojčkih, kadar pa je eden od njih izrazito nerazvit in odvisen od drugega, potem govorimo o nesimetričnih dvojčkih. V takih primerih s kirurškim posegom odstranijo nerazvitega da tisti, ki je normalnejše razvit, sploh preživi. Prva kirurška ločitev siamskih dvojčkov je bila leta 1952 v ZDA, ko so ločili dvojčici, zraščeni s prsnico. Eden najtežjih kirurških posegov pa so opravili ameriški kirurgi leta 1979, ko so uspešno ločili dvojčici, zraščeni z glavo.

Naziv siamski dvojčki prihaja od slavnih dvojčkov Enga in Changa, ki sta se 11. maja 1811 rodila kitajskim staršem v nekdanjem Siamu, sedanji Tajski. Potovala sta po svetu kot živa znamenitost. Zraščena sta bila v prsnem delu. Dandanes bi ju kirurgi brez vsakih zapletov lahko ločili. Slavna dvojčka sta se poročila in imela otroke. Umrla sta januarja 1874 v 63. letu starosti, kar je rekord za tovrstne dvojčke.

MILAN MARKELJ

(Viri: Time, Guinness Book of Records)

ZDRAVNIK RAZLAGA

Prim. mr. sc. TATJANA GAZVODA, dr. med.

Sladkorna bolezen (18)

Kaj pa način potovanja sladkornih bolnikov?

Pri daljših voznjah se telesnemu in psihičnemu naporu pridružijo še vprašanja prehrane in higiene. Zaradi udobnosti priporočamo predvsem potovanja z vlakom. Hitra in udobna so tudi potovanja z letalom. Žal pa je pri tem neugodno to, da so poleti ob neustreznih vremenskih razmerah nezanesljivi tudi poleti. Tako lahko sladkorni bolnik tudi po več ur poseda po letališču in težave so že tu. Seveda se lahko po pomoč zateče v letališko ambulanto. Vožnja z avtobusom je pri daljših razdaljah manj priporočljiva.

Kakšna zdravila naj sladkorni bolnik vzame na počitnice?

Sladkorni bolniki morajo vzeti na počitnice dovolj zdravil, ki naj bodo primerno shranjena (na primer insulin v hladilni torbi, nikakor pa ne na zadnji polici avtomobila). "Insulinaši" morajo imeti zadostno zalogo injekcijskih igel in brizgalk. Bolniki naj imajo s seboj še sladkor ali kako drugo sladilo. Poleg tega naj imajo v diabetični izkaznici čitljivo napisane napotke, kako pomagati v primeru hipoglikemije. Pri potovanju v tujino naj bodo ti napotki napisani v jeziku dežele, kamor potujemo ali vsaj v enem od tujih svetovnih jezikov.

Ob upoštevanju vseh teh napotkov se prav vsak sladkorni bolnik lahko odpravi na počitnice.

Konec

Rešila je moža

Pomladno sonce je kot magnet. Iz zemlje pokliče prve cvetlice, da kima-jo v vetru, v drevesna debela načrpa sokov, da mu nabrekajo brstiči, in na prisojno skalovje zvabi martinčke, da si ogrejejo otrple ude. Tudi stari ljudje so kot martinčki. Nevidni magnet jih zveče iz za pečke, kjer so preždeli zimo, na sončno stran hiše, da bi se naužili blagodejne toplote in svežine.

Tratarjeva Ana iz Prelesja pri Šentrupertu je ena od teh. Za njo je dolgo življenje pehanj in odpovedovanj, zdaj je vsakdanje skrbi prepustila drugim, in ko ji vse toplejše sonce že devetdeseto pomlad zapored vzdrami kri v žilah, ni v njej več tiste vznemirjenosti, ki jo je svojčas gnala na polje, v vinograd in v gozd, ampak občemi na soncu s sladko zavestjo, da je ona že naredila svoje.

Pogled ji mirno splava po prebujajočih se poljih okoli vasi. Kolikokrat je tu hodila po novozaoranih brazdah, za branami, ki so rahljale zemljo za novo rast, kolikokrat se je z motiko v roki sklanjala nad mladikami krompirja, koruze, pese, repe in drugih poljščin, kolikokrat je s srpom v roki povijala snopje ječmena, pšenice, prosa, lana, ovsu in ajde. Tam doli so travniki, pokriti s prosojno zeleno slutnjo številnih košenj. Ničkoliko redi opojno dišečega sena je Ana tam razkopala na toplem soncu in ga potem vsa oznojena v poletni vročini spet zgrabila v redi. Tam doli sredi travnikov teče Bistrica. Poleti, ko jo zajezi, so njeni tolumni polni svežine. A Ana ni imela časa, da bi se v poletni vročini ohladila v sveži vodi. Je pa vseeno pogosto prihajala na njene bregove, kajti v bistri vodi Bistrice je tiste dni na roke oprala vse perilo za Tratarjevo kmečko gospodinjstvo s petimi otroki, mnogo zim pa je ledeno mrzla voda belila njene roke, ko je v njej prala čreva domačih prašičev.

A to je zdaj preteklost in tisti dnevi se ne bodo nikoli več vrnili. Anin pogled zdrse po ravnini naprej proti Trebnjemu. Tam, v vasi Rodine ji je pred devetdesetimi leti stekla zibelka. Rodila se je kot deveti otrok kmetoma Ani in Antonu Starič. Očeta se niti ne spominja, saj je kmalu umrl in zapustil mater s kopico otrok samo. Tudi starejšega brata, prav tako Antona po imenu, ni nikoli poznala. Predno se je zavedela je že odšel v Ameriko in poznala ga je le po pis-mih in fotografijah v njih. Že zdavnaj so tudi ta presahnila, saj Antona verjetno že dolgo pokriva tuja zemlja, njegov rod pa je razsejan bogvekod.

Sem v Prelesje se je Ana primožila pred dvainšestdesetimi leti. Vzela je Tratarjevega Franceta, močnega kmeta in furmana. Ana je bila kmeč-kega dela vajena že od doma, saj so morali otroci že zgodaj poprijeti za vsako delo, da so nadomestili skrbno

očetovo roko. Izkušnje od doma so Ani na Tratarjevi kmetiji kar prav prišle, kajti mož je bil precej zdoma, ko je s svojo vprego prevažal oglje in druge tovore, kar je družini vrglo nekaj dohodka. Za drugi del gospodarstva, za delo na polju, na travnikih in v vinogradu, ter seveda za gospodinjstvo je morala poskrbeti v glavnem Ana. Ob vsem tem so pričeli prihajati na svet še otroci. Kar šest jih je Ani in Francetu privekalo na dan. Eden jima je že po nekaj mesecih umrl, pet pa sta spravila do kruha.

France pa ni bil le furman, ampak se je lotil še marsikaterega drugega posla. Tako je bil samouki cimernan. Sam je naredil naprimer kozolec, ki še danes stoji na domačem dvorišču, pa streho s podstrešno sobico za svojo zidanico na Selih nad Šentrupertom. Tudi stiskalnica za mošt je znal izdelovati pa "štirne za cigat", kakor pravijo domačini s trebanjskega polja vodnjakom za črpanje podtalnice. Pa tudi premeten je bil, kar je bilo nujno, če je hotel preživeti svetovno morijo, ki tudi Prelesja ni obšla.

Ana se spominja, kako je bilo med vojno v tem kraju. Naj je prišla ena vojska ali druga, se je udobno names-tila, si privoščila, kar so imeli kmetje najboljšega, ostalo pa odpeljala s seboj. France se ni dal odpeljati kar tako. Vedel je, da bi ga radi odpeljali s sabo tako eni kot drugi, zato se je skrival in stalno menjaval svoja bivališča. Enkrat so ga v zidanicah na Selih le dobili - ni važno, kakšne oznake so imeli - in ga seveda hoteli odpeljati s seboj. Ravno takrat je k njemu prišla Ana, ki je Francetu ponavadi v njegova skrivališča nosila hrano. France ji je velel, naj vojakom postreže s pijačo, in ona ga je seveda ubogala. Takoj je vedela, kaj France namerava, zato je vojakom veliko-dušno točila pijačo, ti pa se je tudi niso branili. V svoji pivski vni so pozabili na Franceta, ki je izkoristil njihovo nepazljivost in se izmuznil.

Tako sta Ana in France le srečno prikrmarila do konca vojne. Za vedno sta se ločila nekaj desetletij po njej. Ana je zdaj že trideset let vdova. Ima še pet živih otrok, devet vnukov in šest pravnukov.

Devetdesetletnico je prejšnji teden praznovala v svoje krogu družine. "Dobila sem toliko daril, kot bi se možila," se pošali Ana in nadaljuje: "Imam dobre hčerke. Če je kaj narobe z menoj, takoj pokličejo zdravnika."

Ko jo obiščem, se v njenem naročju igra štirinajstmesečni pravnuček Alen, njena hčerka Julijana in Alenova mati Andreja pa sta neke vrste prevajalki, kajti Ana že slabo sliši. Še vedno pa, kot že dobrih petintrideset let, ob četrtkih komaj čaka svojega prijatelja "Dolenjca", ki ga zvesto prebira, rada pa ima tudi knjige in gleda televizijo. TONE JAKŠE



FOTO: T. JAKŠE

Dr. Bogomir Vodnik z ženo Ičo

Drži se reda, in red te bo obdržal

Dr. Bogomir Vodnik, prijatelji ga kličejo Mirko, je maturiral na novomeški gimnaziji v šolskem letu 1933/34. Je sin znanega novomeškega podobarja, kiparja, pozlatarja in restavratorja Franceta Vodnika. Kot zdravnik in dolgoletni pevec v zboru Dušan Jereb je poznan daleč po Dolenjski. Njegova žena Ivana, rojena Pogačar, je novomeška maturantka iz leta 1949/50.

Odraščanje v pomanjkanju

Mirko se je rodil leta 1915, med divjanjem prve svetovne vojne. Tudi njegov oče je bil vpoklican in spoznal ga je šele, ko se je po koncu vojne vrnil domov. Prvi vtis je na sina napravila očetova raskava brada, ko ga je ta objel in močno stisnil k sebi.

Sicer pa je Mirko rasel kot večina mestnih in podeželskih otrok v tistem času - v pomanjkanju in na robu revščine. Velik problem za mestne družine - Vodnikovi so imeli hišo v bližini frančiškanske cerkve - je bila kurjava. Ne-prestano je bilo treba žagati in sekati drva, otroci pa so hodili nabirat suhljad in smrekove storže v gozd tja do Brezovice pod Trško goro. Tudi jedilnik je bil razmeram primerno skromen: za zajtrk ponavadi mleko in žganci, za kosilo pa zelje, krompir in fižol. Meso je bilo zelo poredkoma na jedilniku. Vendar ima Mirko kot zdravnik z dolgoletnim stažem zanimiva zapažanja: "Tisti iz generacije, ki ji je bilo najtežje, se v povprečju še kar dobro držimo. Tistih, ki so imeli za malico bel kruh, žemlje ali kifelce, pa ni več med nami. Meni je v šoli ponavadi tako krulilo po želodcu, da sem jo po koncu pouka ucvrl naravnost domov."

Nekoliko bolje se je družini godilo, ko je oče dobil nekoliko donosnejših naročil, naprimer izdelavo kamnitega kipa žalostne Matere božje, ki še danes krasi nagrobnik novomeškega trgovca Turka na ločenskem pokopališču. Še več je prinesel kip Kristusa kralja, ki stoji nad portalom šmihelske farne cerkve in ga je oče izdelal po naročilu kmeta in mlinarja Goloba iz Srebrnič. Tudi oče sedaj že vrsto let počiva na ločenskem pokopališču, njegov grob pa čuva angel iz kararskega marmorja, ki ga je izdelal sam.

Drži se reda...

Osnovno šolo je obiskoval v stavbi poleg frančiškanske cerkve, tam, kjer je bil pozneje zdravstveni dom, danes pa je notri arhiv. Z enajstimi leti se je preselil v gimnazijo. Iz nje se spominja znanega organista Ignacija Hladnika, ki je poučeval glasbo in vodil pevske zборе. Zelo dejavno je bilo pevsko društvo, katerega pevci so se udeleževali dijaških maš pri novomeških frančiškanih in peli na koru. Tudi Mirko Vodnik je bil med njimi, saj je petje vzljubil že takrat.

"Hladnik je imel pri pouku lok od violine. Uporabljal pa ga je na poseben način. Tiste, ki so pri pouku nagajali ali niso znali, je kaznoval kar z lokom. Često se je zgodilo, da lok takih postopkov ni prenesel in ga je Hladnik prinesel mojemu očetu, da ga je zalimal," se spominja Mirko.

Igralska skupina na gimnaziji je bila vedno priljubljena in uspešna. V Vodnikovem času jo je vodil profesor Jože Kovač. Ta je nekoč pred predstavo v obrtnem domu od njega zahteval, naj kar v kratkih hlačah stopi pred občinstvo in glasno pove rek v latinščini: "Ser-va ordinem et ordo servabit te!" Fant še ni vedel, kaj to pomeni, pa mu je profesor dejal, naj le opravi, kar mu je naročil. Naučil se je reka in nastopil, za njim pa je na oder stopil še profesor Kovač in povedano prevedel v slovenščino: "Drži se reda in red te bo obdržal."

Pri vsem tem je zanimivo, da se očitno prav profesor Kovač ni držal pravega reda. V službo je pogosto hodil neprespan in to dolgotrajno preobremenjevanje organizma ga je verjetno tudi prezgodaj pokopalo. Mirko je v igralski skupini nastopal v različnih vlogah, najbolj so mu v spominu ostali Rokovnjači in Scapinove zvijače.

Zgodnja ekološka zavest

Šola je organizem v neprestanem spreminjanju in rasti. Čas je tek, menjavali so se profesorji, deloma tudi dija-ki, razred pa je postajal vse bolj čvrsta enota. Takrat v šoli še ni bilo čutiti politike, ki bi razjedala medsebojno za-upanje.

Takole o njej pripoveduje Mirko Vodnik: "Šola je bila stroga. Profesorji so bili avtoritete in so zbuiali spošto-vanje, pa tudi strah in trepet. Veljalo je ostati na dobrem glasu in se obdržati na površju. Kdor je imel več slabih ocen ali je bil izključen, si je moral poiskati drugo šolo. V mojem času je bila to pogosto kočevska gimnazija. Več dijakov pa je odšlo tudi na prometno šolo v Beograd. Po tej šoli jih je čakala ugodna uradniška služba na državni železnici.

Profesorji pa niso skrbeli samo za duhovno in etično plat dijakov. Pogosto so preverjali tudi, v kakšnih razme-rah živijo, zlasti pri tako imenovanih dijaških mamicah, ki so včasih zaradi želje po večjem zaslužku hotele strpati

preveč dijakov v eno kamro. Spominjam se profesorja Ivana Koštiala, ki je bil znan kot dober poznavalec slovenske sodobne literature, saj je sproti prebral vse, kar je bilo novega slovenskega tiska. Bil je tako zavzet za dober jezik, da se je oglašil na domu dijakov, ki so šepali v jezikovnem znanju, in svetoval staršem kaj storiti, da bo učenec zlezel iz težav.

Spominjam se tudi dr. Alojzija Turka, kako nam je poudarjal, ko smo je-mali Jurčičevega Desetega brata, da je koristno, če delo večkrat preberemo. Pa je vstal sošolec Milan Dodič, pozneje tudi profesor slovenščine prav na tej gimnaziji, in dejal, da Jurčiča že ne bo večkrat bral, ker je zanj dovolj, če ga prebere enkrat. Pa dr. Josipa Menceja, pri katerem sem v sedmi pri slovenščini šepal. Dejal mi je, naj pridem popoldne, da me bo še izprašal za pozitivno oceno. Jaz pa sem bil trmast in nisem prišel, kar je pripomoglo k temu, da sem moral sedmo gimnazijo ponavljati.

Pozabiti ne smem tudi ravnatelja Ivana Maslja, ki je že takrat uvajal neke vrste ekološko zavest. En dinar kazni je bilo zagroženo vsakomur, ki bi ga zalotili pri kakršnemkoli onesnaževanju. En dinar je za dijaka tisti čas pomenil veliko in ukrep je bil vsekakor učinkovit in povsod je bilo čisto."

Leta 1934 je Vodnik maturiral in po dolgi poti, na kateri je delo z bolniki spoznal z vseh mogočih plat, med drugo svetovno vojno doštudiral medicino. Ker je bila Evropa tisti čas ena sama zmešnjava, je zamenjal kar tri fakultete: začel je na Dunaju, nadaljeval v Ljubljani in končal v Zagrebu. V Novo mesto se je vrnil slabi dve desetletji po maturi. Tu se je ustalil in se oženil z Ivano Pogačar - Ičo. Imata štiri otroke in zdaj tudi že pet vnukov.

TONE JAKŠE



Ana Tratar iz Prelesja z vnukom Alenom

FOTO: T. JAKŠE



FOTO: L. MURN

Ne ravnilo ne trikotnik, ampak nož

V Gribljah, eni večjih belokranjskih vasi ob prijetni Kolpi, so pred stosedmimi leti odprli osnovno šolo. Zanimivo je, da še vedno poteka pouk v dobro stoletje starem šolskem poslopju, v katerem je poučevalo tamkajšnjo mladež 66 učiteljev. Najdlje, kar dvajset let in pol, pa je vztrajala Štefka Kukovec.

Ko je Vraničarjeva Štefka pred štirimi desetletji končala učiteljske vaje v Novem mestu, je bila kar presenečena, ker so jo z dekretom poslali poučevat v Griblje, komaj dobrih deset kilometrov od rojstnih Rosalnic pri Metliki. Skoraj vse njene sošolke so morale s trebuhom za kruhom daleč od doma po vsej Sloveniji. Prav to, da je ostala med Belokranjci, ki jih je dobro poznala, je bila prednost, da se je tako dobro vživela v tamkajšnje življenje. Gribeljski pa so jo vzeli medse v svojo veliko vsako družino. In še danes je, četudi je od takrat, ko je kot učiteljica zadnjič stopila skozi šolska vrata, minilo devetnajst let, dobrodošla tako med vaščani kot tudi v šoli, kamor hodijo po učenost otroci njenih učencev. Ob obiskih je veliko priložnosti za obujanje spominov na številne zlasti zabavne dogodke iz njenih učiteljskih let. Vedno nasmejana Štefka tudi pripetljaje, ki so bili pred desetletji vse prej kot smešni, danes gleda z vedrejšje plati. Z neverjetnim spominom, ki ga ima, je prava živa kronika gribeljske šole od jeseni 1956 do spomladi 1977, ko je prenehala s poučevanjem.

Danes je v gribeljski šoli, ki je podružnica črnomaljske šole Loka. 27. enec, pred štirimi desetletji pa jih je bilo več kot sto. Štefka je učila cele dneve in različne predmete od 1. do 8. razreda. Ko je leta 1961 upravitelj šole Jože Prusnik zbolel in umrl, je poučevala celo vseh osem razredov, v šoli pa je bila od 7. do 18. ure. Vsa leta poučevanja pa so bili vedno njeni prvošolčki. Seveda je morala zlasti v prvih letih skozi mnoge preizkušnje. Tako je hodila na učiteljske konference in po nakupih za šolske potrebe v deset kilometrov oddaljeni Črnomelj prvo leto peš, potem pa si je kupila kolo. A veliko huje je bilo, ker jih je v stari šoli pozimi med poukom vedno zeblo. Ko se je od Husičevih in Henigmanovih, kjer je živel najprej, preselila v stanovanje v šoli, sta z možem kurila cele dneve in noči, da sta učilnice vsaj za silo ogrela. Z učenci pa je pred in med poukom telovadila, da so si vsaj za silo ogreli premrle ude. Za velik uspeh šteje, da je v šolskem letu 1960/61 v šoli uvedla copate, ki so jih spletle ali sešile v glavnem tete in babice. Šolski inšpektor se temu ni mogel načuditi, Štefka pa je dobro vedela, zakaj je bila pri uvajanju, ki je trajalo nekaj mesecev, tako vztrajna. Otroci so prihajali v šolo iz hlevov in s paše, od vsega, kar je odpadalo z njihovih obuval, pa se je po šoli širil vse prej kot prijeten vonj.

Še sedaj se Kukovecva večkrat nasmeje prigodam iz razreda, čeprav je morala marsikdaj kljub komičnim prizorom pred učenci ohraniti resen obraz. Spominja se, kako se je eden od učencev za izostanek v šoli takole prav po gribeljsko opravičil: "Ja sm fčerej zato mankal, ker nisem došel v šolo." Čeprav je nekega dne naročila, da otroci pri vlečenju črt, ki so jih morali narisati za domačo nalogo, ne smejo uporabljati ne ravnila ne trikotnika, je bilo očitno, da je ena od učenk le uporabila pripomoček. Črte so bile za neblogljeno otroško roko preveč ravne. A je učenka zatrdila, da ni uporabila ne ravnila ne trikotnika, na koncu pa le priznala, da si je pomagala z velikim kuhinjskim nožem, ki ga učiteljica ni prepovedala. Ko je Štefka hotela zvedeti od otrok, ali starše vika ali tikajo, in jih vprašala, ali rečejo "Mama, prosim, dajte mi kruha" ali "Mama, prosim, daj mi kruha", se je ojunčil eden od nadobudnežev in dejal: "Jaz nič ne rečem, ampak si ga sam odrežem!"

Učiteljica Štefka je bila v Gribljah tudi predsednica Rdečega križa, pri delu pa so ji pomagali mladi člani RK. Zbirali so

krvodajalce in vsako leto se jih je poln avtobus odpeljal na krvodajalsko akcijo v Črnomelj, mnogi pa tudi v Novo mesto. Ob zimskih večerih je dekleta in žene učila ročniha del, mnogokrat je imela po celodnevem pouku še vaje dramske skupine, v kateri je bila igralka, režiserka, scenaristka. Tudi zaradi vsega tega je bilo slovo od Gribeljev težko, a kaj, ko sta z možem v Metliki zgradila hišo za svojo petčlansko družino, ki je bila udobnejša od starega šolskega poslopja. "Ko sem odhajala iz Gribelj, so začeli asfaltirati cesto, ljudje so si napeljevali telefone. Standard je zrasel, otrok je bilo vse manj. V šoli so bili le še prvi štirje razredi. Toda glede šolske stavbe se ni v dveh desetletjih

mojega službovanja nič spremenilo. Črnomaljska osnovna šola nam je takrat nudila le osnovno za življenje," pove Kukovecva.

Čeprav se je po odhodu v Metliko zaposlila v Belokranjskem muzeju, se otroškega živčava ni otresla. Najbolj vesela je bila v muzeju, kjer je sicer poprijela za mnoga dela, prav malih obiskovalcev. In tudi sedaj, ko je v pokoju, otroški vrisi okrog nje ne pojenja. Zanj poskrbi pet vnukov, ki jim rada tudi kaj splete. Njene pletenine, ki so večkrat prave umetnine, je dvakrat nagradila revija Naša žena. Poleg ročnega dela, ukvarjanja z rožami in branja pa Štefka, ki nikoli ne drži rok križem, zadnje čase dela tudi svitke, ki so jih naše babice uporabljale pri nošenju košar ali veder na glavi. A ti svitki so danes le še spomin na težke čase, ki jih okusila tudi sama.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE



Štefka Kukovec

Žive vrednote antifašizma

Lanskoletna praznovanja petdesetletnice zmage antifašistične koalicije in konca druge svetovne vojne so jasno pokazala, da svet enotno ocenjuje, kako pomembna je bila ta zmaga, vendar pa je bilo v praznovanjih čutiti tudi določeno praznino, odsotnost - manjkala je namreč zavest, da antifašistična vojna ni bila samo najbolj zapletena vojna operacija v zgodovini, ampak da je zmaga imela precej drugačne svetovnozgodovinske posledice kot vse druge vojne v novem veku. Antifašizem je sprožil možnost takih antropološko-vrednostnih in socialnovrednostnih sprememb človeštva, da jim ni para v človeški zgodovini; porodil je žive in nove realne vrednote, ki bodo morda pomenile novo zgodovino človeštva, če bodo obstale v sedanjem še vedno dokaj negotovem svetovnem sistemu.

Tak nenavaden in nov razmislek o antifašizmu kot svetovnem gibanju, ki je bistveno spremenilo svet, ponuja v svoji najnovejši knjigi Žive vrednote antifašizma naš ugledni strokovnjak dr. Vojan Rus. O izvirnih tezah in razmislekih, ki jih odpira njegova knjiga, naj bi bila prejšnji teden okrogla miza, a se izzivu razprave mnogi vabljani strokovnjaki niso odzvali.

Delo daje vtis zbornika, saj je avtor za natis v knjigi zbral sedemnajst svojih prispevkov, ki so zvečine že izšli v različnih strokovnih revijah in v časopisju. Piše o antifašizmu kot novem razpotju človeštva, o vrednotah tega gibanja, o realnosti krščanskih temeljev nove Evrope, o morali in politiki, o socialdemokraciji, o Masaryku in sodobni demokraciji v sodobni Evropi, o češki pomladi, o slovenskih in avstrijskih antifašistih, o osvobodilnem boju in kulturi, o novi evropski Sloveniji, o politiki in filozofiji, o realnem humanizmu in drugem. Vendar pa so prispevki kljub raznorodnosti povezani v smiselno celoto, ki se pred bralcem razgrinja kot zanimiva pahljača problemov, povezanih s filozofskim in sociološkim razumevanjem antifašizma.

MILAN MARKELJ

Novost v razumevanju tega zgodovinskega pojava je gotovo ta, da dr. Rus vidi posledice zmage antifašizma kot nekaj zelo novega v svetovni zgodovini zadnjih nekaj tisočletij. Antifašizem je združil in vzpostavil vrsto vrednot, ki so v politični in socialni praksi ustvarile novo kvaliteto življenja svetovne skupnosti. Poglavitna kvalitativna sprememba v svetovnem sistemu, ki jo avtor pripisuje zmagi antifašizma, je ta, da je prvič v tisočletni svetovni zgodovini prišlo do majhne premoči politike miru, pluralizma in realnega humanizma nad politiko nasilja in totalitarizma. Teza je presenetljiva, saj vemo, da je prav 20. stoletje obdobje groznega divjanja totalitarizmov, od stalinizma in fašizma do japonskega militarizma in maoizma, vendar je hkrati res, da so vsi totalitarizmi v 20. stoletju doživeli dokončni zlom. V tej luči je vsekar zanimiva avtorjeva teza, da je sovjetski napad na češkoslovaško "pomlad 1968" dejansko pomenil samomor stalinizma. V mednarodnih in meddržavnih odnosih se ne uveljavlja več politika osvajanja tujih ozemlj in vsiljevanja politične nadvlade močnejših narodov in držav nad manjšimi, oborožena sila in vojna nista več glavni sredstvi politike. Narodi so iz objektov postali subjekti mednarodnega dogajanja. Združeni narodi kot svetovna meddržavna organizacija s svojim program ustrezajo vsem glavnim človeškim potrebam. Mir, socialna in pravna država, splošno sprejeta deklaracija o človekovih pravicah - vse to so realne vrednote današnjega sveta, ki so zaživele in se udeležile z zmago antifašistične koalicije. Boj zanje pa ni dobljen enkrat za vselej, kar nam vsak dan potrjuje dogajanje v svetu. Stanje se lahko hitro spremeni, obstoječi velikanski vojaški, policijski, informacijski in gospodarski monopoli niso demontirani in prav lahko podivjajo. V tej luči se boj za vrednote antifašizma kaže kot primerna in potrebna usmeritev.



Vodnikova Velika pratika

Mladinska knjiga je prejšnji teden slavila poseben dogodek, med bralce je poslala svojo desettisočo knjigo, toliko knjižnih naslovov je namreč izdala v polstoletju svojega delovanja. Knjiga, ki nosi to okroglo številko, je nekaj posebnega. Gre za faksimilirano izdajo Vodnikove Velike pratike, torej knjige, ki je nekdaj služila povsem praktičnim namenom, se je pa zaradi vloge, ki jo je imela za razvoj slovenskega leposlovnega in strokovnega jezika in sploh za slovensko nacionalno ozaveščenost, zapisala med pomembne nacionalne dokumente.

Velika pratika je zgodnje Vodnikovo delo, ki je nastalo na pobudo prosvetitelja Žige Zoisa. Prva Velika pratika je izšla leta 1794 za leto 1795, nato sta zapored izšli še dve Veliki pratiki. Publikacije so bile očitno prezahtevne za tedanje narodnostne razmere, zato sta se tiskar in Vodnik odločila za skromnejšo in cenejšo Malo pratiko, ki je poslej izhajala do leta 1806. Velike pratike imajo poleg osnovnih koledarskih podatkov in seznamov članov cesarske rodbine v vseh treh letnikih še različne zanimive dodatke v posameznih letnikih: vinko karto, opis hišnih opravil za vsak mesec, popis kranjske dežele, popis zemlje, sestavke o vremenu, epigrame in uganke, kratkočasne zgodbe, pouk o računstvu, seznam sejmov na Kranjskem ter Vodnikove pesmi Dramilo, Novo leto in Zadovoljni Kranjec, ki so kasneje izšle v samostojni pesniški zbirki Pesme za pokušino. Faksimilirani izdaji je pridružen lastnoročno napisan Vodnikov življenjepis, ki je izvirno priložen vezanemu izvodu treh pratik iz Zoisove zapuščine, ter reprodukcija prvega knjigotrskega oglasa pri nas, ki je pospremil izid Velike pratike leta 1795. V obsežni spremni besedi, ki je dodana na koncu knjige, dr. Branko Reisp piše o zgodnjih slovenskih koledarjih in praktikah (prvi koledar je izdal že Primož Trubar), posebej pa seveda o namenu in pomenu Vodnikovih pratik.

MILAN MARKELJ

Tuji jeziki niso babbav

Cankarjeva založba zavzema pomembno mesto med tistimi slovenskimi založbami, ki imajo v svojem programu izdajanje najrazličnejših jezikovnih priročnikov in slovarjev. Nedolgo tega je svojo ponudbo obogatila kar s štirimi jezikovnimi priročniki, ki bodo prišli prav tako dijakom in študentom kot vsem tistim, ki se v poklicu pogosteje srečujejo s tujimi jeziki.

Pedagoškemu delu, učenju in izpopolnjevanju je namenjen priročnik FRAN-COSKA SLOVNICA PO NAŠE, ki jo je po zgledu podobnih francoskih pedagoških slovnici pripravila Elza Jereb. V slovensščini podana francoska slovnica opisuje predvsem žive jezikovne strukture, poudarjena pa so vprašanja, ki slovenskemu uporabniku najpogosteje povzročajo težave, ter tista ki so nujna za pravilno ustno in pisno izražanje.

Izrazito praktično in uporabniško je zasnovan jezikovni priročnik GOVORIMO ANGLEŠKO, ki naj bi pomagal tistim, ki že znajo osnove angleškega jezika, nimajo pa dovolj bogatega besednega zaklada in se v različnih položajih znajdejo v zadregi, ko ne vedo za primerno besedo. Knjiga je zasnovana tako, da so slovenske besede in prevedenke ter najpogostejše fraze, značilne za posamezna področja, razporejene po abecedno urejenih poglavjih, ki zajemajo široko pahljačo področij, od banke, carine, človeškega telesa, družine, muzejev, poslov in prodajal do radia, restavracij, storitev, športa, vremena in turizma. Prevedenke imajo zapisano tudi pravilno izgovorjavo, kar je pri angleščini še kako pomembno.

Potreba po znanju tujih jezikov zlasti v gospodarstvu pri nas izrazito narašča, gotovo pa bo z nadaljnjim povezovanjem Slovenije z Evropsko zvezo poznavanje tujih jezikov v poslovanju še toliko bolj pomembno in potrebno. Zaposleni v podjetjih, ki poslujejo z angleško oziroma nemško govorečimi partnerji bodo s pridom lahko uporabili priročnika NEMŠČINA ZA POSLOVNO USPEŠNE in ANGLEŠČINA ZA POSLOVNO USPEŠNE. Priročnika sta zasnovana enako, in sicer tako, da v prvem delu podajata strokovne izraze in ustaljene zveze s področij trženja, oglaševanja, poteka poslov, knjigovodstva itd., v drugem delu pa so navajata splošne fraze,

ki jih potrebujemo pri občeivanju na potovanju, v hotelu, restavraciji, med telefonskim pogovorom, pri sklepanju poslov itd. Najobsežnejši, tretji del vsebuje pomembnejše in uporabne podatke, od telefonskih števil, seznamov kratic in okrajšav do vzorčnih pism in pojmovnika.

Za uspešno osvajanje novih jezikovnih znanj priročnikov torej ne majka, potrebno je le nekaj dobre volje in ukaželnosti.

MILAN MARKELJ

Operne zgodbe

Svet opere je izredno bogat. Skorajda ni večjega skladatelja, ki se ne bi lotil te zahtevne glasbene vrste, ki ima že stoletja veliko ljubiteljev. Zanimivo je, da tudi v sodobnem svetu, ki ga preplavlja industrijsko izdelana zabavna glasba, opera ni zamrla, še več, tudi med opernimi pevci in pevkami so svetovno znane zvezde, ki jim radi prislusuh milijoni. Nič čudnega, da so opere ali vsaj najlepše arije iz njih pogoste v radijskih in televizijskih programih, dobimo jih na ploščah, zgoščenkah in kasetah. Za kar največje uživanje v teh glasbenih mojstrovinah pa je treba vsak okvirno poznati vsebino opernih zgodb. V ta namen bo zelo prav prišel najnovejši vodnik po domačem in tujem opernem svetu, ki ga je pod naslovom OPERNE ZGODBE napisal plodoviti in uspešni prevajalec opernih besedil Smiljan Samec, izdala pa Mladinska knjiga.

V knjigi je predstavljenih 333 del 150 skladateljev, gre torej za izčrpen izbor iz domače in tuje operne zakladnice. Upoštevanje so vse pomembne svetovne mojstrovine, njim pa so dodana tudi manj poznana dela, z bolj širokogrudnimi merili pa je upoštevana tudi domača operna ustvarjalnost. Slovenske opere so zastopane skoraj v celoti. Knjiga nas vodi skozi operni svet tako, da obravnava po abecednem redu slovenskih naslovov vsako opero posebej. Najprej so navedeni osnovni podatki: izvirni naslov, avtor besedila, avtorja glasbe, kdaj in kje je bila krstna predstava, katere osebe v njej nastopajo, kakšno glasovno lega zahtevajo posamezne vloge in kje se dejanje godi, potem pa sledi podrobnejši opis vsebine opere po dejanjih. Na koncu knjige je še abecedno urejen seznam skladateljev in njihovih opernih del.

Ljubitelji operne glasbe so dobili s to knjigo koristen priročnik, ki so ga najbrž že dolgo pogrešali, saj podobne Kozinove knjige Svet operne glasbe že zdavnaj ni več mogoče nikjer kupiti.

MILAN MARKELJ

Vegetarijska kuhinja

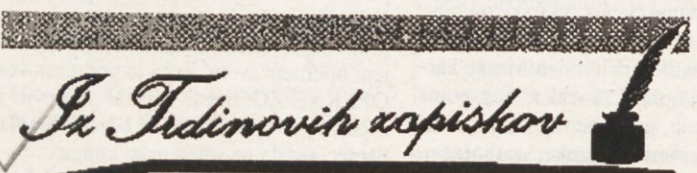
Ne samo ta čas razvpita afera z boleznijo norih krav, ki je marsikomu napeljala misli k vegetarijanstvu, tudi sicer zanimanje za nemarno hrano kot enega od temeljev zdrave prehrane iz leta v leto narašča. Slovenci pri tem nismo izjema, kar med drugim lahko opazimo tudi v vse večjem povpraševanju in prodaji knjig, ki govorijo o vegetarijanstvu. Knjig s to tematiko sicer ne manjka, dobrih pa ni prav veliko. Mednje lahko prištejemo kuharski priročnik ŠTIRJE LETNI ČASI V KUHNJI Z OSNOVAMI VEGETARIJANSTVA, ki ga je napisala Neva Miklavčič Predan. Knjiga je prvič izšla pred devetimi leti, pred kratkim pa je Mladinska knjiga natisnila 2., popravljeno izdajo.

Avtorica je priročnik napisala na osnovi dolgoletne lastne vegetarijanske prakse in sodobnih spoznanj ustreznih strok, osnovno vodilo pa ji je misel, da hrana ni le vir veselja do življenja, ampak tudi vir življenja samega, zato je še kako pomembno, da jedi ne pripravljamo zgolj okusu in očesu prijetno, ampak tudi zdravo in resničnim potrebam našega telesa primerno. Iz načel vegetarijanstva se je avtorica porodila tudi vsebinska razdelitev knjige. Predanova je več kot 700 receptov razporejenih na štiri velika poglavja, in sicer po letnih časih od pomladi do zime, saj eno od temeljnih načel vegetarijanske prehrane pravi, da uživamo pridelke in sadove v času njihovega zorenja. Znotraj vsakega od poglavij so recepti razporejeni v klasičnem redu od začetnih jedi, solat, juh in zakuh do glavnih jedi, samostojnih jedi, prilog, omak, sladice, peciva in pijač. Knjiga je opremljena z veliko barvnimi slikami izbranih jedi, dodatno vrednost pa ji daje obsežna in izčrpna spremna beseda ter ilustrirani seznam dišavnic in zelišč, ki jih najpogosteje uporabljamo v kuhinji.

MiM



PARTIZANSKA BOLNIŠNICA JELENDOL - Parizanska bolnišnica Jelendol, ki obsega osem objektov, leži v Kočevskem Rogu v odročni dolini pod Daleč hribom pol ure hoda od Baze 20. Bonišnico so začeli graditi že leta 1942, neprekinjeno pa je delovala vse do konca vojne. Vsi objekti so leseni, kriti s skodlami, in se v načinu gradnje prilagajajo terenu. Bolnišnica sodi med najpomembnejše zgodovinske spomnike pri nas, saj predstavlja poleg spomenika partizanski saniteti tudi tipičen vzorčni model gradnje konspirativnih bolnišnic. Med vojno je bolnišnica sodila v sklop Slovenske centralne vojne partizanske bolnice (SCVPB), ki je obsegala več kot deset posameznih bolnišnic. Nekaj časa je bila v Jelendolu tudi uprava SCVPB. Do danes sta se ohranili bolnišnici Jelendol in Zgornji Hrastnik. (Pripravila Judita Podgornik iz ZVNKD Novo mesto)



Dolenjska filozofična čednost - Ljudje tolažijo se sploh če trpe zgubo z "božjim namenom", da se bogastvo seli že od nekdaj in se bo do konca sveta. V tej dolenjski misli so bujni kali za krščansko in ob enem filozofično čednost, kateri je vse pozemeljsko nizko in nično, po drugi plati pa tudi za nemarnost in zanikarnost dolenjsko. Tudi boleznj trpe z veliko voljo tukajšnji ljudje.

Gorenjke so prave gumpje - Deklice z 12. in 13. letom kažejo tod pogostoma nenavadno bistrumnost in zrelost, pogovarja se človek z njimi kakor z odraslimi dekleti. Kake gumpje so proti njim Gorenke takih let! Vzrok te razlike je večja svoboda, ki dovoljuje dolen. deci udeleževati se pomenkov pametnih odraščanih ljudi in ne ubija prostodušja, srčnosti, odkritosrčnosti razuma etc. kakor nemško-gorenska surovost in divjačnost, ki zmatra za edino pravo odgojilo - palico! Zato pa Dolenke začno tudi ljubiti že v 12. in 13. letu včas - zrelost je prevelika.

V malezijskem agrikulturnem parku si lahko ogledamo tudi riževa polja ali lep francoski vrt. Najzanimivejši del parka je vrt orhidej, ki zavzemajo pomembno mesto v malezijskem izvozu. Gojenje orhidej je zelo zahtevno, saj morajo ustvariti naravne epifitske pogoje, zato jih v košaraah pritrjujejo na deblo ali obešajo na ogrodja vrtnih ut. Orhideje so največkrat brez vonja, zato se morajo gojitelji in občudovalci zadovoljiti s širokim spektrom barv in oblik, ki jih je narava razvila v tisočletjih razvoja deževnega gozda.

Barantanje na vsakem koraku

Ne da bi ga morali kupiti, si lahko ogledamo durian, kralja med sadeži, katerega veličastnost se kaže tudi v ceni, saj je kar štiri do petkrat dražji od ostalega domačega sadja. Durian je v Maleziji zelo pogost sadež, vendar vam pri poskušanju svetujem primerno mero previdnosti. Prodajajo ga še kot zelenega, v polni zrelosti pa porumeni. Sadež je melonine velikosti in se s krlji odpira kot cvet. Najlaže ga prepoznamo po vonju, ki je večini ljudi neprijeten. V lupini je veliko za oreh debelih koščic, obdanih s tankim belim ovojem, in ta beli ovoj je edino, kar jedo. Okus

Janez Božič

TROPSKI GOZDOVI MALEZIJE

bi najbolje opisal z besedami "kaj takega ne bom več poskusil". Kljub temu je veliko oboževalcev tega sadeža.

Ko kupec izbira sadež, ga tehta, predeva iz roke v roko, previdno ovohava in zahteva poskus ene od koščic. Prodajalec seveda vztrajno zatrjuje, da tako neugodnega posla še nikoli ni sklenil. Na koncu se vse sprevrže v neusmiljeno barantanje za ceno, po čemer slovijo tako muslimani kot Indijci in Kitajci. Iz tega lahko sklepate, da so tržnice glavna mestna zanimivost, ne samo živilska, tudi vsi ostali deli vas prevzamejo s svojo drugačnostjo in barvitostjo.

Obisk tržnice je povezan z manjšimi neprijetnostmi. Cene praviloma niso označene, če pa že so, so v kodah, ki so razumljive le prodajalcu. V kupčiji je torej pri oblikovanju cene kupec prav tako pomem-

ben kot proizvajalec. Na kratko, plačali boste toliko, kot si boste pribarantali. Barantanje je potrebno na vsakem koraku, tudi pri plačevanju vstopnine za parke.

Če lahko v vsakem izmed prej omenjenih parkov prebijete več dni, potem lahko v največjih malezijskih parkih preživite celo življenje. V polotočnem delu je najbolj znan narodni park Taman negara (temna voda), ki je bil ustanovljen že leta 1925 in meri kar 1.300.000 ha. Na Borneu je največji park Kinabalu, ki je svoje ime dobil po 4.101 metra visoki gori Kinabalu. Ti parki so zanimivi zaradi velikih razsežnosti in nedotaknjene narave, ki jo s tem zagotavljajo. Za popolnejše uživanje v divjini je seveda treba pokazati več vztrajnosti, kot je imajo povprečni turisti, saj je turizem v najbolj obiskanih predelih parka pustil že zelo močan pečat. Poleg odpadkov je zaskrbljujoče socialno onesnaženje. Malezija je sicer bogata država, vendar ljudje kljub njenemu bogastvu večinoma živijo zelo skromno. Stik z bogatimi turisti pa jih žene v mesta, kjer bogastva sicer ne dosežejo, domov pa se kljub temu ne vrnejo.

Zaključek

Za konec bi se namesto v prihodnost podal v preteklost. Malezija je nekoč bila - turistična reklama to še vedno poudarja z vso močjo - dežela tisočarih jezikov in verstev. Danes je to vedno manj res, saj naravna raznolikost, ki je omogočala preživetje v tamkajšnjih razmerah, izginja. Ne moremo sicer pričakovati, da se bo kdorkoli pripravljen odreči vabljivim čarom našega načina življenja, ki ga nezadržno propagiramo. Moramo pa se zavedati, da tako raznolikega sistema, kot je deževni tropski gozd, ni možno trajno izrabljati v en sam namen. Turizem je vsekakor manjše zlo kot bolj ali manj rudarski načini izkoriščanja gozdnega lesa, vendar je še vedno samo zlo. Za trajnejšimi rešitvami bi se morali najverjetneje ozreti v muzeje, ki so polni izjemnih ročnih del: ptičjih kletk, hišnih streh, eksotičnih okvirov za ogledala, pahljač, klobukov ter ostalih številnih in raznolikih izdelkov. Ljudsko zdravilstvo in z njim številne druge večšine, ki so se rodile v tropskem pragozdu, pa so že na poti k izginotju. (Konec)



Francoski vrt v malezijskem agrikulturnem parku.

no razpadla na njem, dokler mu ni dobra duša podarila kakšno drugo staro srajco.

Krčin je rad prihajal v Dragatuš skozi brezje, kjer sta bila trgovina in gostilna, čeprav ni imel prebite pare. A ni prišel prosjačit, kljub bedi. Morda ga je bilo sram? Prosile so tiho le njegove oči, tako milo, da bi se še kamen omehčal. V tistem, zdi se že davno odmaknjenem času, sem se rad vračal domov v Belo krajino. Po naključju sva se s Krčinom srečala v gostilni Pri Boldinu v Dragatušu. Skrušen, utrujen, zagotovo tudi lačen, je stal v kotu in čakal, čakal.

"Ivan, hoj sem," sem ga povabil na kozarec črnine. Negotovih korakov se mi je približal. Dolgo se ni sprostil. Njegova beda in izčrpanost sta me hudo presunila. Kljub pomilovanju pa sem ga moral tudi občudovati, saj je ostal pošten in je ohranil človeško dostojanstvo.

Ob točilni mizi sva nekaj časa molče stala. Še vedno je bil zadržan. Opazil sem, da je ostal brez sladke travice, bil je hud kadilec. Kupil sem mu zavitek tobaka. Ni vedel, kako naj se



mi zahvali. Samo gledal in gledal me je. Meni pa je bilo v veliko zadovoljstvo, ker sem vedel, da mi ne bo mogel nikoli vrniti. Ves čas najinega srečanja je Ivanu v pljučih nenehno pisalo, kakor bi se oglašala pokvarjena violina. Tobak!

Nekega dne so Črešnjevcani pospremili Krčina na poslednji poti. Ptice so mu zvrgole po lahinskih Lugah, preko Bukovja do Dobreča, ko se je poslavljaj s tega sveta. Ničesar ni vzel s seboj, ničesar ni zapustil, ker ničesar ni imel. Zdaj počiva pod zeleno rušo ob cerkvi v čudovitem okolju krajinskega parka. Morda se bo kdo nekoč spomnil in mu prinesel na gomilo bodikav rdeči cvet, simbol trpljenja...

MOJCA KRIVICA

Deževen dan. Po šipi drsijo vodne kapljice. Gledam skozi okno, kako dežuje, misli pa mi blodi okoli. Ne mislim na ničesar določene. Na radiu se pričnejo poročila. Zopet govorijo o vojni. Misli se mi ustavijo ob besedi vojna in pred očmi se mi začno odvijati grozljivi prizori, ki sem jih videla na televiziji. Spomnim se otrok, ki z žalostnimi očmi stojijo pred kamero, nekateri mahajo, drugi samo gledajo. In iz teh podob raste veliko vprašanje: zakaj? Zakaj nasilje, zakaj vojna, zakaj trpljenje? Živimo v razsvetljenem 20. stoletju, svet naj bi bil popoln. Pa ni. Nekje ljudje živijo v obilju, druge ne vedo, kaj bi dali v usta. Človek je res posebno bitje, tako drugačno od drugih prebivalcev Zemlje. Druga bitja se tako neusmiljeno ne pobijajo med seboj. Zakaj človek ubija? Ali zato, da dokaže svojo moč?

Zdi se mi, da sodobnega človeka na vsakem koraku spremljata nasilje in krivica in da moramo zato kar naprej poslušati vesti o nasilju, vojni, trpljenju. Zakaj se to ne bi nekoč spremenilo? Kaj ko bi pričeli govoriti o ljubezni in prijateljstvu? Morda bi že to spremenilo ljudi. Morda. Poskusiti ni greh. Nekoč bo moral priti dan, ko si bodo tudi največji sovražniki segli v roke in spoznali, da je hudo narobe, če zaradi ljudi umirajo ljudje.

Verjamem, da bo prišel dan, ko bo na svetu lepše, ko bomo gledali in poslušali vesti o dobroti, ljubezni in prijateljstvu.

NOV PODLISTEK

Prihodnjič bomo na tem mestu objavili zapis **Vinka Blatnika**

Partizanski Rog - duša in srce odpora.

V njem avtor govori o nastanku Baze 20. Za osnovo zapisa pa sta mu bili knjigi Mire Mihevc o razvoju zaščitne čete vojaško-političnega vodstva NOB Slovenije v letih 1942-45. Avtorica se je pri pisanju opirala na številne vire, predvsem na pisna besedila in izjave poveljnikov in članov zaščitne enote, kar ji je omogočilo pripravo nadvse zanimivega gradiva o življenju "zaščitnikov", ki ga nudita knjigi.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ, Župančičeva 1 8340 ČRNOMELJ

Svet javnega zavoda ZIK Črnomelj razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba
- pedagoško-andragoška izobrazba
- strokovni izpit
- pet (5) let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri (3) leta na področju izobraževanja odraslih in kulture.

Mandat direktorja traja štiri (4) leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev in programom dela in razvoja ZIK pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa na naslov ZIK Črnomelj (v ovojnici z oznako "za razpis").

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju direktorja.

Se vedno je upanje za Krko

Interier nadaljuje z zmagami - Tokrat je padel Satex - Krka kljub porazu z Republiko še vedno upa

KRŠKO, NOVO MESTO - Po zmagi nad Smeltom Olimpijo in Idrijo so Krčani prejšnjo sredo premagali tudi mariborski Satex, ki, kljub temu da je bil večji del srečanja v Krškem izenačen, v zadnjih petih minutah, ko je Interior v samo dveh minutah minimalno vodstvo zvišal na nedosegljivih 16 točk, tokrat niso imeli nobenih možnosti, da bi pripravili presenečenje. Interior je teko na tekmi, ki naj bi bila derbi, zlahka vknjižil nove točke in obdržal korak s Smeltom Olimpijo, s katero se bo ob koncu, če bo šlo vse po predvidevanjih, pomeril za prvaka.

Čeprav je položaj na lestvici za košarkarje novomeške Krke navidez izgubljen, pa, če so sinoči doma premagali domžalski Helios in so Litijci izgubili srečanje s precej boljšo Pivovarno Laško, ni tako, saj imajo še povsem realne možnosti za četrto mesto, ki bi jih že letos pripeljalo v

družbo najboljših. Poraz Krke v Kranju v soboto bi bil veliko preseenečenje, medsebojno srečanje Iskre Litusa in Heliosa pa bi izločilo enega izmed obeh tekmecev. Z Iskro Litusom se bo Krka srečala v sredo na domačem igrišču, in če bo šlo do takrat po predvidevanjih, bo prav to srečanje odločalo o četrtem potniku za prvo ligo. Žal Krka na zaključne boje ni pripravljena tako, kot bi lahko bila, saj moštvo že nekaj časa mučijo poškodbe, sedaj pa je v bolnici zaradi suma na pljučnice še Primož Samar. Tudi če bo v moštvo stopil še vedno poškodovani Goran Vučković, bo njegov delež precej manjši, kot če bi bil zdrav, Matjaž Bajc še vedno ni v formi, trener Seničar pa lahko resno računa le na najmlajša igralca prve peterke - Simona Petrova in Matjaža Smodiša.

I. V.



2 X 5000 LOPARČKOV V BRŠLJINU IN NA GRMU - V četrtek so telovadnico osnovne šole Bršljin zasedli ljubitelji namiznega tenisa, ki jih na tej šoli in v tamkajšnjem vrtcu ne manjka. V okviru akcije 2 X 5000 loparčkov so se otrokom predstavili igralci novomeškega prvoligaša Krke, predsednik namiznoteniške zveze Slovenije Janez Pezelj je na dvoboj izval enega izmed šolskih reprezentantov, podžupan novomeške občine Lojze Zupančič je šolarjem obljubil namiznoteniško mizico, gostom pa so se predstavile šolske mažoretke. Naslednja postaja akcije 2 X 5000 loparčkov bo jutri na osnovni šoli Grm. (Foto: I. V.)



IŠČEJO POMOČ - Društvo Cyclotour, ki sicer skrbi za organizacijo mladinskih svetovnih prvenstev ob enem, tudi letos pripravlja mednarodno kolesarsko dirko Po Sloveniji, na kateri bodo letos kolesarji iz 11 držav vrteli pedala od 6. do 12. maja. Organizatorji potrebujejo tudi nekaj pomočnikov. Sedem študentov ali dijakov bi lahko dobilo delo pri postavljanju ciljev, štirje pa bodo oblekli reklamne lutke. Interesenti lahko vsak dan zvečer pokličejo Roberta Kastelca po tel. 068 75 342. Seveda bo precej več pomočnikov potrebnih od 10. do 18. avgusta, ko bodo v Novem mestu mladinska svetovna prvenstva v kolesarstvu. Kdor bi želel preiskočiti na pomoč organizatorjem, naj pokliče 322 503!

ROKOMET - Rokometašice Kočevja so v odločilni tekmi za obstanek v ligi premagale ljubljansko Polje. Kočevke so ves čas vodile, čeprav so gostiteljice zaostajale največ za dva zadetka. V končnici tekme, ko so ljubljankam pohajale moči, so si varovanke kočevskega trenerja Zdenka Mikulina priigrale odločilno prednost in zmagale. Največ zadetkov za Kočevke je dosegla Mira Dragičević (7).

KOČEVJE - V zadnji tekmi rednega dela prvenstva namiznoteniške prve lige so igralci kočevskega Melamina premagali Preserje in si tako s četrtem mestom zagotovili mesto med štirimi moštvii, ki se bodo v končnici potegovala za naslov državnih prvakov. V prvem krogu se bodo Kočevci pomerili z ekipo ljubljanske Olimpije. Tekma s Preserjem je bila negotova in izenačena. Pri izidu 3:2 za Kočevce je Damjan Murn nepričakovano premagal Petelina in tako osvojil odločilno točko. Kot zanimivost naj povemo, da sta v ekipi Preserja nastopila dva najstarejša igralca v prvi državni ligi: 51-letni Edvard Vecko in 52-letni Dušan Nišavič. Kljub za vrhunski sport visoki starosti sta se odlično upirala mlajšim igralcem. Nišavič pa je celo dvakrat zmagal.

STARTNI BLOKI - Vožnja na čas ali kronometer je edina izmed šestih kolesarskih disciplin mladinskih svetovnih prvenstev na dirkališču, za katero so potrebni štartni bloki. Ta teden so iz Padove pripeljali vzorec štartnega bloka, na osnovi katerega bodo napravili te pripomočke za novomeški velodrom.

ODBOJKA - S porazom v Novi Gorici so Kočevke zaplale v nevarne vode, saj jim grozi izpad iz prve lige. Čeprav je bila tekma dolga, trajala je več kot dve uri, so odbojkarice Lika Tilie pokazale manj kot sicer. Slabo so igrale v polju in predvsem naredile številne napake pri sprejemu žoge. Prva dva niza so rešile sebi v prid, a ko so pričakovale zanesljivo zmago, se je sreča obrnila h gostiteljicam. V odločilnem petem nizu bi lahko zmagale, a so bile nenatančne tudi v igri na mreži. ŠAH - Šahovski klub Ribnica je pripravil hitropotezni turnir. Zmagal je novi član kluba Igor Mestek iz Kočevja, ki je zbral 14 točk. Drugi je bil Pajič, tretji Hrnič, četrty Dejak in peti Golja. Šahisti Kočevja so si na državnem prvenstvu zagotovili obstanek v prvi ligi.

SMUČANJE - Smučarski klub Sodražica je končal izjemno uspešno sezono. V nedeljo je pripravil tekmovanje v smučarskih skokih na 40-metrski skakalnici, na katerem je nastopilo 23 tekmovalcev. Zmagal je Jerovšek (Ilirija) s skokoma 38 in 39 metrov. Na Travnici gori je bilo tradicionalno tekmovanje v smučarskih tekih, na katerem je nastopilo le 15 tekmovalcev. Zmagal je Butara (Stari trg pri Ložu).

M. GLAVONJIC

Furlan gre spet na Himalajo

Novomeški alpinist Vanja Furlan bo vodja odprave na Ama Dablam - Tokrat ne misli plezati sam

NOVO MESTO - Vanja Furlan, najboljši dolenski alpinist, se zopet vrača na nepalsko Himalajo. Njegov tokratni cilj je severozahodna stena 6828-metrskega Ama Dablama, s katerim sta si zrla iz oči v oči leta 1989, ko ga je še kot starejši alpinistični pripravnik z Bojanom Počkarjem poskušal osvojiti. Takrat jima to ni uspelo in sta se obrnila na severozahodnem razu, na višini le nekaj nad 6000 metri, ko sta ponovila 700 metrov Japonske smeri in preplezala še 400 metrov prvenstvene smeri.

Vanja tokratnega cilja ne bo poskušal preplezati sam, čeprav ga to bolj veseli. Tokratni spremljevalci tudi ne bodo reka Kongo Chu, pevec Van Morrison in koza, po katerih je poimenoval svojo izjemno odmevno smer v severozahodni steni Lngšise Ri preplezano samostojno v alpskem stilu leta 1994. Z njim bosta tudi prijatelj alpinista Zvonko Požgaj in Tomaž Humar.

Do sedaj je na vrh Ama Dablama poskušalo priti 7 odprav, od katerih je to uspelo le Japoncem leta 1980. S Humarjem bosta poskušala preplezati severozahodno steno v alpskem stilu, kar pa ni edina možnost. "Bojan je prejšnjič na Ama Dablamo imel kot edino možnost le prvenstveno smer v alpskem stilu, za kar sva imela tudi opremo. Na tak način ne mislim hotiti več v Himalajo, ker se mi zdi škoda denarja. Če že grem, pa raje dodam še nekaj denarja za dodatno opremo, da stvar tudi uspešno končam. Gotovo pa je

vse podrejeno enemu poskusu, kajti če ne uspe, propade vse." Če jima to ne bo uspelo, bosta poskušala steno preplezati na klasičen način. V tem primeru bi v seraku ali na dobrem mestu v steni postavila šotor, od koder bi opremljala steno, iz baze pa bi ju oskrboval Zvonko. Zadnja možnost pa je tudi prva ponovitev japonske smeri v alpskem ali klasičnem stilu.

KATJA KRASKO

KOSILO Z URŠKO HROVAT

Bil sem nagrajenec v športni dodaji Time out na radiu Sevnica, ker sem pravilno odgovoril, da je bila evropska prvakinja v skoku v višino Britta Bilač. Nagrada je bila po nekaj zapletih kosilo z Urško Hrovat, kar mi je bilo všeč, saj sem njen zvesti navijač. V četrtek, 28. marca, smo se nagajenci iz Ljubljane in od drugod z Urško na čelu zbrali pred Tivolijem, se drug drugemu predstavili in se odpravili v gostišče Eldorado, kjer smo bili postreženi. Pogovarjali smo se, tudi na smeh nismo pozabili, in se sijajno imeli. Kasneje smo se sprehodili do Tromostovja, slikal nas je tudi fotograf, in moram reči, da je bilo enkratno. Urška je krasno mlado dekle in prava športnica, novinarji uredništva "Ekipa" pa so žive face. Kdor je zamudil to nagrado, mu je lahko žal,

ALJOŠA DEŽELAK, 7.a
OŠ Sava Kladnika, Sevnica

PODPRTA IDEJA "PLANINA"

KRŠKO - Svetniki občine Krško so na zadnji seji obravnavali predlog krajevne skupnosti Podbočje, Smučarskega kluba Krško in člana občinskega sveta Martina Kodriča o izgradnji regijskega zimsko-ljetnega, športno-rekreacijskega centra Podbočje - Planina, saj zaradi demografsko ogroženega in obmejnega območja pričakujejo tudi podporo posameznih ministrstev. Sklenili so lotiti se izdelave študije, za katero bo polovico predračunske vrednosti prispevala občina.

PLETISA KOLPA VABI

PODZEMELJ - Nogometaši podzemeljske Pletise Kolpe uspešno nadaljujejo spomladanski del sezone v tretji ligi. Na tekmi s Telmontom pa sta zadetek dosegla: Mario Podrebarac 2 in Jože Juršič enega iz 11-metrovke v zadnji minuti. Uspešni so bili tudi mladi, saj so kadeti s 3:1 premagali Mirno, pionirji pa kar s 13:0 Mengeš. Člani se bodo v sredo, 10. aprila, ob 16.30 doma na preloženih tekmi pomerili z Litijo, že to nedeljo pa bodo v gosteh igrali z vodilnimi Goriškimi opekarnami. Jutri ob 20. uri se bodo člani Pletise Kolpe v prostorih podzemeljske osnovne šole zbrali na redni volilni letni skupščini, na katero pa vabijo tudi župana, vse občinske svetnike, gospodarstvenike, starše in druge prijatelje društva in nogometa.

ŠKODA TUDI ZARADI PREDAVANJA

ČRNOMELJ - Za planinstvo v črnomaljski občini ni pravega zanimanja. To je pokazal tudi občni zbor, saj se ga je od 135 članov društva udeležilo le nekaj ljudi. Škoda, pa ne zaradi občnega zbora, ampak izredno zanimivega predavanja o še delujočih vulkanih v Evropi in plezanju po njih! Predavatelj Nenad Jelenič je spregovoril o svojih potovanjih po Liparskih otokih.

J. D.

ZMAGA BREZ DENARJA

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega Elana so z zmago v gosteh nad kranjskim Triglavom presenetili poznavalce razmer v obubožanem novomeškem nogometu. V prvih minutah srečanja so imeli Novomeščani več od igre, prvi zadetek pa je Milanović dosegel iz gneče pred domačimi vrati. V nadaljevanju so Kranjčani pritiskali na vso moč, a je vratar Pavič branil izvrstno, Novomeščani pa so pogosto zapretili s protinapadi, kar nekaj priložnosti pa je zamudil Bracović, nad katerim je bil storjen tudi prekršek in dosojena 11-metrovka, ki jo je kasneje izkoristil Perše. Ta teden uprava Elana vneto zbira denar, s katerim bo lahko plačala sodniške stroške za nedeljsko tekmo z Visokim. Kako reven je novomeški nogomet, pa pove tudi to, da nimajo niti toliko, da bi vratarju Paviču kupili vratarske rokavice. V Kranju mu jih je posodil domači rezervni vratar.

VIZIJA POSTALA DELNIČAR KRKE

Vizija je v javnih prodajah za gotovino kupila delnice Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, Leka in Petrola iz Ljubljane V dosedanjem poteku privatizacije je na dveh javnih dražbah, kjer je sodelovala, kupila deleže devetih podjetij, med katerimi so najpomembnejši nakupi paketov delnic podjetij Interevropo iz Kopra, Lisce iz Sevnice, Konfekcije Komet iz Metlike in IGM Strešnik iz Dobruške vasi.

Poleg sodelovanja na javnih dražbah je DPB Vizija, pooblaščenca investicijska družba, v okviru javnih prodaj za gotovino kupila tudi delnice uspešnih podjetij, kot so Krka, tovarna zdravil iz Novega mesta, Lek, tovarna farmacevtskih izdelkov, d.d., Ljubljana, in Slovenska naftna družba Petrol iz Ljubljane.

Navedeni nakupi delnic predstavljajo majhen delež v strukturi naložb DPB Vizije, je pa iz tega razvidno, da Vizija uresničuje zastavljeno naložbeno politiko - vlaganje v najuspešnejša podjetja.

Z VIZIJO POSTANITE DELNIČAR KRKE, LEKA, PETROLA, INTEREVIROPE...



Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II. emisije

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto:**
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblašcam VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščenca investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblašcam Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščenca investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)		
NASLOV IMETNIKA		
EMŠO		
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT		
DAN	MESEC	LETO
KRAJ		PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Polom ali uspeh z jagodami v tunelih

Dol. list št. 12, 21. marca

V vašem časopisu je 21. marca izšel članek "Polom ali uspeh z jagodami v tunelih", v katerem novinarka Breda Dušič Gornik piše o "smeli potezi mladega podjetnika in agronoma Petra Jankoviča", ki se je pred dvema letoma lotil projekta pridelave izvensezonskih jagod. Razumljivo je, da gospod Jankovič zelo rad prebere v časopisih kakšno pohvalo na svoj račun, videti pa je, da mu prav pride tudi vsakršno kritično pisanje, saj mu pomeni dobrodošlo opravičilo za številne težave, v katere se je zapletel med izvedbo projekta in vanje potegnil tudi ostale udeležence. Tako se tudi v razgovoru za vaš časnik ni izognil ponavljanju izmišljotin, ki smo jih pred nekaj tedni lahko prebrali že v mariborskem Večeru: da so namreč članki v Kmečkem glasu povzročili "zamude pri izplačilu državnega denarja, kar je povzročilo tudi plaz drugih zamud". Bralcu tako vsiljuje misel, da bi projekt uspel na vsej črti, če ne bi bilo našega časopisa, ki je g. Jankoviču, njegovemu projektu in posredno seveda pridelovalcem jagod povzročal škodo. Ob tem Jankovič prav dobro ve, da ta trditve ni resnične, saj je članek, na katerega se sklicuje v tem primeru, izšel v Kmečkem glasu 14.9.1994: "Natečaj za dodelitev sredstev za podporo investicijam za pridelavo zelenjave in jagodičevja", na podlagi katerega je Jankovič dobil denar davkoplačevalcev, pa je izšel v Uradnem listu šele mesec dni pozneje, to je 14.10.1994. Da ima Jankovič dobre zveze na ministrstvu, je očitno, saj je po njegovih lastnih besedah pogodbo podpisal že kak dan po tej objavi. Bilo pa bi vse prej kot običajno (da ne rečemo nezakonito), če bi se to zgodilo, še preden bi bil razpis sploh objavljen v Uradnem listu. Se bolj po domače bi bilo, če bi dobil denar, preden so bile jagode posajene, saj po navedbi gospe Spelc Trpin z ministrstva za kmetijstvo pri njih ni običaj, da bi dajali predplačila. Zato bi bilo skrajno čudno, če bi ministrstvo (prezgodnje) nakazilo zadržalo samo zaradi časopisnega članka.

Popolna izmišljotina je torej, da je projektu naredil škodo Kmečki glas. Nasprotno, ker je med našimi bralci veliko kmetov, Jankovičevo podtikanje škodi našemu časopisu. Kmečki glas se vselej zavzema, da bi slovenska država razvoju kmetijstva namenila več pozornosti pa tudi denarja. Seveda nam prav zato tudi ni vseeno, kako se proračunski denar, ki ga je za potrebe kmetijstva vedno premalo, potem porablja. V primeru omenjenega projekta je šlo po vseh naših dognanjih za vse prej kot racionalno porabo.

Prav tako je za lase privlečena Jankovičeva trditev: "Država ni dala denarja meni ali Tronu, kot se nam očitno, ampak kmetom. Tron nima niti ene črpalke, niti ene cevi za namakanje, ne kvadratnega metra rastlinjaka..." Res je, da je država denar namenila kmetom, da bi jim pomagala postaviti plastenjake, vendar je razpolaganje s tem denarjem zaupala prav Tronu oziroma Petru Jankoviču. Ta pa je v izvedbi projekta angažiral tako nesolidne partnerje (denimo Kovin, ki je sedaj v stečju in od katerega ni mogoče izterjati denarja), da tudi pri kmetih v preštevilnih primerih ne stojijo plastenjaki, ampak ležijo rjavci kupi ukrivljenih in polomljenih lokov in trohnijske bale raztrgane folije. Tako je sicer res, da Tron nima niti enega plastenjaka, a tudi marsikateri

kmet od vsega nima nič.

Ce si gospod Peter Jankovič še tako prizadeva prevaliti krivdo za "polom z jagodami v tunelih" na naš časopis, to ne more prikriti resnice, ki so jo spoznali številni pridelovalci, ki jih je v projekt pritegnil z obljubami o sanjskih dobičkih, da so se tuneli večinoma res polomili, jagode pa so uspele dozoreti le v zelo omejenih količinah.

Toliko na kratko o podtikanjih glede najinega pisanja v Kmečkem glasu. Dejstvo, da jih Peter Jankovič trosi po drugih časopisih, medtem v Kmečkem glasu sploh ni poskušal odgovoriti, je prejkoslej posledica tega, da mu manjka prepričljivih argumentov.

Posebej pa se moram podpisati na Darinka Sebenik oglasitvi na Jankovičeve trditve, ki jih je v enem od treh okvirčkov v članku "Polom ali uspeh z jagodami v tunelih" zapisala novinarka Dolenjskega lista Breda Dušič Gornik. V njem so namreč zapisana groba podtikanja, ki lahko močno prizadejejo moj osebnostni in poklicni ugled. Takole je zapisano:

"Ne vem, zakaj taka gonja, še posebej, ker je bila novinarka pri meni, še preden je ministrstvo nakazalo denar. Trdila je, da ima zanesljive informacije, da naš projekt ne bo dobil niti tolarja denarja z ministrstva. Potem je dejala, da je edina možnost, da kaj dobimo, če damo podatke in dokumente ter z njimi diskreditiramo ministrstvo."

To poenostavljeno govorjenje bralce močno zavaja, zato sem prisiljena zadevo razložiti bolj podrobno. Peter Jankovič je morda pozabil, da je bila takrat z menoj še ena novinarka, ki se prav tako kot jaz dobro spomni, da razgovor ni bil tak, kot zdaj trdi on, in je to pripravljena tudi javno potrditi. Mimogrede moram povedati, da takrat Jankovič ni dovolil snemanja pogovora. Zakaj ne, pa bo jasno iz nadaljevanja.

Petru Jankoviču nisem nikoli rekla, da za projekt izvensezonske pridelave jagod ne bo dobil niti tolarja. Menila sem samo, da ne bo dobil 70 milijonov tolarjev, kolikor je pričakoval, ampak manj. Potem je Jankovič obema razložil, da se je vse skupaj začelo z ribezom, ki ga naši kmetje niso mogli prodati. Na kmetijskem ministrstvu so prav njega zaprosili, naj ga poskuša prodati, saj ima dobre zveze v tujini, za to pa so mu obljubili tudi denar. Po njegovih besedah je želel kmetom in ministrstvu pomagati in se je takoj lotil prodaje. Še preden je sploh kaj prodal, mu je kmetijsko ministrstvo že nakazalo denar. Ko je ugotovil, da ribeza ne bo prodal, je denar v celoti vrnil ministrstvu, čeprav je imel nekaj stroškov, ponudil pa je zamisel, kako bi lahko pridelovalcem ribeza pomagal. Predlagal je projekt izvensezonske pridelave jagod, ki ga je ministrstvo podprlo. Torej je izvensezonska pridelava jagod dobila podporo zato, ker je država želela pomagati pridelovalcem ribeza. Ko pa se je Peter Jankovič kasneje lotil izvedbe tega projekta, se je vanj vključilo zanemarljivo malo tistih, ki so prej pridelovali ribez. Nadalje je Jankovič pripovedoval, kako se je sestal z najvišjimi predstavniki kmetijskega ministrstva. Jankovič je trdil, da so mu takrat na ministrstvu obljubili popolno podporo in mu zagotovili, da bo razpis za dodelitev sredstev za pridelavo vrtnin in jagodičevja enak tistemu iz leta 1993, še posebno v delu, ki določa višino nepovratnih sredstev za postavitev kvadratnega metra plastenjaka. Dejstvo je, da je bila ta vrednost v razpisu 1994 vseeno precej nižja kot v letu 1993. Takrat se mi je zdelo, da so Jankoviča na ministrstvu na nek način res opetnjastili, ker niso držali obljub. Predlagala sem mu, naj mi predloži dokumente, da stvar raziščemo in spravimo v javnost. Tako kot prej ni dovolil snemanja pogovora in svojih trditev tudi ni želel podkrepiti z dokumenti, nepravilnih govoric pa tako po novinarskem kodeksu kot po svoji lastni presoji nisem želela objavljati.

Tako sem o tem pogovoru molčala vse do zdaj, ko se je Jankovič odločil objaviti nesramno potvorjene in iz konteksta iztrgane delčke pogovora. Zanimivo je, da je Jankovič najprej valil krivdo za težave pri izvedbi projekta na kmetijsko ministrstvo (čeprav tega ni želel javno povedati) in na Kmečki glas (kar je razlagal vsakomur, ki ga je hotel poslušati), zdaj pa bi očitno rad z neresničnimi osebnimi podtikanji dokazal, da mi kot novinarki ne gre verjeti. Ker pa imava s kolegico za pisa-

nje o nastanku in izpeljavi omenjenega projekta preveč konkretnih dokazov, sem prepričana, da mu to ne bo uspelo.

ZLATA KRAŠOVEC in
DARINKA SEBENIK,
novinarki Kmečkega glasa

Januarja odlikovan, marca kaznovan

Dol. list št. 13, 28. marca

Na tem mestu ne želimo odgovarjati na posamezna vprašanja Jožeta Hutarja, ampak v kratkem orisati potek dogodkov. Bralci pa si naj sami ustvarijo mnenje, ali smo ravnali prav ali ne.

Da bodo stvari jasnejše, navedimo nekaj podatkov o društvu. Pred dvema letoma smo praznovali 60. obletnico ustanovitve. Smo eno bolj aktivnih gasilskih društev v občini Semič. V letošnjem letu smo izvedli volitve in imenovali nov UO. V njem so predvsem mlajši člani, ki pa so polni novih idej in zagnanosti. Tako smo si postavili za prednostno nalogo nakup in dodelavo novega gasilskega avtomobila. Akcija zbiranja finančnih sredstev je v polnem teku.

In sedaj k dogodkom. Vse se je pravzaprav začelo s tem, da je po eni od prvih sej nekaj članov UO pripomnilo, kakaj v sejni sobi gasilskega doma še vedno visi Titova slika. Vsak od prisotnih je to pripombo komentiral po svoje, vendar to sedaj niti ni pomembno.

V prvi polovici marca je upravniki odbor GD Kot - Brezje prejel dopis od ZZB NOV Kot pri Semiču in ga obravnaval na svoji seji 8. marca. Prisotnih nas je bilo 16 članov UO, med temi tudi Jože Hutar. Odsoten je bil samo en član. Seji je prisostvoval tudi predsednik ZZB NOV Semič Jože Regina. Seja je bila sklicana na običajen način. Dnevni red je podal predsednik UO na začetku seje, kar je vse v skladu z veljavnim statutom. Ena od točk dnevnega reda je bila tudi odnos med GD Kot - Brezje in ZZB Kot. Pri tej točki je predsednik v kratkem preletel vsebino dopisa, poslanega od ZZB Kot. S celotno vsebino dopisa so bili vsi člani UO seznanjeni že prej. V dopisu se naš UO na zelo nekoristen in umazan način obtožuje stvari, o katerih se še nikoli nismo pogovarjali, kaj šele odločali (odstranitev prapora ZZB, ki je shranjen v našem gasilskem domu, odstranitev spominske plošče iz našega gasilskega doma). Člani odbora so vsebino dopisa sprejeli z velikim ogorčenjem in razočaranjem. Posebno se zdej, ker se v dopisu grozi starem našim članom s preverjanjem družinskih pridobitev NOB ter meče slabo luč na ugled našega društva, in to ravno sedaj, ko potrebujemo podporo vseh in od vsehposod. Mislimo pa tudi, da smo do sedaj prijateljsko sodelovali z vsemi organizacijami in društvi na našem območju in da smo pomagali vsem, kolikor je bilo v naših močeh. To so nam javno priznali vsi, tudi ZZB Kot.

Po daljši razpravi in predstavitvi dejstev, se je oglasil tudi predsednik ZZB NOV Semič. Opravičil se je in dejal, da za nastalo situacijo ni kriva organizacija ZZB, ker z vsebino dopisa sploh ni bila seznanjena in o tem tudi ni razpravljala. Dopis je po njegovih besedah plod le enega njihovih članov. On in predsednik ZZB NOV Kot pa sta dopis podpisala, ker sta sestavljalcu slepo verjela in naslednjim svojim izjavam.

Iz obsežne razprave vseh prisotnih je bilo možno sklepati, da je dopis, ki smo ga dobili od ZZB NOV Kot, na svojo roko sestavil član našega UO Jože Hutar. Hutar tega tudi ni zanikal. Ker je vsebina dopisa polna neresničnih obtožb in podtikanj, je UO menil, da je to grobo kršenje ugleda našega UO in s tem tudi gasilskega društva Kot - Brezje. Na pobudo več članov UO, in ne samo Slava Cesarja, kot piše avtor članka, se je UO z večino glasov odločil, da se glasuje o suspenzu Jožeta Hutarja iz UO. UO je s 13 glasovi za, 1 glasom proti in 2 vzdržanimi glasovoma sprejel sklep, da se Jože Hutar suspendira kot član UO do prvega običnega zbora GD Kot - Brezje. UO je ukrepal v skladu z veljavnim statutom GD Kot - Brezje, ki je bil potrjen na običnem zboru 6.1.1985. Glede na grobo kršitev dolžnosti iz 4. alineje 19. člena se je UO poslužil ukrepa iz

15. alineje 52. člena.

Uradni zapisnik s pravnim podukom je bil imenovanemu poslan po pošti 21.3.1996.

Na istem sestanku je UO sprejel tudi sklep, da se Titove slike snamejo z zidov gasilskega doma in se arhivirajo. Slika pa si borci ob svojih sestankih lahko postavijo v sejni sobi nazaj, vendar jo morajo po sestanku sneti in pospraviti. Za ta sklep je glasovalo 13 članov, eden je bil proti, dva pa nista glasovala, ker sta smatrala, da za to sploh ni potrebno glasovanje.

Na koncu mogoče samo še to. Mislimo, da smo s tem, ko smo člana, ki je bil odlikovan v januarju, v marcu kaznovali, pokazali samo to, da spoštujemo demokratična načela in načela pravne države. Če bi se tako obnašali vsi v tej naši ljubi državi, bi bile vrednote življenja vredne človeka.

UO gasilskega društva

Kot - Brezje

Predsednik:

IVAN DERGANČ

Petdeset let zavarovalstva na Dolenjskem

Dol. list št. 13, 28. marca

Poudarek omenjenega članka je na obeležitvi 50 letnice zavarovalstva na Dolenjskem, in ne na preštevanju zavarovalcev ene ali druge zavarovalnice. Če je zavarovalnica Triglav prva obvestila medije o pomembni obletnici in aktivnostih, ki jih pripravlja ob tem jubileju, je prav, da smo to v članku tudi omenili. Osvežitve spomina pa naj se Franci Kek spomni čez štiri leta, ko bo slovensko zavarovalstvo zapisalo v kalendar 100-letnico. Če ga takrat spet ne bo kdo prehitel.

Če Franciju Keku res ni jasno, kdo poziva k praznovanju 50-letnice zavarovalstva, mu sporočam, da s posebnim veseljem tudi sama kličem k praznovanju. Saj bodo od humanitarne prireditve 25. aprila v športni dvorani Marof, ki jo pripravlja zavarovalnica Triglav, imele največ koristi matere in ženske. Izkupiček od prireditve bo namreč namenjen dokončanju porodnišnice.

MAJDA LUZAR



Presenečeni, vznemirjeni, ogorčeni

Dol. list št. 11, 14. marca

Najprej moram povedati, da se v vsem strinjam z ZB in udeleženci NOB krajevnega združenja Dolenjskih Toplic. Ze lani aprila sem na reviji pevskih zborov v Vinici v nagovoru mimogrede izrazil bojazn, da bodo nekateri naši politiki sprli še mlade, ki za sovraštvo niso vedeli, saj so se marsikateri poženele ne glede na to, na kateri strani se je kdo boril. Približno takrat so bili partizani, torej borci NOB, od ene od strank razglašeni za krvave revolucionarje. Takrat sem bil še bolj ogorčen, ker je bil partizan tudi moj oče, a ni bil noben krvav revolucionar. Zalostno je, da so taki obsojdi podlegli tudi nekateri dosti mlajši od mene in celo za lastne starše. Nekaterim se to že danes vrača.

Zaradi izjave v nagovoru sem doživel celo kritiko, češ da se vrtim v politiko, ampak enako trdim še po enem letu, zdaj še bolj, ko vidim, da nekatere komisije v

parlamentu še po treh letih dela ne morejo povedati, kaj so naredile, zapravile pa so veliko denarja davkoplačevalcev za prazen nič.

Krajevno združenje podpiram tudi glede odstranjevanja spomenikov in spominskih obeležij. Mislim, da je to, kar bi radi počeli nekateri, tudi dokaz nizke kulturne ravni. Še bolj pa sem bil presenečen, ko sem v Dnevniku 16. marca bral, da je stranka Dimitrija Kovačiča v naši prestolnici prepričana, da "je potrebno odstraniti vse, kar kakor koli diši po 2. svetovni vojni, saj bi tudi brez nje dočakali svobodo". Potem pa bi njegova stranka namesto spomenikov domače revolucije postavila spomenik generalu in argentinskemu narodnemu heroju Joseju de San Martinu. Ali nam je ON pomagal, da smo danes svobodni in lahko uporabljamo svoj jezik?!

Strinjam se tudi glede novega predmeta o verstvih in etiki. Pri tem me je najbolj razjezilo, ko so mi nekateri učenci v 6. razredu že drugi dan po sprejetju v parlamentu trdili, da bodo predmet lahko učili samo duhovniki. Tako, kot glede predmeta pravite vi, mislijo še mnogi verniki in trdijo, naj bo šola šola, kar se tiče vere, pa naj bo v cerkvi. Tako si predstavljam ločenost cerkve in vsaj javne šole tudi sam, v privatni šoli, ko bo do nje prišlo, pa naj delajo drugače. Ne predstavljam si, kako in kaj bi smeli v šoli jesti, če bi vanjo prišli duhovniki, ko že zdaj preko učencev, ki obiskujejo verouk, narekujejo kuharice, da v prostem času ne bi smele kuhati mesa. Tudi to je zame vtikanje v šolske zadeve. Ravno tako ne verjamem, da bi bili učenci z uvedbo novega predmeta kaj bolj vzgojeni, kot trdijo nekateri. Ali mi, ker takega predmeta ni bilo v šoli, potem nismo vzgojeni?

MIRKO ČADONIČ

Črnomelj

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 13, 28. marca

Gospod Jože iz okolice Šentjerneja!

Moram priznati, da me je vaša opazka v Dolenjskem listu zelo užalila. Kot veste, se v glavnem

mi je žal, saj sem prikrajšan za prjetno urico razvedrila. Če bi kakorkoli proti temu koncertu kakor zveni iz članka, potem prjetno Občina Šentjerneja ne bi finančno podprla koncerta.

Gospod Jože! Prav vesel bi bil, če bi se kakšen delovni dan ogledali pri meni in videli, kako poteka moj delavnik. Morda bi se kakšne vikend dogovorila in ga preživeli skupaj, pa bi videli, da so moji dnevi resnično prezasedeni, in se drugi ob priliki, ko ne bom prisostvoval kaki prireditvi, rajši ugriznili v predolgi jezik in premislili, morda boste navsezadnje ugotovili, da sem vendarle sam človek.

FRANC HUDOKLI

župan občine Šentjerneja

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 13, 28. marca

Pojasnili na zapis o Zdravniški komisiji Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območne enote Novo mesto, v Dolenjskem listu 28.3.1996 v rubriki "Halo, tukaj bralec Dolenjca!"

Zdraviliško zdravljenje lahko predlaga osebni zdravnik ali zdravnik, ki zavarovano osebo zdravi v bolnišnici. Na podlagi tega predloga ugotavlja utemeljenost zdraviliškega zdravljenja Zdravniške komisije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Napotitev zavarovane osebe na zdraviliško zdravljenje je možna:

- po hospitalizaciji, ko je nujno potrebna rehabilitacija, kar se smatra kot nadaljevalno bolnišnično zdravljenje, ali

- pri preprečevanju akutnega poslabšanja kroničnih bolezni v skladu s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja (Ur. list RS 79/94 in 73/95).

Zavarovane osebe pa v vseh primerih, kjer je nujna fizikalna terapija ali specialistična presoja, lahko tudi te storitve izkoristijo v ustreznih zdravstvenih zavodih in pri zasebnikih, ki imajo pogodbo za opravljanje teh storitev z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ter v zdraviliščih, če jih na zdravljenje napoti izbrani osebni zdravnik.

Komisija na podlagi medicinske dokumentacije oziroma ob navzočnosti zavarovane osebe preveri utemeljenost predloga. V primeru pozitivnega mnenja napoti zavarovano osebo v ustrezno zdravilišče, ki je usposobljeno za rehabilitacijo njegove bolezni oziroma poškodbe. Če ni strokovnih utemeljitev za zdraviliško zdravljenje, predlog zavrne, zavarovana oseba pa ima možnost zahtevati presojo mnenja v Zdravniški komisiji II. stopnje, ki deluje pri Direkciji Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v Ljubljani.

Direktor Območne enote

SUZANA JARC, dipl. oec.

"Pionirja MKO nismo oškodovali!"

Dol. list, št. 13, 28. marca

Za začetek se novinarju Delavske enotnosti Ivo Kuljaju zahvaljujem za njegove napotke o tem, kako BI MORALA razumeti novinarsko konferenco in izjave na njej. Ob tem bi mu rada sporočila, da na vratu še nosim glavo in razmišljam po svoje, kar menda pri nas ni zločin.

Ker se je v svojem pismu spraval name, češ da nisem pisala o dogajanjih v Pionirju MKO tako, kot je on pričakoval, sem mu dolžna odgovoriti. Prepričana sem, da je "Pionirja MKO nismo oškodovali!" korektno poročilo z novinarske konference. Poklicna pravila mi ne dovoljujejo, da bi komentirala eno ali drugo stran. O tem, ali se bom odločila za daljše pisanje o zadevi, odločam sama ali pa uredništvo časopisa, nikakor pa ne novinarji drugih hiš. Poleg tega me pisanje v DE in samo soočenje direktorja in avtorja zapisa nista preveč prepričali o tem, da je zgodba o ravbarkomandi edina prava. Ker sem tudi sama slislila odmeve na pisanje v tem časopisu in na oddajo novomeškega Našega kanala, sem se odločila, da je prav pokazati še stališče druge strani - direktorja Milana Kapetana. (Mimogrede: v pravni državi tudi kureja tatu kaj vprašajo.)

Za to, da omenjenega direktorja ne razglasim za krivega kraje in

razgovarjati ravbarski dejanj, imam nekaj razlogov. Če je za sindikalni časopis morda logično, da na dogodke v podjetjih gleda z delavčev perspektive, se zdi meni bolj prav na dogajanje gledati širše. Sama podobna dogajanja sodim v okviru politike lastninjenja (beri privatizacije) v Sloveniji ter še posebej dobro poznanih razmer v krovnem podjetju Pionir, ki so morale vplivati na poslovanje njegovih družb.

O vsem tem v članku Delavske enotnosti ni govora, ker bi sicer velika zgodba zvozenela. Zato mi "je kapnilo", da pisanje le preveč piha na dušo delavcem (kako je direktor prišel do mercedesa, kdo je plačal stroške srečanja za poslovne partnerje, koliko kilometrine in koliko dnevnic si je izplačal direktor itd.). To so za nekoga lahko sicer pomembne zadeve, vendar s stališča presojanja o tem, ali je nekdo ukradel družbeno premoženje, preveč plitke. Tudi ni nujno, da so za usodo delavcev bolj pomembne kot to, da se, ne glede na lastninjenje (ali je pravično lastninjenje sploh možno?), proizvodnja nadaljuje in delovna mesta ohranjajo.

Po mojem prepričanju je osnovno vprašanje v zvezi z lastninjenjem Pionirja MKO (in drugih podobnih primerov) le eno. Namreč, ali je pravno dopustno ustanavljanje takih vzporednih podjetij (vzporedno vodenje družbenega in zasebnega podjetja, enaka dejavnost, isti sedež). Če je tako početje legalizirano in če ni nobene politične volje, da bi v Sloveniji spremenili stanje, lahko nadaljnji potek lastninjenja le bolj opazujemo. Pri tem lahko tudi moralno obsojamo pozameznike, ki so zgrabili priložnost. Prepričana pa sem, da bi, če ne bi bilo njih, isto počel nekdo drug, morda celo iz vrst zdaj nasprotnega tabora.

BREDA DUŠIČ GORNIK,
Dolenjski list

S fračami v orkester

Dol. list št.12, 21. marca

Novinarka Lidija Murn, urednica kulture pria Dolenjskem listu, je v svojem članku "S fračami v orkester" 21. marca na osnovi poizvedb uspešno odvrnila krivdo za nesramno obnašanje nekaj ljubljanskih osnovnošolcev z ramen učencev in učiteljev OŠ Grm iz Novega mesta. Lahko bi kdo dejal, da je navsezadnje vseeno, iz katere šole so "mladi strelci s fračami", češ, nevarno dejanje je bilo storjeno. Pa ne gre kar tako posplošiti neprilmernega obnašanja mladih poslušalcev. Že nekaj časa namreč ugotavljamo, da imajo šolarji iz Dolenjske in Bele krajine lep odnos do glasbenih prireditvev. Našo ugotovitev je s svojim pismom dne 26. marca letos potrdil tudi Džan Božič, direktor SNG Opere in baleta v Ljubljani, naslovljeno na Glasbeno mladino Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj. V njem med drugim piše: "Zelim vam izraziti zahvalo, ker ste vaše učence izredno dobro pripravili na obisk v Operi, tako da je naša predstava potekala nemoteno." Zahvala se namreč v množinski obliki nanaša na operne predstave, ki so jih v zadnjem času obiskali učenci in učitelji osnovnih šol Loka in Mirana Jarca iz Črnomlja, iz Dragatuša, Šmihela iz Novega mesta, Podzemelja, Rake, Sentjerneja, Škocjana in Vinice. Vsekakor gre za laskavo oceno, ki je ne kaže zapraviti.

SILVESTER MIHELČIČ
Ravnatelj Glasbene šole Črnomelj

"Kazen" za materinstvo tajnice SKD

Dol. list št. 13, 28. marca

Ga. Vida Čadonič Špelič, kaj rovarite proti SKD s svojimi izjavami po medijih, ki jih objavljajo novinarji? Če ste pravi član stranke SKD, se boste podredili sklepom vrha stranke, saj je ta odgovoren za njeno strategijo. Vaše rovarjenje pa ne prinaša glasov stranki in ne ugleda, ker kaže na neko razdvojenost in neenotnost, še manj pa prinaša ugled vanj osebnost, ker je vprašljiva tudi podpora, ki ste jo dobili od levih poslank (objavljena v zadnji številki Dol. lista). Zato se volici do sedaj SKD sprašujemo, h kateri stranki resnično sodite. K tej, v kateri ste sedaj, gotovo ne, mogoče k sivim panterjem?

J. K.
upokojenec

V svetu laži in boja za oblast

V volilnem letu se bodo, kot vse kaže, vse slabe plati v našem novem političnem življenju samo še stopnjevale - Če mislim drugače, nisem zaslepljena ali naščuvana

V volilnem letu se v slovenski vladi in parlamentu dogajajo prav nenavadne reči. Ministri gor, ministri dol, nekateri levo, drugi desno, eni vstopajo, drugi izstopajo. To je res čuden mišmas, saj povprečnemu državljanu ni več jasno, od kod in kam piha kakšen veter. Večji del naroda pa tone v čedalje hujšo bedo in pomanjkanje.

Moje skromno mnenje o delu vlade in parlamenta je, da je njuna temeljna naloga in dolžnost skrb za narod, se pravi za njegovo blaginjo in človeka dostojno življenje. Če se ne motim, smo nekoč tako vlado že imeli, in sicer v t.i. "gnilem" socializmu. Res, da je bila ideološko obarvana, a nihče ji ne more očitati, da ji je šlo samo za oblast, narod pa puščala na cedilu. Kdor misli drugače, je ali zaslepljen ali naščuvan. Nekdanja Jugoslavija je bila - to ni nič novega - trn v peti Vzhodu in še bolj Zahodu, ker je bila v tem svetu nekaj posebnega in ker je bil tudi njen voditelj nekaj posebnega, seveda v dobrem smislu.

Ljudje, nikoli ni prepozno za drugačno vizijo Novega mesta!

Slovinci doživljamo politično pomlad. Zelim se prenoviti, spremeniti in smo polni novih iskanj. Vse, kar nas spominja na stari sistem, želimo zavreči in v svoji naivnosti mislimo, da bomo z miselnostjo in navadami potrošniške zahodne družbe uspeli in postali srečni. Televizijski in avtomobil sta potrošniški "dobri", ki nam v tem času določata način življenja. Televizijski nam nadomešča komunikacije z soljudmi in obenem skozi reklame producira in usmerja naše potrebe, avto pa postaja naš način gibanja od enega mesta do drugega.

Večini je znano, da je mesto Rim nastalo na sedmih gričih ob reki Tiberi, Novomeščani pa pozabljamo, da je tudi naše mesto zršlo na gričih, če smo natančni, na sedmih, tako vsaj ga opisujejo v novi slovenski enciklopediji. Primerjava ne zdrži dolgo, če pomislimo, da je Rim eno od verskih središč sveta, Novega mesta pa še za eno izmed kulturnih središč Slovenije ne moremo proglasiti. Lahko pa ga proglasimo kot eno redkih mest v Sloveniji (svetu), kjer: v vsako ulico lahko zapelješ z avtom oziroma kjer ni niti ene ulice, ki bi bila namenjena le pešcem; kjer imamo športne kolesarske pravke, ne pa urejenih kolesarskih steza. Skratka, mesto je prenatrpano z avtomobili in parkiršči, po drugi strani pa ne premoremo niti mestnega parka.

Sedaj planiram v mestu zgraditi, rekonstruirati nekaj novih cest, obvoznic, kakor da nas bo to rešilo prometnega ka-

In končno je prišla k nam tako opevana demokracija! Tudi pod geslom: nikoli več nobene ideologije! Pa vendar jo imamo, vsaj dve: religiozno ideologijo v stranki Krščanskih demokratov, ki je podaljšana roka Cerkve, in Slovensko nacionalno stranko, ki smrdi po nacistični ideologiji. V Ustavi R Slovenije jasno piše, da je Cerkve ločena od države. Torej ni in ne more biti sprejemljivo, da se neka parlamentarna stranka imenuje krščanski demokrati, saj je že njeno ime ideološko obarvano, njeno delovanje pa še bolj. Da o SNS in še bolj skrajni slovenski nacionalni desnici sploh ne izgubljam besed.

Imam tudi pripombo ali dve na poskuse prevrednotenja korenin slovenskega naroda. Temelj narodovega izvora in obstoja je njegov materni jezik. Zato ni nobenega dvoma, da so naši predniki Slovani oz. da Slovenci spadamo v skupino slovanskih narodov. Ne razumem, kaj naj bi bilo zato z

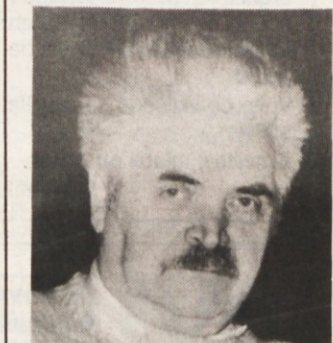
osa v mestnem središču. Če se sprehodimo po Seidlovi ceti mimo gimnazije, nam je lahko takoj jasno, da smo z lepo široko cesto dobili le več prometa, ki hitreje švigne mimo nas. Le zakaj nismo ob njeni rekonstrukciji zgradili podhoda za pešce: za naše otroke, šolarje, ki se kakor majhna reka zlivajo od avtobusne in železniške postaje proti ekonomski in gostinski šoli ter na koncu šolskega dne v obratni smeri? Zakaj nismo poleg obvoznice kot prioriteto namenili denarja tudi za revitalizacijo drevedora na Marofu? Zakaj postopoma ne zapremo del mestnega centra (Glavni trg), kakor so to storili v Ljubljani, Škofji Loki in še kje? Zakaj smo grad Grm in okolico prepustili tovarni avtomobilov, ko bi pa lahko okoli njega napravili mestni park, v grajskem dvorišču pa postavili letni oder za kulturne prireditve - novomeške "Križanke"?

Vprašanja, ki jih postavljamo samim sebi in v kritiko politike - občinske oblasti, nam ponujajo odgovor samo po sebi: mesto gradimo bolj za avtomobile kakor za ljudi!

Nikoli ni prepozno izgraditi drugačno vizijo mesta, recimo: mesto sedmih zelenih gričev, ki bi bili obenem povezani s peš potjo, ki ne bi niti enkrat prečkala prometne ceste (razen z nadhodom ali podhodom), morda bi nas potem bolj poznali kakor Ptuj po Kurentih, Maribor po Lentu in Ljubljano po Tromostovju.

INŽ. STOJAN GOLOB

Prof. Rusu ob upokojitvi



Letošnja cvetna nedelja je bila zadnji službeni dan profesorja Zvonka Rusa. Sprva se je posvečal pedagoškemu delu, zadnjih osemnajst let pa je bil v Belokranjskem muzeju. Tu je nekaj časa delal kot kustos za novejšo zgodovino, petnajst let pa je ravnateljaval.

Rusovo muzejsko delo, bolj in manj vidno, je bilo usmerjeno na vse strani. Bil je kustos in ravnatelj, dokumentalist, vodič in postavljalec razstav. Veliko moči je namenil obnovi metliškega gradu, ki je po njegovi za- slugi začel spreminjati podobo.

Sodelavci se od prof. Rusa ne poslavljamo, saj smo prepričani,

da bomo še sodelovali. Zelim se mu le zahvaliti za vse, kar je dobrega naredil za muzej in za nas.

Belokranjski muzej je imel v svojih petinštridesetih letih le dva ravnatelja. Če prof. Jože Dular in prof. Zvonko Rus ne bi ustvarila bogate zapuščine, naš muzej prav gotovo ne bi užival ugleda, kakršnega ima danes. Zato s spoštovanjem zremo na njuno delo in smo jima hvaležni, da sta delo omogočila tudi nam.

Prof. Rus je dober poznavalec lokalne zgodovine, zato z nestrpnostjo pričakujemo njegovo kroniko Metlike, ki jo bo izdalo Belokranjsko muzejsko društvo. Zdaj se ji bo lahko bolj posvetil, saj mu je prej zanjo zmanjkovalo časa.

V kulturi ni bilo nikoli lahko delati, zato so rezultati, ki jih je dosegel ravnatelj Rus, še toliko več vredni. Res pa je, da brez razumevanja državne in lokalne oblasti ne bi šlo. Upamo, da nam bosta naklonjeni tudi v prihodnje, prof. Zvonku Rusu pa želimo, da bi ohranil lepe spomine na Belokranjski muzej.

ANDREJA BRANCELJ
BEDNARŠEK
v imenu delavcev
Belokranjskega muzeja

nami Slovenci narobe? Ali bi se morali svojega porekla sramovati? Z drugimi besedami: so torej slovanski narodi manj vredni od drugih evropskih narodov, in če so, zakaj? Kdor tako razmišlja, ta ni vreden, da pripada slovenskemu narodu pa tudi kateremukoli drugemu narodu ne!

Ob tem še nekaj dejstev, povezanih z zgodovino Slovencev. Vsa čast maloštevilnemu narodu, da se je obdržal na tem prelepem koščku Zemlje, glede na to, kaj vse je vihralo skozi te kraje, ga trgalo in potujčevalo, tlačilo, izkoriščalo in poniževalo ter ga za povrh nameravalo še iztrebiti. Tak narod ima zagotovo močne in zdrave korenine, le premalo se jih zaveda. Manjka mu žal tudi ponosa, samozavesti in pokončnosti. Zakaj tako, je pa že druga zgodba.

Prav za konec bi se dotaknila še naših težav s sosedo Italijo (ali pa njenih z nami, kakor se vzame). Kaj res nikomur ne pride na misel, da so nekatere sosede bivše Jugoslavije komaj čakale, da bo ta "Titova tvorba" razpadla, saj bo potem spet več možnosti, da po- grabijo kakšen kos zase? Narodi nekdanje Jugoslavije niso bili nikoli napadalni do drugih narodov ali njihovih ozemelj, nasprotno, v vsej svoji zgodovini so se bili prisiljeni boriti za svoj obstoj pred osvajalskimi pohodi drugih ljudstev s tako rekoč vseh možnih smeri.

Kdor misli, da so določene sile v povojnem času dovolile Jugoslaviji živeti, kot si je želela, ta živi v veliki zmoti. Že povojne meje Jugoslavije so bile sila krivično postavljene (sicer pa, le katera meja, ki jo postavi človek, je povsem pravična?) Narava pozna samo naravne pregrade. In zakaj bi narodi živeli v slogi, prijateljstvu in razumevanju, če se pa da živeti tudi drugače?! Samo da ni ljubega miru! Ali geslo V slogi je moč že zares razpada na smetišču zgodovine?

Na tem planetu je dovolj prostora za vse narode, le da o neka- terih ni skorajda nič več slišati, razen kadar izbruhne nova vojna ali epidemija kake bolezni, lakota ali naravna katastrofa. Določenim ljudstvom grozi celo izumrtje. Ti. razviti del sveta pa se dobesečno koplje v svoji samozadostnosti, bogastvu in brezbriznosti! Zares, takšen svet mi ni prav nič všeč.

Pričakujem, da mi bo gospod Jelincič svetoval, naj se preselim na kak drug planet. Žal te možnosti (še) nimam.

DARINKA TRATAR
Šmarjeta 34

ZA INSTRUMENTE IN PORODNIŠNICO

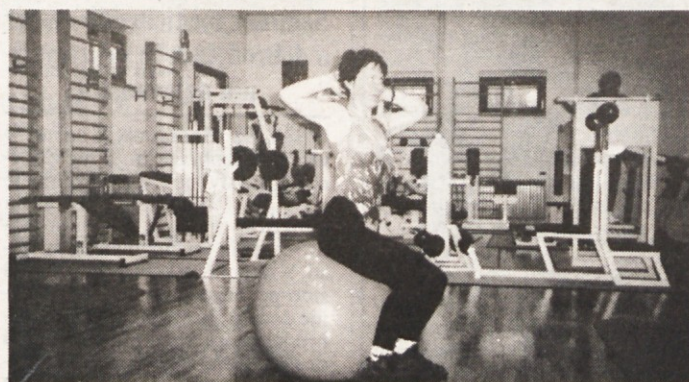
Za drage medicinske instrumente in izgradnjo porodnišnice v Novem mestu so prispevali: Krka Zdravila (za bolnike z rakavimi obolenji) 20.000 tolarjev, Drago Črnič, Semiška, Črnomelj (za izgradnjo porodnišnice) 23.860,00, Mercator Dolenjska PC M STP Metlika (za izgradnjo porodnišnice) namesto cvetja za pok. g. Franca Kobeta 100.000, Družina Radovan, Gor. Stara vas 19, Šentjernej (za izgradnjo porodnišnice) namesto cvetja za pok. g. Valentinu Goričanca 5.000, Dario in Andreja Novak, Gor. Stara vas 19, Šentjernej (za izgradnjo porodnišnice) namesto cvetja za pok. g. Valentina Goričanca 5.000, Andrej Petakovič, Smolenja vas 83, Novo mesto (za drage medicinske instrumente), namesto cvetja za pok. g. Roka Binga 10.000 tolarjev.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke najlepše zahvaljuje!

ZAHVALA

TREBNJE - 23. marca je bilo na OŠ Trebnje regijsko tekmovanje v znanju geografije. Izmed enajstih prijavljenih ekip se ga je udeležilo devet, zmagala pa je ekipa iz OŠ Boštanj. Družboslovni aktiv OŠ Trebnje se v imenu vseh tekmovalcev in mentorjev zahvaljuje vsem pokroviteljem, ki so polepšali ta dan s svojimi prispevki in nagradami. To pa so poleg Zavoda RS za šolstvo še iz Trebnjega Center za izobraževanje in kulturo, Vita, Gradbeništvo Zupanja, Terca, Mial club, Dolenjka, Japi, Vulkanizerstvo Vovk, Avo center Vovk, M - KZ, Zavarovalnica Tilia in Trim, z Mirne pa trgovina Kramer, Kolinska, Greda, Butik "D" in iz Ljubljane Zavarovalnica Triglav.

DOGODKI V SLIKI IN BESEDI



FITNES IN FITBALL V DOLENJSKIH TOPLICAH - Z začetkom aprila dobro opremljeni fitness center v Zdravilišču Dolenjske Toplice, v katerem je 21 orodij, obratuje po novem času, in sicer ob torkih in sobotah od 18. do 20. ure, ob sredah in petkih od 19. do 20. ure. Ob sredah in petkih od 18. do 19. ure pa poteka v istem prostoru tako imenovani fitball, to je aerobna vadba s pomočjo velike žoge, ki omogoča trening za srce, ožilje, splošno kondicijo in razgibanost, poleg tega pa še trening ravnotežja, koordinacije in hitrosti reakcij. Tako fitness kot fitball sta vodena: fitness vodi Miran Perko, fitball pa Nadja Saje (na sliki), oba fizioterapevta v zdravilišču. (Foto: A. B.)



PRVI FOTOGRAFSKI STUDIO V STRAŽI - Čeprav se je zgodilo 1. aprila, ni prvopriška šala: v Straži imajo od tega ponedeljka studio sodobne fotografije Foto Straža. Nahaja se na Gradiški 10, nasproti znanega Dularjevega mlina. Drago Vuica, s.p. (na sliki), ki se s fotografijo ukvarja že skoraj 15 let, je povedal, da nudi komercialne, založniške, modne, turistične fotografije, slika pa tudi za poroke, pogrebe ipd. Sprejema vse vrste barvnih negativov in diapozitivov, razvija tudi črno-bele in preslikava stare fotografije, pripravlja in izdeluje pa tudi prospekte in fotovizitke. Foto Straža, ki je po mnenju mnogih pridobitev za kraj in okolico, je mogoče obiskati ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih od 14.15 do 17.15, ure, v soboto pa do 8. do 11. ure. (Foto: L. Murn)



UTRIPOVE NAGRADE LESARJEM - Slovensko glasilo lesarjev je v petek na srednji tehnični in zdravstveni šoli v Novem mestu podelilo nagrade dijakom, ki so najbolje odgovorili na štiri vprašanja podjetij Mitol, Tanin, Color in Kovinoplastike. Na zaključno prireditev, ki bo meseca maja v Ljubljani, so se uvrstili (na sliki od leve proti desni): Bojan Marolt, Gregor Šuštarč, Martin Vencelj, Ronald Štukelj, Gregor Perpar, Silvo Oberstar in Alojz Tomažin. Posebna komisija bo sedaj med 32 iz vseh osmih lesarskih šol Slovenije poiskala najboljše in jih bogato nagradila.



KRUH NA VEČ NAČINOV - Kar osemnajst gospodinj se je zbralo v pe- tek, 29. marca, v Žužemberku, v Zalaščkovi hiši. Pod vodstvom mentorice Marije Prajnar, učiteljice praktičnega pouka v srednji živilski šoli v Mariboru, so gospodinjne spekle devet različnih vrst kruha, pekle krofe in potice na več načinov, poleg tega pa so izdelale francoske rogljice in imele vaje pri izdelavi kruhastega peciva. Zadovoljne gospodinjne so se po uspelem praktičnem delu fotografirale na balkonu Anice Zalašček. (Foto: S. Mirtič)



OBČNI ZBOR PODEŽELSKIH ŽENA - V restavraciji na Marofu je bil letni občni zbor društva podeželskih žena Kočevske, ki je bilo ustanovljeno leta 1994. Prej je deloval Aktiv kmečkih žena iz Poljanske doline, v katerem je bilo 30 žena. Ustanoviteljica in prva predsednica je bila Marija Horjak iz Nemske Loke. Članice so prirejale tečaje peke in kuhanja, predstavile so se na prireditvah v Ljubljani, Kočevju in drugod. Društvo pod mentorstvom svetovke Ane Ogorelec deluje po vsej občini. V prihodnje bodo posebno pozornost namenile izobraževanju članic in pridobivanju mlajših, čeprav društvo šteje več kot 100 članic. Letnega zbora se je udeležil tudi kočevski župan Janko Veber. (Foto: M. Glavonjič)



Aprilski dež

Deževne aprilske dni boste letos lahko pričakale s posebnim veseljem kot lani. Vremenske nevšečnosti, ki so nas pestile vrsto let, bodo premagane, brž ko si bomo priskrbele popolno opremo. Plastični materiali, vsesplošni ljubljenci modnih oblikovalcev, ki so iz njih sešili tako krila in hlače kot tudi čevlje izkazujejo svojo nepremočljivo uporabnost v najbolj mokrih spomladanskih dneh. Pastelni odtenki, žive neonske, rdeče, oranžne in zelene barve skupaj z nepremagljivo eleganco črne na modnem prestolu vladajo enakovredno. Odločite se lahko predvsem med povsem mini variantami, nekoliko daljšimi in zelo dolgimi plašči kot tudi z vrsto umetnih bolj ali manj svetlečih, sušilnih vodooodpornih materialov. Dežni plašček pa ni namenjen le deževnim priložnostim, lahko ga oblečete v sončnih dneh kot del modnega stila.

Modna industrija ponuja bleščanje lesketajočih se materialov ali PVC od jutra do večera, od kopalnih plaščev pa do večernih toalet. Če pa sodite med tiste, ki čutijo odpor do leska od glave do pete, se odločite le za droben dodatek, ki bo popestril vašo garderobo. V prihajajočih deževnih dneh ne pozabite na pomembnost dežnika, ki nima le vloge varovanja pred padavinami, pač pa sodi med modni dodatke, ki naj bi se ujel z vašo zunanjo celoto. Torej, priskrbite si še kakšnega, da jih boste lahko menjavali!

JERCA LEGAN

Umetnikova družina med šolarji na Grmu

Karel Zelenko z ženo, hčerko in zetom v Novem mestu

Preteklo sredo so imeli učenci osnovne šole na Grmu zanimiv obisk. Na željo vodstva šole jih je obiskala znana Zelenkova družina umetnikov iz Ljubljane: akademski slikar, grafik, keramik in ilustrator Karel Zelenko, njegova žena kiparka Sonja Ravtar, njuna hčerka slikarka Nina Zelenko ter njen mož slikar in keramik Pavel Mijatovič.

Dopoldne se je Karel Zelenko pogovarjal z učenci 5. in 8. razreda. Poučil jih je, kako nastane kroki ali hiter zapis slikarskega motiva. Učenci so novopridobljeno znanje seveda takoj preizkusili v praksi in slikarja spraševali še o marsičem, kar sestavlja likovno umetnost. Umetnik je učence tudi vodil po razstavi, ki so jo pripravili v prostorni dvorani šole. Slikar razstavlja tam 8 slik v olju na platnu, njegova žena Sonja 16 figur narodnih noš, hčerka Nina 20 barvnih jedkanic in zet Pavle 15 stenskih krožnikov, poslikanih v podglazurni tehniki.

Zvečer je šola priredila 8. srečanje na Grmu, ki se je razvilo v imeniten dogodek. Dvorano so napolnili starši učencev in ljubitelji umetnosti. Večer je vodil prof. Branko Šuster in predstavil družino znanih umetnikov, ki jih je

O dobrotelnosti

Seminar medicinskih sester o dobrotelnosti in prostovoljnih dejavnostih

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju pri Zbornici zdravstvene nege Slovenije je v petek, 29. marca, pripravila strokovno srečanje na temo: Dobrotelne in prostovoljne dejavnosti. V dopoldanskem delu srečanja smo poslušali zanimivo predavanje doc.dr. Jožeta Ramovška o dobrotelnosti kot imunskem sistemu družbe ter o vzgoji za dobrotelnost. Socialna delavka Estera Dvornik nam je predstavila Karitas in svoje izkušnje pri njem. Sestra Notredame Slavka Cekuta je pripovedovala o svojih izkušnjah službeni drugim v okviru Karitasa in skupine Vera in luč. Popoldne smo poslušali predavanje soc. delavke Mine Gril o prostovoljstvu. Kolegica iz Zdravstvene šole Celje Helena Brežnik je govorila o prostovoljnem delu njihovih dijakov v skupinah Sonček in Nasmehček. Prostovoljno delo učencev na Zdravstveni šoli na Jesenicah je orisala Maja Krajnc.

V soboto, 30. marca, smo v okviru seminarja obiskale grad Otočec in samostan Pleterje ter se udeležile sklepne prireditve ob 1. državnem tekmovanju učencev zdravstvenih šol Slovenije na STZS Novo mesto. Za finančno pomoč se zahvaljujemo NEK Krško, Dolenjski lekarni, Obrtni združenju Hrast in Dolenjski banki.

JOŽICA NOVAK

Jože Pavlič

V 61. letu je umrl Jože Pavlič, upokojeni prometni tehnik Avta Kočevje. Rodil se je v številni družini v Gerovum. Kljub svoji mladosti ob okupaciji domovine se je uvrstil v tisto generacijo, ki je močno občutila teror italijanskega okupatorja. Kot 8-leten otrok je bil v otroškem italijanskem taborišču. Oče je bil interniran na Rabu, kjer je tudi umrl, mama pa je izgubil takoj po drugi svetovni vojni. Po šolanju v Ljubljani in Zagrebu je dobil delo v Avtu Kočevje, kjer je kot prometni strokovnjak vložil svoje sposobnosti za napredek podjetja, v katerem je delal preko 34 let. Veliko njegovih zamisli je bilo sprejetih, a če bi jih bilo še več, bi se izognili marsikaterim težavam, ki se pojavljajo v avtoprevozništvu. Usposabljal se je tudi kot rezervni častnik v želji, da do vojne nikoli več ne bi prišlo. Od njega smo se poslovili v četrtek, 28. marca, na kočevskem mestnem pokopališču.

VIKTOR DRAGOŠ



Akademski slikar Karel Zelenko (Foto: Peter Klinc)

zapletel v prijetno kramljanje. Udeleženci srečanja so spoznali življenjske in umetniške poti gostov, ki jih je slikar Zelenko prepletal z duhovitim vložki.

Umetnikovo "...prizorišče je z rekviziti življenja prepreden oder, opiči oltar in vrtljak, nakopičena izložba dragotin in ničevosti, zatišje skritih ljubezni in na odpad nepomembnosti odložene človečnosti," je ob najnovejši Zelenkovi razstavi grafik v Ljubljani zapisal dr. Milček Komelj. Takega pomembnega slovenskega umetnika so minulo sredo zvečer spoznali tudi zadovoljni obiskovalci v grmški šoli.

Slikarjeva hčerka Nina živi z družino že tri leta v neposredni bližini grmske šole. Priredila je že tečaj keramike za šolarje in podoben tečaj oblikovanja za KUD Krka. Na srečanju z dragimi gosti so nastopili tudi godci in člani šolske folklorne skupine. Razstava Zelenkovih bo na Grmu odprta do 4. aprila.

T. GOŠNIK

Slovenski upokojenci na seminarju v Novem mestu

Izmenjava izkušenj

NOVO MESTO - Zveza društev upokojencev Slovenije je na pobudo novomeškega društva upokojencev povabila predstavnike društev na enodnevni seminar o kulturno-izobraževalni, informativno-propagandni in rekreacijski dejavnosti, ki je potekal 27. marca v prostorih Dolenjskega muzeja. Seminar naj bi po besedah predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije Vinka Gobca omogočil izmenjavo mnenj, izkušnje, tesnejšo povezavo društev in spodbudil upokojence k bogatejšemu življenju.

O univerzi za 3. življenjsko obdobje je predavala njena predsednica prof. dr. Ana Krajnc, Ivan Tovšak pa je spregovoril o zanimivih izkušnjah novomeškega društva. O interesni skupini "Ogledi gledaliških predstav in kulturnih znamenitosti v slovenskih mestih" je poročala dr. Milena Hadl, kustosinja Ivana Tanko pa je spregovorila o zgodovini Novega mesta. Udeleženci so si ogledali Dolenjski muzej. Popoldne je imel prošt Jože Lap še predavanja o kapitalizmu, potem pa je udeležencem seminarja razkazal njegove znamenitosti. Obogateni z novimi spoznanji in zavestjo, da je tretja življenjska univerza lahko bolj zabavna kot naporna, so se člani društev Slovenije razšli v upanju na ponovna podobna srečanja.

E. H.



FESTIVAL - V osnovni šoli Velika Dolina je na nedavnem 2. glasbenem festivalu nastopilo 8 učencev nižjih in 12 učencev višjih razredov te šole. Obiskovalci, večina starši otrok, so povsem napolnili prireditveni prostor. Festivala se je udeležila tudi uradna predstavnica občine Brežice. Z glasbeno prireditvijo je šola počastila oba praznika žensk. V odmoru je predstavilo svojo spomladansko in poletno kolekcijo otroških oblačil Šiviljstvo Magic Love iz Jesenic na Dolenjskem. Na sliki: na odru med prireditvijo. (Foto: L. M.)



PESEM IZ 370 MLADIH GRL - Pretekli petek je bila v Črnomlju že 10. revija otroških in mladinskih pevskih zborov Bele krajine, ki jo je pripravila tukajšnja ZKO. V 11 zborih je zapelo 370 mladih pevcev iz črnomaljskih osnovnih šol Mirana Jarca, Loka in Milke Šobar-Nataše ter iz viniške, dragatuške in metliške šole. Vsi zbori in njihovi zborovodje Ana Butala, Ani Jankovič-Šober, Darko Kočevar, Cvetka Banovec, Majda Veselič, Ibro Colarič in Vlasta Hutar so iz rok predsednice ZKO Črnomelj Vidice Adlešič prejeli priznanja. Otroški PZ OŠ Mirana Jarca z Vlasto Hutar, mladinski PZ OŠ Loka z Majdo Veselič in mladinski PZ OŠ Vinica z Ani Jankovič-Šober bodo sodelovali tudi na območni reviji otroških in mladinskih pevskih zborov Dolenjske in Bele krajine v Trebnjem. Na fotografiji: otroški pevski zbor OŠ Loka z zborovodjem Darkom Kočevarjem. (Foto: M. B.-J.)

APLAVZ NI OBVEZEN Prodaja kraljice

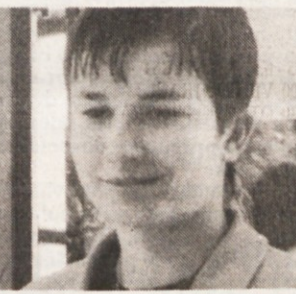
Osemnajstletna Lidija Mavretič, prva slovenska vinska kraljica iz Drašičev pri Metliki, je pred dnevi v vinoteki Bradeško v Ljubljani predstavila novinarjem in vinskim strokovnjakom vino prve slovenske vinske kraljice. Prišlo je seveda iz domače, Mavretičeve kleti, ki stoji sredi vinogradov v Vidošičih. Pred kar številno publiko je dekleta nastopilo samozvestno in z znanjem, ki ne dovoljuje zardevanja.

Vendar je zajec v drugem grmu. Na predstaviti so bili tudi metliški in črnomaljski velmožje. Prepričan sem, da so se jim porodile podobne misli kot meni: Mavretičevo je treba dobro vnovčiti. Za promocijo Bele krajine in njenih vin. Lidija je že ob kronanju v Vipavi s slovesno zaobljubo zagotovila, da bo s svojim znanjem in mladostno lepoto služila prav temu namenu. Vsaj leto dni, kolikor bo nosila krono. Vem, da jo vabijo na Štajersko, na Primorsko in še marsikam.

V kotičku srca me malce stiska, ker se bojim, da bo prav na sončni strani Gorjancev pozabljena. Zaradi človeških hib, ki imajo imena, kot: nevoščljivost, zavist, zaplankanost itd. Dolgoletna praksa je pokazala, da Belokranjci najraje spregledamo prav tiste, ki jim je zibelka tekla v Beli krajini. Celotno obrnemo se proti njim prav takrat, ko bi jih morali podpreti oziroma ko bi nam lahko koristili.

V Sloveniji bo letos kar nekaj vinskih prireditev. Vinogradnikom, pa ne samo njim, gotovo ne bo vseeno, kako bodo na njih zastopana in predstavljena belokranjska vina. Vidno vlogo lahko odigra Lidija Mavretič. Seveda pod pogojem, da se jo bodo Belokranjci spomnili in da si ne bodo metali polen pod nogo.

TONI GAŠPERIČ



TEKMOVALI DIJAKI ZDRAVSTVENIH ŠOL SLOVENIJE - Vodstvo srednje tehniške in zdravstvene šole iz Novega mesta je bilo v soboto organizator 1. državnega tekmovanja zdravstvenih šol Slovenije. Dijaki 3. letnikov so se med seboj pomerili iz zgodovine zdravstvene nege, dijaki 4. letnikov pa iz etike v zdravstveni negi. V literarno-likovnem natečaju na temo Zdrava mesta za boljše življenje, ki ga je v počastitev 7. aprila izbrala Svetovna zdravstvena organizacija, je med 35 dijakov, ki so poslali svoja likovna dela, komisija kot najboljšo izbrala sliko Črno-belo; naslikala jo je Barbara Vegelj iz novomeške zdravstvene šole, doma iz Krškega (na sliki). V etiki je 2., 3. in 4. mesto pripadalo domačinkam: Sabini Miklavčič, Tanji Ferkolj in Saši Šolič. Novomeščanka je bila uspešna tudi pri zgodovini zdravstvene nege in osvojila 3. mesto. (Foto: J. Pavlin)



DOLENJCI V PREKMURJU - Zadnje marčevsko soboto je Dolenjski skupaj s turistično agencijo Mana na že tradicionalen izlet naročnik popeljal 50 Dolenjcev. Čeprav nam je že v Celju ponagajal sneg, ga je dobro voljo dobesedno stopila naša naročnica Antonija Sodja, ki nam zvesta že celih 43 let. Po ogledu Šarugove oljarne, Babičevega mlinarstva Muri, Bojančeve lončarske obrti ter Vestnikove časopisne hiše, kjer nam direktorica Irma Benko predstavila njihov časopis, smo izlet ob dobri hrami in pijači ter zvokih ansambla zaključili na turistični Ferencovi kmetiji. (Foto: Majda Luzar)



JEROVŠEK COMPUTERS TUDI V NOVO MESTU - Prejšnji četrtek je podjetje Jerovšek computers v novomeškem nakupovalnem središču BTJ odprlo novo prodajalno z računalniki in vsem, kar spada zraven. Podjetje se je v slovenskem prostoru močno uveljavilo leta 1991, ko so sedež podjetja preselili v Domžale. Januarja 1994 so prvi v Sloveniji ponudili vzdrževanje pri uporabniku (On Site Servis) za vsak računalnik in jese istega leta vpeljali učinkovit informacijski sistem, ki poleg dobre preglednosti dela omogoča tudi komunikacijo z vsemi dislociranimi enotami. Slovenska "računalniška" javnost jih je izbrala za najboljše računalniško podjetje v Sloveniji. (Foto: Majda Luzar, EPS)

ASFALTERSTVO IN GRADBENIŠTVO

Čardak 17, Črnomelj
Tel. (068) 51-668
Mobil: (0609) 612-594

Urejanje dvorišč: asfaltiranje dvorišč, parkirnih prostorov, dovoznih poti, tlakovanje dvorišč in ostala gradbena dela. Se pripravimo!



☎ (068) 324-377

JOGA

Društvo "Joga v vsakdanjem življenju, Novo mesto" organizira začetni tečaj joge v športni dvorani OŠ Metlika ob torkih in četrkih od 19. ure do 20.30. Vpis: do vključno 11. aprila 1996. Omejitev: mlajši od 15 let. Vabljeni!

LERAN, d.o.o.

promet z nepremičninami
Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

- hiše: Vel. Poljane pri Šmarjeti, Osojnik pri Semiču, v Občicah, Novem mestu, Otočcu, Šmarjeti, Krškem, Senovem, Brežicah, Črnomlju, Sevnici, Dol. Toplicah, Straži, Soteski, Cikavi, Rumanji vasi, Smolenji vasi, Skočjan — okolica, Raki, Žužemberku, Mokronogu, Črmošnjicah pri Stopičah, Herinji vasi, Brestanici, Luciji pri Portorožu, Zdoblah pri Krškem, Rebri pri Žužemberku, Kostanjevici, Srednji vasi pri Semiču, Zastava pri Črnomlju, Srednje Grčevje, Vel. Banu pri Sentjerneju, Mali Strmci in drugod;
- stanovanja: v Novem mestu, Sentjerneju, Žužemberku, Črnomlju, Krškem, Trebnjem;
- poslovne objekte, lokale in pisarne: v Novem mestu, Celju, Črnomlju, Krškem, Trebnjem, Mokronogu, Metliki;
- vikende in zidanice: v Straži, Skočjanu, Raki, Metliki — okolica, Brezovica pri Metliki, Dol. Toplicah, Pahi, Zaplazu pri Čatežu, Gor. Leskovec, Doblička gora in drugod;
- parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Bučki, Sentrupertu, Trški gori, Zagradski gori, Trebnjem, Semiču, Mihovo pri Sentjerneju, Karteljevo, Osrečje pri Skočjanu, Novo mesto in drugod;
- kmetijska zemljišča in gozdove po vsej Dolenjski, kmetije v Beli krajini, Krškem in Novem mestu;
- v najem oddamo: stanovanja, in poslovne prostore.

Tel./fax: 068/322-282,
069/342-470
Mobil: 0609/633-553



Poslovni sistem
Mercator, d.d., Ljubljana



Mercator — Kmetijska
zadruga Krka
z.o.o., Novo mesto
Rozmanova ul. 10

PE Oskrba

išče pogodbenega izvajalca za
RAZVOZ — PRODAJO ŠADJA IN
ZELENJAVE ZA PODROČJE TREBNJE.

Od izvajalca pričakujemo, da je podjetnik z vozilom od 3 do 5 t nosilnosti, prirejenim za razvoz živil.

Ponudbe pošljite v 7 dneh na naslov:
Mercator — Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.
Rozmanova 10, 8000 Novo mesto

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 4. IV.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
OTROŠKA ODDAJA
10.30 BATMAN, amer. naniz., 25/32
10.55 TEDESKI IZBOR
RIBJE POTI, šved. poljudnoznan. serija, 2/4
11.25 PO DOMAČE
POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.10 TEDESKI IZBOR
ZASEBNO ŽIVLJENJE RASTLIN, poljudnoznan. serija, 5/6
16.00 PRO & CONTRA
TV DNEVNIK 1
17.00 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 KATE IN ALLIE, angl. naniz., 16/22
18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NORECV MNOŽICI, amer. naniz., 15/16
20.35 TEDNIK
21.25 "ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE", 3. oddaja: Nostalgija z Jelko Cvetežar
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 NA PROSTOSTI, angl. nadalj., 5/6

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.25 Tedenski izbor: Po Tuniziji, 1/3; 10.40 Srednje solstvo; 10.55 V žarišču; 11.25 Zgodbe iz Amerike, dok. potop. serija, 3/6; 12.15 Hokej na ledu: 14.15 Evrogol; 14.45 Kvadrofenija, angl. film; 16.40 Norec v množici, amer. naniz., 14/16; 17.10 Vera, angl. nadalj., 1/4 - 18.00 Po Sloveniji
18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Zlati petelin, 5/6 - 20.05 V žarišču - 20.35 Dr. Finlay, škot. naniz., 3/7 - 21.30 Svetloba in senca - 22.00 Umetniški večer
23.20 Slovenski jazz iz jazz kluba Gajo

HTV 1
7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Državni sovražnik (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 93/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Nikita Hruščov (dok. brii. film) - 21.15 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Slika na sliko - 23.05 Thriler - 1.35 Poročila

PETEK, 5. IV.

SLOVENIJA 1
8.45 - 0.40 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 3/52
9.40 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 24/26
10.05 "ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE", 2. oddaja: Nostalgija z Jelko Cvetežar
10.55 MARNIE, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.30 TERRA X, nem. poljudnoznanst. serija, 3/10
15.15 ČLOVEKOVA GLASBA, 1/8
16.20 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 EVANGELISTIČNO BOGOSLUŽJE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SORODNE DUŠE, angl. naniz., 5/21
20.40 PODARIM DOBIM
20.50 POGLEJ IN ZADENI
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 JAJKA, norv. film

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 11.45 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip, ponov.; 12.15 V žarišču; 12.45 Znanost od blizu, ponov.; 13.10 Umetniški večer; 14.00 Nastanek moderne, nem. dok. nadalj., 4/6; 14.30 Urga, ruski film - 16.25 Sorodne duše, angl. naniz., 4/21 - 16.55 Ribje poti, šved. poljudnoznan. serija, 3/4 - 17.25 Tuja izobraževalna serija - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Spin - 19.25 Tok, kont. oddaja za mladostnike - 20.05 Forum - 20.25 Angel Falls, amer. nadalj., 2/6 - 21.15 Rim: križev pot - 22.35 Studio City - 23.30 Novice iz sveta razvedrila - 23.55 Nor na reklame, 14/15

HTV 1
7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Umberto D. (italij. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaška danes - 17.45

Kristalno cesarstvo (serija, 94/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Javna stvar - 20.40 Dokumentarna oddaja - 22.30 Poročila - 22.50 Slika na sliko - 23.20 Terra X (dok. film) - 0.10 Poročila

HTV 2

13.50 TV koledar - 14.00 Tenis - 18.30 Govorimo o zdravju - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.15 Kavarna "na zdravje" (hum. serija) - 20.45 Ameriški film - 22.20 Dok. film - 23.10 Zeleno žito (amer. film) - 1.15 Sport

SOBOTA, 6. IV.

SLOVENIJA 1
7.45 - 0.50 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.25 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 13/24
8.35 POD KLOBUKOM
9.20 ZGODBE IZ ŠKOLKE
9.50 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV, francoščina, 3/11
10.15 NA SVIDENJE, RDEČA KAPICA, kan. film
11.50 VELIKI DOSEŽKI SLOV. KIRURGIJE, 11. oddaja
12.20 EISTEDDFOD '95 - afriški zbori
13.00 POROČILA
14.00 TERRA X, nem. poljudnoznan. serija, 4/10
14.45 TEDNIK, ponov.
15.35 CHRISTY, amer. nadalj., 9/21
16.20 TEKMOVALCI, angl. dok. serija, 3/5
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
IGRANA SERIJA
17.40 O VELIKONOČNIH SIMBOLIH, 1. oddaja
17.55 ALPE JADRAN
18.25 OZARE
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.51 UTRIP
20.10 ZGODBE IZ AMERIKE, dok. pot. serija, 4/6
21.05 BOŽJI GROB, posebna velikonočna oddaja
22.00 TURISTIČNA ODDAJA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 MORILEC V DRUŽINI, amer. film

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.30 Poglej in zadeni, ponov. - 12.00 Hotel kokosov oreh, amer. film - 13.30 Znanost od blizu, kan. znanst. nadalj., 6/20 - 13.55 Košarka - 14.55 Nogomet - 16.55 Rokomet - 18.30 Karaoke - 19.30 Navrtu - 20.05 Dežela senc, amer. film - 22.15 Zlati petelin, 5/6 - 23.00 Sobotna noč

HTV 1

7.55 TV spored - 8.10 Poročila - 8.15 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Preteklost v sedanjosti (dok. oddaja) - 14.20 Briljant - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Poročila - 16.05 Televizija o televiziji - 16.35 Sinovi Nevihte - 18.00 Turbo limach show - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Zabavna oddaja - 21.15 Jakob (film) - 22.50 Dnevnik - 23.10 Cookie (amer. film)

HTV 2

14.45 TV spored - 15.00 Tenis - 17.50 Beverly Hills (serija 6/31) - 18.40 Melrose place (serija, 7/31) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme sport - 20.15 Dok. oddaja - 20.50 Vidikon - 21.35 Hrvaške županije - 22.25 Hr top 20 (dok. oddaja) - 23.10 Največji zločini in sojenja 20. stol. (dok. oddaja) - 22.50 Dnevnik - 23.10 Cookie (amer. film)

NEDELJA, 7. IV.

SLOVENIJA 1
7.45 - 0.30 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.25 OTROŠKI PROGRAM
JEKLENI JEZDECI, avstral. nadalj., 2/8
8.50 ŽIV ŽAV
9.45 O VELIKONOČNIH SIMBOLIH, 2. oddaja
9.55 VELIKONOČNA MAŠA
11.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA
11.55 PAPEŽEVA VELIKONOČNA POSLANICA
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 TEDESKI IZBOR
HUGO, tv igrice
13.35 KARAOKE, ponov.
14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.05 DLAN V DLANI
15.20 SMRT BELEGA PUŠČAVNIKA, nem. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.45 ZA TV KAMERO
19.05 RISANKA
19.10 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.51 ZRCALO TEDNA
20.10 NEDELJSKIH 60
21.15 VERA, angl. nadalj., 2/4
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 CIKLUS FILMOV CARLOSA SAURE: VRT NASLAD, špan. film

SLOVENIJA 2

8.05 Tedenski izbor: Angleška glasbena lestvica; 8.55 Videošpon; 9.40 V vrtincu; 10.25 Tok, tok; 11.00 Spin; 11.40 Na vrtu; 12.10 Lahkih nog naokrog; 12.55 Motociklizem, posnetek iz Bogur Sentula - 13.55 Boks - 17.30 Košarka - 19.00 Nogomet - 20.05

Izgnubene civilizacije, 4/10 - 20.55 Večerni gost - 21.55 Tiri skozi čas, dok. oddaja, 2/8 - 22.10 Peščeni grad, češka drama - 23.30 Športni pregled

PONEDELJEK, 8. IV.

SLOVENIJA 1
8.15 - 0.35 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
10.00 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 5/26
10.30 VILINČEK Z LUNE, posnetek gled. predstave
10.30 CIKLUS FILMOV CARLOSA SAURE: VRT NASLAD, ponov.
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
13.50 TEDESKI IZBOR
UTRIP
14.05 ZRCALO TEDNA
14.20 ZA TV KAMERO
14.35 FORUM
14.50 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.20 VEČERNI GOST
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 TV OKO, angl. dok. serija, 5/13
17.50 O VELIKONOČNIH SIMBOLIH, 3. oddaja
18.05 SIMPSONOVI, amer. naniz., 27/48
18.30 LINGO, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FRASIER, amer. naniz., 21/22
20.35 GORE IN LJUDJE
21.25 LETALIŠČE 21. STOLETJA, ang. dok. serija, 1/3
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 NA PROSTOSTI, angl. nadalj., 6/6

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.45 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov, francščina, 3/11; 11.10 Turistična oddaja; 11.30 Policist s srcem, avstral. naniz.; 12.15 Sobotna noč; 14.15 Studio City; 15.15 Športni pregled; 16.00 Frasier, amer. naniz., 20/22; 16.20 Muenchenčana v Hamburgu, nem. nadalj., 1/14 - 17.05 Božji grob - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasb. lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.45 Geneza, koprod. film - 22.20 Branc Rončel izza odra

TOREK, 9. IV.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.55 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 OTROŠKI PROGRAM
JAPONSKE PRAVLJICE, 6/12
11.05 CYRANO DE BERGERAC, mlad. gledališka igra, 3/4
11.25 NA SVIDENJE, RDEČA KAPICA, ponov. kan. filma
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
14.30 TEDESKI IZBOR
MOJ PRVI VIDEO, izobraž., oddaja 4/12
15.00 PEŠČENI GRAD, češka drama
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 14/25
17.25 JEKLENI JEZDECI, avstral. nadalj., 3/8
18.00 KATE IN ALLIE, češka nadalj., 17/22
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 BREZ ŽENSK NE GRE, angl. naniz., 5/19
20.35 MEDNARODNA OBZORJA
21.25 ROKA ROCKA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 SEAQUEST, amer. naniz., 1/21

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.35 Tedenski izbor: Sedma steza; 11.05 Osmi dan; 11.35 Tekmovalci, angl. dok. serija, 3/5; 12.05 Alpe Jadrin; 12.35 Nedeljskih 60; 13.35 Koncert simfonikov RTV Slovenija; 16.10 Analitična mehanika, 13/52; 16.40 Brez žensk ne gre (4/19); 17.05 Dr. Finlay, škot. naniz., 3/7 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Prislunimo tišini - 19.15 Videošpon - 20.05 V žarišču - 20.35 Muenchenčana v Hamburgu, nem. nadalj., 2/14 - 22.15 Znameniti Slovence - 23.00 Košarka

SREDA, 10. IV.

SLOVENIJA 1
10.15 - 0.45 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 OTROŠKI PROGRAM
CENČARIJA
10.55 SKOK MED ZVEZDE, novozel. naniz., 12/14
11.20 TEDESKI IZBOR
ROKA ROCKA
12.10 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, 5. del angl. dok. serije
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLKE
14.45 TEDESKI IZBOR
DLAN V DLANI
15.00 MEDNARODNA OBZORJA
16.20 LJUDJE IN ZEMLJA
17.00 DNEVNIK 1

17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 KATE IN ALLIE, angl. naniz., 18/22
18.35 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOSPOD BEAN, angl. naniz., 7/13
20.35 KRIK STENE, nem.-franc.-kan. film
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SEAQUEST, amer. naniz., 2/21
23.40 ZALJUBLJENCA, dan. nadalj., 1/4

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.35 Tedenski izbor: Prislunimo tišini; 13.05 V žarišču; 13.35 (Ne)znani oder; 14.25 Znameniti Slovenci; 15.10 Smrt beglega puščavnika, nem. film; 16.40 Gospod Bean, angl. naniz., 6/13; 17.05 Angel Falls, amer. nadalj., 2/6 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Po Tuniziji, 2/3 - 19.15 V vrtincu - 20.05 Košarka - 21.40 Nogomet - 22.30 45 let slovenskega okteta, 2. del



ČETRTEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Kinetoskop, Altergodba

PETEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

SOBOTA

6.00 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 13.30 Čestitke - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluharske sprs - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Večerni program

NEDELJA

6.00 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijska oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 19.00 Glas evangelijske - 19.30-24.00 Večerni program (ob 21.30 Dec Jay Time)



ČETRTEK, 4.4.

5.30 Domača glasba - 7.00, 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Glasbene želje - 15.00 Poročila - 17.00 Oddaja za podjetnike - 18.00 Poročila - 18.15 Pro-motor poročila - 19.00 Rockovski sprehod - 20.00 Glasbene želje - 23.00 Rock balade

PETEK, 5.4.

5.30 Domača glasba - 7.00, 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Glasbene želje - 15.00 Poročila - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Sračin TV izbor - 18.00 Poročila - 20.00 Gost programa g. Marjan Dvornik - 21.00 Kviz z cvetgreeni - 24.00 Nočni skok



Mala Klinika
Cinizma
na
vašem kanalu
v soboto
ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev
v nedeljo ob 20. uri
in v sredo ob 21.30!

SOBOTA, 6.4.

5.30 Dobro jutro - 7.00 in 9.00 Poročila - 10.00 Gospodinje sprašujejo, Helena Mrzlikar odgovarja - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Sraka ima dolgi rep - 18.00 Poročila - 20.00 Sobotna super veselica - 1.00 Polke, valčki in popevke

NEDELJA, 7.4.

8.00 Dobro jutro - 9.00 Poročila - 9.30 Kmetijska oddaja: predstavitev revije Drobna - 10.00 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.10 Vinogradniška oddaja - 12.00 Mali oglasi, čestitke - 15.00 Poročila - 16.00 Kviz - 18.00 Poročila - 20.00 Cinca Marina - 22.30 Vse ta jazz

PREDSTAVITEV ZLATEGA PETELINA

LJUBLJANA - TVS je neposredni prenos zaključne javne prireditve s podelitvijo nagrad Zlati petelin prestavila na prvi program in danes, v četrtek, 4. aprila, bodo na sporedu TVS2 na peti predstavitveni oddaji ob 19.15 in 20. uri predstavili nominirance naslednjih kategorij: pesmi za otroke - najboljši izvajalec, narodnozabavna - najboljša pesem, folk & etno - najboljši izvajalec, skupne kategorije - najboljši kompilacijski album, pop - najboljša pevka.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtekov prijatelj

ZAČETEK KABELSKE TELEVIZIJE

LOŠKI POTOK - Komisija, ki je izbrana za gradnjo kableske TV, je pred kratkim izbrala ponudbo PAP - Telematika. To podjetje ponuja izgradnjo antenskega sistema za radijski in TV program za KS Loški Potok, izgradnjo glavne postaje, primarnega in sekundarnega omrežja, priključke in vzdrževanje. Predvideno je, da bo ta sistem sprejemal 36 tv programov, po potrebi pa se bo dalo priključiti tudi lokalno tv postajo. Za uresničitev tega projekta je potrebno vsaj 300 naročnikov. Cena priključka v enkratnem obroku je 780 nemških mark, možno pa je plačilo v treh ali pa celo 60 obrokih, kar pa znesek poveča za 120 nemških mark. Mesečna najemnina bi tako znašala 630 tolarjev, vanjo pa sta vračunana vzdrževanje in odprava napak.



VEČER KOMORNEGA JAZZA - Minuli četrtek, 28. marca, zvečer je bil Pri slonu kot že nekajkrat v zadnjem času prijeten glasbeni večer, v katerem so lahko uživali predvsem ljubitelji komornega jazz. Nastopila je namreč naša znana in priljubljena jazzistka Mia Žnidarič. Ob odlični spremljavi kitarista Žarka Živkoviča je prepelala del svojega bogatega repertoarja, v katerem so poleg znanih jazzovskih skladb tudi zanimive priredbe šansonov in popevk. Večer bi bil še prijetnejši in v večjo spodbudo pevki, ki se je lepo potrudila, ko bi bili nekateri obiskovalci predani bolj glasbi kot klepetu. Značaj petja Žnidaričeve je pač tak, da je zanj najboljša podlaga tišina, ne pa glasno predenje gostilniških mačkov in mačk. (Foto: M. Markelj)

DOLENJSKI LIST
DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Stanku Kljunu iz Ribnice. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (4) Balada o cestni svetilki - ANS. VRISK
- (1) Zdravica - SLOVENSKI ODMEV
- (2) Ostanimo Slovenci - ANS. CVET
- (5) Vanč vegetarijanec - ANS. IGOR IN ZLATI ZVOKI
- (7) Veseli fantje mi, Dolenjci - ANS. J. KUPLENKA IN DOLENJCI
- (3) Ribič - ANS. ROBERTA PRAPROTNKA
- (8) Naša "ta mlada" - ANS. SLAVČEK
- (6) Mama - ANS. STOPAR
- (-) Blagor tisti - ANS. SLAPOVI
- (9) Jože naš slavi - SLOVENSKI MUZIKANTJE

Predlog za prihodnji teden: Sto cvetov - ANS. RUDIJA JEVŠKA.

KUPON ŠT. 14
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Tudi letos bomo v akciji **Bramac za lepšo Slovenijo** vsem, ki se boste za nakup odločili do 20. aprila 1996, brezplačno pripeljali 1.000.000 Bramacovih strešnikov.

BRAMAC

Varna streha za vse življenje. S 30-letnim jamstvom.
V vseh dobrih trgovinah z gradbenim materialom!

SUZUKI

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

MARUTI

Pooblaščen servis
in prodaja rezervnih delov

BALENO



V mesecu aprilu akcijska prodaja vozil SUZUKI BALENO!

Na zalogi omejena količina vozil SUZUKI BALENO 1,3 GL ECO z zračno blazino že za 18.990 DEM.
Ob nakupu vam podarimo avtoradio z zvočniki.
Bogata izbira tudi ostalih modelov Baleno in celotnega programa SUZUKI.

Ugodni krediti!

Vitacel

d.d. LJUBLJANA ENOTA KRŠKO

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE

DENAR NI LE V DREVESU, KI JE PONOS VAŠEGA GOZDA.
MI ODKUPUJEMO TUDI SLABŠI LES, SUŠICE IN LES POŠKODOVANIH DREVES OD ŽLEDA ALI SNEGOLOMA.
ODKUPUJEMO CELULOZNI LES SMREKE/JELKE, RDEČEGA BORA, TOPOLE DEBELINE OD 8 CM NAPREJ TER ŽAMANJE BREZ LUBJA.

VSE INFORMACIJE NA TEL.: 0608/21-110.

kolpa

VABI K SODELOVANJU
POSLOVODJO PRODAJALNE KOLPA
V METLIKI

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji: trgovski poslovodja, 4 leta delovnih izkušenj v tehnični trgovini.

Prijave pošljite v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: KOLPA, d.d., Rosalnice 5, 8330 Metlika.

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10

(pri Novoteksu v Bršljinu!)

☎ 068/ 323-035

V našem servisu nudimo kvalitetne in hitre mehanične storitve na vseh tipih vozil po konkurenčnih cenah.
Redno pa vam BREZPLAČNO zamenjamo pri nas kupljeno olje in oljne filtre, ki so vedno na zalogi.

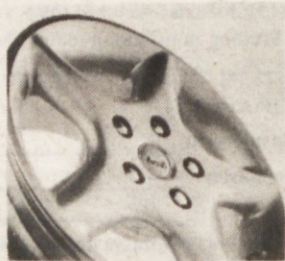
Olja:

CASTROL VALVOLINE PROTON
SVEČKE IN OLJNI FILTRI CHAMPION

NOVO! ROČNA AVTOPRALNICA



ALU PLATIŠČA



Gramat
Gril d.o.o.

GRAMAT GRIL GROSUPLJE, DOLENJSKE TOPLICE

Na enoti blagovnica Dolenjske Toplice zaposlimo:

1. trgovca za prodajo keramike in ostalih talnih oblog ter opremo stanovanj in poslovnih objektov
2. trgovca za prodajo tehnike in gradbenega materiala
3. referenta za trženje in komercialno

Pod 1. in 2. zaželjene delovne izkušnje in ustrezna praksa. Potrebna izobrazba trgovske smeri je pogoj za sprejem.
Pod 3: srednja gradbena in strojna izobrazba z najmanj 3-letno prakso. Dinamičnost, pridnost, samostojnost, samoiniciativnost ter smisel za trgovsko delo je pri kandidatu pričakovana vrtilina. Osebnih dohodkov in stimulacij zanimivi, vendar tudi odvisni od uspešnega dela in ustvarjenega prometa.

Ponudbe pošljite na naslov:
GRAMAT GRIL, d.o.o., 1290 Grosuplje
Rožna dolina 9

AD IATIK d.o.o.

tel. 068/324-424, 0609/612-999

Smrečnikova 45
Novo mesto
(pri vrtnarji)

NA ZALOGI NOVA OPEL VECTRA

Ponudba rabljenih vozil:
ŠKODA 135 GLX, letnik 93
OPEL CORSA 1,5 D, letnik 89
ROVER 620 Si, letnik 94
OPEL VECTRA 2,0 CDX, letnik 95
OPEL FRONTERA 2,3 TD



VEDEŽEVANJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA

Magic line
090 4 123

TUDI PRISNO p.p. 34 Ljubljana Črnuče 156 SIT/min

• Nobenega bogastva ni mogoče primerjati z zdravim telesom. (Jezus Sirah)

• Česar človek ne razume, se boji. (Rostand)

Na osnovi soglasja štev. LP 01213/1996 - IZ Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo z dne 6. 3. 1996

KREMEN, p.o., Novo mesto

objavlja

PROGRAM
LASTNINSKEGA PREOBLIKOVANJA
PODJETJA

1. FIRMA IN SEDEŽ

Industrija in rudniki nekovin »KREMEN« Novo mesto, p.o., Novo mesto, Rozmanova 9

2. DEJAVNOST

Pretežna dejavnost je pridobivanje in predelava nekovin.

3. LASTNIŠTVO

Podjetje je v 100% družbeni lasti.

4. PREDVIDENA LASTNINSKA STRUKTURA

— Kapitalni sklad pokojninsko invalidskega zavarovanja	10%
— Slovenski odškodninski sklad	10%
— Sklad RS za razvoj	20%
— Upravičenci interne razdelitve	20%
— Upravičenci notranjega odkupa	40%

5. JAVNI POZIV

5.1. Interna razdelitev

Kremen, p.o., Novo mesto poziva vse zaposlene, bivše zaposlene in upokojece, da v roku 30 dni po objavi vpišejo delnice v zameno za lastniške certifikate in potrdila za premalo izplačane plače in tako sodelujejo v interni razdelitvi, ki ji je namenjeno 20% družbenega kapitala.
V kolikor podjetje ne bo izdalo potrdil v tem času, bo rok javnega poziva podaljšani in objavljen.

5.2. Notranji odkup

Podjetje poziva vse zaposlene, bivše zaposlene in upokojece, da s presežnimi certifikati in potrdili ter gotovino sodelujejo pri notranjem odkupu delnic, ki imajo 50% popust.

6. KRAJ, ČAS, NAČIN VPISA

Delnice interne razdelitve in notranjega odkupa lahko upravičenci v okviru 30 dni od objave vpisujejo vsak delovnik od 10. do 12. ure v računovodstvu podjetja.

7. Vse dodatne informacije in celotni program lahko upravičenci dobijo v službenem času pri **g. Žmavčiču in ge. Gorenčevi, tel. 068/322-315.**

NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

UGODNO!

Do avtomobila tudi brez gotovine!

*lada

*škoda

*citroen

Na zalogi rabljena vozila:
ŠKODA FORMAN, LETNIK 94
AVTOSALON NOVO MESTO
KANDIJSKA 13, TEL.: 068 322 066

kobra

Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119



P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

ASTROLOGIJA
VEDEŽEVANJE

090 42 47
090 42 48
Cena 74 SIT / 40 min

Rent - a - limo

LINCOLN TOWNCAR, 9m DOLGA LIMUZINA
ZA SVEČANE PRILOŽNOSTI



PRIVOŠČITE SI
TRENUTEK
ZVEZDNIŠKEGA
ŽIVLJENJA

Informacije in naročila:

LANG COMERCE d.o.o.

WTC, Dunajska 156

61000 Ljubljana

Tel.&fax: 061/16-88-339

Rent - a - car

UGODNI NAJEMI OSEBNIH AVTOMOBILOV
IN KOMBINIRANIH VOZIL.
POPUSTI ZA DALJŠE NAJEME.

OBČINA KRŠKO

Cesta krških žrtev 14

OBČINSKI SVET

Komisija za odlikovanja in občinska priznanja

objavlja na podlagi 18. člena Statuta Občine Krško (Uradni list RS št. 2/96) ter 15. in 16. člena Pravilnika o izvajanju Odloka o občinskih priznanjih

RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO
ZA LETO 1996

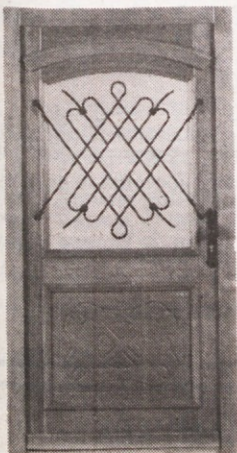
1. Občinski svet Občine Krško podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam Slovenske vojske naslednja občinska PRIZNANJA:

a) **VELIKI ZNAK OBČINE KRŠKO** za življenjsko delo in izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine.
b) **ZNAK OBČINE KRŠKO** za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.
c) **PRIZNANJE OBČINE KRŠKO** se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA OBČINE, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

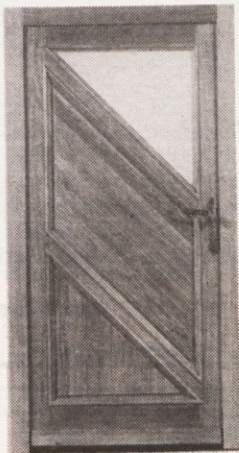
2. Predlog lahko dajo: občinski svet in njegova delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote slovenske vojske ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.
3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanja, za katero se predlaga, z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč neposredno ugotoviti utemeljenost predloga.

4. Predloge je treba poslati na Občino Krško, Cesta krških žrtev 14, Občinski svet - Komisija za odlikovanja in občinska priznanja, do 24. aprila 1996, do 12. ure.

Pika na i vašega doma -vhodna vrata JELOVICA



TRAMO 7-KM ALFA



MODERN 3-C

**10% gotovinski
+10% dodatni
POPUST**
za **VHODNA in GARAŽNA
VRATA**

JELOVICA

Lesna industrija, 4220 ŠKOFJA LOKA
tel.: (064)61-30, faks: (064)634-261

prodajna mesta:

JELOVICA: - NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel. fax: 068/323-444
- METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716
- KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/21-236
JAKAELEKTRO Radeče KERA TRADE Zagorje ob Savi
BAVEX Trebnje MK TRGOIMPEX Kočevje

NAGRADNI KUPON

ŽELIM, da mi pošljete PROSPEKTE za:

- ☐ stavbno pohištvo
- ☐ suho prenovo vhodnih stan. vrat
- ☐ suho prenovo oken

IME in PRIIMEK:

NASLOV:

telefon:

Prvih 100 pošiljateljev kuponov bo prejelo MAJICO JELOVICE, vsi ostali pa tolažilno nagrado. Kupon pošljite na naslov: JELOVICA
4220 ŠKOFJA LOKA
Kidričeva 58
za marketing

**Gramat
Gril** d.o.o.

SELA PRI DOL. TOPLICAH
DOLENJSKE TOPLICE
068/65-695
65-682

Odpiramo nov salon keramike, granitnih gresov, kopalniške opreme, talnih in stenskih oblog, fasadnih materialov in stavbnega pohištva, (okna, vrata) v Selih pri Dolenjskih Toplicah.

NOV PRODAJNI PROGRAM:

Ves fasadni material: termomet, demit fasada, barvni in beli zaključni ometi.
Obogatena ponudba klasičnega, lamelnega in laminatnega parketa.

Nov oddelek za čebelarstvo.

NE PREZRITE

Posebne ugodnosti za obrtnike in izvajalce.

Po želji omogočimo izvajalce za vsa gradbena in obrtniška dela, dostavo in svetovanje.

trgovina talnih oblog

PCP PUREBER

NOVO MESTO

Ljubljanska 27, Novo mesto, tel./fax: 068/322-302

Povečana

**zaloga sintetičnih
in volnenih preprog
vseh dimenzij.**

MOŽNOST UGODNEGA
NAKUPA
kredit, čeki

Del.čas: 7.00 - 19.00, sobota: 8.00 do 13.00 ure

Ko pohvale dežujejo...



SEJEM ALPE-ADRIA KULINARIKA

Prehrana, oprema za gostinstvo in
gospodinjstvo ter oprema trgovin

**od 1. do 6. aprila 1996
od 9. do 19. ure**

Sejem si lahko ogledate na Gospodarskem razstavišču za 600 SIT, šolska mladina, študentje in upokoenci pa za vstopnino s popustom 300 SIT. Vstopnice so v prodaji pol ure pred pričetkom in pol ure pred zaključkom delovnega časa sejma
ALPE ADRIA - KULINARIKA.



LJUBLJANSKI SEJEM



AUDI A4 že od 39.990,— DEM

• z naslednjo opremo:

- el. pomik stekel, el. nastavljiva ogledala
- centralno zaklepanje
- ABS in zračna blazina 2x
- servo volan, nastavljiv višinsko in dolžinsko
- voznikov sedež, nastavljiv po višini
- el. zapora zagona motorja
- tonirana stekla
- **OB NAKUPU DARILO**
- **NOVOST: AUDI A6, 1,8 125 KS**

**NOVO: PORSCHE LEASING
NUDI ZELO UGODNE KREDITNE POGOJE**

Avtohiša Berus

NOVO MESTO
Tel.: (068)342-360, 25-098



FIAT

Seidlova 4
Tel./fax: 068/325-153

POOBLAŠČENI PRODAJALEC



FIAT



BRAVO & BRAVA

SERIJSKA OPREMA:

AIR BAG, blokada vžiga, proti požarni sistem,
autoradio, tonirana stekla, po višini nastavljiv
voznikov sedež, tretja zavorna luč...

- **UGODNI KREDITI**
- **MENJAVA STARO ZA NOVO**

PUNTO

NA
ZALOGI



G.P.B. d.o.o. Poslovalnica Novo mesto, Seidlova 4

Ford

PSC Paič

Z vami na poti

Tel.: (068) 21-123, (0608) 59-059



ESCORT

**RAZ
PRO
DAJA**

**Do
4.000
DEM
POPUSTA**

Escort	Motor	Vrat	DEM
Champion	1.3	3	20.999
Champion	1.3	5	22.999
CL	1.4i	3 ali 4	22.499
CL	1.4i	5	23.199
CL	1.4i	karavan	23.499
CL	1.6i 16V	5	24.999
CL	1.8 DSL	5	23.199
CLX	1.6i 16V	3 ali 4	25.499
CLX	1.6i 16V	5	26.499
CLX	1.6i 16V	karavan	26.999
CLX	1.8i 16V	5	27.999
CLX	1.8i 16V	karavan	29.499
CLX	1.8 DSL	karavan	27.499
CLX	1.8 TDSL	5	26.499
CLX	1.8 TDSL	karavan	28.899

modelno leto 96 - leto izdelave 95

SKUPINA 061 in 0601: Avtohiša Kaposi (061/52-275), Servis Trzin (061/721-720), JMK Avto (061/1312-028), Avto-Mobil (061/1681-434), Avtoprom (061/855-292), Servis Hribar (0601/64-033), Servis Bizilj (061/50-903); **SKUPINA 062 in 0602:** Avto Šerbinsek (062/656-120), Avto Sport Shop (062/811-394), Avto & Kajža (0602/43-805), Avtomarket Rebernik (0602/66-265), F-Avto Center (062/303-400); **SKUPINA 063:** Avto Celje (063/31-919), Avto Celje - Žalec (063/712-116), Avto Celje - Sentjur (063/741-292), Avto Celje - Velenje (063/851-060), Avto Ahtik (063/461-193), Avto EDO (063/824-298), Kavčič Andrej (063/754-091), Servis Krbavac (063/885-218); **SKUPINA 064:** Avtohiša Kaposi (064/241-358), Mustang (064/718-566), Avto M (064/53-334), Servis Trilar (064/332-711); **SKUPINA 065:** CMM Trade (065/21-185), Avto Center Bajc (065/61-235), Avtodom GVS (065/73-135), Avtoservis Gorenšek (065/85-128); **SKUPINA 066 in 067:** Nova (066/392-345), Avtomobil Sežana (067/32-110); **SKUPINA 068 in 0608:** PSC Paič (0608/59-059), PSC Paič - Novo mesto (068/21-123), PSC Stepan (068/52-407), AT&R (0608/41-350), Servis Groznik (068/44-701); **SKUPINA 069:** S.O.S. Company (069/23-507), Avto Rajh (069/81-560), Trietehna (069/75-074).

URADNI ZASTOPNIK PROGRAMA FORD ZA SLOVENIJO:
Summit motors Ljubljana d.o.o.



Internet: <http://www.k2.net/~ford>



CREDITANSTALT

TUDI NA KREDIT

RAZPORED CEPLJENJA PSOV

ČRNOMELJ

TOREK, 9.4.1996

- 7.00 Nestopljiva vas (zbiral. mleka)
7.30 Semič (sejmišče)
8.30 Vrtača (stara kovačija)
9.00 Štekljavec (trgovina)
9.30 Osojnik (zbiral. mleka)
10.00 Gradnik (pri Plutu)
10.30 Čerovec (trgovina)
11.00 Črešnjavec (pri Petricu)
11.30 Stranska vas (Pečavar)
12.30 Vranoviči (gasil. dom)

SREDA, 10.4.1996

- 7.00 Strašnji Vrh (g. Bangladeš)
8.00 Jelševnik (zbiral. mleka)
8.30 Cvibnik (trg. Panda)
9.00 Lokve (romsko naselje)
9.30 Otovec (pri Blažiču)
10.00 Lokve (pri Sprajcerju)
10.30 Mihelja vas (gasil. dom)
11.00 Kot (gasil. dom)
11.30 Gaber (Tajčbert)
12.00 Rožni Dol (gasil. dom)
12.30 Vrčice (trgovina)
13.00 Črmošnjice (gostilna)

ČETRTEK, 11.4.1996

- 7.00 Zagodac
7.15 Stari trg
7.30 Prelesje
7.45 Sodevci
8.00 Radenci
8.30 Špeharji
8.50 Daljne njive
9.15 Sinji Vrh
9.35 Damelj
10.00 Učakovci
10.30 Vinica
11.00 Bojanci
12.30 Kanižarica
od 14. do 17. ure Veterinarska postaja Črnomelj

PETEK, 12.4.1996

- 7.00 Hrast
7.20 Nova Lipa
7.45 Stara Lipa
8.15 Dol. Suhor
8.50 Belčji Vrh
9.15 Mali Nerajec
9.40 Veliki Nerajec
10.00 Zapudje
10.30 Brdaci
11.00 Dragatuš
11.20 Obrh
11.45 Sela pri Dragatušu
12.15 Tanča gora
12.35 Kvasica
13.00 Jerneja vas
13.15 Dobliče

TOREK, 16.4.1996

- 7.00 Tribuče
8.00 Pribinci
9.00 Fučkovci
9.30 Dolenjci
10.00 Adlešiči
11.00 Marindol
12.00 Zilje
13.00 Preloka
14.00 Žuniči

SREDA, 17.4.1996

- 7.00 Čudno selo
7.30 Desinec
8.00 Pavičiči
8.30 Cerkvišče
10.00 Griblje
12.00 Velika Lahinja
12.30 Butoraj

METLIKA

SREDA, 24.4.1996

- 7.00 Dol. Lokovica (gasilski dom)
7.50 Suhor (gostilna Jelenič)
8.30 Hrast (gostilna Brunskole)
8.45 Dole (Damjanovič)
9.00 Jugorje (gostilna Badovinar)
10.00 Bušinja vas (pri Petrovih)
10.30 Grabrovec (zbiral. mleka)
11.00 Bojanja vas (pri Režekovih)
11.30 Krašnji Vrh
12.00 Radovica (trgovina)
12.30 Slamna vas (pri cerkvi)
12.45 Boldraž (Vaška hiša)
13.00 Cvržaki (pri Radoševih)

ČETRTEK, 25.4.1996

- 7.30 Metlika (skladišče KZ log)
8.30 Drašiči (gasilski dom)
10.00 Božakovo (dom krajanov)
10.30 Radoviči (pri Nemančevih)
11.00 Rosalnica (gasilski dom)
od 14. do 16. ure Metlika (sejmišče)

PETEK, 26.4.1996

- 7.30 Krivoglavice (gasilski dom)
8.00 Primostek (osemenjevalnica)
8.15 Otok (Žugelj, Otok 13)
8.45 Podzemelj (gasilski dom)
10.15 Krasinec (gasilski dom)
11.00 Gradac (gostilna Jelka)
11.45 Klošter (Renko)

...

TREBNJE

PONEDELJEK, 15.4.1996

- 7.00 Občine (pri Primcu)
8.00 Rožempelj (pri Glavanu)
8.30 Knežja vas (pri Slaku)
9.00 Rdeči kal (pri bifeju)
10.00 Korita (pri Udoviču)
11.00 Dobrava (pri Hočevanju)
11.30 Dobrnič (pri Škrjancu)

TOREK, 16.4.1996

- 7.00 Replje (pri osem. postaji)
7.30 Log (pri Kastelicu)
8.00 Sela/Šumberk (pri Ozimku)
8.30 Vel. Dole (pri Grčmanu)
9.00 Bič (pri Pakju)
10.00 Vel. Gaber (pri Zorcu)
11.00 Žubina (pri Štepecvih)
11.30 Stehanja vas (pri Mrzelju)

SREDA, 17.4.1996

- 7.00 Mrzla Luža
7.30 Korenitka (pri Zupančiču)
8.00 Vel. Loka (pri tehtnici)
9.00 Šentlovrenc (pri kazinu)
10.00 Mačji dol (pri Gorišku)
10.30 Krtina (pri Dularju)
11.00 Čatež (pri Ravnikarju)
11.30 Dolenja vas (pri Dimicu)
12.00 Roje pri Čatežu
12.30 Škovec (pri Piškurju)

ČETRTEK, 18.4.1996

- 7.00 Sajenice (pri Sladiču)
7.30 Selo (pri Balentinu)
8.00 Voljče njive (pri Dolinarju)
8.30 Mirna (pri tehtnici)
9.30 Zabredje (pri Bonu)
10.00 Ševnica (pri Kolencu)
10.30 Brezovica (pri Hostniku)
11.00 Vel. Ševnica (pri Novaku)
11.30 Blato (pri Novaku)
12.00 Hudeje (pri Dimu)
12.30 Romsko naselje Hudeje

PETEK, 19.4.1996

- 7.00 Dečja vas (pri Maksetu)
7.30 Dol. Ponikve (pri Krevsu)
8.00 Rihpovec (pri Mahniču)
9.00 Jezero (pri Marnu)
10.00 Rodine (pri cisterni)
11.00 Dol. Nemška vas (pri Zupančiču)
12.00 Dol (pri Kukembergerju)
12.30 Štefan (pri Mišiču)

SOBOTA, 20.4.1996

- 7.00 Repče (pri Udoviču)
7.30 Vrh Trebnje (pri Smoliču)
7.45 Grmada (pri Suštarju)
9.00 Vet. postaja Trebnje

TOREK, 9.4.1996

- 7.00 Beli grič (pri Lukiču)
8.00 Vrh na Mok. (pri Baletu)
9.00 Sred. Laknica (pri Vovku)
9.30 Dol. Laknice (pri Gregorčiču)
10.30 Hrastovica (pri Vovku)
11.00 Bruna vas (pri Petriču)
12.00 Mokronog (na sejmišču)

SREDA, 10.4.1996

- 7.00 Rakovnik (pri Kramerju)
8.00 Zabukovje (pri Petjetu)
9.00 Straža (pri Dani Vidmar)
10.00 Škrljevo (pri Gregorčiču)
11.00 Draga (pri Francu Medvedu)
11.30 Hrastno (pri Stariču)
12.00 Vrh nad Šentrupertom (pri Ludviku Bartolu)
12.30 Šentrupert (pri tehtnici)

ČETRTEK, 11.4.1996

- 7.00 Drečji Vrh (pri Sinjurju)
8.00 Vel. Strmica (pri Hrenu)
8.30 Roje (pri Francu Draganu)
8.45 Štatenberk (pri Draganu/most)
9.00 Ornuška vas (pri Stariču)
9.30 Jagodnik (pri Novaku)
10.00 Radna vas (pri Stariču)
10.30 Bitnja vas (pri Stariču)
11.00 Česnjice (pri Žagarju)
12.00 Trebelno (pri Grebencu)

PETEK, 12.4.1996

- 7.00 Puščava (pri Zajcu)
8.00 Dol. Jesenice (pri Strajnarju)
8.30 Gor. Jesenice (pri Venetu)
9.00 Prelesje (pri Majcnu)
10.00 KPD Dob

...

BREŽICE

PONEDELJEK, 15.4.1996

- 8.00 Boršt (zbiral. mleka)
8.30 Cerkije (osemen. postaja)
9.30 Gazice (zbiral. mleka)
10.00 Črešnjice (zbiral. mleka)
11.00 Hrastje (zbiral. mleka)
12.00 Vrhovska vas (pri Dvorniku)
12.30 Bušeča vas (zbiral. mleka)
13.00 Dol. Pirošiča (gasil. dom)
13.30 Brvi (pri Budiču)

TOREK, 16.4.1996

- 8.00 Dečno Selo (bife Štritof)
8.30 Artiče (Krajevni urad)
9.30 Sp. Pohanca (pri Ogorevcu)
10.00 Zg. Pohanca (zbiral. mleka)
10.30 Pečice (pri trgovini)
11.00 Križe (avtobusna postaja)
12.00 Zg. Obrež (zbiral. mleka)
12.30 Brezina (zbiral. mleka)
13.00 Šentlenart (osemen. postaja)

SREDA, 17.4.1996

- 8.00 Mostec (pri gostilni Cetin)

- 8.30 Mihalovec (gasilski dom)
9.00 Loče (zbiral. mleka)
9.30 Rigonce (zbiral. mleka)
10.00 Vel. Obrež (zbiral. mleka)
11.00 Mali Obrež (gasilski dom)
11.30 Gaberje (gasilski dom)
12.30 Dobova (pri gostilni Megovec)

ČETRTEK, 18.4.1996

- 8.00 Podgračeno (pri Budiču)
9.00 Koritno (pri Prahju)
9.30 Vel. Dolina (osemen. postaja)
10.30 Ponikve (pri Bajsu)
11.00 Nova vas (zbiral. mleka)
11.30 Slovenska vas (pri gostilni)
12.00 Obrežje (zbiral. mleka)
12.30 Jesenice (pri Kosu)
13.30 Čatež (pri gostilni Les)

PETEK, 19.4.1996

- 8.00 Orešje (pri Pristoliču)
8.30 Orešje (pri Berkoviču)
9.00 Bizelj. vas (pri Petriču)
9.30 Bizeljsko (osemen. postaja)
10.30 Brezovica (zbiral. mleka)
11.00 Stara vas (pri Kelharju)
12.00 Stara vas (Rdeča zveza)
12.30 Župelevec (pri Janežiču)
13.00 Bukošek (gasilski dom)

PONEDELJEK, 22.4.1996

- 8.00 Bojsno (pri Žmavcu)
8.30 Globoko (osemen. postaja)
9.00 Globoko (Krajevni urad)
10.30 Curnovec (pri kipu)
11.00 Vočje (pri Strgarju)
11.30 Sromlje (pri trgovini)
13.30 Brežice (vet. postaja)

TOREK, 23.4.1996

- 8.00 Vel. Malence
8.30 Krška vas (gasil. dom)
9.00 Skopice (gasil. dom)
10.00 Čerina (pri graščini)
10.30 Žejno (pri Komočarju)
11.00 Sobenja vas (zbiral. mleka)
11.30 Globokice (pri Tomsetu)
12.00 Mrzlava vas (zbiral. mleka)
13.00 Sela (gostilna Šnajder)

SREDA, 24.4.1996

- 8.00 Podgorje (osemen. postaja)
8.30 Pavlova vas (pri Podvinsku)
9.00 Pišce (pri gostilni)
10.00 Orehovec (Cizelj)
10.30 Biatno (osemen. postaja)
12.00 Slogonsko (pri Radanoviču)
12.30 Jereslavac (Bogovič-Pag)
13.00 Kapele (gasil. dom)

Zamudniki lahko pripeljejo pse na veterinarsko postajo Brežice vsak delovnik od 7. do 10. ure, ter vsak četrtek v mesecu aprilu 1996 od 14. do 16. ure.

...

Na osnovi določil Odredbe o izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni v letu 1996 razpisujemo splošno vakcinacijo psov proti steklini.

Cepljeni morajo biti vsi psi, ki dopolnijo 4 mesece starosti. Hkrati se opravi še dehelmentizacijo (razglitjenje) psov. Na okuženem in ogroženem območju je potrebno cepiti tudi domače živali, ki se ženejo na pašo.

DOLENJSKO-POSAVSKI VETERINARSKI ZAVOD Novo mesto

Umrli je najina draga mama

NADA VALENTINČIČ

roj. Jaklič

Od nje smo se poslovili v sredo, 27. marca, na Šmihelskem pokopališču. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nama v teh trenutkih stali ob strani, se naše mame spomnili in počastili njen spomin.

Njeni hčerki Meta in Polona

Novo mesto, 28. marca 1996

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, sestra, teta, babica in prababica

ANA SMERKE

roj. Gospodarič
iz Srednjega Globodola 13
pri Mirni Peči



Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojni darovali cvetje, sveče in svete maše ter jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Jožici Pekolj, Francki Gašperič, patronažni sestri Slavki, Jarčevim, osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob slovesu drage sestre in tete

MICI TRATAR

z Bistrice 20

Vsem, ki ste kakorkoli počastili njen spomin, darovali sveče in svete maše, najlepša hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Vse odhaja kakor tiha reka, le spomini spremljajo človeka.

V 94. letu starosti nas je zapustil naš stari oče, tast, praded, brat in stric

ANTON PAVŠIČ st.

iz Jelševnika 3, Črnomelj



Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala PTT Črnomelj, Društvu upokojencev, g. Malariču za organizacijo pogreba. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevskega zboru iz Črnomlja in Dobliču za občuteno zapete pesmi ter govorniku za besede slovesa.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Sonce tvoj dom obseva, žarek išče tvoj obraz, dnevi žalostno minevajo, ker si ti odšel od nas.

V cvetu življenja nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin, brat, stric, svak, nečak, bratranec, prijatelj

SLAVKO METELKO

s Sel pri Zagorici 4



Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje. Posebna hvala GD Hmeljčič, govorniku za poslovilne besede, gospodu župniku za lepo opravljen obred, izvajalcu Tišine, sosedom, vaščanom, mladincem, sorodnikom, znancem in vsem prijateljem. Hvala tudi Mizarstvu Kranjc in sodelavcem, sindikatu Obrtne zbornice Novo mesto, VVO Novo mesto in sodelavcem, vrtcu Labod, stanovalcem Gubčeve 13 in »Dadi« iz Kranja.

Neutolajljivi: vsi njegovi najdražji

muhič INŠTALATERSTVO

Vavta vas 63
Tel. 068/83-519
0609/630-309

- napeljave plinskih instalacij od projekta do izvedbe
- plinske cisterne za posamezne objekte
- plinske peči BERETTE
- centralna ogrevanja

INTARA BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, D.D.

MNOGI SO PREKO NAS ŽE VNOVČILI SVOJ CERTIFIKAT. TO LAHKO STORITE TUDI VI!

- Odkup in prenos lastništva delnic Mercatorja
- Trgovanje z delnicami Kolinske
- Informacije o privatizacijskih delnicah
- Upravljanje premoženja strank

INTARA — PRAVA IZBIRA
Tel.: (061) 137-73-73, 137-74-74,
137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

Polaganje parketa, plute..., beljenje stenskih površin in ostala vzdrževalna dela.
Dušan Štupar, s.p.
Tel. (068) 28-576

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizararska dela izvajajo **MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica**.
Tel./fax 0608/82-945,
mobitel 0609/621-285.

ZIDARSTVO IN FASADERSTVO »ŠABANOVIČ«

Vse vrste novogradenj, adaptacije in fasade. 30-letna tradicija.
Brezice, Kregarjeva ulica 3
Tel./fax: 0608/65-302

ZAHVALA

Mama si zlata nas zdaj zapustila, a kaj, ko vemo, da žalost te naša ne bo več vrnila. Rekla si vedno: »Prijatelji bodimo!« In, mama ti naša, v tem motu ti zdaj naj sledimo. Je bolečina in žalost po tebi kopneča in stik s tabo je le še goreča sveča.

V 85. letu starosti se je ustavilo dobro srce naše predrage mamice, stare mame in prababice

ANE MIHELIČ

Mentanove mame
z Drenovca pri Vinici



Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo za vsestransko pomoč dobrim sosedom, vaščanom, prijateljem, sorodnikom in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebni zdravnici dr. Špecovi, dr. Babiču in dr. Berginc-Dolenškovi za trud, da bi našo mamo ohranili pri življenju. Hvala kolektivu OŠ Vinica, OŠ Mojstrana, uslužbencem podjetja Begrad d.d. Črnomelj, Društvu upokojencev in ZB Vinica ter prijateljem iz Zürich. Iskrena hvala Domu starejših občanov Črnomelj in patronažni sestri Dražumeričevi za pomoč pri domači negi naše mame, sosedi Jagodi in g. Jaketiču za lepe poslovilne besede. Posebna hvala vsem, ki ste našo mamo tako množično pospremili na njeni zadnji poti in ji s tem izrazili spoštovanje in naklonjenost.

V imenu vseh, ki smo jo imeli radi, bili z njo, ko nas je najbolj potrebovala. Hčerka Katica z družino

DAEWOO

RACER

NEXIA

ESPERO

od 15.991 DEM ...

od 18.146 DEM ...

od 23.326 DEM ...

PRIPOROČENIH PRODAJALCIH in njihovih zastopnikih:
 ATHENS 062/25 860 · avto peruš 0602/83 328 · emona merkur
 ptuj 062/771 385 · mobix 069/70 550 · neostill 062/766 130 ·
 AVTO HIT 068/26 077 · avto-dom 0608/70 150 · avtokleparstvo
 krmelj 068/44 373 · hevrika 0608/62 109 · h.o.r.d. 061/851 384 ·
 rosal 068/58 084 · AVTOTEHNIKA CELJE 063/38 511 · mla-car
 063/794 300 · milan maurer 063/853 311 · BANT 065/61 235 ·
 avto šuligoj 0609/628 638 · as trade 065/82 261 · collie 067/31
 478 · KOMPAS HERTZ 061/15 92 007 · armič 061/653 746 · izvir
 061/777 852 · tompro 061/727 216 · MEGA AVTO 061/264 087 ·
 POLIET 0601/64 687 · avto hastnik 0601/44 220 · VAREX, G.M.C.
 064/331 013 · avtoservis bogataj 064/58 850

generalni zastopnik in distributer
COME2US

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj je umrla naša upokojena sodelavka

MIHAELA JEVŠEK

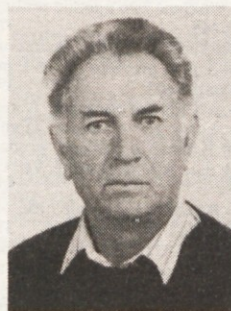
iz programa Zelena zdravila

Od pokojnice smo se poslovili v soboto, 30. marca, ob 12.30 na pokopališču v Prečni. Ostala nam bo v lepem spominu.

DELAVCI IN UPOKOJENCI KRKE, TOVARNE ZDRAVIL, NOVO MESTO

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče



STANE BARBIČ

z Male Cikave 15 a

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi domači

MEGAhit d.o.o.
 Smolenja vas 10
 8000 Novo mesto
 tel.: 068 27 408
 fax: 068 27 408

MEGAhit

RAČUNALNIKI S POREKLOM

PENTIUM 166	237.000	8 MB
PENTIUM 150	201.500	1,44 FDD
PENTIUM 133	182.500	850 HDD
PENTIUM 120	170.900	PCI 1MB
PENTIUM 100	161.500	G - 83
PENTIUM 75	145.500	14" MON.
CYRIX M1 SC 120	123.900	4 MB
CYRIX M1 SC 100	119.900	1,44 FDD
486/DX4-133/256 AMD	121.900	540 HDD
486/DX4-120/256 AMD	119.900	G - 83
486/DX4-100/256 AMD	117.900	14" MON.

Brezplačne osmrtnice na radiu KRKA lahko naročite po tel. 068/341-160, 341-150 vsak dan od 8. do 20. ure.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustil ate, stari ate, pradedek in stric

JOŽE MIKETIČ

iz Tribuč št. 30

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, poklonjeno cvetje in sveče. Posebna hvala župniku za opravljen obred, Zdravstvenemu domu Črnomelj za pomoč v zadnjih trenutkih, Čebelarskemu društvu iz Črnomlja ter Gasilskemu društvu iz Tribuč.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš bivši sodelavec

ERNEST TOMC

skladiščnik nadzorništva Črnomelj v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustila draga mama in stara mama



MARIJA BUČAR

iz Ostroga 39 pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, pokojni mami darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedija

ANTONA PANJANA

iz Črnomlja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste ga cenili in imeli radi, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Hvala pevcem za zapete žalostinke ter gospodu Bahorju za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu.

Žalujoci: žena Ivanka, hčerka dr. Jasmina Panjan z družino

Črnomelj, Velenje

ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla, čakala bo, da prideš ti, usedla se na rosna tla in jokala, ker tebe ni...



V 64. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

ALOJZIJ BARLE

iz Velikega Gabra 21

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in društvom za vsestransko pomoč, izraženo sožalje in podarjeno cvetje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, ljubezen, trpljenje, draga mama - to tvoje je bilo življenje.

V 91. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in babica



ALOJZIJA ILENIČ

roj. Lamut

Z bolečino v srcu se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste našo mamo obiskovali in jo pospremili na zadnji poti. Posebna hvala osebju Doma starejših občanov Črnomelj, g. Maleriču za organizacijo pogreba, pevcem iz Doblič za občuteno zapete žalostinke, g. župniku za opravljen obred in ge. Mileni za tople besede slovesa.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric, boter in bratranec

JOŽE DRAGMAN

s Polhovice 2

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim vaščanom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste nam kakorkoli stali ob strani v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali denarno pomoč, cvetje, sveče in darovali za svete maše ter ga množično pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala dr. Slavici Vizec iz Šentjerneja, osebju Intenzivnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in KC Ljubljana. Posebno se zahvaljujemo sodelavkam MKZ Krka-delikatesa 18, sodelavkam Intel servisa iz Novega mesta, gasilcem, g. Kovačiču za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu ter gospodu kaplanu za lepo opravljen cerkveni obred. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

vsem, ki ste na zadnji poti spremljali



KARLA ŽELJKA

inovatorja iz Novega mesta, Lastovce 44, Cegelnica

Še posebej se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za vse, kar so storili ob bolečini, ki nas je nepričakovano doletela. Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku in družini Dular, cerkvenemu pevskemu zboru, predsedniku Obrtne zbornice Novo mesto Ivanu Kranjcu in GD Prečna. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Skromnost, delo in trpljenje - Tvoje je bilo življenje.

V 72. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta



FRANČIŠKA ČEČELIČ

K Roku 121

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izraze sožalja, darovane vence in cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna zahvala osebju Doma starejših občanov Novo mesto, g. župniku za obred ter pevskemu zboru iz Šmihela. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 4. aprila - **Izidor**
 Petek, 5. aprila - **Vinko**
 Sobota, 6. aprila - **Irenej**
 Nedelja, 7. aprila - **velika noč**
 Ponedeljek, 8. aprila - **Albert,**
več. ponedeljek
 Torek, 9. aprila - **Tomaž**
 Sreda, 10. aprila - **Mehtilda**

LUNINE MENE
 4. aprila ob 2.07 - **ščip**

kino

BREŽICE: 4.4. (ob 20. uri) drama
 Carmen. 4.4. (ob 18. uri), od 5. do
 7.4. (ob 18. in 20. uri) in 8.4. (ob 20.
 uri) kriminalna komedija Kdo bo
 koga? 10.4. (ob 20. uri) melodrama
 Hollandov opus.
ČRNOMELJ: 5. in 6.4. (ob 20. uri)

film



• **KDO BO KOGA**, komedija (Get
 Shorty, ZDA, 1995, 105 minut,
 režija: Barry Sonnenfeld)
 Kdo bo koga je izjemno gledljiv
 film, pravi pojem za zdravo, lahko-
 tno vseskozi pregledno zabavo. Ne
 pretirava v pojasnjevanju stranskih
 dogodkov niti enkrat se ne zgodi, da
 bi mu kje kaj umanjalo. Ni kaj,
 Sonnenfeld, direktor snemanja fil-
 mov, kot so Ko je Harry srečal Sal-
 ly, Vrzi mamo z vlaka in pri bratih
 Coen, ter režiser odštekarije Ad-
 damsovi, ima pravi občutek za
 mero. Njegova kamera se spremlja
 mojstrsko, živahno, elegantno in
 duhovito. Dodajmo še odlično, zelo
 premišljeno izbrano scenografijo,
 popolne igranje v zanje na kožo pi-
 sanih vlogah in izjemno prikladen,
 prijazen, poslušljiv instrumentalen
 pop (Booker T. & the MG's in Us 3
 ter filmska glasba Johna Lurieja),
 ki je podložen skorajda skozi vso
 dolžino filma, pa smo pri komediji
 leta. Brez vulgarnosti, cenenih štos-
 ov in debilne situacijske "kao"
 komičnosti. Seveda je stebel filma
 zgodba, priredba kriminalke slovite-
 ga Elmorea Leonarda, ki se je zdaj
 izkazal tudi kot prekaljeni poznava-
 lec Hollywooda. Kdo bo koga je
 namreč storila o nastajanju filma
 oziroma o gangsterju, ki se odloči za

Anglež, ki je odšel na hrib in se vrnil
 z gore. 7.4. (ob 18. uri) film Tri barve:
 modra. 7.4. film Pogumno srce.

KOSTANJEVICA: 6.4. (ob 20. uri)
 psihološki triler Sedem. 7.4. (ob 20.
 uri) romantična komedija Ameriški
 predsednik.

METLIKA: 5. in 6.4. (ob 20. uri)
 film Tri barve: modra. 7.4. (ob 18. in
 20. uri) Anglež, ki je odšel na hrib in
 se vrnil z gore.

NOVO MESTO: 4., 8. in 9.4. (ob
 17., 19. in 21. uri) ter 5., 6. in 7.4. (ob
 17. in 19. uri) akcijski film Zlomljen-
 na puščica. 5. in 6.4. (ob 21. uri) film
 Pogumno srce. 7.4. (ob 21. uri) pred-
 premiera glasbene molodrame Hol-
 landov opus.

SEMIČ: 7.4. (ob 19. uri) ameriški
 akcijski film Profesionalec.

ŠENTJERNEJ: 5.4. (ob 19. uri)
 romantična komedija Ameriški pre-
 slednik. 5.4. (ob 21. uri) prishološki
 triler Sedem.

preobrat v karieri. Chilli, fantastični
 John Travolta, bi rad postal produ-
 cent, priložnost pa se mu ponudi, ko
 mora od Harryja Zimma, mečaš-
 kega režiserja levih filmov - igra ga
 vedno neoporečni Gene Hackman
 - izterjati dolg. Ta pa dolguje še
 nekemu drugemu gangsterju, ki bi
 prav tako rad snemal filme, vse
 skupaj pa se je začelo, ko je... Tako
 se vseskozi poglabljamo v res do-
 miselne zaplete protagonistov vse
 do popolne zmede interesov, ki se
 razpletajo v briljanten konec.

Chilli je strasten filmoljubec, po-
 zna in ima rad celo Zimmovala ja-
 ka, sicer pa sam kreira sveže in in-
 trigantne zgodbe, ki jih črpa - od
 kod neki? - kar iz svojega res pes-
 trega življenja. Mesto sanj je namreč
 v krizi in rabi sveže kri s terena,
 on pa zna pripovedovati drugače,
 manjkajo mu le še konci, tisto, kar
 ga se še ni zgodilo. Pri svojem delu
 izterjevalca dolgov nikoli ne upora-
 bi pištole, saj prepriča z karizma-
 tično samozavestnim nastopom in
 enovrstično "Poglej me!". Človek je
 pač "skuliran", tako pravi že nje-
 govo ime, ki govori tudi, da se zna
 igrati prav vroče, pekoče igre. Vzpo-
 rednice s Šundom - poleg Travolta
 imata skupno vsaj še zgoščeno, za-
 bavno zgodbo - se kar ponujajo,
 največja razlika pa je, da mu tu
 uspe priti na svoje.

Nikakor ne gre pozabiti še mrho-
 vinske ostarle kokete in kokoši,
 ki jo predstavlja Bette Midler, Rene
 Russo pa je zgolj nekaj takega kot
 nekdanja mačka.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

ODESEOVALNE NAPRAVE na vreče
 prodajamo najceneje v Sloveniji. ☎
 (061)787-608. 3398

KMETOVALCI, SERVISERJI! Trgo-
 vina Klasje Kranj vam nudi veliko izbiro
 rezervnih delov za traktorje IMT, Zetor,
 Univerzal, Torpedo, Tomo Vinkovič in
 Ursus. Popravljamo vse tipe traktorjev
 (generalna popravila motorjev, menjal-
 kov, hidravlike idr.) tudi na vašem domu.
 Rezervne dele pošljemo po pošti. Klasje,
 d.o.o., Cesta na Klanec 9, Kranj, ☎
 (064)331-375. 3450

MALO RABLJEN, zelo ohranjen trak-
 tor Tomo Vinkovič zelo ugodno prodam.
 ☎ (068)52-445. 3768

NAHRBNO motorno škroplilnico
 Tomos Umo 04 in prevleke za 126 P pro-
 dam. ☎ (068)52-603. 3769

PRIKLJUČKE za Ferguson (sadi-
 le krompirja, kultivator in cisterno za gnoj-
 nico, 1700 l), dobro ohranjene, prodam.
 Ogled vsak dan. Albina Strmole, Vel. Ga-
 ber 33. 3771

NOVO BALIRKO, okroglo bale, pro-
 dam. ☎ (061)852-383, zvečer. 3772

SAMONAKLADALNO Mengele pro-
 dam. ☎ (068)43-644. 3829

KOSILNICO BCS, bencin - petrolej ali
 diesel, prodam. ☎ (068)68-209. 3831

1500-LITRSKI sod za gnojevko, alumi-
 nijast, s črpalko in tehtnico na uteži, 1000
 kg, prodam. ☎ (068)52-814. 3834

KOSILNICO BCS 127, diesel Lam-
 borghini, novo (3 delovne ure), prodam. ☎
 (068)76-380. 3839

PAJKA za seno, kompresor za 2 glavi,
 zračni sedež za traktor in trosilek hlev-
 skega gnoja, dvoosni, prodam. ☎ (068)42-
 925. 3853

ŽITNI KOMBAJN Zmaj 780 in telčko
 simentalco, staro 3 tedne, prodam. ☎
 (068)82-597. 3867

KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, in
 mlado kravo, visoko brejo, prodam. ☎
 (068)43-247. 3881

SIPOV obračalnik Favorit 220 pro-
 dam. Jože Kos, Jablan 10, Mirna Peč. 3891

MUŠIČ — MENGEŠ

Tel.: 061/738-619



Travniška brana z
 obojestranskim delovanjem, z
 njo izravnavamo kratine in
 dobro prečemo travo.
 Brana razreže in razvleče
 hlevski gnoj, kar omogoča
 bujno rast. Zaradi svoje
 prilagodljivosti je zelo
 primerna za hribovite predele
 in pašnike.

DVE NAKLADALNI nemške izdelave
 ugodno prodam. ☎ (0608)51-094. 3893

TRAKTOR IMT 558, nakladač za gnoj
 Riko, obračalne pluge, 12 col, in avtomo-
 bilsko prikolico za prevoz živine prodam.
 ☎ (068)67-663. 3900

KOSILNICO BCH v dobrem stanju
 prodam. Jože Sever, Pribešje 2, Semič. 3921

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO
 Mengele in traktor Deutz, 48 KM, 750
 delovnih ur, prodam. V račun vzemem
 žganje in vino. ☎ (068)42-527. 3928

TRAKTOR ZETOR 6211, letnik 1990,
 plug, 12 col, rotacijsko kosilnico 1.85, si-
 lokombajn Mengele 200 in nažagana drva
 prodam. ☎ (068)21-605. 3937

TRAKTOR ZETOR 6211, letnik 1992,
 in samonakladalno 20 m2, oboje lepo ohran-
 jeno, prodam. ☎ (068)40-888. 3945

SEJALNICO za koruzo, slamorezno
 in kosilnico IMT prodam. ☎ (068)85-756. 3946

SILOKOMBAJN SK 80, žago za razrez
 hlodovine, cisterno za gnojevko, 2200 l, in
 snopovozalko za BCS prodam. ☎
 (068)85-632. 3989

BOČNO KOSILNICO za Zetor GS 22
 A prodam. ☎ (0608)70-310. 4011

IZDELUJEMO vse vrste varnostnih in
 zaščitnih kabin traktorskih in gradbenih
 strojev. ☎ (0608)22-355. 4016

TRAKTORSKO PRIKOLICO prodam
 ali menjam za avtomobilsko tovarniško
 izdelave in zamrzovalno skrinjo, 330 l,
 prodam. ☎ (0608)78-368. 4031

PLUG SLAVONEC, 12 col, dvo-
 brazdni, kupim. ☎ (068)52-903. 4038
TRAKTOR TV 523, dobro ohranjen,
 prodam. ☎ (068)27-039. 4051

kupim

OTROŠKI avto sedež kupim. ☎
 (068)44-551. 3761

SUHE hrastove plohe kupim. ☎
 (065)71-941. 3781

OTROŠKI športni voziček kupim. ☎
 (068)22-030. 3848

JABOLKA stare sorte, 2 gajbi, kupim.
 ☎ (068)26-524. 3914

SMREKO, jelko, češnjo in javor odku-
 pujem po konkurenčnih cenah. Boljša
 kvaliteta - boljše plačilo. Plačilo takoj!
 ☎ (0609)633-504. 3926

TELIČKA, starega do 14 dni, kupim.
 ☎ (068)50-224. 3947

KAMEN za škarpno, 15 do 20 m3, ku-
 pim. ☎ (068)23-562. 3967

1 TEDEN starega bikca kupim. ☎
 (068)65-434. 4018

ELEKTROMOTOR, 7.5 KW, 1400
 obratov, dvostopenjski, in telčka, starega
 do 10 dni, kupim. ☎ (068)60-006. 4024

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1990, prevoženih 40.000
 km, registriran do 3/97, prodam. ☎
 (068)65-626. 3736

126 P, letnik 12/87, registriran do 7/96
 nujno prodam. ☎ (068)52-017. 3737

OPEL KADETT 1.3 solza, letnik 1989,
 prodam. ☎ (068)75-175, po 16. uri. 3741

OPEL CORSO 1.2 LS swing, letnik
 1990, sive kovinske barve, prevoženih
 58.000 km, prodam. ☎ (068)27-276. 3743

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991,
 večjo količino hlevskega gnoja in tri vrste
 žganja ugodno prodam. ☎ (068)65-694. 3746

BT 50 S, letnik 1989, prodam ali men-
 jam za ATX ali CTX. ☎ (068)68-727. 3751

OPEL CORSO 1.5 D, letnik 1989,
 94.000 km, bel, motor Isuzu, prodam. ☎
 (0601)62-144. 3757

Z 750, letnik 1985, registrirano do
 11/96, prodam. ☎ (068)79-440, od 10. do
 12. ure. 3760

Z 101 GTL 55, letnik 1986, ohranjeno,
 prodam za 1700 DEM. ☎ (068)65-066. 3764

MERCEDES 300 D, letnik 1979, črn,
 odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)65-
 036. 3777

GOLF D, S paket, letnik 1985, zelo
 ugodno prodam. ☎ (068)81-080. 3778

JUGO 45, letnik 1986, registriran za
 celo leto, ugodno prodam. ☎ (068)44-516. 3779

126 P, letnik 1987, registriran do 8/96,
 prodam. ☎ (068)65-672, popoldan. 3786

OPEL ASTRO 1.4, belo, 5V, registri-
 rano za celo leto, prodam. ☎ (068)76-173. 3787

JUGO 128, moder, lepo ohranjen, let-
 nik 1990, prodam. Anica Jesih, Gor. Ra-
 dulje, Bučka. 3788

OPEL KADETT 1.4 i solza, letnik 1991,
 prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)78-123. 3802

OPEL KADETT 1.4 i, letnik 1991,
 dolga izvedba, siv, prodam za 12.500
 DEM. ☎ (068)65-561. 3793

VW PASSAT 1.9, letnik 1992, moder,
 registriran do 2/97, centralno zaklepanje,
 strešno okno, 5V, meglenke, lepo ohran-
 jeno, prodam. ☎ (068)51-001. 3795

R 19, letnik 1989, rdeč, prodam. ☎
 (068)78-260. 3796

JUGO 45, letnik 1990, lepo ohranjen,
 56.000 km, bel, prodam. ☎ (068)22-416. 3799

OPEL KADETT solza, 1.4 i, letnik
 1991, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)78-
 123. 3802

OPEL ASTRO 1.4 i, letnik 1992, pro-
 dam. ☎ (068)44-593. 3807

GOLF D, letnik 11/89, z dodatno
 opremo, prodam. ☎ (068)44-532. 3808

OPEL KADETT LS 1.3 solza, letnik
 1987, 124.000 km, prodam za 7500 DEM.
 ☎ (068)25-764. 3809

PRODAM ALI MENJAM za manjšo
 vozilo fiat tipo 1.9 TD, letnik 1988. ☎
 (068)83-725. 3816

LADO SAMARO, letnik 1989, prevo-
 ženih 40.000 km, prodam. ☎ (068)65-718. 3851

GOLF D, letnik 1984, registriran do
 3/97, 5V, prodam. Martija Kodelič, Gor.
 Maharovec 15, Šentjernej. 3823

R 19 GTS chmade, letnik 1990, rdeč,
 garažiran, dobro ohranjen, prodam. ☎
 (068)44-719. 3824

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do
 29.11.1997, prevoženih 81.000 km, dobro
 ohranjen, prodam. Jože Potočar, Sevnica, 3.
 Otočec. 3825

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu

(za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



50 LET
 zavarovalstva

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

S sklenitvijo življenjskega zavarovanja se zavarovanec obveže, da
 bo določeno časovno obdobje, ki je lahko dolgo 25 in več let, ne-
 more pa biti krajše od petih let, v rednih obrokih plačeval zavaroval-
 valno premijo. Najpogostejša so zavarovanja z devizno klavzulo, kar
 pomeni, da so tako premije kot zavarovalna vsota v tolaški
 protivrednosti izbrane devizne valute. Po izteku zavarovalne dobe
 zavarovalnica izplača zavarovancu dogovorjeno zavarovalno vsoto
 in dobiček, ustvarjen z življenjskimi zavarovanji. V primeru smrti
 zavarovanca pred iztekom zavarovalne dobe pa zavarovalnica iz-
 plača zavarovalnino in do takrat ustvarjen dobiček tisti osebi, ki je
 je zavarovanec določil v svoji zavarovalni polici.

VZAJEMNO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Z vzajemnim življenjskim zavarovanjem se z minimalnim doplačilom
 lom zavarujeta hkrati dve osebi. Starša, ki sta bodisi sklenila vzaj-
 jemno življenjsko zavarovanje ali pa sta zavarovana vsak s svojo
 polico življenjskega zavarovanja, sta deležna dodatne ugodnosti
 zavarovalnica jima bo ob prvem otroku, ki se rodi po prvem letu
 zavarovanja, izplačila dodatnih 10 odstotkov zavarovalne vsote
 (vendar največ 1500 DEM) življenjskega zavarovanja, s katerim
 zavarovana mati.

ŽIVLJENJSKO IN NEZGODNO ZAVAROVANJE

Življenjskemu zavarovanju lahko dodate tudi nezgodno zavarova-
 nje, pri čemer takšno mešano zavarovanje ohrani vse značilnosti
 življenjskega, le da je zavarovanec (ali oseba, ki jo je določil v poli-
 ci) upravičen tudi do izplačila dogovorjenih zavarovalnih vsot v
 primeru nezgodne smrti, delne ali popolne invalidnosti ter začasne
 delovne nesposobnosti, ki je nastala zaradi nezgode. S kombinaci-
 jo življenjskega in nezgodnega zavarovanja se je torej mogoče do-
 bro zavarovati pred nepredvidenimi dogodki, ki nam lahko otežijo
 življenje, in hkrati varno naložiti denar, ki ga bomo potrebovali
 kasneje.

ŠKODO FAVORIT 136 L, letnik 7/90,
 olivno zelen, 68.000 km, radio, meglenke,
 prodam za 5300 DEM. ☎ (068)341-250,
 do 17. ure ali (061)777-658, zvečer. 3826

JUGO KORAL 55, letnik 1988, prva
 barva, odlično ohranjen, 64.000 prevoženih
 km, registriran do 7, prodam za 2800 DEM.
 ☎ (068)42-395. 3827

PEUGEOT 505 GR, letnik 1981, lepo
 ohranjen, prva barva, prodam. ☎
 (068)89-289. 3828

R 19, letnik 1993, 35.000 km, registriran
 do 3/97, prodam za 17.200 DEM. ☎
 (068)23-004. 3832

R 5 CAMPUS, 5V, rdeč, letnik 1991,
 prevoženih 45.000 km, prodam. ☎
 (068)78-442 ali (0609)613-405. 3833

OPEL ASTRO, letnik 1993, prvi last-
 nik, odlično ohranjeno, prevoženih 29.500
 km, prodam. ☎ (0608)77-316. 3835

ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, prvi
 lastnik, belo, ugodno prodam. ☎ (068)26-
 077. 3836

R 5 CAMPUS, 79.000 km, letnik 1989,
 zelen, 3V, registriran do 26.4.1996, pro-
 dam za 6300 DEM. Alojz Krašovec,

R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 2/97, prevoženih 93.000 km, odlično ohranjen, in hondo CR 125, letnika 1994, prodam. ☎ (068)52-178. 4057

GOLF JGL bencinar, letnik 1981, registriran do 24.1.1997, lepo ohranjen, prodam za 2700 DEM. ☎ (068)76-377. 4058

FIAT 750, letnik 1984, registriran do 14.12.1996, prodam za 500 DEM. ☎ (068)75-268. 4059

GOLF JX D, letnik 1988, dobro ohranjen, registriran do 7/96, ugodno prodam. ☎ (068)24-346. 4061

SUNNY 1.6 SLX, letnik 1990, registriran do 4/97, prodam za 9400 DEM. ☎ (068)75-180. 4062

CITROEN AX FIRST, bel, letnik 1993, prevoženih 32.000 km, registriran do 8.9.1996, ugodno prodam. ☎ (068)51-737. 4063

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 2989

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cepin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 3126

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, bele, rjave in grahaste, in za purane. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038 ali (0608)89-311. 3150

SERVIS in čiščenje plinskih štedilnikov in boilerjev ter prikoplo opravljamo. Plin servis Krasovec, ☎ (068)27-425. 3278

PURANI težke pasme, veterinarsko nadzorovani, za nadaljnje pitanje, naprodaj. Naročila na ☎ (068)44-867 ali 57-105. 3747

RJAVE JARKICE in bele piščance za nadaljnjo rejo prodam. Stane Majzelj, Vel. Gaber, ☎ (068)46-655. 3905

PIŠČANCE, bele, težke in grahaste jarkice prodajamo vsak dan. Purani bodo v prodaji od 20.4. dalje. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-524. 3954

PURANI, težki 2 kg, bodo v prodaji v soboto, 6. aprila. V prodaji so tudi še rjave nesnice in kilogramski beli piščanci. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ (068)44-389. 3993

PAVE, enoletne, štiri pare, z barvnim prospektom o reji prodam. ☎ (068)68-739. 4013

prekllici

STANA STANIŠA, Nad mlini 66, Novo mesto, obveščam, da sem z 31. marcem 1996 prenehala s knjigovodskimi uslugami. 3805

BRUNO BUKOVEC st., Drska 31, Novo mesto, preključujem vse neresnične besede, ki sem jih širil ljudem o Stanetu Bukovcu st., Ljuben 156, Uršna sela, in o njegovi pokojni ženi Pepci, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od že vložene tožbe. 3806

POZARJAMO MAJDO MEDJA iz Novega mesta, da preneha s širjenjem lažnih govorov o podjetju RVR Trebnje, d.o.o., v katerem je zaposlena, in z neresničnimi izjavami o sodelavcih, sicer jo bomo sodno preganjali. 4060

posest

NA MIRNEM KRAJU v bližini Novega mesta prodam parcelo z brunarico. ☎ (0609)623-116. 3634

HIŠO v gradnji na relaciji Mokronog-Šmarjeta prodam. ☎ (061)441-310. 3748

VRT v mirnem delu Novega mesta oddam v najem vrtičkarju. ☎ (061)161-1264, po 19. uri. 3766

NOVO ZIDANICO, elektrika in voda, ter 14 a zemlje, prodam. ☎ (068)323-230. 3806

ZIDANICO, NA TRŠKI GORI, prodam. ☎ (061)557-259. 3810

NA GOLEM pri Gomili prodam travnik v izmeri 24 a. ☎ (068)81-643, Šinko, Gor. Brezovica. 3801

PARCELO na lepem kraju (4970 m²), 6 km od Brežic, ob njej asfaltna cesta, elektrika, vodovod, ugodno prodam. ☎ (062)25-523. 3806

VIKEND - ZIDANICO in sadovnjak na lokaciji Trebnje - Gradišče prodam. ☎ (061)737-126, po 20. uri. 3810

LEPO DOMAČILO na Trebelnem prodam za 90.000 DEM. Po naročilu izdelujemo betonske stebre. Franc Urbič, Dol. Dobrava 12, Trebnje. 3811

V SEVNICI prodam hišo. ☎ (0608)80-496 ali 82-507. 3813

VINOGRAD v Lipniku prodam ali dam v najem. Jarc, Rodine 13, Trebnje. 3818

V BLIŽINI Novega mesta prodam vikend hišo. ☎ (068)21-120. 3845

VINOGRAD, 3000 m² in vinograd s staro zidnico, 3500 m², v Sr. Grčevju za Trško goro prodamo skupaj ali posebej. Vinograda sta potrebna obnove. ☎ (061)264-837. 3859

GOZD, 1,5 ha, v k.o. Mirna, prodam. ☎ (068)47-491. 3862

GOZD, njivo in travnik v Gor. Suhadolu prodam. ☎ (068)22-002. 3876

PARCELO, 5 a, na Pristavah v Črnomlju, ugodno prodam. ☎ (068)51-064. 3897

V CENTRU Šentjanža prodam enodstropno takoj vseljivo hišo s 1940 m² zemlje. ☎ (068)322-282. 3901

KMEČKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 10 ha zemlje, na samem, v Belokrajini, prodam. ☎ (0609)639-344. 3909

V BELI CERKVI oddam 1 ha košnje ali prodam travnik. V račun vzemam belo vino in žganje. ☎ (068)42-527. 3927

NJIVO in travnik v Češči vasi prodam ali dam v najem. ☎ (068)26-770. 3932

VINOGRAD z zidnico v okolici Škocjana prodam. ☎ (068)76-452. 3941

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem v okolici Brestanice in cca 1 ha zemlje prodam. ☎ (0608)68-356. 3944

JAGENJČKE, težke 20 do 30 kg, prodam. Antjo Pašič, Vrtača 3 a, Semič. 3869

LAŠKI RIZLING, 300 l, kakovosten, prodam po 200 SIT/l. ☎ (068)325-283. 3870

SENO in vinograd z zidanico prodam. ☎ (0608)80-278. 3871

ZELEZNA KOLESA za multikultivator Goldoni, 14 KM, in ovčji gnoj prodam, lahko tudi pripeljem. ☎ (068)342-506. 3873

TRI KRAVE, frizijko, simentalo in sivko, prodam. ☎ (068)78-087, zvečer. 3874

KORUZO v zrnju in pšenico prodam. Jordan, Ruhna vas 4, Škocjan. 3884

KRAVO SIMENTALKO, staro 2 leti, prodam. Brodnik, ☎ (0608)33-774. 3885

OPAŽ, 680 SIT z dostavo, smrekovm suh, prve klase, prodam. ☎ (063)451-082. 3886

PLEMENSKO TELICO sivo-rjave barve, staro 17 mesecev, in semenski krompir dezire prodam. ☎ (068)45-543. 3888

KOSTANJEVO KOLJE po 150 SIT prodam. ☎ (0608)87-138, po 16 uri ali (061)666-064. 3889

TRI KRAVE po izbiri prodam. ☎ (068)49-393. 3890

BIKCA, 370 do 400 kg, prodam. Jože Božič, Gabrije, Kandija 7. 3895

JAGENJČKE za pečenko prodam. ☎ (068)60-137, zvečer. 3896

JEDILNI KROMPIR dezire ter seme dezire in sante prodam. ☎ (068)48-506. 3906

SUHE smrekove deske, debeline 25 mm, prodam. ☎ (068)48-522. 3907

PLEMENSKEGA OVNA in hlevski gnoj prodam. ☎ (061)804-193. 3917

PEČ za kopalnico na trda goriva, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)44-696. 3925

HLEVSKI GNOJ z gozdno steljo ugodno prodam. ☎ (0608)87-580. 3931

RACUNALNIK Comodore 64 z dodatno opremo ugodno prodam. ☎ (068)84-438, popoldan. 3933

PUJSKE za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)81-546. 3938

KRAVO, brejo 8 mesecev, ugodno prodam. Franc Gorenc, Črešnjice 3, Otočec. 3939

HLEVSKI GNOJ prodam. Dostava! Podkrižnik, Ždinja vas 15. 3942

NOVO diatonično harmoniko Melodija Specila, c, f, b., v garanciji, prodam 20 = ceneje. ☎ (068)79-611. 3943

DVE LOVSKI PUŠKI risanico kal. 270 vin in rusko bokarico prodam. ☎ (068)42-304, po 19. uri. 3952

SEMENSKI KROMPIR frizija ter jedilni dezire in frizija prodam. Marija Gnidovec, Velika Loka 36, ☎ (068)48-504. 3964

POMIVALNO MIZO z dvema koritoma, prodam. ☎ (068)47-724. 3968

ČRNO VINO in svinjski krompir prodam. ☎ (068)64-226. 3972

POPOLNOMA NOV 20- delni set posode AMC prodam s 25 = popusta. ☎ (068)27-264. 3974

GOSTINSKI ŠTEDILNIK, 6 plin, 2 električna, z dvema pečicama, prodam. ☎ (068)85-603. 3979

MOTORNO ŽAGO 35 cm, novo, prodam. ☎ (068)322-827. 3981

KOZOLEC DVOJNIK, 12 x 8 m, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)81-840. 3983

DVE KRAVI in 10 m³ gabrovih drv prodam. ☎ (068)25-846. 3987

KOSTANJEVO KOLJE za vinograd prodam. ☎ (068)78-526. 3998

DIATONIČNO HARMONIKO, 3-vrstno, malo rabljeno, poceni prodam. ☎ (0608)70-170. 4001

KVALITETNO SENNO, jedilni krompir in žitni kombajn Zmaj 133 prodam. ☎ (068)83-420. 4003

10 TEDNOV starega bikca in 2 plastični cisterni po 1800 l prodam. ☎ (0608)81-895. 4010

JAGENJČKE za rejo ali za zakol prodam. ☎ (068)68-611. 4027

KRAVO SIVKO, BREJO 6 MESECEV. PRODAM. ☎ (068)87-402. 4029

SENO in karambolirano simko, letnik 1979, prodam. ☎ (068)43-005. 4030

MLIN za žita, kamen fi 70, enofazni motor, ugodno prodam. Dare Erdeljc, Zilje 55, Vinica. 4032

VI NA

oglas na kratko s po
po ☎ 068/323-610 ali

RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

HLADILNE NAPRAVE
KLIMA NAPRAVE

MERCATOR DELNICE

KNJIGOVODSKI SERVIS
RAČUNOVODSTVO
POSLOVNI NAČRTI
REGISTRACIJE s.p.
FELIX, d.o.o.

AVTOHIŠA BERUS
VW

MLAJŠO simpatično natakaričo zaposlimo v piceriji v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (0609)637-352. 3990

FANTA in dekle v okrepčevalnici redno zaposlimo. ☎ (068)65-194. 4009

V NOVEM MESTU zaposlimo delavca s poklicno šolo kovinarske ali lesne smeri za delo na terenu - servisna dejavnost. Ponudbe z življenjepisom in priporočili pošljite pod šifro: »REDNA ZAPOSLOITEV«. 4041

službo išče

OBČASNO DELO išče strojinik, bagerist, buldožerist, traktorist ali podobno. ☎ (068)27-680. 3753

stanovanja

DVOBOBNO STANOVANJE, 63 m², na ul. Slavka Gruma prodam. ☎ (068)26-233. 3745

DVOBOBNO STANOVANJE, 60 m², v Novem mestu (Seidlova 66) prodam. ☎ (068)20-405. 3863

ENOBNOBNO STANOVANJE v Luciji, 41 m², in loža, 8 m², na lepi lokaciji, prodam za 98.000 DEM. ☎ (061)486-080. 3875

STANOVANJE ali manjšo hišo v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ (068)22-002. 3880

V NOVEM MESTU, na Ragovski, prodam enoinpolsobno stanovanje, na Jakčevi ul. pa garsonjero. ☎ (068)342-470. 3902

NA RAGOVSKI, v drugem nadstropju, prodam dveinpolsobno stanovanje, plačljivo v dveh obrokih. ☎ (0609)633-553. 3903

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Straži, Pod vinogradi 5, prodam. ☎ (068)84-220. 3935

ENOBNOBNO STANOVANJE v Krškem oddamo ali prodamo. ☎ (0608)22-050, v soboto in nedeljo. 3956

DVOBOBNO STANOVANJE v centru Novega mesta, s centralno kurjavo, telefonom in KATV, prodam. ☎ (0609)627-325 ali (068)22-734. 4063

žinitne ponudbe

SONCE - agencija za posredovanje stikov, ženitve, prijateljavanja. 99-odstotni uspeh, 100-odstotna diskretnost, neomejeno število kontaktov. Naj tudi vam posije sonce! 24 ur non stop. ☎ (061)1263-400. 3962

FANT, star 45 let, s službo in zemljo, želi spoznati življenjsko sopotnico, samsko ali vdovo, staro do 45 let. Šifra: »PM-LAD PRIHAJA«. 4043

Novoodprta trgovina na veliko — tekstilni izdelki iz kvalitetnih nemških materialov ter usnjena galanterija. Cene ugodne. Obrežje 59 a, Jesenice na Dolenjskem. Tel. 0608/57-236.

GOTOVINSKA POSOJILA ZA OBČANE
GARANCIJA ČEKI TR
Novo mesto, ☎ (068) 26-749

Pisarno v izmeri 11 m2 oddamo v najem v stavbi na Mušičevi 15 v Novem mestu. PAM, d.o.o., Mušičeva 15, Novo mesto, tel.: 321-083

I VAM

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

očaji WINDOWS, WORD, EXCEL!
omski šoli Novo mesto. Prijave in Zdenko POTOČAR.

orna vozila DIAVIA

(061) 159-76-08

in želite prodati delnice? Kupimo zije.

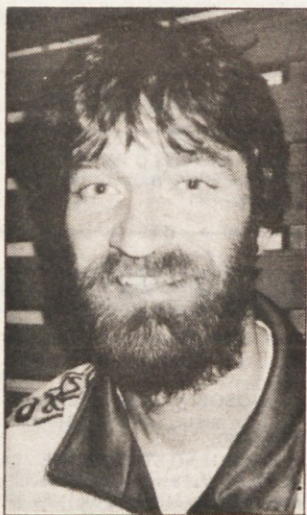
n d.o.o. po zelo ugodnih cenah, njih in dolgoročnih kreditov.

, Seidlova 29, informacije od 8. do

POLO LIMUZINA že od 21.900 996 DEM (vozila so na zalogi). alje — sprejemamo naročila. ŠL 1,6 100 KS, l. 95, PASSAT estno vozilo. NOVO: Porsche litne pogoje. Avtohiša BERUS,

DOLENJSKI LIST 31

Bojan Brulec



Bojan Brulec je človek, za katerega bi žužemberški otroci naredili vse, če bi bilo treba. Ko se je pred leti vrnil iz vojske, so njegovi nekdanji učenci zbirali podpise in grozili z bojkotom pouka telesne vzgoje, da bi ga tudi brez diplome vzeli nazaj v službo. Danes jim tega ni treba početi, saj bi si žužemberško osnovno šolo težko predstavljali brez profesorja Bojana Brulca, odličnega športnika, izvrstnega športnega pedagoga in človeka. Vse njegovo življenje je povezano s športom. Začelo se je v isti šoli, kjer danes poučuje. Prof. Janez Mohorčič ga je že zgodaj navdušil za gimnastiko, kot večina vrstnikov je rad igral košarko, v 7. razredu pa mu je prve skrivnosti odbojarske igre odkril inž. Peter Štor. In prav tej igri je Bojan posvetil večji del svojega življenja. Ker ni vedel, kaj bo počel v življenju, se je vpisal na novomeško gimnazijo, kjer ga je pisec teh vrstic, prvič srečal. Težko bi ga človek zgrešil. V gneči pred kemijskim laboratorijem ga je lahko videl vsak, saj je bil kar za glavo večji od ostalih dijakov, pa še brado je nosil že takrat. Mladi dvometraš si je s spretnostjo, ki mu jo je prinesla vadba gimnastike, hitro utrl pot naprej v mladinsko in potem tudi v člansko odbojarsko reprezentanco Jugoslavije, s katero se je na Kitajskem uvrstil med

8 najboljših moštev na svetu. Kot reprezentant je zamenjal vrsto trenerjev, zanj najboljši pa je bil zagrebški profesor dr. Vladimir Janković, ki je leta 1978 prevzel moštvo novomeškega Pionirja, in ga vzgojil v vrhunskega odbojkarja. Še danes imata prijateljske stike in sodelujeta tudi na strokovnem področju.

Kljub ponudbam velikih klubov Bojan nikoli ni zapustil novomeške odbojarske vrste, ki si je ves čas prizadevala, da bi se uvrstila v jugoslovansko prvo ligo, a ko ji je to končno le uspelo, je stara država razpadla. Kot mnogi vrhunski športniki se je tudi on po končani gimnaziji vpisal na takratno visoko šolo za telesno kulturo, kjer je na presenečenje marsikoga poleg odbojke usmerjal gimnastiko in plavanje. 17 let je treniral vsak dan. Najnapornejša so bila prav študijska leta, ko se je po predavanjih in vajah iz Ljubljane vsek dan vozil na trening v Novo mesto. Izpite je opravil med počitnicami, ko ni bilo ligaških tekem in so drugi študentje počivali.

Od nekdaj ga je veselilo delo z mladimi, ki se mu danes, ko igra odbojko le še za svojo dušo in pri tem neizmerno uživa, predal z vsem srcem. Ne le med rednim poukom, tudi popoldne ga je najlažje najti v telovadnici. Blizu 50 otrok od 7. do 10. leta pod njegovim vodstvom dvakrat tedensko vadi gimnastiko, v višjih razredih pa daje večji poudarek odbojki, čeprav so žužemberški šolarji tudi v drugih športih vedno med najboljšimi na območnih tekmovanjih. Če se v nekaterih mestnih šolah otroci izogibajo pouku športne vzgoje, pa ima Bojan težave, kako otroku z mavcem na nogi dopovedati, da ne more telovaditi.

Po isti poti stopajo tudi njegovi fantje. Alen igra tudi že v članski ekipi, Luka se pri mlajših dečkih ukvarja z mini odbojko in pripoveduje, da bo zrasel do 210 cm, 3-letni Jan pa se že spretno vzpenja po gimnastičnem orodju. Kri ni voda.

IGOR VIDMAR

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Prijave še do 10. aprila

Prvi izletniki po Prekmurju so se že dodobra odpočili, zato zdaj ponovno vabimo vse, ki se še niste prijavili za drugi izletniški avtobus, da to nemudoma storite.

Če ste prezrli naše povabilo, naj ponovimo, da gremo v soboto, 20. aprila, v Veržej do mline na Muri, nato v Zdravilišče Radenci, pa v Bogojno, Filovce in na turistično kmetijo Ferenčovi, kjer bomo z večerjo in zabavnim delom zaključili naš naročniški izlet.

Odhod bo z novomeške avtobusne postaje ob 6. uri zjutraj, prihod v Novo mesto pa v poznih večernih urah.

Cena za naročnike je 3.700, za druge pa 4.700 tolarjev, z možnostjo plačila na dva obroka. V ceno so všteti prevoz, zavarovanje, vodenje, aperitiv in večerja. Prijave za drugi avtobus zbiramo še do ponedeljka, 15. aprila, na telefonskih številkah:

0609/623-116 in 068/342-136

Na izlet vas torej vabita

MANA
turistična agencija
in
DOLENJSKI LIST



SREČKO JE IMEL SREČO IN KORAJŽO - Tridnevno jago na Kočevskem je po stažu najmlajši sevniški jager, podjetnik Srečko Hribšek iz Ponikev, prejšnji vikend nadvse uspešno zaključil v Kočevski Reki. Tam je ustrelil 115 kg težkega in 183 cm visokega medveda. Trofejo, ocenjeno z bronzasto kolajno, je preteklo nedeljo pripeljal pokazat svojim lovskim tovarišem v lovsko kočjo na Selo. (Foto: P. Perc)

Najlepši "hrošč" je na baterije

Udeležence Trophyja 96, med katerimi se je lastnik najlepšega "hrošča" vozil s pogonom na baterije, je pot vodila skozi Kočevje in druge kraje do Janč pri Litiji

KOČEVJE - Gostilna Jasenc iz Gorenja pri Kočevju je v soboto imela v gosteh udeležence spomladanskega srečanja lastnikov volkswagenov z imenom Trophy 96, ki ga prireja VW hrošč klub Slovenija. Srečanje je bilo že tretje za-

povrstjo, pripravila pa ga je dolenjska sekcija kluba.

VW hrošč klub Slovenija v treh sekcijah združuje skupno 150 lastnikov in ljubiteljev zračno hlajenih Volkswagnovih vozil iz vse Slovenije pa tudi tujine. Namen kluba je druženje lastnikov in ljubiteljev teh vozil, posredovanje in medsebojna izmenjava informacij ter ohranjanje kulture teh avtomobilov, med katerimi so najštevilnejši in najbolj poznani "hrošči". V petih letih, odkar klub obstaja, so na številnih mednarodnih srečanjih po Italiji, Avstriji, Madžarski, Češki, Nizozemski in Nemčiji, prejeli že kar 90 pokalov za najlepša, najstarejša in najbolj zanimiva vozila, pa tudi več priznanj za najštevilnejšo ekipno udeležbo na tekmovanjih.

Medtem ko z udeležbo na mednarodnih srečanjih spoznavajo tuje kraje, pa člani društva skupaj z družinskimi člani odkrivajo lepote in kulturnozgodovinske posebnosti slovenskih krajev na Trophyjih. Organizirajo jih v spomla-

danskem času in za klub predstavljajo začetek sezone. Ker primska sekcija letos pripravlja mednarodno srečanje Volkswagnovih vozil "Slovenija 96", ki bo in 9. junija v Simonovem zalivu Izoli, je letos organizacijo spomladanskega srečanja prevzela dolenjska sekcija.

Tako se je v soboto, 30. marca 40 Volkswagnovih avtomobilov odpravilo na okoli 175 kilometrov dolgo pot, ki jih je vodila iz Ljubljane preko Turjaka, kjer so se okviru programa ogledali turizma grad, do Kočevja, kjer so imeli drugi postanek. Tu so morali udeleženci srečanja v nagradni odgovoriti na vprašanje, kolikšna je obseg avtomobilске gume, kar so po krajšem postanku v stilni Jasenci nadaljevali pot pred Dvora in Žužemberka do Muljane, kjer so si ogledali Jurčičevo hišo. Od tam so nadaljevali pot na planinskega doma na Jančah pri Litiji, kjer so srečanje zaključili družabnimi igrami.

M. LESKOVŠEK-SVEČ

TELČE: BUTARA VELIKANKA

TELČE - Fantje s Telč so v soboto zvečer ob zvonik sv. Jakoba postavili 27 metrov dolgo butaro. Krasili so jo pri hiši soferja iz Lisce Alojza Šviglija in za to porabili za dve traktorski priklopi zelenja. 14 fantov jo je nato preneslo pred cerkev. Butara po višini sedaj kar precej prekaša 20 metrov visoki vaški zvonik. Pri napornem postavljanju so se fantje uspešno izognili vseh žic električnih napeljav, ki jih tod ne manjka, saj stoji v bližini pokopališča tudi transformator. Župnik je butaro velikanka in vse ostale butare blagoslovil v nedeljo zjutraj. Nekaj metrov krajšo butaro so telški fantje postavili že lani. Tokratna bo stala do prihodnje sobote.

A. Ž.

Prvomajsko srečanje v Rovinju od 1. do 4. maja

Z Dolenjskim listom in turistično agencijo Mana

Za prvomajske praznike vas bomo popeljali v Rovinj, kjer bomo počitnice, tako za starše kot otroke, združili z ustvarjalnimi delavnici, v katerih bodo še posebej uživali otroci. Ustvarjali bodo v likovni delavnici pod vodstvom akademskega slikarja Staneta Kosmača, izdelovali bodo časopis, plesali pod vodstvom plesnih učiteljic in na družabnem srečanju pokazali vse, kar so se naučili.

V ceno 125 DEM za odrasle in 85 DEM za otroke so vključeni 3 polpenzion v hotelu Park (A kategorija) ter vse zgoraj naštetе dejavnosti. Možnost plačila na 3 čeke. Naročniki Dolenjskega lista imajo 10-odst. družinski popust.

Zaradi velikega zanimanja ne odlašajte s prijavo! Poglejte in se prijavite v agenciji Mana, Kandijska 9, Novo mesto, telefon 342-136.

MANA
turistična agencija

THE PLATTERS NA OTOČCU

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 5. aprila, bo v restavraciji Tango na Otočcu od 20. ure naprej nastop svetovno znane skupine The Platters. Vabljeni!

Po domače s Šestom

izbral JOŽE DULAR

Igralec, pisec in režiser Osip Šest (1893-1962) je bil Metličan. Mogoče je to dobro ali pa tudi ne. Njegov oče je bil tam učitelj. Pa preberimo nekaj nasvetov Osipa Šesta. Iz njegove knjige *Kar po domače*.

Župančič - Šestu

Osip Šest se je pod mnoge svoje prispevke v časopisju podpisoval s kratico OST (prva črka njegovega imena in zadnji dve njegovega priimka).

Pa mu je ob 25-letnici njegovega umetniškega delovanja (dramski in operni režiser, prevajalec, publicist) takratni upravnik Narodnega gledališča Oton Župančič namenil tele duhovite verzice:

ŠEST - ko si dolgi prekoračil most, med jubilate uvrstil se častite, če druge vse zavržeš rekvizite, glej, da svetlo si le ohraniš - OST.

Namig gostiteljju

Če vidiš, da ne gre in ne gre in da se ljudje ne morejo odločiti za odhod, naredi kakor gospa Tomažičeva: "Dragec," pravi možu, "dajva, pojdiva spat, tako bodo gostje lahko odšli..."

Če želiš imeti na potovanju mir

Če te potniki na vlaku nagovarjajo, ti pa bi rad v miru bral svojo knjigo ali ogledoval pokrajino, odgovori z naslednjim stavkom: "Etišipem utirik nókob nirécsis jókát!" Stavek izgovori počasi in razločno. Imel boš blažen mir.



V SUHI KRAJINI PADEL MEDVED VELIKAN - Dušan Iskra iz Ajdovca, ki je že 15 let član zelene bratovščine Plešivica iz Žužemberka, je 2. februarja zvečer, ko je nesel divjadi hrano, opazil manjšega medveda. Čeprav je že pomeril vanj, se je odločil, da ne bo ustrelil, potem pa je prizorišče stopil orjak. "Pomeril sem in sprožil. Medved je močno zarjul, dvakrat prevrnil in padel. Splezal sem s preže in odhitel v vas po pomoč. Je pripovedoval Dušan, ki so mu pri prevozu in nakladanju pomagali prijatelji in lovci s traktorjem. Medveda so takoj naslednji dan peljali v Ljubljano, kjer so ugotovili, da je imel kar 221 kg in meril 2 metra. V mnenju lovskih strokovnjakov bo imel več kot 330 točk in še nekaj dodatnih za lepoto. Dušan je dal medveda pripraviti, koža in glava pa bosta krasila njegovo sobo. (Besedilo: S. Mirtič, foto: S. Maver)



ŠUNKE ZA VELIKO NOČ - Velikonočno praznovanje si težko predstavljamo brez dobrih jedi. Na mizi predvsem ne smejo manjkati šunka, praznični kruh, hren, pirhi in potica. Mesar Miloš Krošelj iz Kapel Brežicah je imel kar precej dela in skrbi s pripravo lepo okajenih in dišavi svinjskih stegen, ki so šla kot za med. (Foto: M. Vesel)

SMEH JE POL ZDRAVJA

Šale izbira Bojan Ajdovčan

Ni zanj

Zdravnik reče sestri v ordinaciji: "Dajte mi, prosim, torbo z zdravili, pravkar je telefoniral mladi fant, češ da bo umrl, če ne pridem takoj."

"Gospod doktor, kar ostanite v ordinaciji," pravi sestra, "tale poziv je bil namenjen meni, ne vam!"

Sosedska

"Spoštovani sosed, ali bi nam nekaj dni posodili vaše stereo plošče?"

"Seveda, seveda! Kaj imate kaj no družinsko proslavo, sosed?"

"Ne, nobene proslave nimamo, toda vsaj nekaj dni bi radi pomirili spali."

Podnajemniška

"Ali je v stanarino za tole sobo vključena tudi kurjava?"

"Seveda je, toda samo v poletnih mesecih..."

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Akcijske prodaje v restavraciji Grad dovoljene - Signalizacija na železniškem prehodu Muhaber - Neresne o izdelovalcih košar - So naši politiki jedli meso "norih krav"?

Pomlad je tu, z njo pa tudi daljši dnevi, ki nas kar silijo ven, v naravo in na prva spomladanska opravila. Morda je bil tudi to razlog za manjše število telefonskih klicev kot običajno. Bolje bo, upamo, že ta teden, ko naše ure kažejo evropski čas in ko smo tudi mi za de uri premaknili čes klicanja.

Marijo Jaklič iz Črnomlja motijo pogoste akcijske prodaje v restavraciji Grad. Sama je prodajateljica in ve, da na račun teh prodaj samevajo ostale trgovine, ki ponujajo isto blago, pogosto po še bolj ugodnih cenah. Sprašuje, zakaj je tako in ali imajo ti prodajalci, ki prihajajo iz najrazličnejših krajev Slovenije, sploh dovoljenje? Odgovor smo poiskali pri črnomljskem županu Andreju Fabjanu, ki je dejal, da vsi, ki svoje blago prodajajo na ta način, imajo dovoljenje občine, ki se izda na podlagi dejavnosti. Prošnjo morajo oddati na občinski referat za gos-

podarstvo. Res je, da so te akcijske prodaje pogoste, motijo pa verjetno tudi zato, ker se restavracija Grad nahaja v središču Črnomlja.

O tem, kdo je odgovoren za zavarovanje železniških prehodov, konkretno na Muhaberju, je zanimalo **Jožeta M. iz okolice Novega mesta**. "Ali je res treba vedno čakati na prometno nesrečo in se šele potem lahko kaj ukrepe?" sprašuje. Za to nista konkretno obvezana niti Cestno podjetje Novo mesto niti policija, pač pa Slovenske železnice. V Novem mestu so povedali, da je sama Železnica prav gotovo zainteresirana, da nezavarovani prehod (ki jih ni tako malo) postanejo bolj varni, še posebej če je promet dokaj gost, toda problem je v tem, da sama tega ne more investirati. Priporočljivo je, da krajinari naredijo vlogo in jo pošljejo na Sekcijo za signalizacijsko varnost in naprave oz. na Sekcijo za vzdrževanje prog Novo mesto ter da sama krajevna skupnost prispeva delež stroškov. Tako je ne tako dolgo tega storila tudi KS Mirna Peč, ki je (žal šele po nesreči s smrtnim izidom) sofincirala signalizacijo.

Ivan Ostrelčič iz Mokronoga se je odzval na prispevek bralca L. M. ravno tako iz Mokronoga, ki je v prejšnji številki našega časopisa v isti rubriki spraševal, zakaj nihče ne stopi na prste dvema tamkajšnjima izdelovalcem košar in košev, ki na veliko sekata lesčevje, beke in drugo, ne da bi povprašala lastnike, ali jima to dovolijo. Ostrelčič se skupaj s sosedom čuti prizadete in pravi, da od lani zaradi zdravstvenih razlogov teh stvari sploh ni izdeloval. Ko pa jih je, si je material priskrbel na vsakovi parceli v Beli krajini, ker je domač material zanič. Je pa tudi član

društva izdelovalcev izdelkov domače obrti. Ker so izjave L. M. neresnične, ga Ostrelčič in sosed pozivata, naj jih ta v naslednji številki Dolenjskega lista prekliče, sicer bosta njega in naš časopis, ki je to objavil, sodno preganjala.

Da je v naši državi marsikaj zelo narobe, med drugim meni tudi bralec Stanko iz Pivke, ki je razburjeno povedal, da ga močno zanima, ali so naši vodilni, predvsem politiki v parlamentu, morda jedli meso britanskih "norih" krav, da sprejemajo tako nore odločitve. Močno dvomi, da so že po naravi taki. Odgovor prepuščamo kar vsakemu posebej.

L. M.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

Plesno zabavišna restavracija



TANGO
za izbran okus in navade

V petek, 5. aprila, od 20.00 ure dalje —

svetovno znana glasbena skupina
»THE PLATTERS«
in ansambel OBJEM.

Vabljeni tudi v nedeljo, 7. aprila,

in v ponedeljek, 8. aprila na kosilo velikonočnih dobrot, cena: 990 SIT, otroški meni 600 SIT.

Rezervacije za »THE PLATTERS« na tel. št. 068/321-830!

Pohitite, kajti število miz je omejeno!

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prishlunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonskih številkah (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prishlunil.